

Maciej Perkowski, Katarzyna Bagan-Kurluta, Arkadiusz Bieliński

**WSPÓŁPRACA SĄDOWA
W SPRAWACH CYWILNYCH I HANDLOWYCH**

Białystok 2008

SPIS TREŚCI

<i>SPIS TREŚCI</i>	2
<i>Wstęp</i>	3
<i>Administracja sądowa, a standard urzędniczy w Unii Europejskiej</i>	4
<i>Źródła prawa wspólnotowego</i>	10
<i>Zasady stosowania prawa UE na płaszczyźnie krajowej państw członkowskich</i>	18
<i>Źródła informacji o prawie wspólnotowym</i>	23
<i>Założenia współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w UE z perspektywy Polski</i>	24
<i>Pomoc prawna w sporach transgranicznych – kontrola formalna wniosków, praca na formularzach</i>	30
<i>Założenia współpracy sądowej w sprawach cywilnych przy wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych</i>	52
<i>Zasady współpracy sądowej przy doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych</i>	80
<i>Współpraca w zakresie przeprowadzania dowodów</i>	126
<i>Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych</i>	152
<i>Europejski Tytuł Egzekucyjny</i>	156
<i>Europejski Nakaz Zapłaty</i>	185
<i>Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń</i>	224
<i>Bibliografia</i>	231

Wstęp

Polski wymiar sprawiedliwości ulega ustawicznej europeizacji. W tym względzie należy dostrzec zdecydowaną progresję. O ile bowiem w chwili akcesji wyzwaniem dlań był jakikolwiek kontakt z podstawami systemu prawnego Unii Europejskiej, o tyle po kilku latach unijnego członkostwa „europejskość” kadr oraz instytucji polskiego wymiaru sprawiedliwości wyraźnie okrzepła, a w wielu aspektach można już mówić o specjalizacji.

Szczególnie cieszy fakt, że w zarysowanym wyżej procesie uczestniczą kadry administracji sądowej, jakże istotne i jakże dotąd niedoceniane. O ile bowiem w wielu obszarach administracji publicznej profesjonalizacja dawno stała się faktem, o tyle wymiar sprawiedliwości, niczym sektor medyczny długo stał na stanowisku, wmyśl którego administracja sądowa pełni rolę wyraźnie podrzędną względem roli sędziów (podobnie jak pielęgniarki i położne wobec lekarzy). Tymczasem role te są nieporównywalne. W strukturze Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie traktuje się sędziów czy rzeczników generalnych porównawczo w stosunku do urzędników Trybunału. Nikt nie podważa dysproporcji kwalifikacji na korzyść sędziów, lecz w trosce o optymalne funkcjonowanie Trybunału zapewniono jego administracji stabilną pozycję zawodową. W ten sposób administracja stała się współrealizatorem unijnego wymiaru sprawiedliwości, nie tylko *de facto*, ale i *de jure*. Podobna tendencja pojawiła się też w Polsce. Zapewne czas jakiś upłynie, nim administracja sądowa uzyska status partnerski, choć kompetencyjnie służebny wobec sędziów. Aby jednak było to możliwe administracja sądowa musi znacząco umocnić swoje kwalifikacje. Wydaje się, że obszarem potencjalnie najszybszej „emancypacji” może być współpraca europejska, w której wprawiają się równocześnie i urzędnicy i sędziowie. Wzajemną współzależność łatwo tu zauważyć, a kompetencje wzajemnie docenić. Dlatego urzędnicy administracji sądowej nie tylko z obowiązku, ale i w trosce o swój żywotny interes branżowy powinni podnosić swe kwalifikacje w zakresie europejskiej współpracy sądowej.

Z przekonaniem więc włączamy się w proces kształcenia sądowych kadr administracyjnych w zakresie europejskiej współpracy sądowej w sprawach cywilnych, opracowując na jego użytek materiały dydaktyczne ujęte w załączonych plikach.

Zespół

Administracja sądowa, a standard urzędniczy w Unii Europejskiej

W naukach administracyjnych napotkać można wiele definicji administracji publicznej. Najprostszą z nich jest tak zwana definicja negatywna, według której administracja publiczna jest tą działalnością państwa, która pozostaje po odjęciu władzy sądowniczej i ustawodawczej.

Niestety – każda służba publiczna (nieważne czy będzie ona nazywana administracją publiczną, czy administracją sądową) jest postrzegana na ogół w sposób negatywny. Wynika to zwykle z przewlekłości postępowania (tak administracyjnego, jak i sądowego), czy też z niedostatecznej jakości usług jakie docierają do klientów (odbiorców). Oceny sektora publicznego zawarte w badaniach opinii publicznej nie dają co prawda pełnego obrazu tej problematyki, ale niewątpliwie sygnalizują potrzebę sanacji.

Powyższa potrzeba zbiega się z procesem „europeizacji” polskiej administracji publicznej (w tym sądowej). Warto zatem rozważyć europejskie standardy urzędnicze, jako potencjalny układ odniesienia.

Z inicjatywy poselskiej w Parlamencie Europejskim – Jacob Sodermann – Rzecznik Praw Obywatelskich Unii Europejskiej stworzył Kodeks Dobrej Administracji. We wrześniu 2001 roku Parlament Europejski zalecił stosowanie Kodeksu w systemie instytucjonalnym Unii. Zważywszy, że wskutek ugruntowania unijnej zasady subsydiarności – do systemu instytucjonalnego UE *sensu largo* można warunkowo zaliczać także organy administracji publicznej państw członkowskich. W ten sposób Kodeks Dobrej Administracji staje się zbiorem standardów przydatnych do oceny funkcjonowania administracji. Określa wspomniane już standardy urzędnicze, które znane są powszechnie i odnoszą się do relacji urzędnik – klient. Wywiedziony z Kodeksu Dobrej Administracji standard urzędniczy dla administracji sądowej sprowadza się jedynie do kilku kwestii:

- dobrej praktyki administracyjnej, która polega na zachowaniu właściwych stosunków na linii „urzędnik” sądowy – „klient”, a więc osoba, która z różnych przyczyn stara się „załatwić” swoje sprawy za pośrednictwem administracji sądowej,
- zakazu nadużywania uprawnień – pracownicy administracji sądowej mają za zadanie pomagać sędziom w wykonywaniu ich pracy. Nie jest dopuszczalne wykorzystywanie stanowiska w administracji sądowej do realizacji własnego interesu,

- uczciwości,
- uprzejmości,
- ochrony danych osobowych wszystkich osób biorących udział w postępowaniu sądowym lub z innych przyczyn „załatwiających „ swoje spraw w sądzie,
- udzielania informacji.

Kolejnym zagadnieniem, które można uznać za element procesu określania standardu urzędniczego Unii Europejskiej jest kwestia kodeksów etycznych w zakresie wymagań stawianych urzędnikom. Zgodnie ze standardami przyjętymi w krajach UE – od osób zatrudnionych w służbie publicznej należy oczekiwać zachowań nie tylko zgodnych z literą prawa, lecz opartych na znacznie wyższych standardach. Służby publiczne powinny zatem stanowić wzorzec demokratycznych zasad postępowania w państwie prawa, do których obywatele winni mieć zaufanie. Kodeks etyczny jawi się więc jako kolejny krok w procesie „sanacji” polskiego wymiaru sprawiedliwości i jego administracji.

W przepisach prawnych niektórych państw, podejmowano próby mniej lub bardziej szczegółowego skatalogowania etycznych obowiązków urzędników. Takie próby podejmowano także w ramach struktur organizacji międzynarodowych. Jednym z najwcześniejszych opracowań poświęconych tematyce ogólnych zasad postępowania urzędnika jest opracowanie zespołu ekspertów działających w ramach Międzynarodowego Instytutu Nauk Administracyjnych (*International Institute of Administrative Sciences IIAS*) pt. *Ogólne reguły etyki zawodowej urzędników administracyjnych* (www.iiasiisa.be). Są one następujące:

I. Ogólne zasady postępowania urzędnika:

1. Podstawowym obowiązkiem urzędnika jest oddanie swych indywidualnych zdolności w służbę państwa o każdej porze i w każdej sytuacji, gdy potrzebuje ono jego usług.
2. Każdy urzędnik, przyjmując stanowisko w administracji, akceptuje obowiązek uczciwego i bezstronnego zachowania się w stosunkach z obywatelami; zobowiązuje się też do podporządkowania swych własnych interesów interesom państwowym we wszystkich okolicznościach, w których występowałyby (lub nawet mogłyby występować) możliwość jakiegokolwiek konfliktu.
3. Autorytet administracji zależy od zachowania się jej urzędników i od tego, co o tym zachowaniu sądzą obywatele. Ma zatem podstawowe znaczenie nie tylko to, by działali sprawiedliwie, lecz by owa sprawiedliwość była realizowana w sposób niewątpliwy i ogólnie widoczny.

4. Każdy urzędnik musi unikać jakichkolwiek działań, które mogłyby wzbudzić podejrzenie: a) używania urzędu dla celów prywatnych, b) wyróżniania jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, c) zakłócania skuteczności działania administracji, d) podejmowania decyzji poza oficjalnym trybem, e) naruszania zaufania obywateli do administracji.
5. Urząd państwowy to instytucja opierająca się na publicznym zaufaniu. Wszyscy urzędnicy, tak jak i inni obywatele, obowiązani są do przestrzegania prawa. Ich prywatna działalność nie może przejawiać się w sposób podważający zaufanie do ich stanowiska lub szkodzić autorytetowi rządu.
6. Urzędnik państwowy jest w służbie państwa, a nie swego przełożonego, ma jednak obowiązek wypełniania wszystkich zgodnych z prawem poleceń. Jeśli z jakichkolwiek przyczyn ma wątpliwości, powinien je otwarcie przedstawić, a następnie starać się o uzyskanie rozstrzygnięcia w drodze służbowej.
7. Urzędnik państwowy nie może kierować się w swym działaniu poglądami etnicznymi, religijnymi, interesami lokalnymi, osobistymi niechęciami lub preferencjami. Nie powinien nadużywać władzy wobec podwładnych i ogółu obywateli. Ma obowiązek rozsądnego obchodzenia się ze środkami publicznymi.

II. Zalecany sposób postępowania:

1. Urzędnik powinien poznać i zrozumieć obowiązujące go przepisy prawa i przepisy służbowe; powinien stosować je wedle najlepszej wiedzy i uczciwie wobec wszystkich.
2. Każdy urzędnik jest odpowiedzialny wobec państwa przez ustaloną organizację administracji, powinien zatem działać w celu umacniania pełnego zaufania społeczeństwa do rządu. Nie wolno mu czynić niczego, co mogłoby wywołać wśród obywateli zmniejszenie przekonania o uczciwej i bezstronnej administracji jego kraju. Nie może dać żadnych podstaw do podejrzeń, że ulega niesłusznym wpływom w realizowaniu swych obowiązków. Obowiązany jest do lojalności wobec swego kraju, przez instytucje administracji, nie zaś wobec żadnej innej jednostki (organizacji).

3. Urzędnik nie powinien:

- a) wdawać się w żadne transakcje lub interesy o podłożu finansowym lub osobistym, które są nie do pogodzenia z charakterem jego obowiązków służbowych;
- b) stawiać się w sytuacji, w której mógłby mieć jakiegokolwiek zobowiązania wobec osób uzależnionych od jego decyzji lub takich, którym mogłoby zależeć na szczególnym ich traktowaniu;
- c) zajmować się pracą lub działalnością, która jest niezgodna z jego służbowymi obowiązkami, lub w której mógłby wykorzystać informacje uzyskane w toku służbowej działalności;
- d) używać lub godzić się na używanie własności państwowej do jakiegokolwiek działalności nie związanej z oficjalnymi obowiązkami;
- e) uczestniczyć w jakiegokolwiek decyzji lub rozpatrywaniu sprawy związanej z majątkiem lub swymi krewnymi.

4. Urzędnik ma obowiązek (chyba że prawo go wyraźnie od tego zwalnia) zadeklarowania swego majątku i wszelkiej działalności finansowej powołanemu do tego organowi administracji. Jeżeli trzeba, informacja taka powinna być corocznie odnawiana. W wypadku jakiegokolwiek podejrzenia co do jego zainteresowania w rozstrzygnięciu jakiejś sprawy, obowiązany jest wyłączyć się.

5. Urzędnik obowiązany jest do przestrzegania tajemnicy co do wszelkich poufnych informacji uzyskanych w związku ze służbą, chyba że dostał oficjalną zgodę na ich przekazanie.

6. Urzędnik powinien powstrzymać się od publicznego krytykowania decyzji rządowych lub administracyjnych. Nie powinien też wyrażać swych osobistych poglądów w sprawach kontrowersyjnych politycznie lub dotyczących polityki rządu. Niemniej jednak powinny być dopuszczone wykłady lub studia o charakterze naukowym.

7. Urzędnik może popierać określonych kandydatów lub na nich głosować w wyborach politycznych, lecz nie powinien tego czynić za pomocą swego urzędu. Jeśli chce kandydować w wyborach, a prawo mu na to pozwala, powinien złożyć rezygnację. W każdym wypadku jego działalność polityczna nie powinna naruszać publicznego zaufania do bezstronności jego działań.

8. Urzędnikowi nie wolno przyjmować pośrednio lub bezpośrednio żadnych podarków, ułatwień, rozrywek, pożyczek lub innych wartości od jakiejkolwiek osoby zainteresowanej treścią decyzji administracyjnej. Nie dotyczy to oczywiście konwencjonalnych podarków lub gościnności między krewnymi i przyjaciółmi.
9. Każdy urzędnik w stosunkach z obywatelami powinien przestrzegać najwyższych norm moralności. Obowiązkiem jego jest zachowanie się zgodnie z wymaganiami grzeczności, respektu i uczciwości. Obowiązkiem urzędnika jest działać w celu podtrzymania porządku, skuteczności, sprawności działania administracji. Jego obowiązkiem jest też sprzeciwianie się wszelkim działaniom, które mogłyby zakłócić dobre administrowanie.
10. Urzędnik naruszający powyższe zasady może podlegać sankcjom służbowym lub dyscyplinarnym.

Z kolei Rada Międzynarodowej Organizacji Współpracy i Rozwoju Ekonomicznego (*Organisation for Economic Co-operation and Development OECD*) w dniu 23 kwietnia 1998 r. przyjęła rekomendację w sprawie Rozwoju Etycznego Postępowania w Służbie Publicznej. W rekomendacji tej ujęto następujące zasady etycznego administrowania:

1. Standardy etyczne dla urzędników powinny być klarowne. Urzędnicy powinni znać zasady etycznego zachowania, które mają zastosować w swojej pracy. Muszą być zaznajomienie z zasadami pozwalającymi oceniać czy dane postępowanie nie narusza zasad etycznych. Jedną z metod jest wprowadzenie kodeksu etycznego wspólnego dla wszystkich niezależnie od specyfiki pracy i specjalnych wymagań zawodowych.
2. Standardy etyczne odwołując i opierając się na normach prawnych powinny być jednocześnie ich praktycznym rozwinięciem. Wskazane jest aby przepisy dotyczące danej grupy urzędników odnosiły się do podstawowych wartości etycznych i tam, gdzie stanowią one system nakazów i zakazów w stosunku do pracowników jasno wyrażały, iż są to minimalne wymagania a nie katalog urzędnika.
3. Urzędnicy powinni mieć dostęp do doradztwa etycznego. Wbrew powszechnym poglądom nie zawsze wiemy jak się zachować aby nasze działania były postrzegane jako zgodne z zasadami etyki. Pracodawca może i powinien umożliwić pracownikom korzystanie z doradztwa w tej dziedzinie.

4. Urzędnicy powinni dokładnie znać swoje prawa i obowiązki w przypadkach kiedy ujawniają nieetyczne lub bezprawne działania.
5. Przełożeni i politycy powinni tak zachowaniem, jak i przy pomocy instrumentów zarządzania wspierać etyczne administrowanie. Należy tutaj wymienić takie metody, jak: a) przyznawanie odpowiednich środków materialnych na działania zdążające do umocnienia etycznych ram działalności urzędu, b) wprowadzenie kar za nieetyczne zachowania, c) uwzględnianie płaszczyzny etycznej przy awansach i wynagradzaniu pracowników, d) przeprowadzanie szkoleń z zakresu etyki.
6. Procesy decyzyjne, tak wewnętrzne jak i zewnętrzne w stosunku do obywatela powinny być transparentne (jawne). Obywatele mają prawo wiedzieć jak pracują urzędy, które są przez nich finansowane i świadczą im usługi (tajność działań zawsze rodzi podejrzenia). Również wewnątrz urzędu zasada jawności działań jest warunkiem wzajemnego zaufania urzędników.
7. Należy wypracować bardzo klarowne reguły interakcji z jednostkami wolnorynkowymi.
8. Menedżerowie powinni być przywódcami wykazującymi się najwyższymi standardami etycznymi.
9. Wewnętrzne procedury, polecenia, instrukcje i inne narzędzia zarządzania pracownikami powinny opierając się na etycznych zasadach wspierać ich.
10. Zasady przyjmowania do pracy, awansów, warunków pracy powinny wspierać etyczne zachowania. Jeżeli organizacja będzie wewnętrznie działać na zasadach sprzecznych z głoszonymi publicznie wartościami, doprowadzi to do cynizmu i oportunizmu wśród pracowników.
11. Należy używać odpowiednich mechanizmów oceny odpowiedzialności indywidualnej i organizacyjnej. Odpowiedzialność należy rozumieć i oceniać nie tylko w kategoriach formalno-prawnych lecz także w kategoriach etycznych. Nieetyczne zachowania mogą być podstawą postępowań dyscyplinarnych a nawet zwolnień.
12. Organizacje publiczne powinny mieć jasne i zgodne z zasadami państwa prawa procedury i sankcje oceniające oraz karzące nieetyczne zachowania.

Źródła prawa wspólnotowego

Zarówno w polskiej, jak i w obcej doktrynie prawa europejskiego dokonuje się rozmaitych klasyfikacji źródeł prawa Unii Europejskiej. W niniejszej książce dokonamy jedynie ogólnego podziału na prawo pierwotne, prawo wtórne oraz pozostałe źródła prawa Unii Europejskiej.

Prawo pierwotne

Do kategorii prawa pierwotnego Unii Europejskiej zaliczamy w pierwszej kolejności traktaty założycielskie Wspólnot Europejskich (Traktat o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej¹ oraz Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej)², Traktat o Unii Europejskiej³ oraz ich kolejne modyfikacje (np. Jednolity Akt Europejski⁴, Traktat Amsterdamski⁵, czy też Traktat Nicejski⁶). Traktaty modyfikujące można określić jako swoistą nowelizację traktatów założycielskich. Tym samym – nie powołuje się ich jako podstaw prawnych, lecz traktaty założycielskie w wersjach znowelizowanych. Ponadto, do prawa pierwotnego zaliczyć możemy m.in. dwa traktaty budżetowe zawarte przez państwa członkowskie w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia.⁷ i traktaty o akcesji do Wspólnot Europejskich/Unii Europejskiej kolejnych państw członkowskich.⁸ Współcześnie znaczenie mają: Traktat o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej oraz Traktat o Unii Europejskiej (tworzący podstawę prawną dla II i III filaru UE). Nie należy jednakże zapominać o Traktacie o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, który w dalszym ciągu obowiązuje i znajduje zastosowanie.

¹ Wersja ujednolicona po zmianach wprowadzonych przez Traktat Nicejski w: OJ C 325/2002, s. 33 (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich /obecnie Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej; skrót OJ jest powszechnie stosowany w doktrynie prawniczej).

² Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali wygasł 23 lipca 2002 r. i z tego względu jest pominięty w niniejszych rozważaniach.

³ Wersja ujednolicona po zmianach wprowadzonych przez Traktat Nicejski w: OJ C 325/2002, s. 5.

⁴ OJ L 169/1987, s. 1.

⁵ OJ C 340/1997, s. 1.

⁶ OJ C 80/2001, s. 1.

⁷ *Treaty amending Certain Budgetary Provisions of the Treaties establishing the European Communities and of the Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities*, OJ L 2/1971, s. 1; *Treaty amending Certain Financial Provisions of the Treaty establishing the European Communities and of the Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities*, OJ L 359/1977, s. 1 (pisownia oryginalna – zaczepnięta z wersji będącej w posiadaniu autora).

⁸ *Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustment to the Treaties – Accession to the European Communities of the Kingdom of Denmark, Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*, OJ L 73/1972, s. 1; *Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustment to the Treaties – Accession to the European Communities of the Hellenic Republic*, OJ L 291/1979, s. 1; *Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustment to the Treaties – Accession to the European Communities of the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic*, OJ L 302/1985, s. 1; *Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustment to the Treaties – Accession to the European Communities of the Hellenic Republic*, OJ L 291/1979, s. 1; *Act concerning the Conditions of Accession and the Adjustment to the Treaties – Accession to the European Union of the Republic of Austria, the Republic of Finland and the Kingdom of Sweden*, OJ C 241/1994, s. 1 (pisownia – j. w.).

Traktat o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej został zawarty na czas nieokreślony w dniu 25 marca 1957 roku i wszedł w życie dnia 1 stycznia 1958 roku. Warto dodać, iż do wejścia w życie Traktatu z Maastricht nosił nazwę Traktatu o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. TWE obejmuje zarówno postanowienia odnoszące się do zasad funkcjonowania Wspólnoty Europejskiej, ich instytucji, wybranych zagadnień prawa gospodarczego, wspólnotowych polityk, czy też Unii Gospodarczej i Walutowej. Należy odnotować, iż TWE zawiera kluczowe w praktyce postanowienia z zakresie swobodnego przepływu towarów⁹, osób¹⁰, usług¹¹, kapitału¹², prawa konkurencji i pomocy publicznej¹³. Antycypując dalsze rozważania warto odnotować, iż szereg przepisów TWE może wywoływać skutek bezpośredni i w konsekwencji być podstawą roszczeń podmiotów prywatnych przed właściwymi organami krajowymi państw członkowskich.

Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej został zawarty na czas nieokreślony w dniu 25 marca 1957 roku, a wszedł w życie 1 stycznia 1958 roku. Zakres przedmiotowy TEWEA obejmuje m.in. postanowienia regulujące problematykę rozwoju badań w sektorze energii atomowej, rozpowszechniania wiadomości dotyczących prowadzonych badań, ochrony sanitarnej przed konsekwencjami promieniowania, inwestycji w tejże dziedzinie, zaopatrzenia w surowce (minerały, półfabrykaty, materiały rozszczepialne) pochodzące z państw członkowskich oraz z państw trzecich, kontroli bezpieczeństwa wykorzystania półproduktów i materiałów rozszczepialnych, problematyki prawa własności w odniesieniu do tychże materiałów. Godzi się podkreślić, iż szereg postanowień w tym zakresie ma analogiczną treść, jak opisany powyżej Traktat o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej.

Zdecydowanie bardziej złożony jest charakter Traktatu o Unii Europejskiej. Od strony konstrukcyjnej jest on bowiem traktatem kreującym nową strukturę – Unię Europejską, przy jednoczesnej modyfikacji ówczesnie obowiązujących trzech traktatów założycielskich (odpowiednio tytuły II, III i IV TUE). Obecnie, Traktat o Unii Europejskiej zawiera zarówno przepisy wspólne dla Unii Europejskiej i Wspólnot Europejskich (np. procedurę zmian traktatów założycielskich przewidzianą w art. 48 TUE, czy też procedurę przystępowania do Wspólnot i Unii Europejskiej uregulowaną w art. 49 TUE), jak też regulacje szczególnie zawarte w tytule V TUE dotyczące Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (II filar

9 Art. 23-31 TWE.

10 Art. 39-48 TWE.

11 Art. 49-55 TWE.

12 Art. 56-60 TWE.

13 Art. 81-89 TWE.

UE) oraz postanowienia tytułu VI stanowiące podstawę prawną dla Współpracy Policyjnej i Sądowej w Sprawach Karnych (III filar UE). Warto również wspomnieć o przepisach pozwalających na bliższą współpracę pomiędzy grupą państw członkowskich (tytuł VII TUE).

Taki stan rzeczy utrzymywać się będzie do czasu ratyfikacji Traktatu Lizbońskiego. Póki co – sytuacja w tej kwestii wydaje się być patowa...

Prawo wtórne w I filarze

Katalog źródeł prawa wtórnego w ramach I filaru Unii Europejskiej (tj. Wspólnoty Europejskiej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej) obejmuje trzy rodzaje aktów prawnych, tj. **rozporządzenia**, **dyrektywy** oraz **decyzje**. Należy zwrócić uwagę, iż kolejność przedstawienia tychże aktów prawnych nie wyraża – w żadnym razie – istniejącej między nimi hierarchii. Co do zasady, przyjmuje się, iż są to akty prawne hierarchicznie nie podporządkowane, istniejące w niezależności.

Ponadto – warto podkreślić, iż na poziomie wspólnotowym przyjmowane są wyłącznie te regulacje, które są niezbędne, natomiast ich doprecyzowanie leży w gestii prawodawcy krajowego.¹⁴

Większość aktów prawnych jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.¹⁵

Specyfikę poszczególnych kategorii aktów prawa wtórnego omówił też ETS. Poniżej zaprezentowane zostaną stosowne tezy orzeczeń¹⁶.

Rozporządzenie

Zgodnie z postanowieniami art. 249 TWE (odpowiednio art. 161 TEWEA) „*rozporządzenie ma zastosowanie ogólne. Obowiązuje w całości i stosuje się bezpośrednio we wszystkich Państwach Członkowskich.*”

¹⁴ Por. wspólnotowe prawodawstwo w obszarze zamówień publicznych, czy też ochrony konsumenta.

¹⁵ Do wejścia w życie Traktatu Nicejskiego pismo promulgacyjne nosiło nazwę Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich. Dziennik Urzędowy ukazuje się w jedenastu językach urzędowych UE w dwóch seriach, tj. serii L zawierającej najważniejsze akty prawne oraz w serii C obejmującej wszelkie inne akty prawne, akty prawa miękkiego, raporty, czy też tezy z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej publikowany jest zarówno w wersji drukowanej, jak też elektronicznej i jest dostępny nieodpłatnie w zasobach oficjalnej strony internetowej pod adresem <http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/index.html>.

¹⁶ Zachowano oryginalną pisownię tytułów poszczególnych spraw, zgodnie z przyjętymi standardami w tym względzie. Znakomicie ułatwia to Czytelnikowi odszukanie danej sprawy w rozmaitych zbiorach orzecznictwa i elektronicznych bazach danych.

FRATELLI VARIOLA S.P.A. V. ADMINISTRATION DES FINANCES ITALIENNE
Sprawa 34/73, wyrok z dnia 10.10.1973

Rozporządzenie, ze względu na jego szczególny charakter oraz miejsce w systemie źródeł prawa wspólnotowego, jest bezpośrednio skuteczne ze skutkiem natychmiastowym i przyznaje podmiotom indywidualnym prawa, które sądy krajowe mają obowiązek chronić.

Bezpośrednie stosowanie rozporządzenia oznacza, że jego wejście w życie oraz stosowanie na korzyść lub przeciwko tym podmiotom jest niezależne od przyjęcia jakiegokolwiek środka recypującego jego treść do prawa krajowego. Przepis prawa krajowego, który powtarza treść bezpośrednio stosowalnego przepisu prawa wspólnotowego, nie ma żadnego wpływu na bezpośrednie stosowanie tego przepisu lub na wynikającą z Traktatu jurysdykcję Trybunału.

Nie można uchylać krajowych przepisów, które sprzeciwiałyby się bezpośredniemu stosowaniu rozporządzeń i innych przepisów wspólnotowych w krajowych porządkach prawnych, bez narażenia na szwank szczególnego charakteru norm wspólnotowych oraz podstawowej zasady nadrzędności prawa wspólnotowego. W szczególności, dotyczy to daty, od której przepisy wspólnotowe uzyskują moc obowiązującą i przyznają prawa podmiotom indywidualnym. Swoboda państw członkowskich, w braku bezpośredniego upoważnienia, do wprowadzania różnych terminów wejścia w życie przepisów wspólnotowych, zostaje wyłączona ze względu na konieczność zapewnienia jednolitego i równoczesnego stosowania prawa wspólnotowego na obszarze Wspólnoty.

ZUCKERFABRIK SUDERDITHMARSCHEN AG V. HAUPTZOLLAMT ITZEHOE
ZUCKERFABRIK SOEST GMBH V. HAUPTZOLLAMT PADERBORN
Sprawy połączone 143/88 i 92/89, wyrok z dnia 21.02.1991

Artykuł 189 Traktatu nie wyklucza kompetencji sądu krajowego do zawieszenia wykonania środka administracyjnego zastosowanego na podstawie rozporządzenia wspólnotowego.

Sąd krajowy może zawiesić środek krajowy przyjęty w wykonaniu rozporządzenia wspólnotowego, jeśli ma poważne wątpliwości co do ważności środka wspólnotowego i, o ile kwestia ważności środka wspólnotowego nie została podniesiona przed Trybunałem Sprawiedliwości, wnosi ją do Trybunału Sprawiedliwości, jeśli powstało nagle niebezpieczeństwo poważnej i niepowetowanej szkody dla pozwanego i jeśli sąd krajowy właściwie uwzględnił interesy Wspólnoty.

Dyrektywa

Dyrektywy są szczególnym przypadkiem aktu prawnego, dotychczas nie spotykanym w sposób powszechny na gruncie krajowych porządków prawnych. W świetle traktatowej definicji, dyrektywy są wiążące co do celu, który ma zostać osiągnięty i zostawiają państwom członkowskim swobodę w zakresie doboru środków implementacji na płaszczyznę krajową.[22 i 11]. Ideą dyrektyw jest harmonizacja prawa państw członkowskich, czyli stworzenie pewnego wspólnego mianownika dla krajowych systemów prawnych. Każda z dyrektyw przewiduje określony termin implementacji do prawa krajowego.

M. MARSHALL V. SOUTHAMPTON AND SOUTH-WEST HAMPSHIRE AREA HEALTH AUTHORITY
Sprawa 152/84, wyrok z dnia 26.02.1986

Dyrektywa nie może nakładać obowiązków na jednostkę i nie może stanowić podstawy roszczeń przeciwko jednostce. Powołanie przez jednostkę dyrektywy przeciwko państwu możliwe jest niezależnie od tego, czy państwo działało jako władza publiczna lub pracodawca. W obu przypadkach

chodzi o to, aby państwo nie czerpało korzyści z własnego niewykonania zobowiązania wspólnotowego.

PUBBLICO MINISTERO V. TULLIO RATTI

Sprawa 148/78, wyrok z dnia 5.04.1979

Państwo członkowskie, które nie przyjęło środków wymaganych dla wykonania dyrektywy we wskazanym czasie, nie może powoływać przeciwko jednostkom własnego niewykonania obowiązków określonych w dyrektywie. Wynika stąd, że sąd krajowy wezwany przez osobę, która zastosowała się do dyrektywy, do niestosowania postanowień prawa krajowego niezgodnych z dyrektywą, która nie została inkorporowana do prawa krajowego, musi uznać to żądanie, jeśli obowiązek, o który chodzi jest, jest bezwarunkowy i wystarczająco precyzyjny. Z tym zastrzeżeniem po upływie okresu wskazanego dla wykonania dyrektywy, państwo członkowskie nie może stosować do takiej osoby swojego prawa wewnętrznego – nawet jeśli jest ono opatrzone sankcją karną – jeśli nie było ono dostosowane do dyrektywy. Z drugiej strony, do czasu, aż nie upłynie okres wskazany dla państw członkowskich dla inkorporowania postanowień dyrektywy do ich prawa wewnętrznego dyrektywa nie może skutkować bezpośrednio; skutek taki powstaje wraz z upływem wskazanego okresu, jeśli państwo nie wywiązało się ze zobowiązania.

Fakt, że państwo członkowskie inkorporowało postanowienia dyrektywy do swojego prawa wewnętrznego przed upływem wskazanego w tym celu okresu, nie może wywoływać żadnych skutków prawnych w stosunku do innych państw członkowskich.

Ponieważ dyrektywa z samej swojej natury nakłada obowiązki tylko na państwa członkowskie, jednostka nie może powoływać się na zasadę „uprawnionego oczekiwania” (legitimate expectation) przed upływem terminu wskazanego dla jej wykonania.

Decyzja

W świetle postanowień art. 249 TWE oraz art. 161 TEWEA decyzja obowiązuje w całości tych, do których jest skierowana.

PLAUMANN AND CO V. COMMISSION

Sprawa 25/62, wyrok z dnia 15.07.1963

Akt prawny winien być uznany za decyzję, jeżeli odnosi się do konkretnej osoby i wiąże prawnie tylko tę osobę.

Brzmienie i naturalne znaczenie art. 173 § 2 [230] TWE, który zezwala jednostce na zaskarżanie decyzji adresowanych do innej osoby, a które bezpośrednio i indywidualnie dotyczą tej jednostki, uzasadniają jego jak najszerzą wykładnię.

Osoby inne niż te, do których decyzja jest adresowana, mogą podnieść, że dotyczy ich ona indywidualnie tylko wówczas, gdy dana decyzja wpływa na ich sytuację prawną z uwagi na pewne cechy charakterystyczne dla nich lub przez wzgląd na okoliczności odróżniające je od wszelkich innych osób i w ten sposób wyróżnia je indywidualnie, dokładnie tak jak w przypadku adresata decyzji.

FRANZ GRAD V. FINANZAMT TRAUSTEIN

Sprawa 9/70, wyrok z dnia 6.10.1970

Generalne wyłączenie możliwości powołania się przez zainteresowaną osobę na obowiązek wynikający z decyzji byłoby sprzeczne z wiążącym skutkiem przyznanym decyzji przez art. 189 [249] TWE. W sprawach, w których organy wspólnotowe nałożyły decyzją na państwo lub wszystkie państwa obowiązek działania w określony sposób, skuteczność takiego środka zostałaby osłabiona, gdyby

obywatele państw-adresatów nie mogli powołać się na treść decyzji przed sądami, zaś sądy krajowe nie mogłyby brać jej pod uwagę jako części prawa wspólnotowego. Aczkolwiek skutki decyzji nie mogą być identyczne ze skutkami przepisów zawartych w rozporządzeniu, różnica ta nie wyłącza tego, że rezultat końcowy, a mianowicie prawo jednostki do powoływania się na treść decyzji przed sądami, może być taki sam jak w przypadku bezpośrednio skutecznych przepisów rozporządzenia. W każdej sprawie należy upewnić się czy charakter, geneza oraz treść przepisów wskazują, że mogą one wywoływać bezpośrednie skutki w stosunkach prawnych pomiędzy adresatem aktu a podmiotami trzecimi.

Instrumenty II filara Unii Europejskiej

W ramach II filaru Unii Europejskiej, tj. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, Traktat o Unii Europejskiej, w art. 12 tworzy katalog instrumentów obejmujący: zasady i ogólne wytyczne, wspólne strategie, wspólne działania i wspólne stanowiska.

Instrumenty III filara Unii Europejskiej

Katalog źródeł prawa Unii Europejskiej w III filarze wedle postanowień art. 34 TUE obejmuje: wspólne stanowiska, decyzje ramowe, decyzje oraz konwencje.

Ogólne zasady prawa

Ogólne zasady prawa jako źródła prawa Unii Europejskiej bywają przewidziane wprost w przepisach traktatowych lub zostały powołane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

J. NOLD, KOHLEN- UND BAUSTOFFGROßHANDEL V. COMMISSION Sprawa 4/73, wyrok z dnia 14.05.1974

Prawa podstawowe stanowią integralną część ogólnych zasad prawa wspólnotowego, nad przestrzeganiem których czuwa Trybunał.

Chroniąc te prawa, Trybunał czerpie inspirację z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim. Dlatego nie może utrzymać w mocy środków, które są sprzeczne z prawami podstawowymi uznanymi i chronionymi przez konstytucje tych państw. Podobnie, umowy międzynarodowe, których przedmiotem jest ochrona praw człowieka, przy zawarciu których współdziałały państwa członkowskie, lub których są one sygnatariuszami, mogą udzielać wskazówek, zgodnie z którymi należy postępować w ramach systemu wspólnotowego.

THE QUEEN, EX PARTE: E.D. & MAN (SUGRA) LTD. V. INTERVENTION BOARD FOR AGRICULTURAL PRODUCE (IBAP)

Sprawa 181/84, wyrok z dnia 24.09.1984

W celu ustalenia zgodności postanowień prawa wspólnotowego z zasadą proporcjonalności konieczne jest stwierdzenie, czy środki przez nie przewidziane są właściwe i konieczne dla osiągnięcia zamierzonych celów. Jeżeli prawo wspólnotowe rozróżnia między zobowiązaniem pierwotnym, którego wykonanie jest konieczne dla osiągnięcia zamierzonego celu, i zobowiązaniem wtórnym, zazwyczaj o charakterze administracyjnym, nie może ono bez naruszenia zasady proporcjonalności wprowadzać jednakowych sankcji za naruszenie zobowiązania pierwotnego i wtórnego.

THE QUEEN V. MINISTER OF AGRICULTURE, FISHERIES AND FOOD AND SECRETARY OF STATE FOR HEALTH, EX PARTE: FEDESA AND OTHERS

Sprawa 331/88, wyrok z dnia 13.11.1990

Biorąc po uwagę różną ocenę przez władze krajowe państw członkowskich, odzwierciedloną w różnicach w istniejących ustawodawstwach krajowych, niebezpieczeństw, które mogą wynikać ze stosowania substancji hormonalnych, Rada, decydując w ramach swoich uprawnień dyskrecyjnych o przyjęciu rozwiązania zabraniającego ich stosowania, nie naruszyła ani zasady pewności prawa, ani uprawnień oczekiwań handlowców, których ten środek dotyczy.

Zgodnie z zasadą proporcjonalności, która jest jedną z zasad ogólnych prawa wspólnotowego, legalność zakazu działalności gospodarczej zależy od spełnienia pewnych warunków. Środki zakazujące muszą być odpowiednie i konieczne dla osiągnięcia uprawnionego celu przez określone ustawodawstwo, co rozumie się z ten sposób, że jeśli istnieje wybór między kilkoma odpowiednimi środkami, należy zastosować środek najmniej uciążliwy, oraz że spowodowane niedogodności nie mogą być nieproporcjonalne w stosunku do zamierzonych celów. Jednakże w odniesieniu do oceny wypełnienia tych warunków przez sąd, trzeba mieć na uwadze, że w sprawach związanych ze wspólną polityką rolną Wspólnota posiada szeroką władzę dyskrecyjną, która odpowiada odpowiedzialności politycznej nałożonej na nią przez art. 40 i 43 Traktatu. W konsekwencji tego legalność środka przyjętego w tej sferze może być podważona tylko wtedy, gdy środek ten jest w oczywisty sposób niewłaściwy ze względu na cel, który kompetentna instytucja chce osiągnąć.

Chociaż środek harmonizujący, którego celem jest standaryzacja poprzednio odmiennych zasad stosowanych w państwach członkowskich, powoduje z pewnością różne skutki w zależności od stanu różnych ustawodawstw krajowych, nie można mówić, że jest dyskryminacyjny, jeśli stosuje się jednakowo do wszystkich państw członkowskich.

Prawo międzynarodowe publiczne

Do źródeł prawa Unii Europejskiej zalicza się również prawo międzynarodowe publiczne, w szczególności zaś umowy międzynarodowe zawierane przez Wspólnoty Europejskie samodzielnie albo wspólnie z państwami członkowskimi z innymi podmiotami prawa międzynarodowego.

A. RACKE GMBH V. HAUPTZOLLAMT MAINZ

Sprawa 162/96, wyrok z dnia 16.06.1998

Wspólnota Europejska musi przestrzegać prawa międzynarodowego przy wykonywaniu jej uprawnień. Dlatego jest zmuszona stosować się do norm zwyczajowego prawa międzynarodowego

przy przyjmowaniu rozporządzenia zawieszającego koncesje handlowe nadane na mocy umowy, którą zawarła z p. nieczłonkowskimi. Wynika stąd, że normy zwyczajowego prawa międzynarodowego dotyczące wygaśnięcia i zawieszenia stosunków traktatowych z uwagi na zasadniczą zmianę okoliczności wiążą organy Wspólnoty i tworzą część porządku prawnego Wspólnoty.

R. & V. HAEGEMAN V. BELGIAN STATE
Sprawa 181/73, wyrok z dnia 30.04 1974

Umowa zawarta przez Radę na podstawie art. 228 i 238 Traktatu EWG jest, w zakresie dotyczącym Wspólnot, aktem jednego z organów Wspólnot w rozumieniu podpunktu (b) pierwszego artykułu 177. Z chwilą wejścia w życie jej postanowienia stanowią integralną część prawa Wspólnoty.

Prawo miękkie

W świetle postanowień art. 249 TWE oraz art. 161 TEWEA instytucje Wspólnot wyposażone są w kompetencje do uchwalania zaleceń i opinii. Jak pokazuje praktyka, katalog instrumentów prawa miękkiego wychodzi dalece poza wspomniane regulacje traktatowe i obejmuje m.in. komunikaty, noty informacyjne, czy też przewodniki.

Zasady stosowania prawa UE na płaszczyźnie krajowej państw członkowskich

Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego

FLAMINIO COSTA V. ENEL

Sprawa 6/64, wyrok z dnia 15.07.1964

W odróżnieniu do zwykłych umów międzynarodowych, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą powołał do życia własny system prawny, który z dniem wejścia w życie postanowień Traktatu, stał się integralną częścią systemu prawnego państw członkowskich i który jego sądy mają obowiązek stosować. Powołując do życia na czas nieokreślony Wspólnotę, posiadającą własne instytucje, osobowość i zdolność prawną oraz prawo występowania na arenie międzynarodowej, a zwłaszcza poprzez wyposażenie jej w rzeczywiste uprawnienia wynikające z ograniczenia suwerenności przez państwa członkowskie i przekazania kompetencji na rzecz Wspólnoty, państwa członkowskie ograniczyły swoje suwerenne prawa i w ten sposób stworzyły system prawny, który wiąże zarówno te państwa jak i ich obywateli. Wprowadzenie do systemu prawnego każdego państwa członkowskiego przepisów wydawanych przez Wspólnotę, a mówiąc ogólniej litery i ducha Traktatu, uniemożliwia państwom członkowskim przyznanie pierwszeństwa jednostronnym lub późniejszym przepisom przed systemem prawnym przyjętym przez nie na zasadzie wzajemności. Przepisy tego rodzaju nie mogą być sprzeczne z tym systemem prawnym. Prawo wynikające z Traktatu, będące niezależnym źródłem prawa, nie może być, ze względu na swój szczególny i wyjątkowy charakter, uchylane przez przepisy prawa krajowego, bez względu na ich moc, bez pozbawienia go jego charakteru jako prawa wspólnotowego i bez zakwestionowania podstaw prawnych, na których opiera się Wspólnota. Dokonany przez państwa członkowskie transfer praw i obowiązków z ich własnych systemów prawnych na rzecz wspólnotowego systemu prawnego prowadzi do trwałego ograniczenia ich praw suwerennych.

AMMINISTRAZIONE DELLA FINANZE DELLO STATO V. SIMMENTHAL SPA

Sprawa 106/77, wyrok z dnia 14.07.1976

Zgodnie z zasadą prymatu prawa wspólnotowego, relacja pomiędzy postanowieniami Traktatu oraz bezpośrednio stosowanymi przepisami wydawanymi przez instytucje z jednej strony, a prawem krajowym państw członkowskich z drugiej jest taka, że z dniem wejścia w życie tych postanowień i przepisów, nie tylko automatycznie nie stosuje się sprzecznych z nimi przepisów prawa krajowego, ale także - w stopniu, w jakim tworzą one integralną część porządku prawnego obowiązującego na terytorium każdego państwa członkowskiego - wyklucza się możliwość przyjęcia przez ustawodawcę krajowego nowych przepisów, które byłyby sprzeczne z prawem wspólnotowym. Uznanie, że krajowe przepisy naruszające sferę, w ramach której Wspólnota wykonuje swoje prawotwórcze uprawnienia lub które w inny sposób są sprzeczne z postanowieniami prawa wspólnotowego, wywołują jakiegokolwiek skutki prawne, prowadziłoby do pozbawienia skuteczności bezwarunkowych i nieodwołalnych obowiązków przyjętych przez państwa członkowskie na mocy Traktatu, narażając w ten sposób na szwank podstawy Wspólnoty.

INTERNAZIONALE HANDELGESELLSCHAFT MBH V. EINFUHR- UND VORRATSSTELLE FÜR GETREIDE UND FUTTERMITTEL

Sprawa 11/70, wyrok z dnia 17.12.1970

Ważność przepisów wydanych przez instytucje wspólnotowe może być oceniana jedynie w świetle prawa wspólnotowego. Prawo mające swe źródło w Traktatach, będące samodzielnym źródłem prawa, nie może być, ze względu na swój charakter, uchylane przez normy prawa krajowego, niezależnie od ich rangi, bez podważania charakteru tego prawa jako prawa wspólnotowego i bez poddawania w wątpliwość podstaw prawnych, na których opiera się Wspólnota. Zatem ważność przepisów wspólnotowych lub skutki, jakie wywołują one wewnątrz państwa członkowskiego, nie mogą być podważane przez zarzut niezgodności z prawami podstawowymi lub zasadami zawartymi w Konstytucji danego państwa.

WALT WILHELM INNI V. BUNDESKARTELLAMT

Sprawa 14/68, wyrok z dnia 13.02.1969

Traktat EWG ustanowił własny porządek prawny, zintegrowany z systemami prawnymi państw członkowskich, który musi być stosowany przez ich sądy. Z charakterem tego porządku prawnego sprzeczne byłoby pozwolenie państwom członkowskim na wprowadzanie lub utrzymywanie przepisów, które mogą naruszać praktyczną skuteczność Traktatu. Wiążąca moc Traktatu oraz przepisów wydanych w celu jego realizacji nie może różnić się w poszczególnych państwach w zależności od przepisów wewnętrznych bez naruszenia zasad funkcjonowania systemu wspólnotowego oraz zagrożenia osiągnięcia celów Traktatu. W konsekwencji konflikt między wspólnotowymi a krajowymi regulami konkurencji należy rozstrzygnąć przy użyciu zasady pierwszeństwa prawa wspólnotowego.

Zasada skutku bezpośredniego niektórych aktów prawa wspólnotowego

NV ALGEMENE TRANSPORT EN EXPEDITIE ONDERNEMIG VAN GEND & LOOS V. NETHERLANDS INLAND REVENUE ADMINISTRATION

Sprawa 26/62, wyrok z dnia 5.02.1963

Europejska Wspólnota Gospodarcza stanowi nowy porządek prawa międzynarodowego, na rzecz którego państwa członkowskie przekazały część swoich suwerennych praw, zaś jego postanowienia wiążą nie tylko państwa członkowskie, ale także ich obywateli.

Niezależnie od ustawodawstwa państw członkowskich, prawo wspólnotowe może nie tylko nakładać obowiązki na podmioty indywidualne, ale także może przyznawać im prawa, które stają się częścią ich statusu prawnego. Prawa te powstają nie tylko wtedy, gdy Traktat tak stanowi wprost, ale również na podstawie jasno sformułowanych obowiązków, jakie Traktat nakłada na podmioty indywidualne, państwa członkowskie oraz instytucje Wspólnoty.

ADMINISTRAZIONE DELLA FINANZE DELLO STATO V. SIMMENTHAL SPA

Sprawa 106/77, wyrok z dnia 14.07.1976

Bezpośrednie stosowanie przepisów prawa wspólnotowego oznacza, że muszą być one całkowicie i jednolicie stosowane we wszystkich państwach członkowskich, od dnia wejścia w życie do momentu utraty mocy obowiązującej. Bezpośrednio stosowalne przepisy wspólnotowe są bezpośrednim źródłem prawa i obowiązków dla wszystkich adresatów będących stronami stosunków prawnych regulowanych przez prawo wspólnotowe, bez względu na to, czy są to państwa członkowskie czy podmioty indywidualne. Dotyczy to także sądu krajowego, którego zadaniem, jako organu państwa, jest zapewnienie ochrony prawom przyznanym podmiotom indywidualnym przez prawo wspólnotowe.

ANDREA FRANCOVICH, DANIELA BONIFACI V. ITALY

Sprawa 6/90, wyrok z dnia 19.11.1991

Pełna skuteczność norm prawa wspólnotowego oraz ochrona wynikających z nich praw byłaby osłabiona, gdyby podmioty indywidualne nie mogły uzyskać odszkodowania w przypadku wyrządzenia im szkód wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, za które państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność. Możliwość uzyskania takiego odszkodowania od państwa członkowskiego jest w szczególności niezbędna, gdy pełna skuteczność przepisów wspólnotowych jest uzależniona od uprzednich działań ze strony państwa i gdy w rezultacie braku takich działań podmioty indywidualne nie mogą dochodzić przed sądami krajowymi praw nadanych im na podstawie prawa wspólnotowego. Z Traktatu wynika zasada, na mocy której państwa muszą odpowiadać za szkody wyrządzone podmiotom indywidualnym wskutek naruszenia przepisów wspólnotowych, za które to naruszenia państwo ponosi odpowiedzialność. Dalsze podstawy obowiązku naprawienia takich szkód przez państwo członkowskie można znaleźć w art. 5 [10] TWE, który wymaga od państw podjęcia wszelkich stosownych środków, czy to ogólnych czy szczególnych, w celu zapewnienia implementacji prawa wspólnotowego i w rezultacie unieważnienia bezprawnych konsekwencji naruszenia prawa wspólnotowego.

Chociaż prawo wspólnotowe wymaga, by państwa członkowskie ponosiły odpowiedzialność z tytułu strat i szkód wyrządzonych podmiotom indywidualnym wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, do którego doszło z ich winy, warunki, od spełnienia których zależy prawo do uzyskania odszkodowania, zależą od charakteru naruszenia prawa wspólnotowego, które doprowadziło do wyrządzenia szkody. W przypadku państw członkowskich, które nie zdołały wywiązać się z wynikającego z art. 189 ust. 3 [249] TWE obowiązku podjęcia środków koniecznych do osiągnięcia celu wyznaczonego przez dyrektywę, pełna skuteczność powyższej reguły prawa wspólnotowego wymaga, aby istniało prawo do odszkodowania, jeżeli spełnione są następujące warunki: po pierwsze, nakazany przez dyrektywę skutek powinien przyznawać prawa podmiotom indywidualnym; po drugie, powinna istnieć możliwość ustalenia treści powyższych praw na podstawie przepisów dyrektywy; po trzecie, powinien istnieć związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem obowiązku ciążącego na państwie a szkodą. Wobec braku wspólnotowych regulacji, państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność z tytułu wyrządzonych przez nie szkód, zgodnie z regułami prawa krajowego dotyczącymi odpowiedzialności odszkodowawczej. Niemniej jednak, warunki materialne i formalne określone w prawie krajowym nie mogą być gorsze od warunków dotyczących podobnych roszczeń wysuwanych w sprawach wewnętrznych oraz nie powinny być tak sformułowane, aby praktycznie uniemożliwić lub nadmiernie utrudnić uzyskanie odszkodowania.

BRASSERIE DU PECHEUR S.A. V. BUNDESREPUBLIK DEUTCHLAND

THE QUEEN V. SECRETARY OF STATE FOR TRANSPORT, EX PARTE FACTORTAME LTD AND OTHERS

Sprawy łączone 46/93, wyrok z dnia 5.03.1996 i 48/93, wyrok z dnia 19.06.1990

Zastosowanie zasady wynagrodzenia przez państwo członkowskie szkody wyrządzonej jednostkom wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, za które państwo może być obarczone odpowiedzialnością, nie może być uchylone w sytuacji, gdy naruszenie dotyczy przepisów prawa wspólnotowego stosujących się bezpośrednio.

Prawo jednostki do powołania się na przepisy bezpośrednio skuteczne przed sądem krajowym stanowi minimalną tylko gwarancję i samo przez się nie wystarczy dla zapewnienia pełnego i całkowitego wykonania prawa wspólnotowego. To prawo jednostki, którego celem jest zapewnienie pierwszeństwa przepisów prawa wspólnotowego przed przepisami krajowymi, nie wystarczy w każdej sprawie do zabezpieczenia jednostkom korzyści należnych im na podstawie prawa wspólnotowego, a w szczególności do uniknięcia szkody powstałej wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, które można przypisać państwu członkowskiemu.

Ponieważ Traktat nie zawiera postanowień wyraźnie i szczegółowo określających konsekwencje naruszenia prawa wspólnotowego przez państwo członkowskie, do Trybunału należy, w ramach realizacji jego podstawowego zadania, wskazanego w art. 164 [220] Traktatu, zapewnienia przestrzegania prawa w wykładni i stosowaniu Traktatu, rozstrzygnięcie tej kwestii zgodnie z powszechnie uznawanymi metodami wykładni, a w szczególności przez odwołanie się do podstawowych zasad wspólnotowego porządku prawnego oraz, w razie potrzeby, do ogólnych zasad wspólnych systemom prawnym państw członkowskich.

Zasada wynagrodzenia przez państwo członkowskie szkody wyrządzonej jednostkom wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, za które państwo może być obarczone odpowiedzialnością, stosuje się w sytuacji, gdy za naruszenie odpowiada krajowy organ prawodawczy.

Aby określić przesłanki odpowiedzialności państwa członkowskiego za szkodę wyrządzoną jednostce wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę zasady wewnętrzne wspólnotowego porządku prawnego, które leżą u podstaw odpowiedzialności państwa, a mianowicie pełną skuteczność norm prawa wspólnotowego i skuteczną ochronę praw, które te normy konstruuje, a także obowiązek współpracy nałożony na państwa członkowskie przez art. 5 [10] Traktatu. Uwzględnić należy także zasady sformułowane w odniesieniu do pozaumownej odpowiedzialności Wspólnoty, jako że w myśl art. 215 § 2 [288] Traktatu zostały one zrekonstruowane na podstawie ogólnych zasad wspólnych systemom prawnym państw członkowskich, a byłoby niewłaściwe, by w braku szczególnego uzasadnienia różnicować reguły odpowiedzialności Wspólnoty i odpowiedzialności państw członkowskich w podobnych sytuacjach, ponieważ ochrona praw, które jednostki wywodzą z prawa wspólnotowego nie może różnić się w zależności od tego, czy organ krajowy czy też Instytucja wspólnotowa są odpowiedzialne za szkodę.

Odszkodowanie należne od państwa członkowskiego z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wskutek naruszenia prawa wspólnotowego winno odpowiadać poniesionej szkodzie.

Obowiązek państwa członkowskiego wynagrodzenia szkody poniesionej przez jednostkę wskutek naruszenia prawa wspólnotowego, które można przypisać temu państwu, nie może być ograniczony do szkód powstałych po wydaniu przez Trybunał wyroku stwierdzającego dane naruszenie.

Zasada współpracy

THE QUEEN V. SECRETARY OF STATE FOR TRANSPORT, EX PARTE: FACTORTAME LTD AND OTHERS

Sprawa 213/98, wyrok z dnia 19.06.1990

Do sądów krajowych należy, w oparciu o zasadę współpracy wynikającą z art. 5 [10] TWE, zapewnienie ochrony prawnej, którą podmioty indywidualne wywodzą z bezpośredniej skuteczności przepisów prawa wspólnotowego.

Z podstawowymi wymogami prawa wspólnotowego sprzeczne są jakiekolwiek krajowe przepisy oraz praktyki legislacyjne, administracyjne lub sądowe, które mogą osłabiać skuteczność prawa wspólnotowego pozbawiając sąd krajowy, stosujący przepisy wspólnotowe, możliwości pominięcia w toczącym się przed nim postępowaniu przepisów krajowych, które ograniczają, choćby przejściowo, moc obowiązującą i skuteczność przepisów wspólnotowych.

Gdy przepis krajowy uniemożliwia sądowi krajowemu wydanie zarządzenia tymczasowego celem zapewnienia pełnej skuteczności orzeczenia w przedmiocie istnienia praw dochodzonych na podstawie przepisów prawa wspólnotowego, dochodzi do istotnego naruszenia pełnej skuteczności prawa wspólnotowego. W związku z powyższym sąd krajowy, wydając w takich okolicznościach zarządzenie tymczasowe, ma obowiązek nie stosować się do takiego przepisu prawa krajowego.

Powyższą interpretację wzmacnia postępowanie z art. 177 [234] TWE. Jego skuteczność zostałaby osłabiona, gdyby sąd krajowy, który zawiesił postępowanie i zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia wstępnego, nie mógł udzielić stronie tymczasowej ochrony do momentu wydania wyroku przez Trybunał.

Zasada jednolitości

FOTO-FROST V. HAUPTZOLLAMT LÜBECK-OST

Sprawa 314/85, wyrok z dnia 22.10.1987

Sąd krajowy, od którego rozstrzygnięć przysługują w systemie krajowym środki odwoławcze, może badać kwestie ważności wspólnotowego aktu prawnego i uznając, że podstawy nieważności podnoszone przez strony są nieuzasadnione, może ich zarzuty odrzucić i przyjąć, że dany akt jest w zupełności ważny. Sąd krajowy, bez względu na to, czy od jego rozstrzygnięć przysługują środki odwoławcze, nie jest natomiast właściwy do stwierdzenia nieważności aktu wspólnotowego.

Taką konkluzję dyktuje przede wszystkim wymóg jednolitego stosowania prawa wspólnotowego. Różnice opinii sądów państw członkowskich co do ważności aktu wspólnotowego mogłyby zagrozić samej jedności wspólnotowego porządku prawnego i naruszyć fundamentalny wymóg pewności prawnej.

Po drugie, jest ona podyktowana koniecznością spójności ustanowionego w Traktacie systemu ochrony sądowej. W art. 173 [230] i 184 [241], z jednej strony, oraz w art. 177 [234] z drugiej, Traktat ustanowił kompletny system środków prawnych i postępowań, w ramach których ETS ma możliwość sprawowania kontroli legalności aktów prawnych wydawanych przez Instytucje. Skoro art. 173 [230] daje Trybunałowi wyłączną jurysdykcję w zakresie orzekania o nieważności aktów prawnych Instytucji wspólnotowych, spójność tego systemu wymaga, aby w sytuacji kwestionowania ważności aktu wspólnotowego przed sądem krajowym kompetencja do stwierdzenia nieważności danego aktu była również zarezerwowana dla Trybunału Sprawiedliwości.

Ten podział jurysdykcji może być zmodyfikowany w określonych okolicznościach, kiedy to ważność aktu wspólnotowego jest kwestionowana przed sądem krajowym w postępowaniu dotyczącym stosowania środków tymczasowych.

Źródła informacji o prawie wspólnotowym

EUR-Lex

<http://eur-lex.europa.eu>

Bezpłatna, oferowana przez Komisję Europejską, baza danych o prawie europejskim w 11 językach urzędowych zawierająca:

- pełne wersje tekstowe Dziennika Urzędowego UE (serie L i C) od 1998r.; (umożliwia szukanie według daty publikacji, numeru i roku Dziennika, słowach z tytułu lub tekstu szukanego aktu);
- pełne teksty Traktatów;
- pełne teksty przepisów całego prawa wtórnego (Legislation) ze skrowidzem (umożliwia szukanie według numeru dokumentu - każdy wydawany akt ma swój numer, daty publikacji, numeru i roku Dziennika, w którym akt opublikowano, słowach z tytułu lub tekstu szukanego aktu);
- całe orzecznictwo ETS i Sądu I instancji (umożliwia szukanie według: numeru sprawy; serii, roku publikacji i strony w European Court Reports, w którym orzeczenie opublikowano; stron postępowania; słowach z tekstu szukanego orzeczenia).

Baza zawiera już również tłumaczenia znacznej części aktów prawa UE na [język polski](#) i ten jej moduł jest systematycznie uzupełniany.

CURIA

- <http://curia.europa.eu>
Bezpłatna, oferowana przez ETS, baza orzeczeń ETS i Sądu I instancji od lat 50-tych we wszystkich językach oficjalnych UE. Orzeczenia wydane od czerwca 1997r. mogą być wyszukiwane według różnych kryteriów: numer sprawy, data orzeczenia, strony postępowania, słowa w tekście orzeczenia, dziedzina prawa. Poza tym orzecznictwo publikowane jest w European Court Reports - zbiorach orzecznictwa. ETS wskazał państwom przystępującym ok.860 swoich najważniejszych orzeczeń. Obecnie są one przedmiotem tłumaczenia w UKIE i zostaną wydane w "polskim" zbiorze orzecznictwa.
- <http://ec.europa.eu/civiljustice>
Europejska Sieć Sądownicza do spraw Cywilnych i Handlowych (European Judicial Network)

Inne użyteczne strony internetowe:

- <http://www1.ukie.gov.pl/dtc.nsf>
Stale uzupełniana baza Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej zawierająca dokumenty UE, przetłumaczone na język polski. Dokumenty występują w dwóch wersjach: zweryfikowanej i niezweryfikowanej, jednakże jak wykazuje praktyka, tłumaczenia mogą zawierać błędy.
- <http://www.ms.gov.pl/ue/ue.php>
Baza Ministerstwa Sprawiedliwości zawierająca m.in. przetłumaczone na j. polski teksty aktów prawnych UE z dziedziny międzynarodowej współpracy prawnej w sprawach cywilnych i karnych

Założenia współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w UE z perspektywy Polski

Akcesja Rzeczypospolitej Polskiej do UE spowodowała wiele zmian w polskim prawodawstwie. Podyktowane są one koniecznością implementacji unijnych dyrektyw, ale także włączenia do krajowego porządku prawnego rozporządzeń mających zasięg ogólny i wiążących wszystkie podmioty prawa wspólnotowego: zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a także państwa członkowskie i instytucje. Jedną z konsekwencji prymatu prawa wspólnotowego nad prawem krajowym, o czym wprost stanowi przepis art. 91 ust. 3 Konstytucji RP, jest odmienne niż przed 1 maja br. uregulowanie dotyczące jurysdykcji krajowej w sprawach cywilnych i handlowych. Z chwilą akcesji w relacjach Polski z państwami członkowskimi UE postanowienia unijnych rozporządzeń uregulowały zagadnienia dotąd określane jedynie przez odpowiednie przepisy części III Kodeksu postępowania cywilnego w sprawach z podmiotami z krajów członkowskich. Przepisy tego rozporządzenia zasługują na szczególną uwagę kadr wymiaru sprawiedliwości.

Jurysdykcję w sprawach cywilnych i handlowych w obrocie prawnym pomiędzy podmiotami z krajów członkowskich UE regulowała niegdyś konwencja brukselska z 27.9.1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych. Obecnie znajduje ona jedynie mocno ograniczone zastosowanie. Zdominowała ją zawarta przez państwa członkowskie wspólnot i EFTA (Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu) Konwencja o jurysdykcji i wykonaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która została sporządzona w Lugano 16.9.1988 r., a po czterech latach weszła w życie. Polska jest związana konwencją lugańską od 1.2.2000 r. Jak już wspomniano akcesja Polski do Unii Europejskiej przyniosła nowe rozwiązania – w postaci rozporządzeń, które poza Danią stały się priorytetowym źródłem prawa w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych państw członkowskich UE. W sprawach pomiędzy podmiotami duńskimi a podmiotami z pozostałych państw członkowskich UE będą miały zastosowanie postanowienia konwencji brukselskiej albo konwencji lugańskiej (RP). Postanowienia tej ostatniej znajdą z kolei zastosowanie w sporach podmiotów z unijnych państw członkowskich i podmiotów z EFTA (Islandia, Norwegia oraz Szwajcaria oraz w sporach nowo przyjętych państw członkowskich UE, które nie ratyfikowały konwencji brukselskiej (RP) Królestwem Danii. W zakresie nieuregulowanym prawnomiędzynarodowo zastosowanie znajdą także przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

Poszczególne akty prawa wspólnotowego (głównie rozporządzenia) regulujące europejską współpracę sądową w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z odpowiednimi odniesieniami systemowymi znajdują się w niniejszym zestawie materiałów. Przedstawiają się one następująco:

Decyzja Komisji 2004/844/WE z dnia 9 listopada 2004 r. ustanawiająca wzór formularza wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimum wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (notyfikowana jako dokument nr K(2004) 4285), (OJ nr L 365, 10/12/2004, P. 0027 – 0034). Decyzja Komisji 2005/630/WE z dnia 26 sierpnia 2005 r. ustanawiająca wzór formularza przekazania wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE (Dz. U. nr L 225 z 31/08/2005, s. 0023 – 0027).

Decyzja Parlamentu i Rady (WE) 1149/2007 z 25 września 2007r. ustanawiająca na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” (Dz.U. L z 3.10.2007, Nr 257, poz. 16).

Decyzja Rady (WE) 470/2001 z dnia 28 maja 2001r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 27.06.2001, nr 174, poz. 25),

Dyrektywa 2003/8/EC z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. U. nr L 26 z 31.01.2003, s. 41-47),

EXPLANATORY REPORT on the Convention, drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Matrimonial Matters (approved by the Council on 28 May 1998) prepared by Dr ALEGRIA BORRAS Professor of Private International Law University of Barcelona (98/C 221/04), Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 27 i n.,

Informacje dotyczące sądów i procedur odwoławczych zgodnie z art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji

oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr C 40 z 17.02.2005, s. 0002-0004,

Konwencja haska dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę z 25 października 1980r. (Dz. U. z 1995r., Nr 108, poz. 528),

Konwencja haska o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych i handlowych z 18 marca 1970r. (Dz.U. z 2000r. Nr 50, poz. 582 i 583 ze sprostowaniem),

Konwencja o doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej z 26 maja 1997 r., Dz.U. C 261 z 27.8.1997, str. 1,

Konwencja o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykorzystaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich (Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 1),

Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej z 27 stycznia 1977r. (Dz. U. z 1999r., Nr 102, poz. 1183),

Report from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Economic and Social Committee on the application of Council Regulation (EC) 1348/2000 on the service in the Member States of Judicial and Extrajudicial documents in civil or commercial matters {SEC(2004)1145},

Rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 w sprawie doręczania w państwach członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych, Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37,

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1496/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r. zmieniające załącznik I (zasady jurysdykcji określone w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2) oraz załącznik II (wykaz sądów i właściwych organów) do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 225 z 22.08.2002, s. 13,

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 2245/2004 z dnia 27 grudnia 2004 r. zmieniające załączniki I, II, III i IV do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 381 z 28.12.2004, s. 10,

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) nr 805/2004 z 21 kwietnia 2004r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L z 30.04.2004, nr 143, poz. 15 ze zm.),

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 1896/2006 z 12 grudnia 2006 ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L z 30.12.2006, Nr 399, poz. 1 ze sprostowaniem),

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 861/2007 z 11 lipca 2007 ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L z 31 lipca 2007r., Nr 199, poz.1),

Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ("doręczanie dokumentów") oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000, Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79,

Sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia (WE) nr 1348/2000, SEC(2004)1145, COM(2004) 603 final,

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1347/2000 z dnia 29 maja 2000r. o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za wspólne dzieci obojga małżonków

Rozporządzenie Rady (WE) NR 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. nr L 012 z 16.01.2001, s. 1,

Rozporządzenie Rady (WE) 1206/2001 z 28 maja 2001 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych Dz.U. L z 27.06.2001, Nr 174, poz. 1 ze zm.),

Rozporządzenie Rady (WE) NR 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr L 338 z 23.12.2003, s. 1,

Rozporządzenie Rady (WE) NR 2116/2004 z dnia 2 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, w zakresie umów ze Stolicą Apostolską Dz. U. nr L 367 z 14.12.2004, s. 1,

Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. L 299 z 16.11.2005, s. 62-70,

Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 z 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich, COM(2005) 305 końcowy, 2005/0126 (COD).

Niezwykle istotną kwestią jest ustawiczna troska wspólnotowego prawodawcy, ale też państw członkowskich UE/WE działających międzyrządowo, o ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Warto zwrócić uwagę na Konwencję o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych, sporządzoną w Hadze w dniu 25 października 1980 r. (Dziennik Ustaw 1995 nr 18 poz. 86), czy też Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzone w Strasburgu w dniu 27 stycznia 1977 roku (Dz. U. z 1999 r., Nr 102, poz. 1183) wraz z załączonym doń oświadczeniem rządowym z dnia 30 września 1999 roku w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską porozumienia europejskiego (Dz. U. z 1999 r., Nr 102, poz. 1184). Ów dokument międzynarodowy powstał co prawda na forum Rady Europy, której dorobku Unia Europejska/Wspólnota Europejska nie tylko nie odrzuca, ale wręcz przeciwnie – niejednokrotnie go akceptuje i wykorzystuje do realizacji własnych celów.

Klasycznym przykładem może tu być Europejska Konwencja Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku wraz z pakietem protokołów zmieniających/uzupełniających i bogatym zbiorem orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Dla tematyki europejskiej współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych szczególne znaczenie ma prawo do rzetelnego procesu sądowego, które zostało uregulowane w art. 6, ust. 1 Konwencji:

Każdy ma prawo do rzetelnego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Postępowanie przed sądem jest jawne, jednak prasa i publiczność mogą być wyłączone z całości lub części rozprawy sądowej ze względów obyczajowych, z uwagi na porządek publiczny lub bezpieczeństwo państwowe w społeczeństwie demokratycznym, gdy wymaga tego dobro małoletnich lub gdy służy to ochronie życia prywatnego stron albo też w okolicznościach szczególnych, w granicach uznanych przez sąd za bezwzględnie konieczne, kiedy jawność mogłaby przynieść szkodę interesom wymiaru sprawiedliwości.

Warto dodać, że powyższy ideał należałoby traktować imperatywnie także z pozycji administracji sądowej wydziałów cywilnych, rodzinnych, gospodarczych itp. Na w pełni rzetelny proces składa się bowiem nie tylko proces *sensu stricte*, ale i tryb „przedprocesowy”, „poprocesowy”, czy zgoła nieprocesowy. Wszak na rzetelność, jawność, terminowość postępowania składa się wysiłek nie tylko sędziów, ale i urzędników sądowych. O ile jednak w obszarach typowo „krajowych” generalnie uchodzą rozmaite złe praktyki, jeśli wymiar sprawiedliwości zdążył się doń przyzwyczaić, o tyle w obszarze „europejskim” nie sposób uniknąć komparatystyki, a ta bywa bezlitosna. Polska jest jednym z „liderów” skarg z tytułu naruszeń EKPCz przez wymiar sprawiedliwości. Przewlekłość postępowania, postępujący formalizm, zamknięcie na indywidualizację stanów faktycznych i brak dobrej woli to najczęstsze komentarze.

Realizacja europejskiej współpracy w sprawach cywilnych i handlowych napawa optymizmem. Pozwala bowiem poczynić założenie o transferze doświadczeń, zwłaszcza przy uwzględnieniu stosownych instytucji i procedur unijnych. Pamiętając jednak, że to ćwiczenie mistrza czyni – polecamy Państwa uwadze materiały praktyczne szkolenia, przechodząc do problematyki współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych *sensu stricte*.

Pomoc prawna w sporach transgranicznych – kontrola formalna wniosków, praca na formularzach

27 stycznia 1977r. w Strasburgu zostało podpisane Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej. Stało się ono inspiracją dla przyjęcia przez Radę Dyrektywy 2003/8/EC z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. U. nr L 26 z 31.01.2003, s. 41-47), a w niej - mechanizmu powiadamiania oraz przekazywania wniosków (jednak odmiennie niż w porozumieniu ustanowiono limit czasowy dla przekazywania wniosków o pomoc prawną).

Celem Dyrektywy Rady 2003/8/EC jest ma na celu ułatwienie ubiegania się o pomoc prawną w sporach transgranicznych przez osoby, które nie posiadają wystarczających środków, w wypadkach gdy pomoc jest konieczna celem zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości - brak środków w posiadaniu strony procesu, bez względu na to, czy występuje jako powód lub pozwany, czy też trudności wynikające z transgranicznego charakteru sporu, nie powinny stać na przeszkodzie skutecznemu dostępowi do wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 1 dyrektywy 2003/8/EC

Cel i zakres

1. Celem niniejszej dyrektywy jest usprawnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze.

Dyrektywa stanowić ma gwarancję równego poziomu pomocy prawnej w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie pewnych minimalnych wspólnych norm odnoszących się do pomocy prawnej dla tego typu sporów.

Artykuł 21dyrektywy 2003/8/EC

Spory transgraniczne

- 1. Do celów niniejszej dyrektyw, spór transgraniczny ma miejsce, w przypadku gdy strona ubiegająca się o pomoc prawną, o jakiej mowa w dyrektywie, stale zamieszkuje lub stale przebywa w Państwie Członkowskim innym od tego, w którym mieści się sąd lub w którym orzeczenie ma być wykonane.*
- 2. Państwo Członkowskie, na którego terenie zamieszkuje strona sporu, jest określone zgodnie z art. 59 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania i orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych [9].*
- 3. Określenia, czy ma miejsce spór transgraniczny, dokonuje się w momencie złożenia wniosku zgodnie z niniejszą dyrektywą.*

Przedmiotowy zakres zastosowania dyrektywy stanowią spory transgraniczne. Natomiast ma ona zastosowanie w obrocie prawnym pomiędzy wszystkimi Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej za wyjątkiem Danii.

Artykuł 1 Idyrektywy 2003/8/EC

Cel i zakres

- 2. Dyrektywa ma zastosowanie do sporów transgranicznych w sprawach cywilnych i handlowych, bez względu na rodzaj organu sądowego, który ma rozstrzygnąć spór. Stosowanie dyrektywy nie obejmuje w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.*
- 3. W niniejszej dyrektywie termin "Państwo Członkowskie" oznacza Państwa Członkowskie z wyjątkiem Danii.*

W stosunkach pomiędzy Danią i innymi Państwami Członkowskimi obowiązuje Porozumienie Europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej sporządzone w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r. (Dz. U. z 1999r., Nr 102, poz. 1183). W jego świetle każda osoba mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa-sygnatoriusza porozumienia, zainteresowana złożeniem wniosku o udzielenie pomocy

prawnej w sprawie cywilnej, handlowej lub administracyjnej może to uczynić w państwie swego miejsca zamieszkania, a państwo to wniosek ten przekaze państwu drugiemu.

Artykuł 1 porozumienia

Każda osoba, która ma stałe miejsce zamieszkania na terytorium jednej z Umawiających się Stron i która chce ubiegać się o przyznanie pomocy sądowej w sprawach cywilnych, handlowych lub administracyjnych na terytorium innej Umawiającej się Strony, może złożyć swój wniosek w państwie, gdzie znajduje się jej stałe miejsce zamieszkania. Państwo to przekaze wniosek innemu państwu.

Każde państwo ustanawia jedną (lub więcej) jednostkę przekazującą wspomniane wnioski jednostkom zagranicznym. Każde państwo ustanawia też centralną jednostkę przyjmującą odpowiedzialną za odbiór wniosków z innych państw.

Artykuł 2 porozumienia

1. Każda Umawiająca się Strona wyznacza jeden lub więcej organów przesyłających, które będą bezpośrednio przekazywać wnioski o przyznanie pomocy sądowej organowi zagranicznemu wyznaczonemu zgodnie z dalszymi przepisami.

2. Każda Umawiająca się Strona wyznacza także centralny organ przesyłający, który będzie przyjmował i nadawał bieg wnioskom o przyznanie pomocy sądowej pochodzącym z innych Umawiających się Stron.

Państwa federacyjne i państwa, w których obowiązuje więcej niż jeden system prawny, mogą wyznaczyć kilka takich organów.

Jednostka przekazująca powinna pomóc wnioskodawcy poprzez zapewnienie dołączenia do wniosku wszystkich koniecznych dokumentów oraz koniecznego tłumaczenia dokumentów. Odmowa przesłania wniosku przez jednostkę może być spowodowana faktem, że wniosek został sporządzony przez wnioskodawcę w złej wierze.

Artykuł 3 porozumienia

1. Organ przesyłający świadczy wnioskodawcy pomoc w celu zapewnienia, że zostały dołączone wszystkie dokumenty, które według jego wiedzy są niezbędne do rozpoznania wniosku. Świadczy także

wnioskodawcy pomoc przy dokonywaniu niezbędnych tłumaczeń dokumentów.

Może także odmówić przekazania wniosku, jeśli okaże się, że w sposób oczywisty nie został złożony w dobrej wierze.

2. Centralny organ przyjmujący przekazuje wniosek organowi, który jest właściwy do jego rozpoznania. Informuje organ przesyłający o wszystkich trudnościach dotyczących badania wniosku oraz o decyzji w przedmiocie wniosku podjętej przez właściwy organ.

Wniosek oraz dołączone do niego dokumenty powinny być sporządzone w urzędowym języku (lub jednym z urzędowych języków) państwa, w którym znajduje się jednostka przyjmująca lub powinno być do nich dołączone tłumaczenie na ten język. Jednakże wnioski wraz z dołączonymi dokumentami mogą być sporządzane w językach angielskim lub francuskim lub tłumaczone na jeden z tych języków.

Artykuł 6 porozumienia

1. O ile między zainteresowanymi organami Umawiających się Stron nie istnieją szczególne porozumienia i z zastrzeżeniem postanowień artykułów 13 i 14:

wniosek o przyznanie pomocy sądowej i dołączone do niego dokumenty oraz inne pisma sporządza się w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych organu przyjmującego albo załącza się ich tłumaczenie na ten język;

żadna Umawiająca się Strona nie może jednak odmówić przyjęcia wniosku o przyznanie pomocy sądowej i dołączonych do niego dokumentów oraz innych pism, jeżeli są sporządzone w języku angielskim lub francuskim albo jest do nich załączone tłumaczenie na jeden z tych języków.

2. Pisma pochodzące z Państwa organu przyjmującego mogą być sporządzone w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych tego Państwa albo w języku angielskim lub francuskim.

Analogicznie jak w Porozumieniu, organy przekazujące ustanowione na mocy dyrektywy posiadają uprawnienia do przesyłania wniosków a organy przyjmujące posiadają uprawnienia do odbioru wniosków. Oprócz dyrektywy, Komisja Europejska przyjęła w kwestii pomocy prawnej dwie decyzje: Decyzję Komisji 2004/844/WE z dnia 9 listopada 2004 r. ustanawiającą wzór formularza wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach

transgranicznych poprzez ustanowienie minimum wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (notyfikowana jako dokument nr K(2004) 4285), (OJ L 365, 10/12/2004, p. 0027 – 0034) i Decyzję Komisji 2005/630/WE z dnia 26 sierpnia 2005 r. ustanawiającą wzór formularza przekazania wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE (Dz. U. nr L 225, z 31/08/2005, s. 0023 – 0027). Na ich mocy przyjęte zostały dwa standardowe formularze, jeden służący do składania wniosków o udzielenie pomocy prawnej i drugi służący do przesyłania takich wniosków.

FORMULARZ SŁUŻĄCY PRZEKAZANIU WNIOSKU O POMOC PRAWNĄ

Szczególne powody, o ile takie istnieją, do ubiegania się o podjęcie pilnych działań w sprawie niniejszego wniosku

--

Numer referencyjny wniosku:

Wniosek przedłożony przez:

Data wpłynięcia wniosku:

Dane dotyczące organu przekazującego wniosek:

Nazwa organu przekazującego wniosek:

Państwo Członkowskie:

Osoba odpowiedzialna:

Adres:

Telefon:

Faks:

E-mail:

Wniosek przesłany do:

Dane dotyczące organu przyjmującego wniosek:

Nazwa:

Państwo Członkowskie:

Adres:

Telefon:

Faks:

E-mail:

Dane dotyczące osoby lub firmy zgłaszającej wniosek o pomoc prawną:

Pełne imię i nazwisko albo nazwa wnioskodawcy:

Nazwisko i imię osoby reprezentującej wnioskodawcę, jeśli wnioskodawca jest niepełnoletni lub posiada ograniczoną zdolność do czynności prawnych:

Nazwisko i imię osoby reprezentującej wnioskodawcę, jeśli wnioskodawca jest pełnoletni i posiada pełną zdolności do czynności prawnych (adwokat, agent...)

Adres:

Telefon:

Faks:

E-mail:

Języki:

Szczegóły procedury:

1. Czy wnioskujący o pomoc prawną jest powodem czy pozwanym?

2. Czy wnioskujący stara się o pomoc prawną w celu uzyskania:

a) przedprocesowej porady prawnej ☐

b) pomocy (porady i/lub reprezentacji) w ramach postępowania pozasądowego ☐

c) pomocy (porady i/lub reprezentacji) w ramach przewidzianego postępowania sądowego ☐

d) pomocy (porady i/lub reprezentacji) w ramach trwającego postępowania sądowego ☐

Jeżeli tak, należy podać:

Numer rejestracyjny:

Daty przesłuchań:

Nazwę sądu:

Adres sądu:

e) uzyskanie porady i/lub reprezentacji w ramach postępowania sądowego odnośnie do orzeczenia, które zostało wydane przez organ sądowy? ☐

Jeżeli tak, należy podać:

Nazwę i adres organu sądowego:

Datę wydanego orzeczenia:

Charakter sprawy:

Odwołanie od orzeczenia: ☐

Wykonanie orzeczenia: ☐

3. Strona wnosząca sprzeciw:

4. Krótki opis charakteru sprawy włącznie z, w przypadkach opisanych w pkt. 2 a), b) i c), informacją, która pomoże w wyznaczeniu właściwego sądu:

Telefon:	<input type="text"/>
Faks:	<input type="text"/>
E-mail:	<input type="text"/>

Potwierdzenie odbioru wniosku przedłożonego przez

organ przekazujący:

Nazwa:	<input type="text"/>
Państwo Członkowskie:	<input type="text"/>
Numer referencyjny wniosku:	<input type="text"/>
Osoba odpowiedzialna:	<input type="text"/>

Sporządzono w:

Data:

Podpis:

FORMULARZ WNIOSKU O PRAWO POMOCY W INNYM PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM UNII EUROPEJSKIEJ

INSTRUKCJA

- 1. Przed wypełnieniem wniosku proszę dokładnie przeczytać instrukcję.*
- 2. Proszę podać wszystkie informacje wymagane we wniosku.*
- 3. Podanie nieprecyzyjnych, niedokładnych lub niepełnych informacji może opóźnić*

rozpatrywanie wniosku.

4. *Podanie we wniosku nieprawdziwych lub niepełnych informacji może mieć negatywne skutki prawne, np. odmowę uwzględnienia wniosku lub pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.*
5. *Proszę dołączyć pełną dokumentację na poparcie wniosku.*
6. *Niniejszy wniosek nie ma wpływu na obowiązujące terminy do wszczęcia postępowania sądowego lub składania środka odwoławczego .*
7. *Wypełniony wniosek należy opatrzyć datą, podpisać i wysłać właściwemu organowi zgodnie z poniższą instrukcją:*

O 7.a. Wniosek można wysłać do właściwego organu przekazującego w Państwie Członkowskim zamieszkania wnioskodawcy . Organ ten przekaże następnie wniosek właściwemu organowi odpowiedniego Państwa Członkowskiego. W tym przypadku należy podać następujące dane:

Nazwa właściwego organu w Państwie Członkowskim zamieszkania wnioskodawca:

Adres:

Telefon/faks/e-mail:

O 7.b. Wniosek można wysłać bezpośrednio właściwemu organowi w innym Państwie Członkowskim, jeżeli organ taki jest znany wnioskodawcy. W tym przypadku należy podać następujące dane:

Nazwa właściwego organu:

Adres:

Telefon/faks/e-mail:

Czy zna Pan/Pani język urzędowy lub jeden z języków urzędowych tego kraju?

☐ TAK ☐ NIE

Jeżeli nie, to w jakich językach można się z Panem/Panią porozumiewać dla celów prawa pomocy ?

A. Dane osoby składającej wniosek o prawo pomocy:

A.1. Płeć: ☐ Mężczyzna ☐ Kobieta

Imię i nazwisko (lub, o ile ma to zastosowanie, firma):

Data i miejsce urodzenia:

Obywatelstwo:

Numer dokumentu tożsamości:

Adres:
Telefon:
Faks:
Adres e-mail:

A.2. O ile ma to zastosowanie, dane przedstawiciela wnioskodawcy, jeżeli wnioskodawca jest małoletni lub nie ma zdolności do czynności prawnych:

Imię i nazwisko:

Adres:
Telefon:
Faks:
Adres e-mail:

A.3. O ile ma to zastosowanie, dane pełnomocnika wnioskodawcy (adwokat, inny pełnomocnik ...):

- w Państwie Członkowskim pobytu wnioskodawcy:

Imię i nazwisko:

Adres:
Telefon:
Faks:
Adres e-mail:

- w Państwie Członkowskim, w którym ma zostać przyznane prawo pomocy :

Imię i nazwisko:

Adres:
Telefon:
Faks:
Adres e-mail:

B. Informacje dotyczące sporu, na potrzeby którego wnioskuje się o prawo pomocy :

Proszę dołączyć do wniosku kopie wszelkich istotnych dla sprawy dokumentów.

B.1. Rodzaj sporu (np. rozwód, opieka nad dzieckiem, ze stosunku pracy , z działalności gospodarczej , ochrona konsumenta):

B.2. Wartość przedmiotu sporu, jeżeli można ją wyrazić w kwocie pieniężnej. Proszę określić walutę:

B.3. Opis okoliczności sporu, włącznie z określeniem miejsca i daty zdarzeń związanych ze sprawą, oraz wskazanie dowodów (np. zeznania świadków):

C. Szczegóły procedury:

Proszę dołączyć do wniosku kopie wszelkich istotnych dokumentów.

C.1. Czy jest Pan/Pani powodem/powódką czy pozwanym/pozwaną?

Proszę opisać roszczenie, którego Pan/Pani dochodzi lub które jest dochodzone od Pana/Pani:

Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe drugiej strony sporu:

C.2. Ewentualne szczególne powody, dla których niniejszy wniosek powinien być rozpatrzony w trybie przyśpieszonym, np. zachowanie terminu do wszczęcia postępowania sądowego:

C.3. Czy ubiega się Pan/Pani o prawo pomocy w wymiarze pełnym czy częściowym?
W przypadku ubiegania się o prawo pomocy w wymiarze częściowym proszę sprecyzować zakres pomocy:

C.4. Proszę określić rodzaj oczekiwanej pomocy:

- ☐ przedprocesowa porada prawna
- ☐ pomoc (porada prawna i/lub zastępstwo prawne) w ramach procedur pozasądowych
- ☐ pomoc (porada prawna i/lub zastępstwo prawne) w ramach przewidywanego postępowania sądowego
- ☐ pomoc (porada prawna i/lub zastępstwo prawne) w ramach toczącego się postępowania sądowego. W takim przypadku należy podać:

- Numer sprawy:
- Daty rozpraw:
- Nazwa sądu:
- Adres sądu:

☐ porada prawna i/lub zastępstwo prawne w ramach postępowania sądowego dotyczącego orzeczenia już wydanego przez organ sądowy. W takim przypadku należy podać:

- Nazwa i adres organu sądowego:
- Data wydania orzeczenia:
- Charakter sprawy:
 - ☐ Odwołanie od orzeczenia
 - ☐ Wykonanie orzeczenia

C.5. Proszę określić przewidywane dodatkowe koszty wynikające z międzynarodowego charakteru sprawy (np. tłumaczenie, koszty podróży):

C.6. Czy posiada Pan/Pani jakiekolwiek ubezpieczenie lub inne uprawnienia lub możliwości , w ramach których mogłyby być pokryte koszty prawne w całości lub części? W przypadku odpowiedzi twierdzącej proszę podać szczegóły:

D. Sytuacja rodzinna:

Ile osób zamieszkuje z Panem/Panią w gospodarstwie domowym?

Proszę określić stopień pokrewieństwa między tymi osobami a Panem/Panią:

Imię i nazwisko	Stopień pokrewieństwa z wnioskodawcą	Data urodzenia(w przypadku dzieci)	Czy osoba ta jest na utrzymaniu wnioskodawcy?	Czy wnioskodawca jest na utrzymaniu tej osoby?
			☐	☐
			☐	☐
			☐	☐
			☐	☐
			☐	☐
			☐	☐

Jeżeli istnieją osoby, które są na Pana/Pani utrzymaniu, lecz nie zamieszkują w Pana/Pani gospodarstwie domowym proszę podać dane tych osób:

Imię i nazwisko	Stopień pokrewieństwa z wnioskodawcą	Data urodzenia (w przypadku dzieci)

Jeżeli istnieją osoby, które utrzymują Pana/Pani finansowo, lecz nie zamieszkują w Pana/Pani gospodarstwie domowym proszę podać dane tych osób:

Imię i nazwisko	Stopień pokrewieństwa z wnioskodawcą

E. Informacje finansowe:

Proszę podać wszystkie informacje dotyczące Pana/Pani (I), Pana/Pani małżonki/małżonka lub partnera/partnerki (II), wszelkich osób na Pana/Pani utrzymaniu i mieszkających w tym samym gospodarstwie domowym (III) oraz wszelkich osób, które utrzymują Pana/Panią finansowo i z którymi mieszka Pan/Pani w tym samym gospodarstwie domowym (IV).

W przypadku innych niż alimenty środków utrzymania otrzymywanych od osoby, na której utrzymaniu Pan/Pani pozostaje i z którą nie mieszka Pan/Pani w tym samym gospodarstwie domowym, proszę określić te środki w rubryce "inne źródła dochodu" w tab. E.1.

Jeżeli przekazuje Pan/Pani inne środki utrzymania niż alimenty osobie pozostającej na Pana/Pani utrzymaniu, z którą nie mieszka Pan/Pani w tym samym gospodarstwie domowym, proszę określić te środki w rubryce "inne wydatki" w tab. E.3.

Należy również przedstawić odpowiednie dokumenty, takie jak zeznanie podatkowe, zaświadczenie o uprawnieniu do zasiłków od państwa itp.

Wpisując informacje w poniższych tabelach proszę określić walutę podawanych kwot.

E.1. Informacje o średnich miesięcznych dochodach	I. Wnioskodawca	II. Małżonek/małżonka lub partner/partnerka	III. Osoby na utrzymaniu wnioskodawcy	IV. Osoby, na których utrzymaniu jest wnioskodawca
wynagrodzenie :				
dochód z działalności gospodarczej:				
emerytura lub renta:				
alimenty:				
zasiłki od państwa: proszę określić:				
1. zasiłki rodzinne i mieszkaniowe:				
2. zasiłki dla bezrobotnych i z opieki społecznej:				
dochód z kapitału (ruchomości i nieruchomości):				
inne źródła dochodu:				
Razem:				

E.2. Wartość majątku	I. Wnioskodawca	II. Małżonek/małżonka lub partner/partnerka	III. Osoby na utrzymaniu wnioskodawcy	IV. Osoby, na których utrzymaniu jest wnioskodawca
nieruchomość wykorzystywana dla celów stałego zamieszkania wnioskodawcy:				
inne nieruchomości:				
grunt:				
oszczędności:				
udziały i akcje:				
pojazdy silnikowe:				

inne:						
Razem:						

E.3. Wydatki miesięczne	I. Wnioskodawca	II. Małżonek/małżonka lub partner/partnerka	III. Osoby na utrzymaniu wnioskodawcy	IV. Osoby, na których utrzymaniu jest wnioskodawca
podatek dochodowy:				
składki na ubezpieczenie społeczne:				
podatki lokalne:				
raty kredytu hipotecznego:				
czynsz i koszty utrzymania mieszkania:				
czesne:				
koszty opieki nad dziećmi:				
splata długów:				
splata pożyczek:				
zobowiązania alimentacyjne:				
inne wydatki:				
Razem:				

Oświadczam, że podane informacje są prawdziwe i pełne, oraz zobowiązuję się bezzwłocznie powiadomić organ rozpatrujący wniosek o wszelkich zmianach w mojej sytuacji finansowej.

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć służbowa:

Państwo	Języki, w jakich należy wypełnić wniosek
Austria	Języki w jakich można wypełniać wnioski: niemiecki i angielski
Belgia	Federalna Administracja Wymiaru Sprawiedliwości może przyjmować wnioski w językach niderlandzkim, francuskim i niemieckim. Wnioski w innych językach nie będą przyjmowane
Cypr	Języki, w których można wypełniać wnioski: Języki grecki i angielski
Czechy	Języki, w których można wypełniać wnioski: czeski, angielski. Artykuł 14 ust. 3: Republika Czeska przyjmuje również wnioski o pomoc prawną wypełnione w języku angielskim
Dania	-
Estonia	Wnioski o państwową pomoc prawną należy składać na piśmie w języku estońskim do sądu okręgowego lub miejskiego (sekcja 12 ust. 3 Ustawy o państwowej pomocy prawnej). Wnioski i dokumenty towarzyszące można również składać w języku angielskim

Finlandia	Przyjmowane są wnioski wypełnione w językach fińskim, szwedzkim lub angielskim
Francja	Językiem, który należy stosować we wnioskach, jest wyłącznie język francuski
Grecja	-
Hiszpania	Wnioski wypełniane będą w języku hiszpańskim, niemniej jednak w przyszłości możliwe jest zgłoszenie Komisji również dodatkowego języka spośród oficjalnych języków Wspólnoty
Holandia	Wnioski można składać w języku niderlandzkim i angielskim. Rada przyjmuje również wnioski sporządzone w językach francuskim i niemieckim
Irlandia	Język, który może być użyty do wypełnienia wniosku: angielski. Urzędowy język instytucji wspólnotowych, inny niż język danego państwa, który został dopuszczony przez właściwy organ: francuski
Litwa	Wnioski o pomoc prawną, jak również dokumenty potwierdzające prawo osoby do gwarantowanej przez państwo pomocy prawnej muszą być przetłumaczone na język litewski lub angielski
Luksemburg	Wnioski o pomoc prawną w Luksemburgu należy wypełniać w jednym z wymienionych poniżej języków urzędowych: luksemburski, francuski, niemiecki
Łotwa	Formularze wniosku można wypełniać w języku łotewskim
Malta	Wnioski można wypełniać w języku maltańskim i angielskim
Niemcy	Wnioski można wypełniać w języku niemieckim
Polska	Organy przekazujące: wniosek należy sporządzić w języku polskim oraz w języku urzędowym instytucji wspólnotowych akceptowanym przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, do którego wniosek ma być przekazany. Organy przyjmujące: wniosek należy sporządzić w języku polskim albo w języku angielskim. Języki urzędowe instytucji wspólnotowych, inne niż język polski, akceptowane przez polski organ przyjmujący: język angielski
Portugalia	Wniosek o pomoc prawną składany przez osobę zamieszkujejącą na stałe w innym niż Portugalia państwie Unii Europejskiej i mający związek ze sprawą, w której właściwość należy do sądów portugalskich, może być wypełniony w języku portugalskim lub angielskim
Słowacja	Republika Słowacka odbiera wyłącznie wnioski o pomoc prawną sporządzone w języku słowackim
Słowenia	Wnioski można wypełniać w języku słoweńskim
Szwecja	Wnioski mogą być sporządzone w języku szwedzkim lub angielskim
Węgry	Wnioski o pomoc prawną można składać w języku węgierskim lub angielskim
Wielka Brytania	Anglia i Walia oraz Irlandia Północna: zgodnie z dyrektywą organ ten będzie przyjmował wnioski w języku angielskim lub francuskim. Szkocja: wnioski będą przyjmowane w języku angielskim lub francuskim
Włochy	Wnioski o pomoc prawną można składać w języku włoskim, angielskim lub francuskim

Państwo	Dopuszczalne sposoby przyjmowania wniosków
Austria	Sposoby przekazywania wniosków do organów przyjmujących: pocztą i faksem
Belgia	Zarówno biura jak i Federalna Administracja Wymiaru Sprawiedliwości mogą

	przyjmować wnioski nadesłane pocztą
Cypr	Sposób odbioru wniosków: Poczta, pocztą elektroniczną i faksem
Czechy	Drogą pocztową, i faksem
Dania	-
Estonia	Wnioski o państwową pomoc prawną należy składać na piśmie w języku estońskim do sądu okręgowego lub miejskiego (sekcja 12 ust. 3 Ustawy o państwowej pomocy prawnej). Wnioski można składać na specjalnych formularzach zatwierdzonych przez Komisję. Z chwilą wejścia w życie ustawy o państwowej pomocy prawnej formularze wniosków o pomoc prawną będą dostępne na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Estońskiej (www.just.ee) oraz we wszystkich sądach i kancelariach prawnych
Finlandia	Wnioski można składać osobiście w siedzibie organu przyjmującego lub przysyłać je pocztą albo faksem, a pod pewnymi warunkami również pocztą elektroniczną (szczegółowe informacje pod adresem www.oikeus.fi) (http://www.oikeus.fi/6232.htm)
Francja	Sposoby odbioru wniosków stosowane przez organ są następujące: przesyłki pocztowe wysyłane na następujący adres Ministerstwa Sprawiedliwości w Paryżu: Ministère de la Justice, 13, place Vendôme, 75042 Paris cedex 01. W pilnych przypadkach oraz w celu umożliwienia szybszego rozpatrzenia sprawy wnioski o pomoc prawną mogą być wysyłane na następujący numer faksu: + 33 1 44 77 61 22. Oryginał wniosku przesłanego faksem należy następnie niezwłocznie przesłać drogą pocztową
Grecja	-
Hiszpania	Sposoby składania wniosków: jedynie drogą pocztową lub osobiście
Holandia	Można je przysyłać faksem lub tradycyjną drogą pocztową. Poza wnioskami nadesłanymi pocztą elektroniczną (które często bywają niepełne)
Irlandia	Sposoby odbioru, którymi dysponuje organ: poczta
Litwa	Dostępne są wszystkie środki (poczta, faks, środki komunikacji elektronicznej)
Luksemburg	Wnioski o pomoc prawną przyjmowane są pocztą pod adresem Ministerstwa Sprawiedliwości, L-2934 Luxembourg. W sprawach niecierpiących zwłoki wnioski można przekazywać faksem pod numery: (352) 22 52 96 lub (352) 26 68 48 61. Po przekazaniu faksem wniosku o pomoc prawną należy jak najszybciej wysłać pocztą jego oryginał
Łotwa	Wnioski skierowane do organu właściwego dla przyznawania pomocy prawnej można przysyłać pocztą bądź dostarczać osobiście do Ministerstwa Sprawiedliwości
Malta	Wnioski można przysyłać: faksem (nr faksu: 00356 25902859) lub pocztą na adres sekretarza Sądu Cywilnego w Valetcie: Ir-Registratur tal-Qorti Ċivili, Il-Qorti, Triq ir-Repubblika, Il-Belt Valletta, Malta
Niemcy	Dostępne są następujące sposoby przekazywania wniosków: Przyjmowanie i przekazywanie: poczta lub prywatne usługi kurierskie, faks. Komunikacja nieoficjalna: telefon i poczta elektroniczna, o ile podano adres e-mail
Polska	Wnioski mogą być składane bezpośrednio w organie przekazującym lub drogą pocztową. Wnioski mogą być składane bezpośrednio w organie przyjmującym lub drogą pocztową
Portugalia	Wnioski mogą być składane osobiście przez wnioskodawcę bądź przesyłane faksem lub pocztą. Ustawa przewiduje także możliwość składania wniosków drogą elektroniczną, poprzez wypełnienie formularza dostępnego w formie elektronicznej przez Internet
Słowacja	Wnioski można: składać osobiście, przysyłać pocztą, nadać telegraficznie lub

	przesyłać faksem - w takim przypadku wniosek należy przekazać również w inny wskazany powyżej sposób w terminie 3 dni
Słowenia	Wnioski o pomoc prawną należy przysyłać pocztą
Szwecja	Ministerstwo Sprawiedliwości może przyjmować wnioski o pomoc prawną przesłane pocztą, przesyłką kurierską, faksem lub, w indywidualnych przypadkach i za specjalną zgodą, w inny uzgodniony sposób
Węgry	Wniosek o pomoc prawną może być złożony do właściwego organu osobiście (ustnie lub na piśmie) lub przesłany pocztą
Wielka Brytania	Przyjmowane są podania dostarczone osobiście lub wysłane pocztą (łącznie z wymianą dokumentów), jak również wnioski wysłane faksem przez przedstawicieli prawnych, dotyczące podjęcia niezwłocznych działań w imieniu ich klientów, zanim jeszcze właściwy wniosek o pomoc prawną w sprawach cywilnych zostanie złożony i rozpatrzony. W perspektywie długoterminowej planowane jest stworzenie mechanizmu składania wniosków przez Internet (e-business)
Włochy	Przewidziano dwie możliwości przesyłania wniosków: listem poleconym na poniższy adres: MINISTERO DELLA GIUSTIZIA, Dipartimento per gli Affari di Giustizia, Direzione Generale della Giustizia Civile, Ufficio I, Via Arenula n° 70, 00186 – ROMA oraz faksem na nr 0668897523

Zakresem pomocy prawnej powinna być objęta przedprocesowa porada prawna służąca rozstrzygnięciu sporu przed wniesieniem sprawy do sądu, pomoc prawną w trakcie wnoszenia sprawy do sądu oraz reprezentowanie w sądzie, a także pomoc w kosztach procesu lub zwolnienie z powyższych kosztów. Państwo, w którym usytuowany jest sąd lub w którym orzeczenie ma zostać wykonane, pozostawia się, czy koszty procesu mogą obejmować koszty strony przeciwnej nałożone na beneficjenta pomocy prawnej. W przypadku przyznania pomocy prawnej, musi ona obejmować całe postępowanie, włączając koszty związane z wykonaniem orzeczenia; udzielenie wnioskodawcy pomocy prawnej powinno być kontynuowane, w przypadku gdy ma miejsce odwołanie od wyroku przez beneficjenta pomocy prawnej lub przeciwko niemu, dopóki zostają spełnione warunki dotyczące środków finansowych i istoty sporu. Pomoc prawna musi zostać przyznana w równym stopniu w przypadku tradycyjnego procesu jak i pozasądowej formy postępowania, takiej jak rozprawa ugodowa, jeśli odwołanie się do niej jest wymagane przez prawo lub nakazane przez sąd.

Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość odrzucenia wniosku o pomoc prawną ze względu na jawnie nieuzasadnione działania lub na podstawie istoty sprawy dopóki zagwarantowana jest porada przedprocesowa lub dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia pomocy prawnej powinien podejmować

właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd lub orzeczenie ma zostać wykonane.

Artykuł 31

dyrektywy 2003/8/EC

Prawo do pomocy prawnej

1. Osoby fizyczne biorące udział w sporze, będącym przedmiotem niniejszej dyrektywy, są uprawnione do otrzymania stosownej pomocy prawnej w celu zapewnienia im skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie.

2. Pomoc prawna jest uważana za właściwą, kiedy gwarantuje:

a) poradę przedsporną, w celu rozstrzygnięcia sporu przed wniesieniem sprawy do sądu;

b) pomoc prawną i reprezentowanie w sądzie, zwolnienie korzystającego z pomocy prawnej z kosztów sądowych lub pomoc w ich uiszczeniu, w tym kosztów określonych w art. 7 niniejszej dyrektywy, a także związanych z opłaceniem osób uprawnionych przez sąd do dokonywania czynności w trakcie procesu.

W Państwach Członkowskich, w których strona przegrywająca jest obciążona kosztami strony przeciwnej, w przypadku gdy korzystający z pomocy prawnej przegrywa proces, pomoc prawna pokrywa koszty poniesione przez stronę przeciwną, jeżeli pokrywałaby koszty, jakimi obciążony byłby korzystający z pomocy stale zamieszkujący lub przebywający na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym mieści się sąd.

3. Państwa Członkowskie nie zapewniają pomocy prawnej lub reprezentowania w sądzie w przypadku procesów umożliwiających stronom sporu osobiste reprezentowanie interesów, z wyjątkiem przypadków, w których sąd lub inny uprawniony do tego organ postanowi inaczej w celu zapewnienia równości stron lub ze względu na złożoność sprawy.

4. Państwa Członkowskie mogą żądać od korzystających z pomocy prawnej uiszczenia odpowiedniej części kosztów procesu, biorąc pod uwagę warunki określone w art. 5.

5. Państwa Członkowskie mogą stanowić o podejmowaniu przez właściwy organ decyzji o częściowym lub całkowitym zwrocie kosztów przez korzystających z pomocy prawnej, w przypadku gdy ich sytuacja finansowa znacznie się polepszyła lub też, gdy decyzja o przyznaniu pomocy prawnej została podjęta na podstawie nieścisłych informacji udzielonych przez wnioskodawcę.

Zagadnienia problemowe:

1. Organy odpowiedzialne za przyjmowanie i odbiór wniosków.
2. Sposoby wypełniania formularzy – języki stosowane do wypełniania formularzy i sporządzania dokumentów.
3. Zakres pomocy prawnej.
4. Odmowa pomocy prawnej.

Wykaz aktów prawnych i dokumentów:

Decyzja Komisji 2004/844/WE z dnia 9 listopada 2004 r. ustanawiająca wzór formularza wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimum wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (notyfikowana jako dokument nr K(2004) 4285), (OJ nr L 365, 10/12/2004, P. 0027 – 0034).

Decyzja Komisji 2005/630/WE z dnia 26 sierpnia 2005 r. ustanawiająca wzór formularza przekazania wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE (Dz. U. nr L 225 z 31/08/2005, s. 0023 – 0027).

Dyrektywa 2003/8/EC z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. U. nr L 26 z 31.01.2003, s. 41-47).

Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej z 27 stycznia 1977r. (Dz. U. z 1999r., Nr 102, poz. 1183).

Wykaz literatury:

Bojarski Ł., Dostępność nieodpłatnej pomocy prawnej. Raport z monitoringu, Warszawa 2003.

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczuk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Mik C. (red.), Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej, Toruń 2001.

Strony internetowe:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_pl.htm - strona

Komisja Europejska, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

www.europa.eu.int – adres strony internetowej Unii Europejskiej zawierająca treści dotyczące całości działań organów, państw i instytucji niezrzeszonych w zakresie „integracji europejskiej”.

Założenia współpracy sądowej w sprawach cywilnych przy wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych

Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000r.

Z upoważnienia zawartego w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską państwa wspólnotowe zawarły 27 września 1968 r. Konwencję brukselską o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (później zmienioną przez Konwencje o przystąpieniu nowych Państw Członkowskich do tej konwencji). Następnym krokiem w unifikacji problematyki uznawania obcych orzeczeń sądowych było zawarcie przez państwa wspólnotowe i państwa EFTA 16 września 1988 r. Konwencji z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (jako konwencję równoległą do Konwencji brukselskiej z 1968 r.). Pomimo istnienia tych instrumentów prawnych, Rada WE uznała, że zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności cele potem określone w rozporządzeniu, a dotyczące tej problematyki:

(10) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń sądowych orzeczenia wydane w jednym spośród Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem powinny być uznawane i wykonywane w innym Państwie Członkowskim związanym niniejszym rozporządzeniem, i to również wtedy, gdy dłużnik egzekwowany ma swoje miejsce zamieszkania w państwie trzecim.

Mogą natomiast zostać osiągnięte lepiej na poziomie wspólnotowym – niemożliwe jest to na poziomie państw członkowskich. Stąd też 22 grudnia 2000 r. Rada przyjęła Rozporządzenie nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Rozporządzenie dotyczy wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym Danii, która zawarła ze Wspólnotą Europejską umowę równoległą dotyczącą rozporządzenia 44/2001. Umowa ta weszła w życie 1 lipca 2007 r.

W świetle preambuły do rozporządzenia wzajemne zaufanie w wymiar sprawiedliwości w ramach Wspólnoty usprawiedliwia uznawanie orzeczeń wydanych w państwach członkowskich z mocy prawa, bez jakiegokolwiek szczególnego postępowania, z wyjątkiem przypadku sporu co do uznania. Z uwagi na owo wzajemne zaufanie jest również

uzasadnionym, aby postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim przebiegało szybko i skutecznie. Stwierdzenie wykonalności orzeczenia musi więc następować niemal automatycznie, po dokonaniu zwykłego formalnego sprawdzenia przedłożonych dokumentów, bez możliwości uwzględniania przez sąd z urzędu którejkolwiek z przeszkód wykonania orzeczenia przewidzianych w rozporządzeniu. Stąd też wyrok wydany w jednym państwie członkowskim powinien być uznawany w innych państwach członkowskich bez wymogu specjalnych procedur:

- ✓ orzeczenie wydane w państwie członkowskim egzekwowalne w tym państwie powinno być egzekwowane w innym państwie członkowskim UE, o ile na wniosek zainteresowanej osoby, zostanie tam uznane za egzekwowalne,
- ✓ orzeczenia wydane i wykonywalne w jednym państwie członkowskim mogą być wykonywane w innym państwie członkowskim, jeżeli ich wykonalność w tym państwie zostanie stwierdzona (lub w przypadku Zjednoczonego Królestwa - jeżeli orzeczenie zostanie zarejestrowane) - na wniosek dowolnej zainteresowanej strony,
- ✓ zgłoszenie powinno być przedstawione sądowi lub właściwym organom określonym w wykazie znajdującym się w Załączniku II do rozporządzenia,
- ✓ środek odwoławczy od decyzji zgłoszenia deklaracji egzekwowalności winna zostać wniesiona w sądzie wskazanym w wykazie znajdującym się w Załączniku III do rozporządzenia,
- ✓ wniosek składany jest w sądzie posiadającym właściwość miejscową określaną na podstawie miejsca zamieszkania dłużnika lub na podstawie miejsca, w którym ma się odbyć wykonanie,
- ✓ stwierdzenie wykonalności wydawane jest po spełnieniu określonych formalności i doręczane jest drugiej stronie, która ma prawo złożyć środek zaskarżenia wyłącznie w sądzie,
- ✓ odmowa uznania orzeczenia zagranicznego jest możliwa, w przypadku, gdy jego uznanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub jeżeli nie da się go pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem albo w sytuacji, gdy dokument wszczynający postępowanie nie został doręczony w stosownym czasie, ewentualnie, gdy druga strona nie wdaje się w spór.

W świetle preambuły do rozporządzenia jego przedmiotowy zakres zastosowania powinien rozciągać się, pominąwszy kilka dokładnie określonych dziedzin prawa, na zasadniczą część prawa cywilnego i handlowego. Precyzyjniej został on określony w art. 1 rozporządzenia.

Artykuł 1

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie obejmuje ono w szczególności spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- a) stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, jak również ustawowego przedstawicielstwa osób fizycznych, stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa, prawa spadkowego włącznie z testamentami;*
- b) upadłości, układów i innych podobnych postępowań;*
- c) ubezpieczeń społecznych;*
- d) sądownictwa polubownego.*

Spory prawne podlegające rozporządzeniu muszą mieć łącznik z terytorium jednego spośród państw związanych tym rozporządzeniem. Wspólne przepisy o jurysdykcji powinny znajdować zastosowanie zasadniczo wtedy, gdy pozwany ma miejsce zamieszkania w jednym z tych państw. Pozwani bez miejsca zamieszkania w takim państwie podlegają w ogólności krajowym przepisom o jurysdykcji, obowiązującym na terytorium państwa członkowskiego, w którym znajduje się sąd, przed który wytoczono powództwo, podczas gdy pozwani mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, które nie jest związane niniejszym rozporządzeniem, nadal podlegają Konwencji brukselskiej.

W rozporządzeniu przewidziano dwa formularze.

Artykuł 54

Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym wydane zostało orzeczenie, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 58

Ugody zawarte przed sądem w toku postępowania i wykonalne w Państwie Członkowskim, w którym zostały zawarte, będą wykonywane w Państwie Członkowskim wykonania na tych

samych warunkach jak dokumenty urzędowe. Sąd albo inny właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym ugoda sądowa została zawarta, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika V do niniejszego rozporządzenia.

**1- ZAŚWIADCZENIE ZGODNIE Z ART. 54 I 58 ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCE ORZECZEŃ
SĄDOWYCH I UGÓD SĄDOWYCH**

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Sąd lub inny właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie

2.1. Nazwa

2.2. Adres

2.3. Tel./faks/e-mail

3. Sąd ☐ który wydał orzeczenie ☐ przed którym zawarta została ugoda sądowa

3.1. Oznaczenie sądu

3.2. Siedziba sądu

4. ☐ Orzeczenie ☐ ugoda sądowa

4.1. Data

4.2. Sygnatura akt

4.3. Strony ☐ orzeczenia ☐ ugody sądowej

4.3.1. Nazwisko(-a) powoda(-ów)

4.3.2. Nazwisko(-a) pozwanego(-ych)

4.3.3. Ewentualnie nazwisko(-a) innej(-ych) strony(-)

4.4. Data doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie, jeżeli orzeczenie wydane zostało w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór

4.5. ☐ Treść wyroku ☐ ugody sądowej () w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

5. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

☐ Orzeczenie ☐ ugoda sądowa jest wykonalne(-a) w Państwie Członkowskim pochodzenia (art. 38 i 58 rozporządzenia) przeciwko:

Nazwisko

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć służbowa:

Artykuł 57

1. Dokumenty urzędowe sporządzone i wykonalne w jednym Państwie Członkowskim będą objęte stwierdzeniem wykonalności w innym Państwie Członkowskim, na wniosek, w postępowaniu według art. 38 i następnych. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia zgodnie z art. 43 albo art. 44 może odmówić stwierdzenia wykonalności albo je uchylić tylko wtedy, jeżeli wykonanie dokumentu urzędowego byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Państwa Członkowskiego wykonania.

2. Za dokumenty urzędowe w rozumieniu ust. 1 będą uważane również zawarte przed organami administracyjnymi albo sporządzone przez te organy porozumienia lub zobowiązania alimentacyjne.

3. Przedstawiony dokument musi spełniać warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową w Państwie Członkowskim, w którym został sporządzony.

4. Przepisy sekcji 3 rozdziału III stosuje się odpowiednio. Właściwy organ Państwa Członkowskiego, w którym dokument urzędowy został sporządzony, wystawia, na wniosek, zaświadczenie, używając formularza według załącznika VI do niniejszego rozporządzenia.

**2- ZASWIADCZENIE ZGODNIE Z ART. 57 UST. 4 ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCE
DOKUMENTÓW URZĘDOWYCH**

1. Państwo Członkowskie pochodzenia

2. Właściwy organ, który wystawił niniejsze zaświadczenie

2.1. Nazwa	<input type="text"/>
2.2. Adres	<input type="text"/>
2.3. Tel./faks/e-mail	<input type="text"/>

3. Właściwy organ, który wydał dokument urzędowy

3.1. Organ, który uczestniczył w sporządzaniu dokumentu urzędowego (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
3.1.1. Nazwa i oznaczenie organu	<input type="text"/>
3.1.2. Siedziba organu	<input type="text"/>
3.2. Organ, który zarejestrował dokument urzędowy (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
3.2.1. Rodzaj organu	<input type="text"/>
3.2.2. Siedziba organu	<input type="text"/>

4. Dokument urzędowy

4.1. Oznaczenie dokumentu	<input type="text"/>
4.2. Data	<input type="text"/>
4.2.1. sporządzenia dokumentu	<input type="text"/>
4.2.2. jeśli odmiennie: zarejestrowania dokumentu	

<div></div>
4.3. Sygnatura akt
<div></div>
4.4. Strony dokumentu urzędowego
<div></div>
4.4.1. Nazwisko wierzyciela
<div></div>
4.4.2. Nazwisko dłużnika
<div></div>

5. Treść wykonalnego zobowiązania w załączeniu do niniejszego zaświadczenia

Dokument urzędowy jest wykonalny w Państwie Członkowskim pochodzenia przeciwko dłużnikowi (art. 57 ust. 1 rozporządzenia)

Sporządzono w :

Data :

Podpis i/lub pieczęć służbowa :

Zasady uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej w świetle Rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003r.

28 maja 1998r. Rada WE przedstawiła Konwencję o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykorzystaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich (Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 1) oraz zaproponowała państwom członkowskim jej przyjęcie. Przyczynkiem do jej przyjęcia miały być: potrzeba wprowadzenia jednolitych standardów dotyczących jurysdykcji w sprawach małżeńskich oraz nowoczesnych rozwiązań dotyczących uznawania i wykonania orzeczeń dotyczących unieważnienia małżeństwa, rozvodu i separacji, a ponadto potrzeba unikania prowadzenia równoległych postępowań w tych sprawach w państwach członkowskich. Mimo, że konwencja nie weszła w życie, to rozwiązania w niej zaproponowane wykorzystane zostały do przygotowania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1347/2000 z dnia 29 maja 2000r. o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za wspólne dzieci obojga małżonków

- treść rozporządzenia została w znacznej mierze przejęta z konwencji. Kolejnym krokiem w ewolucji rozwiązań w tym zakresie było uznanie przez Radę Europejską w Tampere zasady wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych za warunek utworzenia autentycznej przestrzeni sądowniczej. Rada Europejska w Tampere nazwała ponadto prawa do odwiedzin priorytetowymi oraz uznała w swoich konkluzjach (pkt 34), że orzeczenia w dziedzinie postępowania sądowego w sprawach rodzinnych powinny być "automatycznie uznawane w całej Unii bez żadnej przejściowej procedury sądowej lub przyczyn odmowy wykonania", natomiast Francja 3 lipca 2000r. wystąpiła z inicjatywą rozporządzenia Rady w sprawie wzajemnego wykonywania orzeczeń dotyczących prawa do kontaktów z dzieckiem. Rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003r. z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. L 338, 23/12/2003, P. 0001 – 0029) zastąpiło poprzednie rozporządzenie, które w następstwie tego zostało uchylone. Rozporządzenie ma zastosowanie w obrocie prawnym pomiędzy wszystkimi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, z wyjątkiem Danii. Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego instrumentu i dlatego nie podlega zobowiązaniom wynikającym ze stosowania instrumentu, ani nie jest objęta jego stosowaniem.

W świetle preambuły do rozporządzenia, w celu zapewnienia równości wszystkich dzieci, obejmuje ono wszystkie decyzje w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej, wraz ze środkami ochrony dziecka, niezależnie od istnienia związku z postępowaniem w sprawach małżeńskich. Zakres rozporządzenia obejmuje sprawy cywilne, niezależnie od rodzaju sądu czy trybunału. W zakresie orzeczeń dotyczących rozwodu, separacji czy unieważnienia małżeństwa, stosuje się je wyłącznie do rozwiązania więzów małżeńskich i nie powinno dotyczyć zagadnień takich jak przyczyny rozwodu, skutki w zakresie prawa własności wynikające z małżeństwa czy wszelkie inne środki dodatkowe. W zakresie prawa własności przysługującego dziecku, powinno być stosowane wyłącznie do środków ochrony dziecka, to znaczy: wyznaczenia i działań osoby wykonującej prawa własności w imieniu dziecka, reprezentującej dziecko lub pomagającej mu, oraz zarządzania, zachowania i zbywania majątku dziecka. W tym kontekście, powinno być ono stosowane w przypadkach, w których rodzice spierają się w zakresie zarządzania majątkiem dziecka. Natomiast środków

odnoszących się do majątku dziecka niezwiązanych z ochroną dziecka dotyczy rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Nie ma ono również zastosowania do spraw odnoszących się do zabezpieczenia społecznego, środków publicznych o charakterze ogólnym w sprawach edukacji lub zdrowia, ani do decyzji w sprawach prawa azylu i imigracyjnych, do ustalenia rodzicielstwa, ponieważ jest to materia odrębna od przyznania odpowiedzialności rodzicielskiej, ani do innych zagadnień związanych ze statusem osób. Rozporządzenie nie ma także zastosowania do środków podejmowanych w wyniku przestępstw popełnionych przez dzieci. Obowiązek utrzymania dziecka jest także wyłączony z zakresu rozporządzenia, pozostaje on objęty rozporządzeniem Rady nr 44/2001. Szczegółowo zakres zastosowania rozporządzenia określono w art. 1.

Artykuł 1

Zakres obowiązywania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się, niezależnie od rodzaju sądu lub trybunału, w sprawach cywilnych odnoszących się do:

- a) rozvodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa;*
- b) przyznawania, wykonywania, delegacji, ograniczenia lub pozbawienie odpowiedzialności rodzicielskiej.*

2. Sprawy określone w ust. 1 lit. b) mogą w szczególności dotyczyć:

- a) prawa do opieki i prawa do kontaktów z dzieckiem;*
- b) kurateli i instytucji podobnych;*
- c) wyznaczenia i działań osoby lub instytucji, do której należy opieka nad dzieckiem lub jego mieniem, reprezentującej dziecko lub pomagającej mu;*
- d) umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczej;*
- e) środków ochrony dziecka odnoszących się do zarządzania, zachowania lub dysponowania majątkiem dziecka.*

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) ustalenia lub podważenia relacji rodzic - dziecko;*
- b) decyzji w sprawie adopcji, środków przygotowujących do adopcji, unieważnienia lub cofnięcia adopcji;*
- c) nazwiska i imion dziecka;*
- d) usamodzielnienia;*
- e) obowiązku zapewnienia utrzymania;*
- f) powiernictwa i dziedziczenia;*

W rozporządzeniu przewidziano konieczność zagwarantowania bezzwłocznego powrotu dziecka, w przypadkach, gdy doszło do jego bezprawnego zabrania lub zatrzymania. Stąd też rozporządzenie stanowi instrument, który stosuje się dodatkowo do postanowień Konwencji haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę z 25 października 1980r. (Dz. U. z 1995r., Nr 108, poz. 528). Jej przedmiotem jest zapewnienie niezwłocznego powrotu dzieci bezprawnie uprowadzonych lub zatrzymanych w jednym z umawiających się państw oraz zapewnienie poszanowania prawa do opieki (obejmuje prawo dotyczące opieki nad osobą dziecka, w szczególności prawo do decydowania o miejscu pobytu dziecka) i prawa do odwiedzin (obejmuje prawo do zabrania dziecka na czas ograniczony w inne miejsce aniżeli miejsce jego stałego pobytu) określonych przez ustawodawstwo jednego państwa-strony konwencji w innych umawiających się państwach. Konwencję stosuje się do każdego dziecka, które miało miejsce stałego pobytu w umawiającym się państwie bezpośrednio przed naruszeniem praw do opieki lub odwiedzin - konwencja przestaje obowiązywać, kiedy dziecko osiąga wiek 16 lat. Z punktu widzenia postępowania w przypadku uprowadzenia dziecka, szczególne znaczenie ma art. 11 rozporządzenia.

Artykuł 11

Powrót dziecka

1. Jeżeli osoba, instytucja lub inna organizacja mająca prawo do opieki nad dzieckiem składa wniosek do właściwych organów Państwa Członkowskiego o wydanie orzeczenia na podstawie Konwencji haskiej z dnia 25 października 1980 r. o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę (zwanej dalej "Konwencją haską z 1980 r.") w celu uzyskania powrotu dziecka bezprawnie zabranego do innego Państwa Członkowskiego lub zatrzymanego w innym Państwie Członkowskim inne niż Państwo Członkowskie, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, stosuje się ust. 2-8.

2. Przy stosowaniu art. 12 i 13 Konwencji haskiej z 1980 r. należy umożliwić wysłuchanie dziecka podczas postępowania sądowego, chyba że uznaje się to za niewłaściwe ze względu na jego wiek lub poziom dojrzałości.

3. Sąd, do którego wniesiono wniosek o powrót dziecka, określony w ust. 1, działa bez zbędnej zwłoki w postępowaniu sądowym dotyczącym wniosku przy użyciu najszybszych procedur dostępnych w prawie krajowym.

Bez uszczerbku dla poprzedzającego akapitu, sąd wydaje orzeczenie nie później niż w ciągu sześciu

tygodni od wniesienia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, w których szczególne okoliczności uniemożliwiają dotrzymanie tego terminu.

4. Sąd nie może odmówić powrotu dziecka na podstawie art. 13b Konwencji haskiej z 1980 r., jeżeli ustalono, że zostały poczynione odpowiednie ustalenia w celu zabezpieczenia ochrony dziecka po jego powrocie.

5. Sąd nie może odmówić powrotu dziecka, jeżeli osoba wnioskująca o powrót nie została wysłuchana.

6. Jeżeli sąd wydał nakaz odmawiający powrotu dziecka na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r., sąd musi niezwłocznie, bezpośrednio lub poprzez organ centralny, przekazać kopię nakazu sądowego oraz odnośnych dokumentów, w szczególności odpis przesłuchań przed sądem, sądowi właściwemu lub organom centralnym w Państwie Członkowskim, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, jak ustalono w prawie krajowym. Właściwy sąd otrzyma wszystkie wspomniane dokumenty w ciągu miesiąca od dnia wydania nakazu odmawiającego powrotu dziecka.

7. Jeżeli jedna ze stron nie wniosła pozwu do sądu w Państwie Członkowskim, w którym dziecko zwykle zamieszkiwało bezpośrednio przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem, sąd lub organ centralny otrzymujące informacje, określone w ust. 6, powiadamiają strony i zapraszają je do złożenia wniosków do sądu, zgodnie z prawem krajowym, w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia, tak aby sąd mógł zbadać kwestię opieki nad dzieckiem.

Bez uszczerbku dla zasad dotyczących jurysdykcji zawartych w niniejszym rozporządzeniu, sąd zamyka sprawę, jeżeli nie otrzymał w terminie żadnych wniosków.

8. Bez względu na orzeczenie o odmowie powrotu dziecka na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r., każde następne orzeczenie wymagające powrotu dziecka wydane przez sąd właściwy na podstawie niniejszego rozporządzenia podlega wykonaniu zgodnie z sekcją 4 rozdział III w celu zabezpieczenia powrotu dziecka.

Sądy państwa członkowskiego, do którego dziecko zostało bezprawnie zabrane lub w którym dziecko zostało bezprawnie zatrzymane, powinny mieć możliwość sprzeciwienia się powrotowi dziecka w szczególnych, należycie uzasadnionych przypadkach. Jednakże decyzja taka może zostać zastąpiona późniejszą decyzją podjętą przez sąd Państwa Członkowskiego miejsca stałego pobytu dziecka przed bezprawnym zabraniem lub zatrzymaniem. Jeżeli orzeczenie takie pociąga za sobą powrót dziecka, powinien on mieć miejsce bez wymagania żadnej specjalnej procedury dla uznania i wykonania tego orzeczenia w państwie członkowskim, do którego dziecko zostało bezprawnie zabrane lub w którym dziecko zostało bezprawnie zatrzymane.

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych wydanych w państwie członkowskim powinno opierać się na zasadzie wzajemnego zaufania, a przyczyny nieuznania powinny być możliwie najmniej liczne. Stąd też, tak jak w przypadku rozporządzenia nr 44/2001, wyrok wydany w jednym państwie członkowskim powinien być uznawany w innych państwach członkowskich bez wymogu specjalnych procedur:

- ✓ orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim UE są uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania,
- ✓ orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim i w tym państwie wykonalne, są wykonalne w innym państwie członkowskim, o ile ich wykonalność w tym państwie zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego,
- ✓ wniosek o stwierdzenie wykonalności należy złożyć do sądu znajdującego się w odpowiednim wykazie sądów, do których należy kierować wnioski,
- ✓ świadectwo wydane dla ułatwienia stosowania orzeczenia nie powinno podlegać środkom odwoławczym – podlegać może sprostowaniu, tylko w przypadku błędu materialnego, gdy błędnie odzwierciedla orzeczenie,
- ✓ środek odwoławczy od decyzji w sprawie stwierdzenia wykonalności należy wnieść do sądu znajdującego się w odpowiednim wykazie sądów, do których należy wnosić środki odwoławcze,
- ✓ orzeczenia dotyczące prawa do kontaktów z dzieckiem oraz orzeczenia dotyczące powrotu dziecka, są uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich bez potrzeby stwierdzenia wykonalności, jeżeli takie orzeczenie uzyskało świadectwo w państwie członkowskim pochodzenia, czyli w państwie, w którym wydano orzeczenie, które ma zostać wykonane,
- ✓ każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ centralny wspierający stosowanie rozporządzenia – organy te powinny współpracować w dziedzinie odpowiedzialności rodzicielskiej zarówno w ogólnym zakresie, jak i w szczególnych przypadkach, wraz ze współpracą mającą na celu wspieranie polubownego rozwiązywania sporów rodzinnych.

Praktyczne aspekty współpracy sądowej w sprawach cywilnych przy wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej

Rozporządzenie przewiduje cztery standardowe formularze:

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART. 39 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH

1. PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POCHODZENIA

2. SĄD LUB ORGAN WYDAJĄCY ŚWIADECTWO

2.1. Nazwa

2.2. Adres

2.3. Tel./faks/e-mail

3. ZWIĄZEK MAŁŻEŃSKI

3.1. Żona

3.1.1. Imię i nazwisko

3.1.2. Adres

3.1.3. Państwo i miejsce urodzenia

3.1.4. Data urodzenia

3.2. Mąż

3.2.1. Imię i nazwisko

3.2.2. Adres

3.2.3. Państwo i miejsce urodzenia

3.2.4. Data urodzenia

3.3. Państwo, miejsce (jeżeli znane) oraz data zawarcia związku małżeńskiego

3.3.1. Państwo związku małżeńskiego

3.3.2. Miejsce (jeżeli znane) zawarcia związku małżeńskiego

3.3.3. Data zawarcia związku małżeńskiego

4. SĄD WYDAJĄCY ORZECZENIE

4.1. Nazwa sądu

4.2. Siedziba

5. ORZECZENIE

5.1. Data

5.2. Numer odniesienia

5.3. Rodzaj orzeczenia

5.3.1. Rozwód ☐

5.3.2. Unieważnienie
małżeństwa ☐

5.3.3. Separacja ☐

5.4. Czy orzeczenie zostało wydane zaocznie?

5.4.1. Nie ☐

5.4.2. Tak ⁽²⁾ ☐

6. NAZWISKA STRON, KTÓRYM PRZYZNANO POMOC PRAWNĄ

7. CZY ORZECZENIE PODLEGA ŚRODKOM ODWOŁAWCZYM ZGODNIE Z PRAWEM PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO POCHODZENIA?

7.1. Nie ☐ 7.2. Tak ☐

8. DATA, Z KTÓRĄ ORZECZENIE WYWOŁUJE SKUTKI PRAWNE W PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM, W KTÓRYM WYDANO ORZECZENIE

8.1. Rozwód

8.2. Separacja

Sporządzono w::

Dnia::

Podpis i/lub pieczęć::

⁽¹⁾ Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000.

⁽²⁾ Documents referred to in Article 37 2 must be attached.

Artykuł 39

Świadcstwo dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz świadectwo dotyczące orzeczeń w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej

Właściwy sąd lub organ Państwa Członkowskiego pochodzenia, na żądanie zainteresowanej strony, wydaje świadectwo przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku I (orzeczenia w sprawach małżeńskich) lub w załączniku II (orzeczenia w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej).

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 39 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWIE ODPOWIEDZIALNOŚCI RODZICIELSKIEJ⁽¹⁾

1. PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POCHODZENIA

2. SĄD LUB ORGAN WYDAJĄCY ŚWIADECTWO

2.1. Nazwa	<input type="text"/>
2.2. Adres	<input type="text"/>
2.3. Tel./Faks/e-mail	<input type="text"/>

3. OSOBA (OSOBY) POSIADAJĄCE PRAWO DO KONTAKTÓW Z DZIECKIEM

3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
3.2. Adres	<input type="text"/>
3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

4. OSOBY POSIADAJĄCE ODPOWIEDZIALNOŚĆ RODZICIELSKĄ INNE NIŻ WSKAZANE W POZYCJI 3⁽²⁾

4.1. Matka	
4.1.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.1.2. Adres	<input type="text"/>
4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>
4.2. Ojciec	
4.2.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.2.2. Adres	<input type="text"/>
4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>
4.3. Pozostałe	
4.3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.3.2. Adres	<input type="text"/>
4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

5. SĄD WYDAJĄCY ORZECZENIE

5.1. Nazwa sądu	<input type="text"/>
5.2. Siedziba	<input type="text"/>

6. ORZECZENIE

- 6.1. Data
- 6.2. Numer odniesienia
- 6.3. Czy orzeczenie zostało wydane zaocznie?
6.3.1. Nie ☐ 6.3.2. Tak⁽³⁾ ☐

7. DZIECI, KTÓRYCH ORZECZENIE DOTYCZY⁽⁴⁾

- 7.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia
- 7.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia

8. NAZWISKA STRON, KTÓRYM PRZYZNANO POMOC PRAWNĄ

9. POTWIERDZENIE WYKONALNOŚCI I DORĘCZENIA

- 9.1. Czy orzeczenie jest wykonalne zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego pochodzenia?
9.1.1. Tak ☐ 9.1.2. Nie ☐
- 9.2. Czy orzeczenie zostało doręczone stronie, przeciwko której wnosi się o wykonanie?
9.2.1. Tak ☐
9.2.1.1. Imię i nazwisko strony

9.2.1.2. Adres

9.2.1.3. Data doręczenia

9.2.2. Nie ☐

10. INFORMACJE SZCZEGÓLNE NA TEMAT ORZECZENIA W PRZYPADKU, GDY WYMAGANE JEST EXEQUATUR NA MOCY ART. 28. MOŻLIWOŚĆ TA JEST PRZEWIDZIANA W ART. 40 UST. 2

- 10.1. Uzgodnienia praktyczne dotyczące wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem (w zakresie orzeczenia)
10.1.1. Data i godzina

10.1.1.1. Początek

10.1.1.2. Koniec	
10.1.2. Miejsce	
10.1.3. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską	
10.1.4. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej prawo do kontaktów z dzieckiem	
10.1.5. Wszelkie ograniczenia wykonywania prawa do kontaktów z dzieckiem	

11. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O ORZECZENIACH DOTYCZĄCYCH POWROTU DZIECKA W PRZYPADKU, KIEDY WYMAGANA JEST PROCEDURA EXEQUATUR NA MOCY ART. 28. MOŻLIWOŚĆ TA JEST PRZEWIDZIANA W ART. 40 UST. 2

11.1. Orzeczenie pociągające za sobą powrót dziecka	
11.2. Osoby, do których dziecko ma powrócić (w zakresie orzeczenia)	
11.2.1. Imię i nazwisko	
11.2.2. Adres	

Sporządzono w::

Dnia::

Podpis i/lub pieczęć::

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

⁽²⁾ W przypadku wspólnej opieki nad dzieckiem, osoba wskazana w pozycji 3 może także zostać wskazana w pozycji 4.

⁽³⁾ Należy załączyć dokumenty określone w art. 37 ust. 2.

⁽⁴⁾ Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

Artykuł 39

Świadcstwo dotyczące orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz świadectwo dotyczące orzeczeń w

sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej

Właściwy sąd lub organ Państwa Członkowskiego pochodzenia, na żądanie zainteresowanej strony, wydaje świadectwo przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku I (orzeczenia w sprawach małżeńskich) lub w załączniku II (orzeczenia w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej).

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 41 UST. 1 DOTYCZĄCE ORZECZEŃ W SPRAWIE PRAWA DO KONTAKTÓW Z DZIECKIEM⁽¹⁾

1. PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POCHODZENIA

2. SĄD LUB ORGAN WYDAJĄCY ŚWIADECTWO

2.1. Nazwa	<input type="text"/>
2.2. Adres	<input type="text"/>
2.3. Tel./faks/e-mail	<input type="text"/>

3. OSOBA POSIADAJĄCA PRAWO DO KONTAKTÓW Z DZIECKIEM

3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
3.2. Adres	<input type="text"/>
3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

4. OSOBY POSIADAJĄCE ODPOWIEDZIALNOŚĆ RODZICIELSKĄ INNE NIŻ WSKAZANE W POZYCJI 3⁽²⁾ ⁽³⁾

4.1. Matka	
4.1.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.1.2. Adres	<input type="text"/>
4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>
4.2. Ojciec	
5. Nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną	<input type="text"/>
4.2.2. Adres	<input type="text"/>
4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

	<input type="text"/>
4.3. Pozostałe	
4.3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.3.2. Adres	<input type="text"/>
4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

5. SĄD WYDAJĄCY ORZECZENIE

5.1. Nazwa sądu	<input type="text"/>
5.2. Siedziba	<input type="text"/>

6. ORZECZENIE

6.1. Data	<input type="text"/>
6.2. Numer odniesienia	<input type="text"/>

7. DZIECI, KTÓRYCH ORZECZENIE DOTYCZY⁽⁴⁾

7.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia	<input type="text"/>
7.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia	<input type="text"/>
7.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia	<input type="text"/>
7.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia	<input type="text"/>

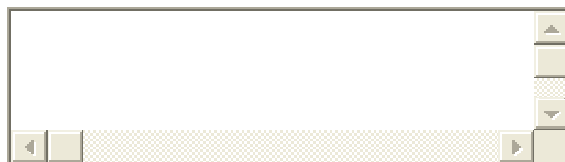
8. CZY ORZECZENIE JEST WYKONALNE W PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM POCHODZENIA?

8.1. Tak ☐	8.2. Nie ☐
-----------------------------------	-----------------------------------

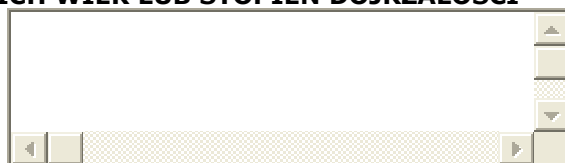
9. JEŻELI ORZECZENIE ZOSTAŁO WYDANE ZAOCZNIE, OSOBIE, KTÓRA NIE WDAŁA SIĘ W SPÓR, DORĘCZONO DOKUMENT WSZCZYNAJĄCY POSTĘPOWANIE LUB DOKUMENT RÓWNOWAŻNY W CZASIE UMOŻLIWIAJĄCYM JEJ PRZYGOTOWANIE OBRONY, LUB OSOBIE TEJ DORĘCZONO DOKUMENT, LECZ NIEZGODNIE W TYMI WARUNKAMI, NIEMNIEJ JEDNAK USTALONO, ŻE UZNAŁA ONA ORZECZENIE W SPOSÓB NIEBUDZĄCY WĄTPLIWOŚCI

<input type="text"/>

10. WSZYSTKIE ZAINTERESOWANE STRONY ZOSTAŁY WYSŁUCHANE

11. DZIECI ZOSTAŁY WYSŁUCHANE, CHYBA ŻE UZNANO, ŻE BYŁOBY TO NIEWŁAŚCIWE ZE WZGLĘDU NA ICH WIEK LUB STOPIEŃ DOJRZAŁOŚCI

12. UZGODNIENIA PRAKTYCZNE DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAW DO KONTAKTÓW Z DZIECKIEM (W ZAKRESIE ORZECZENIA)

12.1. Data i godzina
12.1.1. Początek
<input type="text"/>
12.1.2. Koniec
<input type="text"/>
12.2. Miejsce
<input type="text"/>
12.3. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej odpowiedzialność rodzicielską
<input type="text"/>
12.4. Zobowiązania szczególne osoby posiadającej prawo do kontaktów z dzieckiem
<input type="text"/>
12.5. Wszelkie ograniczenia związane z wykonywaniem prawa do kontaktów z dzieckiem
<input type="text"/>

13. NAZWISKA STRON, KTÓRYM PRZYZNANO POMOC PRAWNĄ

Sporządzono w::

Dnia::

Podpis i/lub pieczęć::

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

⁽²⁾ W przypadku wspólnej opieki nad dzieckiem, osoba wskazana w pozycji 3 może także zostać

wskazana w pozycji 4.

⁽³⁾ Należy załączyć dokumenty określone w art. 37 ust. 2.

⁽⁴⁾ Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

Artykuł 41

Prawo do kontaktów z dzieckiem

1. Prawo do kontaktów z dzieckiem określone w art. 40 ust. 1 lit.a) przyznane w wykonalnym orzeczeniu wydanym w jednym Państwie Członkowskim uznaje się i wykonuje w innym Państwie Członkowskim bez potrzeby nadania klauzuli wykonalności oraz bez możliwości sprzeciwienia się uznaniu, jeżeli orzeczenie uzyskało świadectwo w Państwie Członkowskim pochodzenia zgodnie z ust.

2. Nawet jeżeli prawo krajowe nie przewiduje wykonalności z mocy prawa orzeczenia przyznającego prawo do kontaktów z dzieckiem, sąd pochodzenia może oświadczyć, że orzeczenie podlega wykonaniu, bez względu na możliwość wniesienia odwołania.

3. Sąd pochodzenia może wydać świadectwo określone w ust. 1 przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku III (świadectwo dotyczące prawa do kontaktów z dzieckiem) wyłącznie jeżeli: a) orzeczenie zostało wydane zaocznie, a pozwanemu, który nie wdał się w spór, doręczono w należyty sposób pismo wszczynające postępowanie lub dokument równorzędny w czasie i w sposób umożliwiający mu przygotowanie obrony, lub pozwanemu doręczono dokument, ale niezgodnie z wymienionymi warunkami, niemniej jednak ustalono, że uznał on orzeczenie w sposób nie budzący wątpliwości;

b) wszystkie zainteresowane strony zostały wysłuchane; oraz c) dziecko zostało wysłuchane, chyba że uznano to za ze względu na jego wiek i stopień dojrzałości. Świadectwo wypełnia się w języku orzeczenia.

4. Jeżeli prawo do kontaktów z dzieckiem dotyczy sytuacji transgranicznej w chwili doręczenia orzeczenia, wydaje się świadectwo z urzędu gdy tylko orzeczenie stanie się wykonalne, nawet jeżeli wykonalne tylko tymczasowo. Jeżeli sytuacja nabiera później charakteru transgranicznego, świadectwo wydaje się na wniosek strony.

ŚWIADECTWO OKREŚLONE W ART 42 UST. 1 DOTYCZĄCE POWROTU DZIECKA⁽¹⁾

1. PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE POCHODZENIA

2. SĄD LUB ORGAN WYDAJĄCY ŚWIADECTWO

2.1. Nazwa	<input type="text"/>
2.2. Adres	<input type="text"/>
2.3. Tel./faks/e-mail	<input type="text"/>

3. OSOBY, DO KTÓRYCH DZIECKO MA POWRÓCIĆ (W ZAKRESIE ORZECZENIA)

3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
3.2. Adres	<input type="text"/>
3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

4. OSOBY POSIADAJĄCE ODPOWIEDZIALNOŚĆ RODZICIELSKĄ⁽²⁾

4.1. Matka	
4.1.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.1.2. Adres (jeżeli znany)	<input type="text"/>
4.1.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>
4.2. Ojciec	
Orzeczenie	<input type="text"/>
4.2.2. Adres (jeżeli znany)	<input type="text"/>
4.2.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>
4.3. Pozostałe osoby	
4.3.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
4.3.2. Adres (jeżeli znany)	<input type="text"/>
4.3.3. Data i miejsce urodzenia (jeżeli znane)	<input type="text"/>

5. POZWANY (TAM, GDZIE MA TO ZASTOSOWANIE)

5.1. Imię i nazwisko	<input type="text"/>
5.2. Adres (jeżeli znany)	<input type="text"/>

--	--

6. SĄD WYDAJĄCY ORZECZENIE

6.1. Nazwa sądu

--

6.2. Siedziba

--

7. ORZECZENIE

7.1. Data

--

7.2. Numer odniesienia:

--

8. DZIECI, KTÓRYCH ORZECZENIE DOTYCZY ⁽³⁾

8.1. Imię i nazwisko oraz data urodzenia

--

8.2. Imię i nazwisko oraz data urodzenia

--

8.3. Imię i nazwisko oraz data urodzenia

--

8.4. Imię i nazwisko oraz data urodzenia

--

9. ORZECZENIE WYMAGA POWROTU DZIECKA

--

10. CZY ORZECZENIE JEST WYKONALNE W PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM POCHODZENIA?

10.1. Tak ☐

10.2. Nie ☐

11. DZIECI ZOSTAŁY WYSŁUCHANE, CHYBA ŻE UZNANO, ŻE BYŁOBY TO NIEWŁAŚCIWE UWZGLĘDNIAJĄC ICH WIEK LUB POZIOM DOJRZAŁOŚCI

--

12. WSZYSTKIE STRONY ZOSTAŁY WYSŁUCHANE

--

13. ORZECZENIE WYMAGA POWROTU DZIECKA, A SĄD UWZGLĘDNIŁ PRZY WYDAWANIU ORZECZENIA PRZYZYNY I DOWODY LEŻĄCE U PODSTAW DECYZJI WYDANEJ NA PODSTAWIE ART. 13 KONWENCJI HASKIEJ Z DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 1980 R. O CYWILNYCH ASPEKTACH UPROWADZENIA DZIECKA ZA GRANICĘ.

--

14. TAM, GDZIE MA TO ZASTOSOWANIE, SZCZEGÓŁY DOTYCZĄCE ŚRODKÓW PODJĘTYCH PRZEZ SĄDY LUB ORGANY DO ZAPEWNIENIA OCHRONY DZIECKA PO JEGO POWROCIE DO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO MIEJSCA STAŁEGO POBYTU

15. NAZWISKA STRON, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY PRAWNEJ

Sporządzono w::

Dnia::

Podpis i/lub pieczęć::

(1) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000.

(2) Pozycja nieobowiązkowa.

(3) Jeżeli orzeczenie dotyczy więcej niż czworga dzieci, proszę użyć drugiego formularza.

Artykuł 42

Powrót dziecka

1. Powrót dziecka określony w art. 40 ust. 1 lit. b) wynikający z wykonalnego orzeczenia wydanego w jednym Państwie Członkowskim uznaje się i wykonuje w innym Państwie Członkowskim bez potrzeby nadania klauzuli wykonalności oraz możliwości sprzeciwienia się uznaniu, jeżeli orzeczenie uzyskało świadectwo w Państwie Członkowskim pochodzenia zgodnie z ust. 2. Nawet jeżeli prawo krajowe nie przewiduje wykonalności z mocy prawa, bez względu na odwołanie się, orzeczenia wymagającego powrotu dziecka wspomnianego w art. 11 ust. 8, sąd pochodzenia może oświadczyć, że orzeczenie podlega wykonaniu.

2. Sędzia pochodzenia, który wydał orzeczenie określone w art. 40 ust. 1 lit. b) wydaje świadectwo określone w ust. 1 wyłącznie jeżeli:

a) dziecko zostało wysłuchane, chyba że uznano, że byłoby to niewłaściwe uwzględniając jego wiek i poziom dojrzałości;

b) zainteresowane strony zostały wysłuchane; oraz

c) sąd uwzględnił przy wydawaniu orzeczenia przyczyny i dowody leżące u podstaw nakazu wydanego na podstawie art. 13 Konwencji haskiej z 1980 r. Jeżeli sąd lub inny organ podejmuje środki zapewniające ochronę dziecka po jego powrocie do państwa miejsca stałego pobytu, świadectwo zawiera szczegóły dotyczące takich środków. Sąd pochodzenia wydaje wspomniane świadectwo z urzędu przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku IV (świadectwo dotyczące powrotu dziecka (dzieci)). Świadectwo wypełnia się w języku orzeczenia.

Państwo	Języki na jakie należy przetłumaczyć zaświadczenie o prawie do osobistej styczności z dzieckiem, o którym mowa w art. 45 ust. 2
----------------	--

Austria	niemiecki
Belgia	świadectwu towarzyszy tłumaczenie w języku urzędowym miejsca wykonania; język ten (odpowiednio francuski, niderlandzki lub niemiecki) jest określony w kolumnie II listy (<i>Manuel</i>) gmin belgijskich i okręgów sądowych sądów pierwszej instancji <i>tribunaux de première instance</i> załączonej do rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów <i>Obtention des preuves</i>
Cypr	dla celów art. 57 ust. 2 i art. 45 ust. 2 językami akceptowanymi są języki urzędowe Republiki Cypryjskiej, czyli grecki i turecki, oraz język angielski
Czechy	czeski, angielski, niemiecki
Dania	rozporządzenie dotyczy wszystkich Państw Członkowskich Unii Europejskiej za wyjątkiem Danii
Estonia	estoński, angielski
Finlandia	fiński, szwedzki, angielski
Francja	francuski, angielski
Grecja	grecki, angielski, francuski
Hiszpania	hiszpański
Holandia	niderlandzki, angielski, niemiecki
Irlandia	irlandzki, angielski
Litwa	litewski
Luksemburg	francuski, angielski, niemiecki
Łotwa	łotewski, angielski
Malta	maltański, angielski
Niemcy	niemiecki
Polska	polski
Portugalia	portugalski, angielski
Rumunia	rumuński, angielski, francuski
Słowacja	słowacki
Słowenia	słoweński
Szwecja	szwedzki, angielski
Węgry	węgierski, angielski, niemiecki, francuski
Wielka Brytania	angielski, francuski
Włochy	włoski, angielski, francuski

Pytania problemowe:

5. Jaki jest przedmiotowy zakres regulacji rozporządzeń?
6. Czego dotyczą formularze dołączone do rozporządzeń?
7. Jakie są podstawowe zasady dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń?

Wykaz aktów prawnych i dokumentów:

EXPLANATORY REPORT on the Convention, drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of

Judgments in Matrimonial Matters (approved by the Council on 28 May 1998) prepared by Dr ALEGRIA BORRAS Professor of Private International Law University of Barcelona (98/C 221/04), Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 27 i n.

Informacje dotyczące sądów i procedur odwoławczych zgodnie z art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr C 40 z 17.02.2005, s. 0002-0004.

Konwencja haska dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę z 25 października 1980r. (Dz. U. z 1995r., Nr 108, poz. 528).

Konwencja o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykorzystaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich (Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 1).

Rozporządzenia Rady (WE) nr 1347/2000 z dnia 29 maja 2000r. o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za wspólne dzieci obojga małżonków

Rozporządzenie komisji (WE) NR 1496/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r. zmieniające załącznik I (zasady jurysdykcji określone w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2) oraz załącznik II (wykaz sądów i właściwych organów) do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 225 z 22.08.2002, s. 13.

Rozporządzenie komisji (WE) NR 2245/2004 z dnia 27 grudnia 2004 r. zmieniające załączniki I, II, III i IV do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 381 z 28.12.2004, s. 10.

Rozporządzenie rady (WE) NR 2116/2004 z dnia 2 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, w zakresie umów ze Stolicą Apostolską Dz. U. nr L 367 z 14.12.2004, s. 1.

Rozporządzenie rady (WE) NR 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach

dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr L 338 z 23.12.2003, s. 1.

Rozporządzenie rady (WE) NR 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. nr L 012 z 16.01.2001, s. 1.

Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. L 299 z 16.11.2005, s. 62-70.

Wykaz literatury:

Ciszewski J., Europejskie prawo małżeńskie i dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej. Jurysdykcja, uznawanie i wykonywanie orzeczeń. Komentarz, Warszawa 2004.

Ciszewski J., Konwencja z Lugano : europejskie prawo dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych : komentarz, Warszawa 2004.

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczuk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Mik C. (red.), Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej, Toruń 2001.

Strony internetowe:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_pl.htm - strona

Komisja Europejska, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

www.europa.eu.int – adres strony internetowej Unii Europejskiej zawierająca treści dotyczące całości działań organów, państw i instytucji niezrzeszonych w zakresie „integracji europejskiej”.

Zasady współpracy sądowej przy doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych

Ewolucja regulacji problematyki doręczeń w Unii Europejskiej

Prace nad regulacją prawną problematyki doręczeń w UE trwały od początku lat 90-tych XX w. Pierwszym aktem podpisanym przez państwa członkowskie była Konwencja o doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej z 26 maja 1997 r. (Dz.U. C 261 z 27.8.1997, str. 1). Konwencja ta jednak nie weszła w życie, z przyczyny włączenia problematyki współpracy sądowej w sprawach cywilnych do Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej i jej „uwspólnotowienia” na mocy postanowień Traktatu Amsterdamskiego podpisanego 2 października 1997 r. Kolejnym krokiem było przyjęcie przez Radę 29 maja 2000 r. rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 w sprawie doręczania w państwach członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37), którego treść opiera się na postanowieniach konwencji. 1 października 2004 r. Komisja Europejska przyjęła sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia (WE) nr 1348/2000 (SEC(2004)1145, COM(2004) 603 final). W sprawozdaniu stwierdzono, że jego — od chwili wejścia w życie w 2001 r. — wpłynęło na ogólną poprawę i przyspieszenie procedury przekazywania dokumentów między państwami członkowskimi i doręczania tych dokumentów. Jednakże w trwającym okresie adaptacji w poszczególnych jednostkach lokalnych wiele osób, od których wymagało się stosowania rozporządzenia, wciąż nie dysponowało wystarczającą wiedzą o nim. Ponadto stosowanie określonych przepisów rozporządzenia nie było w pełni satysfakcjonujące (w szczególności art. 8, 11, 14, 15, 17, 19 i 23).

Obecnie obowiązujące Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ("doręczanie dokumentów") oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 stosowane jest od 13 listopada 2008 r. (z wyjątkiem art. 23, który stosuje się od 13 sierpnia 2008 r.). Rozporządzenie nr 1348/2000 straciło moc z dniem jego wejścia w życie. Rozporządzenie

wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Zakres zastosowania rozporządzenia nr 1393/2007

Rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, w sytuacji gdy konieczne jest przekazanie dokumentu sądowego lub pozasądowego z jednego państwa członkowskiego do drugiego, po to by go doręczyć.

Rozporządzenie nie obejmuje w szczególności spraw skarbowych, celnych czy administracyjnych ani odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania podczas sprawowania władzy publicznej (*acta iure imperii*).

Rozporządzenie nie ma zastosowania, w przypadku gdy nie jest znany adres osoby, której należy doręczyć dokument.

Mimo odmiennej regulacji w art. 1 ust. 3 rozporządzenia:

W niniejszym rozporządzeniu termin "państwo członkowskie" oznacza państwa członkowskie z wyjątkiem Danii

oraz pkt 29 preambuły do niego:

Zgodnie z art. 1 i 2 protokołu w sprawie stanowiska Danii, który to protokół jest załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani objęta zakresem jego zastosowania, rozporządzenie stosowane jest we wszystkich państwach unijnych, również w Danii, na podstawie umowy zawartej między Danią a Wspólnotą Europejską.

Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych

Zgodnie z art. 3 ust. 2 Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych¹ zawartej na mocy decyzji Rady 2006/326/WE z dnia 27 kwietnia 2006 r. (dalej: „umowy”) w przypadku przyjęcia zmian do rozporządzenia Rady (WE) nr 1348/2000 Dania powiadamia Komisję o swej decyzji dotyczącej wdrożenia treści takich zmian. W dniu 13 listopada 2007 r. przyjęto rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000². Zgodnie z

art. 3 ust. 2 umowy Dania pismem z dnia 20 listopada 2007 r. powiadomiła Komisję o swojej decyzji o wdrożeniu treści rozporządzenia (WE) nr 1393/2007. Zgodnie z art. 3 ust. 6 umowy powiadomienie dokonane przez Danię rodzi wzajemne zobowiązania w stosunkach między Danią a Wspólnotą. W związku z tym rozporządzenie 1393/2007 stanowi zmianę umowy i uznaje się je za załączone do niej. Zgodnie z art. 3 ust. 4 umowy wszelkie niezbędne przepisy administracyjne wchodzą w życie z dniem wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1393/2007.

Główne zmiany wprowadzone rozporządzeniem nr 1393/2007

Zmiany w regulacji problematyki doręczeń poczynione zostały w celu usprawnienia obrotu prawnego między państwami wspólnotowymi. Analiza wcześniej stosowanych rozwiązań doprowadziła do przyjęcia szeregu zmian, sygnalizowanych jako celowe przez Komisję Europejską (*Report from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Economic and Social Committee on the application of Council Regulation (EC) 1348/2000 on the service in the Member States of Judicial and Extrajudicial documents in civil or commercial matters {SEC(2004)1145}*). W świetle wniosku dotyczącego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 z 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich (COM(2005) 305 końcowy, 2005/0126 (COD)) uwagi do poszczególnych artykułów rozporządzenia przedstawiały się następująco:

I.

Artykuł 7 rozporządzenia nr 1348/2000

Doręczanie dokumentów

1. Agencja przyjmująca doręcza lub zleca doręczenie dokumentu, bądź zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty, bądź w szczególny sposób, w jaki żąda tego agencja przekazująca, o ile forma ta jest zgodna z prawem tego Państwa Członkowskiego.

2. Wszystkie czynności niezbędne do doręczenia dokonywane są tak szybko jak to możliwe. W każdym przypadku, jeżeli w terminie miesiąca od odbioru nie można było doręczyć dokumentów, agencja przyjmująca powiadamia o tym agencję przekazującą z wykorzystaniem poświadczenia, którego wzór przedstawiony jest w Załączniku, wypełnionego zgodnie z warunkami określonymi w art. 10 ust. 2. Termin obliczany jest zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty.

Sprawozdanie Komisji wskazuje, że w porównaniu do sytuacji powstałej po przyjęciu Konwencji Haskiej z 1965 r. w sprawie doręczania dokumentów, stosowanie rozporządzenia przyspieszyło przekazywanie i doręczanie dokumentów. Podczas gdy ilość czasu niezbędna do przekazania i doręczenia została generalnie skrócona do 1-3 miesięcy, w niektórych przypadkach nadal niezbędny jest czas do 6 miesięcy. Takie opóźnienia w przekazywaniu i doręczaniu dokumentów w sprawach cywilnych lub handlowych pomiędzy Państwami Członkowskimi są nie do przyjęcia w europejskim obszarze sprawiedliwości. Dlatego ustęp ten nakłada obowiązek skutecznego doręczenia dokumentu w ciągu jednego miesiąca od dnia jego otrzymania przez jednostkę przyjmującą. Ponadto ustęp ten nakłada obowiązek *natychmiastowego* poinformowania jednostki przekazującej przez jednostkę przyjmującą, jeśli skuteczne doręczenie nie było możliwe. Zdanie „*Termin oblicza się według prawa Państwa Członkowskiego przyjmującego.*” powinno zostać usunięte, ponieważ do celu wyznaczania terminów zgodnie z tym rozporządzeniem będzie stosowane rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów (patrz motyw 10).

Artykuł 7 rozporządzenia 1393/2007

Doręczanie dokumentów

1. Jednostka przyjmująca doręcza dokument samodzielnie lub zleca jego doręczenie albo zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego są adresowane dokumenty, albo w szczególny sposób wskazany przez jednostkę przekazującą, o ile jest on zgodny z prawem tego państwa członkowskiego.

2. Jednostka przyjmująca podejmuje wszelkie konieczne działania, by dokument został doręczony jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż miesiąc od jego wpłynięcia. Jeśli doręczenie w ciągu miesiąca nie było możliwe, jednostka przyjmująca:

a) powiadamia o tym niezwłocznie jednostkę przekazującą, przesyłając odpowiednią informację na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I i wypełniając go zgodnie z warunkami określonymi w art. 10 ust. 2; oraz

b) w dalszym ciągu podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu doręczenia dokumentu, jeżeli doręczenie w rozsądnym terminie wydaje się możliwe, chyba że jednostka przekazująca wskazała inaczej.

II.

Artykuł 8 rozporządzenia nr 1348/2000

Odmowa odbioru dokumentu

1. Agencja przyjmująca poucza adresata, że może on odmówić odebrania doręczanego dokumentu, o ile jest on sporządzony w języku innym niż jeden z następujących języków:

a) język urzędowy Państwa Członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty, lub, jeżeli w tym Państwie Członkowskim jest więcej języków urzędowych, język urzędowy, lub jeden z języków urzędowych miejsca, gdzie ma nastąpić doręczenie; lub

b) zrozumiały dla adresata język Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi dokument.

2. W przypadku gdy agencja przyjmująca została powiadomiona, że adresat odmówił odebrania dokumentu zgodnie z ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym agencję przekazującą z wykorzystaniem poświadczenia przewidzianego w art. 10 i zwraca jej wniosek oraz dokumenty, które należy przetłumaczyć.

Wobec różnego podejścia w poszczególnych Państwach Członkowskich w kwestii terminu odmowy przyjęcia dokumentu (w przeciwieństwie do innych Państw Członkowskich, Austria i Niemcy wprowadziły (inne) terminy dla odmowy przyjęcia dokumentu w ich prawodawstwach krajowych), jest właściwym z punktu widzenia jednolitego stosowania rozporządzenia we wszystkich Państwach Członkowskich, aby wprowadzić wspólny termin jednego tygodnia, w ciągu którego odbiorca może odmówić przyjęcia dokumentu poprzez jego zwrot. Należy jednocześnie jasno określić, że odbiorca może wykonać swoje prawo w sposób natychmiastowy, w czasie doręczenia dokumentu, bezpośrednio wobec osoby doręczającej dokument. Ponadto należy wprowadzić obowiązek poinformowania odbiorcy *na piśmie* o jego prawie odmowy przyjęcia dokumentu, jako że sprawozdanie Komisji wskazuje, że obecnie odbiorca nie zawsze jest informowany o jego prawie odmowy przyjęcia dokumentu. Jednostka przyjmująca będzie informowała odbiorcę o jego prawie przy użyciu standardowego formularza znajdującego się w Załączniku. Oprócz tego, tam gdzie to możliwe, jednostka przyjmująca powinna informować odbiorcę o jego prawie również ustnie. W art. 8 ust 1 lit. b) słowa „*Państwa Członkowskiego przekazującego*” należy usunąć. Wystarczy, aby adresat rozumiał język dokumentu, niezależnie od tego czy jest to język Państwa Członkowskiego przekazującego czy nie. Słowa „*i nie towarzyszy mu tłumaczenie na jeden z tych języków*” zostają dodane w celu wyjaśnienia, że jeżeli dokument nie jest w jednym z języków przewidzianych w art. 8 ust. 1, oprócz tłumaczenia musi zostać doręczony

oryginał dokumentu (tzn. nie wystarczy doręczyć jedynie tłumaczenie oryginalnego dokumentu).

Ze względu na fakt, że rozporządzenie wyraźnie nie przewiduje przepisu bezpośrednio dotyczącego skutków prawnych uzasadnionej odmowy przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, obecnie toczy się postępowanie przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości dotyczące tej kwestii (Sprawa C-443/03, Götz Leffler/Berlin Chemie AG). Dla osiągnięcia pewności prawnej wyraźny przepis dla takich przypadków powinien być zawarty w samym rozporządzeniu. Ustęp ten umożliwia skorygowanie procesu doręczenia dokumentu poprzez doręczenie tłumaczenia dokumentu zgodnie z przepisami rozporządzenia. Aby skutecznie chronić prawa zarówno wnioskodawcy jak i odbiorcy, datą doręczenia dokumentu w takim przypadku winna być data doręczenia tłumaczenia. Jednak tam, gdzie zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego dokument powinien być doręczony w określonym czasie, aby chronić prawa wnioskodawcy, za datę doręczenia w odniesieniu do wnioskodawcy należy uznać datę doręczenia pierwotnego dokumentu.

Artykuł 8 rozporządzenia 1393/2007

Odmowa przyjęcia dokumentu

1. Jednostka przyjmująca informuje adresata na standardowym formularzu, zawartym w załączniku II o możliwości odmowy przyjęcia doręczanego dokumentu w momencie doręczenia lub poprzez zwrócenie go w ciągu tygodnia do jednostki przyjmującej, jeżeli nie został on sporządzony w jednym z języków określonych poniżej ani nie dołączono do niego tłumaczenia na jeden z następujących języków:

a) język, który adresat rozumie;

lub

b) język urzędowy państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — język urzędowy lub jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie.

2. W przypadku gdy jednostka przyjmująca została powiadomiona, że adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym jednostkę przekazującą, przesyłając w tym celu poświadczenie określone w art. 10, i zwraca jej wniosek oraz dokumenty, które wymagają tłumaczenia.

3. Jeżeli adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, rozwiązaniem takiej sytuacji może być, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, doręczenie adresatowi tłumaczenia dokumentu na jeden z języków określonych w ust. 1. W takim przypadku datą doręczenia jest data doręczenia dokumentu wraz z jego tłumaczeniem zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego dokument jest adresowany. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, data, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, powinna być datą doręczenia pierwotnego dokumentu, ustaloną zgodnie z art. 9 ust. 2.

4. Ustępy 1, 2 i 3 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.

5. Do celów ust. 1 przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni w przypadku doręczenia zgodnie z art. 13 lub organ albo osoba w przypadku doręczenia zgodnie z art. 14 informują adresata o możliwości odmowy przyjęcia dokumentu oraz o obowiązku przesłania każdego dokumentu, którego przyjęcia odmówił, odpowiednio do takiego przedstawiciela, organu lub osoby.

III.

Artykuł 9 rozporządzenia nr 1348/2000

Termin doręczenia

1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 8 termin doręczenia dokumentu, dokonanego na podstawie art. 7, jest terminem doręczenia dokumentu zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, do którego dokumenty są przekazywane.

2. Jednakże w przypadku gdy dokument musi zostać doręczony w określonym czasie w ramach postępowania, które ma zostać wszczęte lub toczy się w Państwie Członkowskim, z którego pochodzi dokument, terminem określonym dla osoby występującej z wnioskiem jest termin wyznaczony zgodnie z prawem tego Państwa Członkowskiego.

3. Państwo Członkowskie może, z właściwych powodów, odstąpić od stosowania przepisów ust. 1 i 2 w przejściowym okresie pięciu lat.

Co pięć lat, z powodów wynikających ze swojego systemu prawnego, Państwo Członkowskie może przedłużyć okres przejściowy na kolejne pięć lat. Państwo Członkowskie powiadamia Komisję o treści takiego odstąpienia i okolicznościach danego przypadku.

Celem systemu podwójnej daty przewidzianego w art. 9 jest ochrona praw zarówno wnioskodawcy jak i odbiorcy. Ustęp 1 ustanawia zasadę, że datą doręczenia jest dzień, w którym dokument został doręczony zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego odbiorcy. Ustęp 2 ma na celu ochronę praw wnioskodawcy, w którego interesie może być działanie w

określonym czasie lub w określonym dniu. W takich przypadkach jest właściwym, aby umożliwić mu dochodzenie swoich praw w dniu, który może ustalić we własnym zakresie, zamiast odnoszenia się do wydarzenia (doręczenie dokumentu w innym Państwie Członkowskim), na które nie ma on bezpośredniego wpływu, i które może nastąpić po upływie odpowiedniego terminu. Obecnie kilka Państw Członkowskich (Hiszpania, Irlandia, Litwa, Węgry, Malta, Niderlandy, Polska, Portugalia, Słowenia, Finlandia, Szwecja, Zjednoczone Królestwo) wprowadziło odstępstwa przewidziane w art. 9 ust. 3 ze względu na fakt, że w ich krajowym prawie proceduralnym system podwójnej daty nie jest znany. Te Państwa Członkowskie mają jednak równoważne przepisy zapewniające ochronę praw wnioskodawcy (np. umożliwiające wstrzymanie biegu przedawnienia przez zajęcie sądowe). W ust.1 słowa „*dokonanego zgodnie z art. 7*” należy usunąć, ponieważ art. 9 powinien mieć zastosowanie również do doręczania dokumentów zgodnie z sekcją 2 (tzn. art. 12-15; patrz nowy art. 15a). W ust. 2 wyrażenie „*w ramach postępowania, które ma być wszczęte albo toczy się w Państwie Członkowskim przekazującym, ma nastąpić w ciągu określonego terminu*” jest zbyt wąskie i nie wystarczająco jasne. Winno być zastąpione słowami „*w celu ochrony praw wnioskodawcy, ma nastąpić w ciągu określonego terminu*”.

Ponadto w ust. 2 powinny zostać dodane słowa „*zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego*”. To odniesienie do prawa krajowego gwarantuje, że ust. 2 jest stosowany jedynie w tych Państwach Członkowskich, które przewidziały system podwójnej daty w swoim prawodawstwie krajowym. Z tego powodu, ust. 3 można usunąć a złożony mechanizm komunikacji zgodny z obecnym ust. 3 można zastąpić przepisem prostszym i bardziej przejrzystym.

Artykuł 9 rozporządzenia 1393/2007

Data doręczenia

- 1. Nie naruszając art. 8, datę doręczenia dokumentu na podstawie art. 7 określa się zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego taki dokument jest adresowany.*
- 2. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, datą, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, jest data ustalona w przepisach tego państwa członkowskiego.*

3. Ustępy 1–2 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczenia dokumentów sądowych.

IV.

Artykuł 11 rozporządzenia nr 1348/2000

Koszty doręczenia

- 1. Doręczenie dokumentów sądowych pochodzących z innego Państwa Członkowskiego nie wiąże się z koniecznością uiszczenia lub zwrotu opłat lub kosztów za usługę wyświadczoną przez Państwo Członkowskie, do którego przekazywane są dokumenty.*
- 2. Osoba składająca wniosek jest zobowiązana do zapłacenia lub zwrotu kosztów związanych:*
 - a) z udziałem urzędnika publicznego lub osoby właściwej zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty;*
 - b) ze szczególną formą doręczenia.*

Na kwestię kosztów zwracano już uwagę Komisji wkrótce po wejściu rozporządzenia w życie i była ona przedmiotem rozległych dyskusji przy różnych okazjach. Sprawozdanie Komisji wskazuje, że stosowanie tego przepisu nie jest satysfakcjonujące, głównie ze względu na fakt, że w określonych Państwach Członkowskich opłaty pobierane za doręczenie dokumentów są bardzo wysokie (powyżej 150 EUR) i nie są w pełni przejrzyste (ponieważ nie są uprzednio znane wnioskodawcy).

Systemy doręczania dokumentów funkcjonujące w poszczególnych Państwach Członkowskich znacznie się od siebie różnią. W wielu Państwach Członkowskich doręczaniem dokumentów obarczone są sądy, które często w praktyce skutecznie doręczają je pocztą. W tych przypadkach nie ma opłat za doręczanie dokumentów lub są one bardzo niskie. Z drugiej strony, w kilku Państwach Członkowskich istnieje wolny zawód, taki jak *huissiers de justice*, który jest upoważniony do doręczania dokumentów. Zawody te pobierają opłaty za doręczanie. Celem rozporządzenia nie jest funkcjonowanie w ramach różnych systemów doręczania dokumentów i nie powinno ono ani zachęcać ani zniechęcać do stosowania konkretnego systemu. Z drugiej strony, niezaprzeczalnie rozporządzenie spowodowało problemy w niektórych Państwach Członkowskich, ponieważ koszty nie są w pełni przejrzyste, a w niektórych przypadkach są uważane za bardzo wysokie. Aby ułatwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości, ustęp ten przewiduje, że koszty powstałe na skutek zatrudnienia urzędnika sądowego lub właściwej osoby na mocy prawa danego Państwa Członkowskiego winny odpowiadać opłacie w stałej wysokości ustalonej przez to Państwo

Członkowskie z wyprzedzeniem, co pozostaje w zgodzie z zasadą proporcjonalności i niedyskryminacji. Jeśli chodzi o proporcjonalność takiej stałej opłaty, należy wziąć pod uwagę wysokość istniejących opłat stałych za doręczanie dokumentów (we Francji opłata wynosi 69 EUR, w Stanach Zjednoczonych 89 USD).

Artykuł 11 rozporządzenia 1393/2007

Koszty doręczenia

1. Doręczenie dokumentów sądowych pochodzących z innego państwa członkowskiego nie wiąże się z koniecznością uiszczenia lub zwrotu opłat bądź kosztów za usługi świadczone przez państwo członkowskie, do którego takie dokumenty są adresowane.

2. Wnioskodawca jest jednak zobowiązany do zapłacenia lub zwrotu kosztów związanych z:

a) czynnościami urzędnika sądowego lub innej właściwej osoby na mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty;

b) wykorzystaniem szczególnej formy doręczenia.

Koszty z tytułu czynności urzędnika sądowego lub osoby właściwej z mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, powinny odpowiadać jednorazowej opłacie w stałej wysokości ustalonej uprzednio przez to państwo członkowskie zgodnie z zasadą proporcjonalności i równego traktowania. Państwa członkowskie informują Komisję o wysokości takich stałych opłat.

V.

Artykuł 14 rozporządzenia nr 1348/2000

Doręczanie pocztą

1. Każde Państwo Członkowskie może doręczać dokumenty sądowe osobom zamieszkałym w innym Państwie Członkowskim bezpośrednio pocztą.

2. Każde Państwo Członkowskie może określić, zgodnie z art. 23 ust. 1, warunki uznania przez nie doręczenia dokumentów sądowych pocztą.

Ustęp ten ma na celu dalsze ułatwienie stosowania rozporządzenia poprzez wprowadzenie jednolitego przepisu dla wszystkich Państw Członkowskich dotyczącego

doręczeń przez pocztę. Obecnie rozeznanie warunków obowiązujących w poszczególnych Państwach Członkowskich wskazuje, że nie są one przyjazne dla użytkownika. Ustęp przewiduje jednolity wymóg (list polecony za potwierdzeniem odbioru lub równorzędnym potwierdzeniem), który jest już stosowany w wielu Państwach Członkowskich. Wymóg ten gwarantuje z wystarczającą pewnością, że adresat otrzymał dokument i że istnieje na to wystarczający dowód. Dla jasności termin „poczta” w art. 14 zostaje zastąpiony terminem „usługi pocztowe”. Zgodnie z dyrektywą pocztową (Dyrektywa 97/67/WE, Dz.U. L 23 z 30.1.1998, str. 39 zmieniona dyrektywą 2002/39/WE, Dz.U. L 176 z 5.7.2002, str. 21), Państwa Członkowskie mogą organizować usługi doręczania przesyłek poleconych stosowane w kontekście procedur sądowych lub administracyjnych zgodnie z prawodawstwem krajowym, co obejmuje możliwość wyznaczenia jednostki lub jednostek odpowiedzialnych za świadczenie takich usług. Termin „usługi pocztowe” w tym kontekście obejmuje więc (w zależności od rozwiązania przyjętego na poziomie Państw Członkowskich) usługi świadczone zarówno przez operatorów publicznych jak i prywatnych, niezależnie od tego, czy podlegają oni obowiązkowi świadczenia usług powszechnych.

Artykuł 14 rozporządzenia 1393/2007

Doręczanie drogą pocztową

Każde państwo członkowskie może doręczać dokumenty sądowe osobom zamieszkałym w innym państwie członkowskim bezpośrednio drogą pocztową — listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub równoważną przesyłką.

VI.

Artykuł 15 rozporządzenia nr 1348/2000

Bezpośrednie doręczenie

1. Niniejsze rozporządzenie nie stanowi przeszkody dla możliwości każdej osoby zainteresowanej postępowaniem sądowym do dokonania doręczania dokumentów sądowych bezpośrednio przez

urzędników sądowych, urzędników lub inne właściwe osoby Państwa Członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty.

2. Każde Państwo Członkowskie może zawiadomić, zgodnie z art. 23 ust. 1, że nie wyraża zgody na doręczanie dokumentów sądowych na jego terytorium w zastosowaniu ust. 1.

Usunięcie ust. 2, który przewiduje możliwość niedopuszczenia przez Państwa Członkowskie bezpośrednich doręczeń, umożliwi dalsze ułatwienie stosowania rozporządzenia poprzez wprowadzenie jednolitego przepisu dla wszystkich Państw Członkowskich. Obecnie kilka Państw Członkowskich (Austria, Republika Czeska, Anglia, Walia i Irlandia Północna, Estonia, Niemcy, Węgry, Łotwa, Litwa, Polska, Portugalia, Republika Słowacka, Słowenia) nie dopuszcza bezpośrednich doręczeń. Przy poszanowaniu uprawnień urzędników sądowych oraz innych właściwych osób nie ma powodu, aby odmawiać osobom mającym interes prawny w postępowaniu sądowym możliwości bezpośredniego doręczenia ze skutkiem prawnym. W niektórych przypadkach metoda ta może znacznie przyspieszyć doręczenie.

Artykuł 15 rozporządzenia 1393/2007

Doręczanie bezpośrednie

Wszystkie osoby mające interes prawny w postępowaniu sądowym mogą dokonywać doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty, jeżeli prawo tego państwa członkowskiego zezwala na tego typu bezpośredni sposób doręczania.

VII.

Artykuł 17 rozporządzenia nr 1348/2000

Przepisy wykonawcze

Środki konieczne do stosowania niniejszego rozporządzenia odnoszące się do spraw określonych poniżej uchwalane są zgodnie z procedurą konsultacyjną określoną w art. 18 ust. 2:

- a) sporządzanie i coroczna aktualizacja podręcznika zawierającego informacje przekazane przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 2 ust. 4;*
- b) sporządzanie, w językach urzędowych Unii Europejskiej, wykazu dokumentów, które mogą być doręczane na podstawie niniejszego rozporządzenia;*
- c) aktualizacja lub wprowadzanie zmian o charakterze technicznym w formularzu, którego wzór*

przedstawiony jest w Załączniku.

Artykuł 23 rozporządzenia nr 1348/2000

Przekazywanie informacji i publikacja

- 1. Państwa Członkowskie przekazują Komisji informacje określone w art. 2, 3, 4, 9, 10, 13, 14, 15, art. 17 lit. a) i art. 19.*
- 2. Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich informacje określone w ust. 1.*

Wymóg przyjęcia informatora jednostek przyjmujących i glosariusza decyzją Komisji (art. 17), jak również wymóg publikacji informacji udzielanych przez Państwa Członkowskie w Dzienniku Urzędowym (art. 23) powinien zostać usunięty. W zamian ustęp ten przewiduje wprowadzenie przepisu równoważnego do przepisów art. 19 i 22 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz. U. L 174 z 27.6.2001), gdyż art. 17 i 23 niepotrzebnie komplikują udostępnianie informacji udzielanych przez Państwa Członkowskie. Informacje przekazywane przez Państwa Członkowskie są teraz dostępne w Europejskim Atlasie Sądowym w sprawach cywilnych (http://europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil/html/docservinformation_en.htm), gdzie są one uaktualniane na bieżąco. Zmiany i terminy obowiązywania różnych deklaracji mają być odnotowywane w atlasie.

Artykuł 17 rozporządzenia 1393/2007

Przepisy wykonawcze

Środki mające służyć zmianie innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia związane z aktualizacją standardowych formularzy zawartych w załącznikach I i II lub z wprowadzaniem do nich zmian technicznych przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 2.

Artykuł 23 rozporządzenia 1393/2007

Przekazywanie informacji i publikacja

- 1. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje, o których mowa w art. 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15 i 19. Państwa członkowskie informują Komisję o tym, czy zgodnie z ich prawem krajowym dokument*

należy doręczyć w określonym terminie, o czym mowa w art. 8 ust. 3 i w art. 9 ust. 2.

2. Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej informacje przekazane zgodnie z ust. 1 z wyjątkiem adresów i innych danych kontaktowych jednostek i organów centralnych oraz obszarów geograficznych objętych ich właściwością.

3. Komisja sporządza, a następnie regularnie aktualizuje podręcznik zawierający informacje, o których mowa w ust. 1, i udostępnia go w formie elektronicznej, w szczególności w ramach europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

VIII.

Załącznik

Formularze standardowe zostały dostosowane do nowego brzmienia art. 7 i 8 oraz wprowadzono dodatkowy formularz standardowy dotyczący *informowania adresata o jego prawie do odmowy przyjęcia dokumentu* (patrz art. 8 ust. 1). Ponadto w formularzach tych dodano brakujące numery referencyjne jednostek przekazujących i przyjmujących oraz brakujące odniesienia do nowych języków.

Podsumowując można stwierdzić, że główne zmiany poczynione w zakresie regulacji sprowadzają się do wprowadzenia dwóch zasad stanowiących, że:

1. doręczenie powinno zostać dokonane w każdym przypadku w ciągu jednego miesiąca od dnia jego otrzymania przez jednostkę przyjmującą
oraz
2. koszty powstałe na skutek zatrudnienia urzędnika sądowego lub właściwej osoby na mocy prawa danego państwa członkowskiego winny odpowiadać opłacie w stałej wysokości ustalonej przez to państwo członkowskie z wyprzedzeniem, co pozostaje w zgodzie z zasadą proporcjonalności i niedyskryminacji. Ponadto wprowadzony został nowy standardowy formularz informujący odbiorcę o przysługującym mu prawie do odmowy przyjęcia dokumentu w terminie jednego tygodnia od jego doręczenia oraz jednolite warunki doręczeń przez pocztę (list polecony za potwierdzeniem odbioru lub równorzędnym potwierdzeniem).

Cele rozporządzenia nr 1393/2007

1. Umożliwienie bezpośredniego przesyłania dokumentów proceduralnych do adresata pocztą - ze względów bezpieczeństwa niemal wszystkie państwa członkowskie wymagają korzystania z listów poleconych z potwierdzeniem odbioru. Każde państwo członkowskie powinno mieć prawo do doręczania dokumentów osobom zamieszkałym w innym państwie członkowskim bezpośrednio drogą pocztową — listem poleconym z potwierdzeniem odbioru lub równoważną przesyłką. Wszystkie osoby mające interes prawny w postępowaniu sądowym powinny mieć możliwość dokonywania doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty, jeżeli prawo tego państwa członkowskiego zezwala na tego typu bezpośredni sposób doręczania.

2. Doręczenie dokumentu powinno nastąpić jak najszybciej, a w każdym razie przed upływem miesiąca od dnia jego wpłynięcia do jednostki przyjmującej.

3. Unikanie opóźnień wynikających z przekazywania dokumentów pomiędzy kolejnymi pośrednikami - aby zrealizować ten cel, rozporządzenie ustanawia bezpośrednie związki między osobami lub organami odpowiedzialnymi za przekazywanie („agencjami przekazującymi”) oraz „agencjami przyjmującymi” odpowiedzialnymi za doręczanie dokumentów w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba strony przyjmującej. W zależności od Państwa Członkowskiego „jednostkami” tymi mogą być sądy, komornicy sądowi lub inne organy. Kryterium szybkości przekazu upoważnia do wykorzystania wszelkich właściwych środków, pod warunkiem że spełnione są pewne warunki dotyczące czytelności i wiarygodności otrzymanego dokumentu. Bezpieczeństwo przekazu wymaga, aby do przekazywanego dokumentu dołączyć standardowy formularz, który ma zostać wypełniony w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia lub w innym języku dopuszczonym przez dane państwo członkowskie.

4. Ułatwienie życia zainteresowanym osobom i organom poprzez stworzenie standardowego formularza do wykorzystania oraz podręcznika zawierającego wykaz agencji przyjmujących w każdym państwie członkowskim.

5. Zapewnienie, by adresaci dokumentów otrzymywali je w języku własnego kraju lub języku, który rozumieją.

Praktyczne aspekty współpracy sądowej w zakresie doręczeń, zbiory dobrych praktyk

W rozporządzeniu nr 1393/2007 przewidziano zastosowanie sześciu formularzy, których standardowe wzory umieszczone zostały jako załączniki do rozporządzenia. Podstawę prawną ich stosowania stanowią poszczególne przepisy rozporządzenia.

I tak:

Artykuł 4

Przekazywanie dokumentów

1. Dokumenty sądowe są przekazywane bezpośrednio i jak najszybciej między jednostkami wyznaczonymi zgodnie z art. 2.

2. Przekazywanie dokumentów, wniosków, potwierdzeń, dowodów odbioru, poświadczeń i wszystkich innych aktów między jednostkami przekazującymi i jednostkami przyjmującymi może odbywać się za pomocą wszelkich właściwych środków, pod warunkiem że treść przyjmowanego dokumentu jest wierna i zgodna z treścią dokumentu, który został wysłany, a wszystkie widniejące na nim wpisy są łatwe do odczytania.

3. Do przekazywanego dokumentu należy dołączyć wniosek sporządzony na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I. Formularz ten musi być wypełniony w języku urzędowym państwa członkowskiego, do którego przekazywane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie, lub w innym języku wskazanym jako dopuszczalny przez to państwo członkowskie. Każde państwo członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż własny, dopuszczone przez nie jako języki, w których może być wypełniony formularz.

4. Przekazywane dokumenty i wszystkie inne przekazywane pisma są zwolnione z konieczności uwierzytelnienia oraz innych równoważnych formalności.

5. Jeżeli jednostka przekazująca chce, by wraz z poświadczeniem, o którym mowa w art. 10, zwrócono jej jeden egzemplarz dokumentu, przesyła dany dokument w dwóch egzemplarzach.

WNIOSEK O DORĘCZENIE DOKUMENTÓW

(Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽¹⁾)

⁽¹⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

(*) Nieobowiązkowo.

Numer referencyjny:

1. JEDNOSTKA PRZEKAZUJĄCA

1.1. Imię i nazwisko/nazwa:

1.2. Adres:

1.2.1. Ulica i numer
domu/skrytka pocztowa:

1.2.2. Miejscowość i kod
pocztowy:

1.2.3. Kraj:

1.3. Telefon:

1.4. Faks (*):

1.5. E-mail (*):

2. JEDNOSTKA PRZYJMUJĄCA

2.1. Imię i nazwisko/nazwa:

2.2. Adres:

2.2.1. Ulica i numer
domu/skrytka pocztowa:

2.2.2. Miejscowość i kod
pocztowy:

2.2.3. Kraj:

2.3. Telefon:

2.4. Faks (*):

2.5. E-mail (*):

3. WNIOSKODAWCA

3.1. Imię i nazwisko/nazwa:

3.2. Adres:

3.2.1. Ulica i numer
domu/skrytka pocztowa:

3.2.2. Miejscowość i kod
pocztowy:

3.2.3. Kraj:

3.3. Telefon (*):

3.4. Faks (*):

3.5. E-mail (*):

4. ADRESAT

4.1. Imię i nazwisko/nazwa:

4.2. Adres:

4.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

4.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

4.2.3. Kraj:

4.3. Telefon (*):

4.4. Faks (*):

4.5. E-mail (*):

4.6. Numer ewidencyjny/numer ubezpieczenia społecznego/numer identyfikacyjny podmiotu albo jego odpowiednik (*):

5. SPOSÓB DORĘCZENIA

☐ 5.1. Zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty

5.2. W następujący, szczególny sposób:

5.2.1. Jeżeli sposób ten nie jest zgodny z prawem państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, doręczenie powinno zostać zrealizowane zgodnie z prawem tego państwa:

☐ 5.2.1.1. Tak

☐ 5.2.1.2. Nie

6. DOKUMENT DO DORĘCZENIA

6.1. Rodzaj dokumentu:

☐ 6.1.1. Sądowy

☐ 6.1.1.1. Pozew

☐ 6.1.1.2. Orzeczenie

☐ 6.1.1.3. Odwołanie

☐ 6.1.1.4. Inny

☐ 6.1.2. Pozasądowy

6.2. Data lub termin, po których upływie doręczenie nie jest już wymagane (*):... (dzień) ... (miesiąc) ... (rok)

6.3. Język dokumentu:

6.3.1. Oryginał

☐ BG ☐ ES ☐ CS ☐ DE ☐ ET ☐ EL ☐ EN ☐ FR

☐ GA ☐ IT ☐ LV ☐ LT ☐ HU ☐ MT ☐ NL ☐ PL

☐ PT ☐ RO ☐ SK ☐ SL ☐ FI ☐ SV ☐ inny język

6.3.2. Tłumaczenie (*)

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET	☐ EL	☐ EN	☐ FR
☐ GA	☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT	☐ NL	☐ PL
☐ PT	☐ RO	☐ SK	☐ SL	☐ FI	☐ SV	inny język	<input type="text"/>

6.4. Liczba załączników:

7. EGZEMPLARZ DOKUMENTU DO ZWROTU WRAZ Z POTWIERDZENIEM DORĘCZENIA (art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007)

- ☐ 7.1. Tak (w takim wypadku dokument, który ma zostać doręczony, należy przesłać w dwóch egzemplarzach)
- ☐ 7.2. Nie

1. Zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 wszelkie działania konieczne do doręczenia dokumentu należy podejmować jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż miesiąc od jego wpłynięcia. Jeśli doręczenie w ciągu miesiąca nie było możliwe, należy o tym powiadomić jednostkę przekazującą, wskazując to w punkcie 13 poświadczenia o doręczeniu bądź braku doręczenia.

2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 należy skontaktować się jak najszybszym sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.

(¹) Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

(*) Nieobowiązkowo.

Sporządzono w:

Data:

Podpis lub pieczęć:

Artykuł 6

Odbiór dokumentu przez jednostkę przyjmującą

1. Po wpłynięciu dokumentu jednostka przyjmująca przesyła jednostce przekazującej najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od jego wpłynięcia, potwierdzenie odbioru na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, jednostka przyjmująca kontaktuje się najszybszym sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.

3. W przypadku gdy wniosek o doręczenie wyraźnie wykracza poza zakres zastosowania niniejszego

rozporządzenia lub gdy z powodu niezgodności z warunkami formalnymi doręczenie jest niemożliwe, wniosek i dokumenty są zwracane jednostce przekazującej niezwłocznie po ich wpłynięciu wraz z zawiadomieniem o ich zwrocie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

4. Jeśli jednostka przyjmująca, która otrzymała dokument do doręczenia, nie jest właściwa miejscowo do dokonania doręczenia, przekazuje go wraz z wnioskiem o doręczenie do właściwej miejscowo jednostki przyjmującej w tym samym państwie członkowskim, jeżeli wniosek spełnia warunki art. 4 ust. 3, i powiadamia o tym fakcie jednostkę przekazującą, wypełniając w tym celu standardowy formularz, zawarty w załączniku I. Właściwa miejscowo jednostka przyjmująca powiadamia jednostkę przekazującą o wpłynięciu dokumentu zgodnie z ust. 1.

Numer referencyjny jednostki przekazującej:

Numer referencyjny jednostki przyjmującej:

POTWIERDZENIE ODBIORU

(Artykuł 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych)

Niniejsze potwierdzenie musi zostać przekazane jak najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od wpłynięcia dokumentu.

8. DATA ODBIORU

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

Artykuł 6

Odbiór dokumentu przez jednostkę przyjmującą

1. Po wpłynięciu dokumentu jednostka przyjmująca przesyła jednostce przekazującej najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od jego wpłynięcia, potwierdzenie odbioru na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, jednostka przyjmująca kontaktuje się najszybszym

sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.

3. W przypadku gdy wniosek o doręczenie wyraźnie wykracza poza zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia lub gdy z powodu niezgodności z warunkami formalnymi doręczenie jest niemożliwe, wniosek i dokumenty są zwracane jednostce przekazującej niezwłocznie po ich wpłynięciu wraz z zawiadomieniem o ich zwrocie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

4. Jeśli jednostka przyjmująca, która otrzymała dokument do doręczenia, nie jest właściwa miejscowo do dokonania doręczenia, przekazuje go wraz z wnioskiem o doręczenie do właściwej miejscowo jednostki przyjmującej w tym samym państwie członkowskim, jeżeli wniosek spełnia warunki art. 4 ust. 3, i powiadamia o tym fakcie jednostkę przekazującą, wypełniając w tym celu standardowy formularz, zawarty w załączniku I. Właściwa miejscowo jednostka przyjmująca powiadamia jednostkę przekazującą o wpłynięciu dokumentu zgodnie z ust. 1.

Numer referencyjny jednostki przekazującej:

Numer referencyjny jednostki przyjmującej:

ZAWIADOMIENIE O ZWROCIE WNIOSKU I DOKUMENTU

(Artykuł 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽¹⁾)

Wniosek i dokument należy zwrócić za pokwitowaniem.

9. PRZYCZYNA ZWROTU

9.1. Wniosek wyraźnie nie wchodzi w zakres zastosowania rozporządzenia:

9.1.1. Dokument nie dotyczy sprawy cywilnej ani handlowej. ☐

9.1.2. Wniosek nie dotyczy doręczenia dokumentu z jednego państwa członkowskiego do drugiego. ☐

9.2. Doręczenie nie jest możliwe, ponieważ nie spełniono warunków formalnych:

9.2.1. Dokument nie jest czytelny. ☐

9.2.2. Formularza nie wypełniono we właściwym języku. ☐

9.2.3. Otrzymany dokument nie jest wierną kopią oryginału. ☐

9.2.4. Inne (proszę podać szczegóły):

9.3. Sposób doręczenia nie jest zgodny z prawem przyjmującego państwa członkowskiego (art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007). ☐

⁽¹⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

Sporządzono w:

Data:

Podpis lub pieczęć:

Artykuł 6

Odbiór dokumentu przez jednostkę przyjmującą

1. Po wpłynięciu dokumentu jednostka przyjmująca przesyła jednostce przekazującej najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od jego wpłynięcia, potwierdzenie odbioru na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

2. W przypadku gdy wniosek o doręczenie nie może zostać zrealizowany ze względu na niekompletność przekazanych informacji lub dokumentów, jednostka przyjmująca kontaktuje się najszybszym sposobem z jednostką przekazującą w celu uzyskania brakujących informacji lub dokumentów.

3. W przypadku gdy wniosek o doręczenie wyraźnie wykracza poza zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia lub gdy z powodu niezgodności z warunkami formalnymi doręczenie jest niemożliwe, wniosek i dokumenty są zwracane jednostce przekazującej niezwłocznie po ich wpłynięciu wraz z zawiadomieniem o ich zwrocie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I.

4. Jeśli jednostka przyjmująca, która otrzymała dokument do doręczenia, nie jest właściwa miejscowo do dokonania doręczenia, przekazuje go wraz z wnioskiem o doręczenie do właściwej miejscowo jednostki przyjmującej w tym samym państwie członkowskim, jeżeli wniosek spełnia warunki art. 4 ust. 3, i powiadamia o tym fakcie jednostkę przekazującą, wypełniając w tym celu standardowy formularz, zawarty w załączniku I. Właściwa miejscowo jednostka przyjmująca powiadamia jednostkę przekazującą o wpłynięciu dokumentu zgodnie z ust. 1.

Numer referencyjny jednostki przekazującej:

Numer referencyjny właściwej jednostki przyjmującej:

ZAWIADOMIENIE O WPŁYNIĘCIU DOKUMENTU PRZESYŁANE JEDNOSTCE PRZEKAZUJĄCEJ PRZEZ WŁAŚCIWĄ MIEJSCOWO JEDNOSTKĘ PRZYJMUJĄCĄ

(Artykuł 6 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽¹⁾)

Niniejsze zawiadomienie musi zostać przekazane jak najszybszym sposobem i w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie nie później niż siedem dni od wpłynięcia dokumentu.

11. DATA WPŁYNIĘCIA

⁽¹⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

Sporządzono w:

Data:

Podpis lub pieczęć:

Artykuł 10

Poświadczenie doręczenia i kopia doręczanego dokumentu

1. Po zakończeniu formalności związanych z doręczeniem dokumentu wystawia się odpowiednie poświadczenie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I, które jest następnie przesyłane jednostce przekazującej wraz z kopią doręczanego dokumentu, jeśli zastosowanie ma art. 4 ust. 5.

2. Poświadczenie wypełnia się w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, z którego pochodzi dokument, lub w innym języku, który został wskazany przez to państwo członkowskie jako dopuszczalny. Każde państwo członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż własny, dopuszczone przez nie jako języki, w których może być wypełniony formularz.

Artykuł 7

Doręczanie dokumentów

1. Jednostka przyjmująca doręcza dokument samodzielnie lub zleca jego doręczenie albo zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego są adresowane dokumenty, albo w szczególny sposób wskazany przez jednostkę przekazującą, o ile jest on zgodny z prawem tego państwa członkowskiego.

2. Jednostka przyjmująca podejmuje wszelkie konieczne działania, by dokument został doręczony jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż miesiąc od jego wpłynięcia. Jeśli doręczenie w ciągu miesiąca nie było możliwe, jednostka przyjmująca:

a) powiadamia o tym niezwłocznie jednostkę przekazującą, przesyłając odpowiednią informację na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I i wypełniając go zgodnie z warunkami określonymi w art. 10 ust. 2; oraz

b) w dalszym ciągu podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu doręczenia dokumentu, jeżeli doręczenie w rozsądnym terminie wydaje się możliwe, chyba że jednostka przekazująca wskazała inaczej.

Numer referencyjny jednostki przekazującej:

Numer referencyjny jednostki przyjmującej:

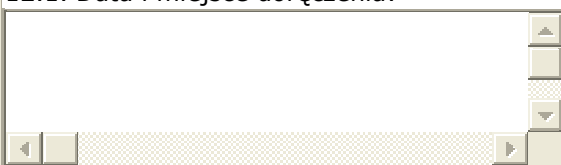
**POŚWIADCZENIE DORĘCZENIA ALBO INFORMACJA O NIEMOŻNOŚCI DORĘCZENIA
DOKUMENTÓW**

(Artykuł 10 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽¹⁾)

Doręczenie musi nastąpić jak najszybciej. Jeżeli niemożliwe było doręczenie dokumentu w ciągu miesiąca od dnia jego wpłynięcia, jednostka przyjmująca powiadamia o tym jednostkę przekazującą (art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007)

12. POŚWIADCZENIE DORĘCZENIA

12.1. Data i miejsce doręczenia:

12.2. Dokument został :

☐ 12.2.1. doręczony zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego jest zaadresowany, a mianowicie:

☐ 12.2.1.1. przekazany

☐ 12.2.1.1.1. adresatowi

☐ 12.2.1.1.2. innej osobie

12.2.1.1.2.1. Imię i nazwisko:

12.2.1.1.2.2. Adres:

12.2.1.1.2.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

12.2.1.1.2.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

12.2.1.1.2.2.3. Kraj:

12.2.1.1.2.3. Związek z adresatem:

członek rodziny:

pracownik:

inny:

☐ 12.2.1.1.3. na adres adresata

☐ 12.2.1.2. doręczony drogą pocztową

☐ 12.2.1.2.1. bez potwierdzenia odbioru

☐ 12.2.1.2.2. z załączonym potwierdzeniem odbioru

☐ 12.2.1.2.2.1. podpisanym przez adresata

☐ 12.2.1.2.2.2. podpisanym przez inną osobę

12.2.1.2.2.2.1. Imię i nazwisko:

12.2.1.2.2.2.2. Adres:

12.2.1.2.2.2.2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa:

12.2.1.2.2.2.2.2. Miejscowość i kod pocztowy:

12.2.1.2.2.2.2.3. Kraj:

12.2.1.2.2.2.3. Związek z adresatem:

członek rodziny:

pracownik:

inny:

☐ 12.2.1.3. inny sposób doręczenia (proszę opisać jaki):

☐ 12.2.2. doręczony w następujący, szczególny sposób (proszę opisać):

☐ 12.3. Adresat dokumentu został poinformowany pisemnie o przysługującej mu możliwości odmowy przyjęcia dokumentu, jeżeli nie został on sporządzony w języku, który adresat rozumie, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia, lub jeżeli nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

13. INFORMACJA ZGODNIE Z ART. 7 UST. 2 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007

☐ Nie było możliwe doręczenie dokumentu w ciągu miesiąca od dnia jego wpłynięcia.

14. ODMOWA PRZYJĘCIA DOKUMENTU

☐ Adresat odmówił przyjęcia dokumentu z uwagi na jego język. Dokument jest załączony do niniejszego poświadczenia.

15. PRZYCZYNA NIEDORĘCZENIA DOKUMENTU

☐ 15.1. Nieznany adres.

☐ 15.2. Nie można zlokalizować adresata.

☐ 15.3. Dokumentu nie można było doręczyć przed datą lub w terminie, które wskazano w pkt 6.2.

☐ 15.4. Inne (proszę określić):

Dokument jest załączony do niniejszego poświadczenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

Artykuł 8

Odmowa przyjęcia dokumentu

1. Jednostka przyjmująca informuje adresata na standardowym formularzu, zawartym w załączniku II o możliwości odmowy przyjęcia doręczanego dokumentu w momencie doręczenia lub poprzez zwrócenie go w ciągu tygodnia do jednostki przyjmującej, jeżeli nie został on sporządzony w jednym z języków określonych poniżej ani nie dołączono do niego tłumaczenia na jeden z następujących języków:

a) język, który adresat rozumie;

lub

b) język urzędowy państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — język urzędowy lub jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie.

2. W przypadku gdy jednostka przyjmująca została powiadomiona, że adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym jednostkę przekazującą, przesyłając w tym celu poświadczenie określone w art. 10, i zwraca jej wniosek oraz dokumenty, które wymagają tłumaczenia.

3. Jeżeli adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, rozwiązaniem takiej sytuacji może być, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, doręczenie adresatowi tłumaczenia dokumentu na jeden z języków określonych w ust. 1. W takim przypadku datą doręczenia jest data doręczenia dokumentu wraz z jego tłumaczeniem zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego dokument jest adresowany. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, data, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, powinna być datą doręczenia pierwotnego dokumentu, ustaloną zgodnie z art. 9 ust. 2.

4. Ustępy 1, 2 i 3 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.

5. Do celów ust. 1 przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni w przypadku doręczenia zgodnie z art. 13 lub organ albo osoba w przypadku doręczenia zgodnie z art. 14 informują adresata o możliwości odmowy przyjęcia dokumentu oraz o obowiązku przesłania każdego dokumentu, którego

przyjęcia odmówił, odpowiednio do takiego przedstawiciela, organu lub osoby.

II INFORMACJA O PRAWIE ADRESATA DO ODMOWY PRZYJĘCIA DOKUMENTU
Artykuł 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (1))

Załączony dokument jest doręczany zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

Adresat może odmówić przyjęcia dokumentu, jeżeli nie został on sporządzony w języku, który rozumie, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia lub jeżeli nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

Jeżeli adresat chce skorzystać z tego prawa, musi odmówić przyjęcia dokumentu w momencie jego doręczenia bezpośrednio w obecności osoby doręczającej lub zwrócić dokument na niżej wskazany adres w terminie tygodnia wraz z oświadczeniem o odmowie przyjęcia.

ADRES

1. Imię i nazwisko/nazwa
2. Adres
 - 2.1. Ulica i numer domu/skrytka pocztowa
 - 2.2. Miejscowość i kod pocztowy
 - 2.3. Kraj
3. Telefon
4. Faks (*)
5. E-mail (*)

OŚWIADCZENIE ADRESATA

Niniejszym odmawiam przyjęcia załączonego dokumentu, ponieważ nie został on sporządzony w języku, który rozumiem, ani w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych miejsca doręczenia, ani nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

Rozumiem następujący(-e) język(-i)

Bułgarski	☐	Litewski	☐
Hiszpański	☐	Węgierski	☐
Czeski	☐	Maltański	☐
Niemiecki	☐	Niderlandzki	☐
Estoński	☐	Polski	☐
Grecki	☐	Portugalski	☐

Angielski	☐	Rumuński	☐
Francuski	☐	Słowacki	☐
Irlandzki	☐	Słoweński	☐
Włoski	☐	Fiński	☐
Łotewski	☐	Szwedzki	☐
Inny	☐	(proszę określić):	<input type="text"/>

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

(*) Nieobowiązkowo.

Praktyczne informacje dotyczące państw, w których stosowane jest rozporządzenie nr 1393/2007

(źródło: Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_pl.htm)

I.

Państwo	Artykuł 4 - Przekazywanie dokumentów
Austria	Formularz wniosku może być wypełniony w języku niemieckim lub angielskim
Belgia	Oprócz formularzy wniosków w językach francuskim, holenderskim i niemieckim, Belgia akceptuje także formularze wypełnione w języku angielskim
Cypr	Formularz wniosku może być wypełniony w języku angielskim
Czechy	Oprócz języka czeskiego Republika Czeska dopuszcza możliwość wypełnienia standardowych formularzy w języku słowackim, angielskim i niemieckim
Dania	Dania wyraża zgodę na to, by formularz mógł być wypełniony w języku duńskim, angielskim lub francuskim
Estonia	Wnioski wypełniać można w języku estońskim lub angielskim
Finlandia	Finlandia akceptuje formularze w języku fińskim, szwedzkim oraz angielskim
Francja	Francja dopuszcza wypełnienie formularza w języku francuskim oraz w jednym z następujących języków: angielskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim
Grecja	Grecja będzie akceptować formularze wniosków wypełnione w języku greckim, a także angielskim i francuskim
Hiszpania	Hiszpania przyjmuje wnioski wypełnione w języku hiszpańskim oraz w językach angielskim, francuskim lub portugalskim
Holandia	Holandia będzie akceptować formularze wniosków wypełnione w języku

	holenderskim, a także po angielsku
Irlandia	Irlandia akceptuje formularze wniosków w języku angielskim lub gaelickim
Litwa	Na Litwie językami, w jakich można wypełniać formularz są litewski, angielski i francuski
Luksemburg	Luksemburg będzie akceptować formularze wniosków wypełnione w języku francuskim, a także po niemiecku
Łotwa	Na Łotwie wnioski o doręczenie dokumentów sporządzone za pomocą formularza mogą być składane w języku łotewskim lub angielskim
Malta	Formularz wniosku może być wypełniony w języku angielskim
Niemcy	Formularz (wniosek) może być wypełniony w języku niemieckim lub angielskim
Polska	Języki, w których można wypełniać formularz: język polski, język angielski i język niemiecki
Portugalia	Portugalia będzie akceptować formularze wniosków wypełnione w języku portugalskim, a także po hiszpańsku
Słowacja	Formularz wniosku może być wypełniony w języku słowackim
Słowenia	Oprócz języka słoweńskiego Słowenia akceptuje formularze wniosków wypełnione w języku angielskim
Szwecja	Formularz może być wypełniony w języku szwedzkim lub angielskim
Węgry	Formularz wniosku może być wypełniony w języku niemieckim, angielskim, francuskim
Wielka Brytania	Wielka Brytania będzie akceptować formularze wniosków wypełnione w języku angielskim, a także po francusku
Włochy	Włochy będą akceptować formularze wniosków w języku włoskim, a także w języku angielskim i francuskim

II.

Państwo	Artykuł 8 – Odmowa przyjęcia dokumentu
Austria	Na ile można to ocenić, nie ma obecnie w prawie austriackim dokumentów, do których stosuje się art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2
Belgia	-
Cypr	-
Czechy	W Republice Czeskiej nie obowiązują terminy doręczenia dokumentów
Dania	-
Estonia	-
Finlandia	-
Francja	Francja wskazuje, że zgodnie z jej ustawodawstwem dokument należy doręczyć w terminie określonym w sposób wskazany w art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2
Grecja	-
Hiszpania	-
Holandia	-
Irlandia	-
Litwa	-
Luksemburg	-
Łotwa	-
Malta	-

Niemcy	Z punktu widzenia wnioskodawcy, który ma wyłączone znaczenie w przepisach art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2, w prawie niemieckim dokładna data doręczenia rzadko jest decydująca dla biegu terminów, gdyż z reguły wystarcza terminowe wpłynięcie dokumentu do sądu, jeżeli zaraz po tym następuje doręczenie (§ 167 ZPO). W pojedynczych przypadkach, w których ważna jest dokładna data doręczenia, stosuje się § 222 ust. 2 ZPO w związku z §§ 187 i nast. kodeksu cywilnego (BGB)
Polska	W prawie polskim nie istnieje wymóg doręczenia dokumentu w określonym terminie
Portugalia	-
Słowacja	-
Słowenia	Zgodnie z ustawodawstwem słoweńskim dokument nie musi zostać doręczony w pewnym określonym terminie
Szwecja	Szwecja nie zamierza stosować przepisu art. 8 ust. 3 dotyczącego daty doręczenia dokumentu w odniesieniu do wnioskodawcy, gdyż w szwedzkim systemie prawnym nie można przyjąć, że doręczenie miało miejsce w innym czasie w odniesieniu do wnioskodawcy i adresata
Węgry	-
Wielka Brytania	-
Włochy	-

Podstawa prawna:

Artykuł 8

Odmowa przyjęcia dokumentu

1. Jednostka przyjmująca informuje adresata na standardowym formularzu, zawartym w załączniku II o możliwości odmowy przyjęcia doręczanego dokumentu w momencie doręczenia lub poprzez zwrócenie go w ciągu tygodnia do jednostki przyjmującej, jeżeli nie został on sporządzony w jednym z języków określonych poniżej ani nie dołączono do niego tłumaczenia na jeden z następujących języków:

a) język, który adresat rozumie;

lub

b) język urzędowy państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych — język urzędowy lub jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie.

2. W przypadku gdy jednostka przyjmująca została powiadomiona, że adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym jednostkę przekazującą, przesyłając w tym celu poświadczenie określone w art. 10, i zwraca jej wniosek oraz dokumenty, które wymagają tłumaczenia.

3. Jeżeli adresat odmówił przyjęcia dokumentu zgodnie z ust. 1, rozwiązaniem takiej sytuacji może być, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, doręczenie adresatowi tłumaczenia dokumentu na jeden z języków określonych w ust. 1. W takim przypadku datą doręczenia jest data doręczenia dokumentu wraz z jego tłumaczeniem zgodnie z prawem

państwa członkowskiego, do którego dokument jest adresowany. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, data, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, powinna być datą doręczenia pierwotnego dokumentu, ustaloną zgodnie z art. 9 ust. 2.

4. Ustępy 1, 2 i 3 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.

5. Do celów ust. 1 przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni w przypadku doręczenia zgodnie z art. 13 lub organ albo osoba w przypadku doręczenia zgodnie z art. 14 informują adresata o możliwości odmowy przyjęcia dokumentu oraz o obowiązku przesłania każdego dokumentu, którego przyjęcia odmówił, odpowiednio do takiego przedstawiciela, organu lub osoby.

III.

Państwo	Artykuł 9 – Data doręczenia
Austria	Na ile można to ocenić, nie ma obecnie w prawie austriackim dokumentów, do których stosuje się art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2
Belgia	<p>Belgia zamierza wprowadzić zmiany do systemu przewidzianego w Artykule 9(1) i (2) poprzez rozszerzenie zakresu punktu 2, który wówczas miałby brzmienie: "Tym niemniej, przy doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych, datą, którą należy brać pod uwagę odnośnie wnioskodawcy, jest data ustalona przez prawo Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi dokument."</p> <p>Uzasadnienie: Belgia jest przekonana, że ustalenie daty awizowania dokumentu znajduje uzasadnienie na gruncie pewności prawnej z punktu widzenia wnioskodawcy, i nie przynosi uszczerbku ochronie drugiej strony, przewidzianej w Artykule 9(1). W swej obecnej postaci punkt 2 może niekorzystnie wpłynąć na prawa wnioskodawcy, gdyż, nawet jeżeli prawo nie przewiduje ograniczeń czasowych dla czynności, to ważną kwestią jest potwierdzenie skutku doręczenia dokumentu sądowego lub pozasądowego. Jeżeli, na przykład, strona sprawy sądowej, która przegrała przed sądem pierwszej instancji, pragnie wnieść apelację, to musi mieć możliwość uczynienia tego bez oczekiwania na formalne powiadomienie o orzeczeniu (przekazanie orzeczenia). Ta sama zasada obowiązuje, gdy osoba pragnąca przerwać bieg okresu przedawnienia dokona doręczenia dokumentu pozasądowego</p>
Cypr	Prawo cypryjskie nie wskazuje szczególnego terminu, w jakim muszą zostać doręczone dokumenty
Czechy	W Republice Czeskiej nie obowiązują terminy doręczenia dokumentów
Dania	Dania nie skorzysta z możliwości odstąpienia od stosowania przepisów art. 9 ust. 1 i 2
Estonia	Republika Estońska aktualnie nie zamierza odstąpić od postanowień art. 9 ust. 1 i 2

Finlandia	Zgodnie z punktem 3 Finlandia zamierza uchylić postanowienia punktów 1 i 2. Postanowienia te, w ich obecnej formie, nie posiadają możliwości do wyjaśnienia <i>ratio legis</i> w kontekście fińskiego systemu prawnego i tym samym nie mogą być zastosowane w praktyce
Francja	Francja wskazuje, że zgodnie z jej ustawodawstwem dokument należy doręczyć w terminie określonym w sposób wskazany w art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2
Grecja	Grecja nie będzie uchylać Artykułu 9(1) i (2)
Hiszpania	-
Holandia	<p>Niderlandy zamierzają wprowadzić odstępstwo od przepisów art. 9 ust. 1 i 2. Dokładna postać sformułowania zostanie ogłoszona po zatwierdzeniu jej przez Parlament.</p> <p>Treść odstępstwa zgodnie z art. 56 kodeksu postępowania cywilnego: jeżeli dokument musi zostać doręczony w określonym czasie, w przypadku osoby, która złożyła wniosek o doręczenie dokumentu, za datę doręczenia uznaje się datę wysłania dokumentu.</p> <p>Uzasadnienie: chociaż rozporządzenie ma na celu przyspieszenie procesu doręczania dokumentów w sprawach międzynarodowych, jednak dotychczasowe środki nie zapewniają możliwości skrócenia czasu doręczenia w stopniu, który sprawiłby, że odstępstwo od przepisów art. 9 ust. 1 i 2 okaże się zbędne. Dotyczy to spraw (w tym kwestii niezwiązanych ze sprawami, które wkrótce mają się rozpocząć lub będącymi już w toku), odnośnie do których prawo przewiduje krótkie terminy doręczania konkretnych dokumentów, np. w dziedzinie prawa dotyczącego konfiskaty majątku, lub spraw, w których orzeczenie jest wydawane w celu wyegzekwowania terminu krótko przed jego upływem, na przykład terminów przedawnienia lub bezwzględnych</p>
Irlandia	Irlandia zamierza uchylić postanowienia tego Artykułu. Występują trudności związane z tym, że w pewnych okolicznościach wnioskodawcy i adresata mogą dotyczyć różne daty doręczenia, i wprowadzenie w tym momencie takiego uregulowania, jak przewiduje ten Artykuł, szczególnie wobec braku jasności, co do jego sformułowania, nie byłoby zgodne z obecną praktyką prawną
Litwa	Prawo litewskie nie ustanawia szczególnych terminów doręczania dokumentów
Luksemburg	Luksemburg nie zamierza ograniczać zakresu Artykułu 9(1) (2) i będzie stosować go w takiej postaci, w jakiej jest on sformułowany w Rozporządzeniu
Łotwa	-
Malta	Malta zamierza odstąpić od przepisów art. 9 ust. 2, ponieważ ich zastosowanie byłoby sprzeczne z maltańskim prawem proceduralnym
Niemcy	Z punktu widzenia wnioskodawcy, który ma wyłączone znaczenie w przepisach art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2, w prawie niemieckim dokładna data doręczenia rzadko jest decydująca dla biegu terminów, gdyż z reguły wystarcza terminowe wpłynięcie dokumentu do sądu, jeżeli zaraz po tym następuje doręczenie (§ 167 ZPO). W pojedynczych przypadkach, w których ważna jest dokładna data doręczenia, stosuje się § 222 ust. 2 ZPO w związku z §§ 187 i nast. kodeksu cywilnego (BGB)

Polska	W prawie polskim nie istnieje wymóg doręczenia dokumentu w określonym terminie
Portugalia	Portugalia zamierza uchylić stosowanie Artykułu 9(2), motywując to brakiem precyzji i niepewnością, mogącymi wynikać z ustalenia dwóch różnych dat doręczenia, wyznaczonych przez powołanie się na prawa dwóch różnych państw, ze szkodą dla pewności prawnej
Słowacja	Słowacja nie zamierza odstępować od przepisów art. 9
Słowenia	Zgodnie z ustawodawstwem słoweńskim dokument nie musi zostać doręczony w pewnym określonym terminie
Szwecja	Szwecja nie zamierza stosować przepisu art. 9 ust. 2 dotyczącego daty doręczenia dokumentu w odniesieniu do wnioskodawcy, gdyż w szwedzkim systemie prawnym nie można przyjąć, że doręczenie miało miejsce w innym czasie w odniesieniu do wnioskodawcy i adresata
Węgry	Republika Węgierska zamierza odstąpić od art. 9 ust. 2, ponieważ ta zasada nie jest stosowana w prawie węgierskim i nie może być stosowana w postępowaniu sądowym na Węgrzech
Wielka Brytania	Zjednoczone Królestwo zamierza uchylić te postanowienia, motywując to tym, że złożoność obowiązujących w Zjednoczonym Królestwie praw regulujących okresy przedawnienia i ograniczenia czasowe zostałyby przez ten Artykuł tylko pogłębiona. Ważną kwestią jest to, by datę doręczenia można było niezawodnie określić, gdyż determinuje to czas, w którym strona może uzyskać orzeczenie zaoczne. Zjednoczone Królestwo nie uważa, by dokładny sens tego postanowienia oraz jego zamierzone działanie w praktyce były wystarczająco jasne, i w efekcie zwiększałoby ono możliwość powstawania nieporozumień. W związku z tym Zjednoczone Królestwo uważa, że sprawę tę najlepiej będzie pozostawić ustawodawstwu krajowemu, przynajmniej do czasu, gdy będzie można ocenić praktyczne funkcjonowanie tego Artykułu w innych Państwach Członkowskich po wprowadzeniu Rozporządzenia w życie
Włochy	Nie zgłoszono derogacji

Podstawa prawna:

Artykuł 9	
Data doręczenia	
<p>1. Nie naruszając art. 8, datę doręczenia dokumentu na podstawie art. 7 określa się zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego taki dokument jest adresowany.</p> <p>2. Jeśli jednak zgodnie z prawem państwa członkowskiego dokument należy doręczyć w pewnym określonym terminie, datą, którą należy brać pod uwagę w odniesieniu do wnioskodawcy, jest data ustalona w przepisach tego państwa członkowskiego.</p> <p>3. Ustępy 1–2 mają zastosowanie do przewidzianych w sekcji 2 sposobów przekazywania i doręczania dokumentów sądowych.</p>	

IV.

Państwo	Artykuł 10 - Potwierdzenie doręczenia i kopia doręczonych dokumentów
----------------	---

Austria	Formularz poświadczenia doręczenia może być wydany w języku niemieckim lub angielskim
Belgia	Oprócz potwierdzeń w języku francuskim, holenderskim i niemieckim, Belgia będzie akceptować potwierdzenia w języku angielskim
Cypr	Formularz poświadczenia doręczenia może być wydany w języku angielskim
Czechy	Oprócz języka czeskiego Republika Czeska dopuszcza możliwość wypełnienia poświadczeń w języku słowackim, angielskim lub niemieckim
Dania	Dania wyraża zgodę na to, by poświadczenie mogło być sporządzone w języku duńskim, angielskim lub francuskim
Estonia	Republika Estońska przyjmuje wnioski wypełnione w języku estońskim, a także angielskim
Finlandia	Finlandia akceptuje formularze w języku fińskim, szwedzkim oraz angielskim
Francja	Francja dopuszcza wypełnienie poświadczenia doręczenia lub kopii doręzonego dokumentu w języku francuskim oraz w jednym z następujących języków: angielskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim
Grecja	Grecja będzie akceptować potwierdzenia sporządzone w języku greckim, a także po angielsku i francusku
Hiszpania	Hiszpania przyjmuje poświadczenia doręczenia wydane w języku hiszpańskim oraz w językach angielskim, francuskim lub portugalskim
Holandia	Holandia będzie akceptować potwierdzenia w języku holenderskim oraz angielskim
Irlandia	Irlandia akceptuje formularze potwierdzenia w języku angielskim lub gaelickim
Litwa	Na Litwie językami, w jakich można wypełniać formularz są litewski, angielski i francuski
Luksemburg	Luksemburg będzie akceptować potwierdzenia w języku francuskim, a także w niemieckim
Łotwa	Na Łotwie poświadczenie doręczenia może być składane w języku łotewskim lub angielskim
Malta	Formularz poświadczenia doręczenia może być wydany w języku angielskim
Niemcy	Formularz (potwierdzenie) może być wypełniony w języku niemieckim lub angielskim
Polska	Języki, w których można wypełniać formularz: język polski, język angielski i język niemiecki
Portugalia	Portugalia będzie akceptować potwierdzenia w języku portugalskim oraz hiszpańskim
Słowacja	Słowacja nie zamierza odstępować od przepisów art. 10
Słowenia	Oprócz języka słoweńskiego Słowenia akceptuje formularze potwierdzające doręczenie wypełnione w języku angielskim
Szwecja	Poświadczenie doręczenia może być wystawione w języku szwedzkim lub angielskim
Węgry	Formularz poświadczenia doręczenia może być wydany w języku niemieckim, angielskim, francuskim
Wielka Brytania	Zjednoczone Królestwo będzie akceptować potwierdzenia w języku angielskim, a także we francuskim. Irlandia Północna wolałaby otrzymywać dokumenty w języku angielskim, a więc w języku urzędowym
Włochy	Włochy będą akceptować potwierdzenia w języku włoskim, a oprócz tego także w angielskim i francuskim

Podstawa prawna:

Artykuł 10

Poświadczenie doręczenia i kopia doręczanego dokumentu

1. Po zakończeniu formalności związanych z doręczeniem dokumentu wystawia się odpowiednie poświadczenie na standardowym formularzu, zawartym w załączniku I, które jest następnie przesyłane jednostce przekazującej wraz z kopią doręczanego dokumentu, jeśli zastosowanie ma art. 4 ust. 5.

2. Poświadczenie wypełnia się w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, z którego pochodzi dokument, lub w innym języku, który został wskazany przez to państwo członkowskie jako dopuszczalny. Każde państwo członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż własny, dopuszczone przez nie jako języki, w których może być wypełniony formularz.

V.

Państwo	Koszty doręczenia
Austria	Nie pobiera się stałych opłat
Belgia	-
Cypr	5 EUR za każdy dokument
Czechy	Doręczanie dokumentów w Republice Czeskiej nie wiąże się koniecznością uiszczenia opłat
Dania	Koszty związane z czynnościami urzędnika sądowego wynoszą 30,76 DKK plus ewentualne koszty transportu, zob. obwieszczenie nr 508 z dnia 1 czerwca 1998 r. oraz obwieszczenie nr 1295 z dnia 20 listopada 2007 r.
Estonia	-
Finlandia	-
Francja	Opłata stała związana z czynnościami komornika sądowego (<i>huissier de justice</i>) wynosi 50 EUR. Przekazaniu dokumentów musi towarzyszyć odpowiednia płatność, z wyjątkiem sytuacji, w których podmiot wnioskujący korzysta z pomocy prawnej
Grecja	-
Hiszpania	Koszty naliczane są zgodnie z obowiązującą ustawą hiszpańską, która aktualnie nie określa żadnej kwoty
Holandia	-
Irlandia	-
Litwa	Na Litwie doręczenia, o których mowa w art. 11 ust. 2 lit. a), nie wiążą się z koniecznością uiszczenia opłaty
Luksemburg	-
Łotwa	Władze łotewskie nie doręczają dokumentów w sposób określony w art. 11 ust. 2 lit. a) rozporządzenia i w związku z tym Łotwa nie przekazuje informacji wskazanych w art. 11 ust. 2
Malta	-
Niemcy	Koszty, o których mowa w art. 11 ust. 2 mogą w normalnych przypadkach wynosić do 20,50 EUR. Ich wysokość zależy od wnioskowanego sposobu doręczenia i jest obliczana na podstawie przepisów ustaw o kosztach

	sądowych (Justizkostengesetze)
Polska	-
Portugalia	-
Słowacja	-
Słowenia	-
Szwecja	Szwecja nie zamierza żądać zwrotu kosztów związanych z czynnościami urzędnika sądowego lub innej właściwej osoby
Węgry	-
Wielka Brytania	Anglia i Walia: za doręczanie nie będą pobierane opłaty, Irlandia Północna: za doręczenia sądowe nie będą pobierane opłaty, jednak Irlandia Północna będzie starała się odzyskać koszty woźnego sądowego (process server)
Włochy	-

Podstawa prawna:

Artykuł 11

Koszty doręczenia

1. Doręczenie dokumentów sądowych pochodzących z innego państwa członkowskiego nie wiąże się z koniecznością uiszczenia lub zwrotu opłat bądź kosztów za usługi świadczone przez państwo członkowskie, do którego takie dokumenty są adresowane.

2. Wnioskodawca jest jednak zobowiązany do zapłacenia lub zwrotu kosztów związanych z:

a) czynnościami urzędnika sądowego lub innej właściwej osoby na mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty;

b) wykorzystaniem szczególnej formy doręczenia.

Koszty z tytułu czynności urzędnika sądowego lub osoby właściwej z mocy prawa państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, powinny odpowiadać jednorazowej opłacie w stałej wysokości ustalonej uprzednio przez to państwo członkowskie zgodnie z zasadą proporcjonalności i równego traktowania. Państwa członkowskie informują Komisję o wysokości takich stałych opłat.

VI.

Państwo	Artykuł 13 - Doręczenie przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych
Austria	Brak sprzeciwu wobec doręczeń na podstawie art. 13 ust. 1
Belgia	Belgia jest przeciwna wykorzystywaniu na jej terytorium prawa przewidzianego w Artykule 13(1)
Cypr	Cypr nie sprzeciwia się tym sposobom doręczenia
Czechy	Republika Czeska informuje, że nie sprzeciwia się temu sposobowi doręczania na swoim terytorium
Dania	Dania wyraża zgodę na to, by przedstawiciele dyplomatyczni lub konsularni mogli przekazywać dokumenty zgodnie z art. 13 ust. 1
Estonia	Na terytorium Republiki Estońskiej dopuszcza się możliwość doręczania

	dokumentów przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne w rozumieniu art. 13 ust. 1 rozporządzenia
Finlandia	Finlandia nie zgłasza sprzeciwu wobec tej formy doręczenia
Francja	Francja nie wyraża zgody na korzystanie na swoim terytorium z możliwości doręczania przez inne państwo członkowskie na terytorium Francji dokumentów sądowych drogą konsularną lub dyplomatyczną, chyba że odbiorcą dokumentu jest obywatel państwa członkowskiego, z którego dokumenty pochodzą
Grecja	Grecja nie ma żadnych zastrzeżeń odnoszących się do tego Artykułu
Hiszpania	Hiszpania nie zgadza się na przekazywanie na swoim terytorium dokumentów pochodzących z innych państw członkowskich za pośrednictwem służb konsularnych lub dyplomatycznych, chyba że adresatem jest obywatel danego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego pochodzenia)
Holandia	Holandia nie sprzeciwia się temu, by Państwo Członkowskie mogło dostarczać dokumenty sądowe osobom zamieszkującym w Holandii, bez jakiegokolwiek przymusu, bezpośrednio przez swych przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych
Irlandia	Irlandia nie zgłasza sprzeciwu
Litwa	Władze litewskie oświadczają, że nie wyrażają zgody na sposób doręczania dokumentów wskazany w art. 13, chyba że dokumenty mają zostać doręczone obywatelowi państwa członkowskiego, z którego dokumenty te pochodzą
Luksemburg	Luksemburg nie zgadza się, by jego agenci dyplomatyczni lub konsularni doręczali dokumenty sądowe lub pozasądowe w innym Państwie Członkowskim. Luksemburg nie zgadza się także, by agenci dyplomatyczni lub konsularni innych Państw Członkowskich doręczali takie dokumenty na terytorium Luksemburga, z wyjątkiem przypadków, gdy dokumenty te mają być dostarczone obywatelowi Państwa Członkowskiego, z którego dokumenty pochodzą
Łotwa	Łotwa nie wyraża zgody na doręczanie dokumentów zgodnie z art. 13 ust. 1, chyba że dokumenty mają zostać doręczone obywatelowi państwa członkowskiego, z którego te dokumenty pochodzą
Malta	Malta nie dopuszcza takiego doręczania
Niemcy	Na terytorium Republiki Federalnej Niemiec nie dopuszcza się doręczeń przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych w rozumieniu art. 13 ust. 1, chyba że dokumenty są doręczane obywatelowi państwa przekazującego
Polska	Polska nie dopuszcza doręczania dokumentów przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne na jej terytorium, chyba że dokument ma być doręczony obywatelowi Państwa Członkowskiego przekazującego
Portugalia	Portugalia nie ma żadnych zastrzeżeń do tego Artykułu
Słowacja	Republika Słowacka nie dopuszcza możliwości doręczania dokumentów sądowych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne, chyba że dokumenty mają być doręczone obywatelowi Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi dany dokument
Słowenia	Słowenia nie sprzeciwia się możliwości doręczania pism przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne zgodnie z warunkami określonymi w art. 13 ust. 1. Słowenia sprzeciwia się doręczaniu przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne innego Państwa Członkowskiego pism sądowych osobom mieszkającym w Słowenii, z wyjątkiem przypadków, w których dane pismo ma zostać doręczone obywatelowi tego Państwa Członkowskiego, z którego dane pismo pochodzi

Szwecja	Szwecja akceptuje doręczanie dokumentów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych
Węgry	Republika Węgierska dopuszcza taką możliwość
Wielka Brytania	Zjednoczone Królestwo nie zamierza oponować przeciw korzystaniu na jego obszarze z prawa przewidzianego w Artykule 13(1)
Włochy	Włochy nie zgadzają się na doręczanie dokumentów sądowych osobom zamieszkującym inne Państwo Członkowskie bezpośrednio przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych (z wyjątkiem przypadku doręczania dokumentu obywatelowi włoskiemu mieszkającemu w innym Państwie Członkowskim). Włochy nie godzą się na doręczanie jakichkolwiek dokumentów sądowych przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych Państwa Członkowskiego osobom zamieszkującym we Włoszech, z wyjątkiem przypadków doręczania takich dokumentów obywatelom odnośnego Państwa Członkowskiego

Podstawa prawna:

Artykuł 13

Doręczanie dokumentów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych

1. Każde państwo członkowskie może dokonywać doręczenia dokumentów sądowych osobom przebywającym na terytorium innego państwa członkowskiego bez stosowania jakichkolwiek form przymusu bezpośrednio przez swoich przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych.

2. Każde państwo członkowskie może oświadczyć zgodnie z art. 23 ust. 1, że nie wyraża zgody na ten sposób doręczania na swoim terytorium, chyba że dokumenty mają zostać doręczone obywatelowi państwa członkowskiego, z którego dokumenty pochodzą.

VII.

Państwo	Artykuł 15 - Doręczanie bezpośrednie
Austria	Prawo austriackie nie dopuszcza dokonywania doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty
Belgia	Belgia nie sprzeciwia się możliwości doręczania bezpośredniego, przewidzianej w Artykule 15(1)
Cypr	Prawo cypryjskie zezwala na doręczanie bezpośrednie
Czechy	Republika Czeska informuje, że czeskie przepisy uniemożliwiają doręczanie bezpośrednie na terytorium Republiki Czeskiej
Dania	Prawo duńskie zezwala na doręczanie dokumentów bezpośrednio przez urzędników sądowych
Estonia	Na terytorium Republiki Estońskiej nie dopuszcza się możliwości doręczania dokumentów bezpośrednio w rozumieniu art. 15 ust. 1 rozporządzenia
Finlandia	Finlandia nie zgłasza sprzeciwu wobec tej formy doręczenia
Francja	Francja nie sprzeciwia się możliwości doręczania

	bezpośredniego określonej w art. 15 ust. 1
Grecja	Grecja nie ma żadnych zastrzeżeń odnoszących się do tego Artykułu
Hiszpania	Hiszpania oświadcza, że taki sposób doręczania nie został przewidziany w jej porządku prawnym, w związku z czym nie został on dopuszczony
Holandia	Holandia nie wyraża sprzeciwu wobec doręczania bezpośredniego
Irlandia	Jeżeli chodzi o punkt 2 tego Artykułu, to Irlandia nie zgłasza sprzeciwu wobec możliwości, by każda osoba zainteresowana postępowaniem sądowym mogła dostarczyć dokumenty sądowe bezpośrednio poprzez adwokata w Irlandii
Litwa	Władze litewskie oświadczają, że prawo litewskie nie zezwala na doręczanie dokumentów na terytorium Litwy w sposób określony w art. 15 rozporządzenia
Luksemburg	Luksemburg nie sprzeciwia się możliwości przewidzianej w Artykule 15 odnośnie Państw Członkowskich stosujących zasadę wzajemności, pod warunkiem, że urzędnik sądowy Państwa Członkowskiego, do którego skierowana jest prośba, nie jest zobowiązany do zagwarantowania prawidłowości formy i treści dokumentu przekazywanego mu bezpośrednio przez osobę zainteresowaną, a jedynie odpowiada za formalności i procedury doręczenia, które będzie stosować w takim Państwie Członkowskim
Łotwa	Prawo łotewskie nie zezwala na doręczanie dokumentów na terytorium Łotwy w sposób określony w art. 15 rozporządzenia
Malta	Malta dopuszcza taką formę doręczania
Niemcy	Na terytorium Republiki Federalnej Niemiec na podstawie art. 15 mogą zostać doręczone tylko takie dokumenty, dla których niemieckie prawo postępowania cywilnego przewiduje doręczenie bezpośrednie (§ 166 ust. 2 ZPO). Nie można w ten sposób doręczyć pozwu. Możliwe jest bezpośrednie doręczenie na przykład tytułu egzekucyjnego (§ 750 ZPO), dokumentów stanowiących tytuły egzekucyjne (§ 794 ust. 1 nr 5, § 797 ZPO), postanowienia sądu o zabezpieczeniu mienia (§ 923 ust. 2 ZPO) oraz doręczenie tymczasowych rozporządzeń sądu (§§ 935, 936 ZPO). Przepisy szczegółowe regulujące doręczenia bezpośrednie znajdują się w § 191 i nast. ZPO
Polska	Polska nie dopuszcza na swoim terytorium formy doręczenia określonej w tym przepisie
Portugalia	Ze względu na pewność prawną Portugalia jest przeciwna tej formie doręczania na swym terytorium
Słowacja	Republika Słowacka nie dopuszcza na swoim terytorium możliwości doręczania dokumentów sądowych przez wnioskodawcę postępowania sądowego bezpośrednio poprzez funkcjonariuszy publicznych, urzędników lub inne właściwe osoby w Republice Słowackiej
Słowenia	Ustawodawstwo słoweńskie nie dopuszcza bezpośredniego doręczania
Szwecja	Szwecja nie sprzeciwia się, aby osoby mające interes prawny w

	postępowaniu sądowym dokonywały doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby. Władze szwedzkie nie są jednak zobowiązane do świadczenia pomocy w takich przypadkach
Węgry	Republika Węgierska nie dopuszcza na swoim terytorium doręczania bezpośredniego (art. 15)
Wielka Brytania	Anglia i Walia: nie sprzeciwia się doręczeniom bezpośrednim; Irlandia Północna: Irlandia Północna jest przeciwna możliwości bezpośredniego doręczania, przewidzianej w Artykule 15(1); Szkocja: Szkocja nie sprzeciwia się możliwości bezpośredniego doręczania, przewidzianej w Artykule 15(1); Gibraltary: Gibraltary nie sprzeciwia się możliwości bezpośredniego doręczania, przewidzianej w Artykule 15(1)
Włochy	Nie istnieją żadne przeszkody uniemożliwiające osobie zainteresowanej postępowaniem sądowym doręczenie dokumentów sądowych bezpośrednio poprzez odpowiednich urzędników Państwa Członkowskiego, do którego dokumenty są skierowane

Podstawa prawna:

Artykuł 15

Doręczanie bezpośrednie

Wszystkie osoby mające interes prawny w postępowaniu sądowym mogą dokonywać doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, innych urzędników lub inne właściwe osoby w państwie członkowskim, do którego adresowane są dokumenty, jeżeli prawo tego państwa członkowskiego zezwala na tego typu bezpośredni sposób doręczania.

Państwo	Artykuł 19 - Niewdanie się w spór przez pozwanego
Austria	Sądy austriackie mogą wydać orzeczenie, nie naruszając ust. 1, jeżeli spełnione są przesłanki ust. 2. Republika Austrii nie podaje żadnego terminu w rozumieniu art. 19 ust. 4 ostatni akapit na złożenie wniosku o zniesienie skutku upływu terminu
Belgia	Sądy belgijskie, niezależnie od postanowień punktu 1, mogą wydawać orzeczenia, jeżeli spełnione zostaną wszystkie wymagania punktu 2. Wniosek o przywrócenie stanu poprzedniego, przewidziany w punkcie 4, może być rozważony w ciągu jednego roku od wydania orzeczenia
Cypr	Na prośbę wnioskodawcy sędzia może, według swego uznania, wydać orzeczenie, jeśli spełnione zostały wszystkie warunki wskazane w powyższym artykule. Termin do złożenia wniosku o zwolnienie wynosi rok, pod warunkiem, że wniosek ten zostanie wniesiony w rozsądnym terminie od chwili zapoznania się przez pozwanego z treścią orzeczenia
Czechy	Art. 19 ust. 1: Sądy w Republice Czeskiej mogą wydać orzeczenie bez względu na art. 19 ust. 1, nawet jeśli nie uzyskano poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są wszystkie warunki określone w art. 19 ust. 2; Art. 19 ust. 4:

	W Republice Czeskiej nie obowiązuje tego typu termin
Dania	W odniesieniu do art. 19 ust. 2 Dania zawiadamia, że duńskie sądy mogą wydać orzeczenie, nawet jeżeli nie otrzymano poświadczenia potwierdzającego doręczenie lub dostarczenie, jeśli spełnione są warunki określone w art. 19 ust. 2. W odniesieniu do art. 19 ust. 4 Dania zawiadamia, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z tym przepisem, w przypadku gdy pozwany nie stawiał się przed sądem, należy złożyć przed upływem jednego roku od wydania orzeczenia
Estonia	Sąd estoński może wydać orzeczenie w przypadku, gdy spełnione są warunki, o których mowa w art. 19 ust. 2. Zgodnie z art. 19 ust. 4 rozporządzenia wniosek nie jest dopuszczalny po upływie jednego roku od upływu niedotrzymanego terminu
Finlandia	Finlandia nie zamierza przysyłać informacji/zawiadomień, o których mowa w Artykule 19(2); tym samym sądy fińskie nie mogą wydawać orzeczeń zgodnie z tym postanowieniem. Z tego samego powodu nie będzie zachodzić potrzeba przekazywania informacji, o których mowa w Artykule 19(4)
Francja	Sędzia francuski, nie naruszając postanowień ust. 1, może wydać orzeczenie, o ile spełnione są wszystkie warunki określone w ust. 2. Wniosek o zwolnienie od skutku upływu terminu przewidziany w ust. 4 należy złożyć w terminie roku, licząc od dnia wydania orzeczenia
Grecja	Sądy w Grecji, niezależnie od postanowień punktu 1, nie są zobowiązane do wydawania orzeczeń, jeżeli zostaną spełnione warunki punktu 2. Wniosek o przywrócenie stanu poprzedniego, przewidziany w punkcie 4, może być rozważony w ciągu trzech lat od wydania orzeczenia
Hiszpania	Hiszpania zaznacza, że sędziowie mogą podjąć zawieszone postępowanie oraz wydać orzeczenie, niezależnie od przepisów art. 19 ust. 1, jeżeli zachodzą wszystkie przesłanki przewidziane w ust. 2. W odniesieniu do możliwości zwolnienia pozwanego przez sędziego ze skutków upływu terminu na wniesienie środka zaskarżenia, Hiszpania precyzuje, że wniosek o takie zwolnienie musi zostać wniesiony przed upływem roku od daty wydania orzeczenia, inaczej zostanie odrzucony
Holandia	Niezależnie od postanowień punktu 1, sądy w Holandii, dzięki wprowadzeniu w życie uregulowań będących obecnie w przygotowaniu, będą uprawnione do wydawania orzeczeń po spełnieniu wszystkich wymagań punktu 2. Po wydaniu orzeczenia może zostać wyznaczony nowy termin, jeżeli wniosek w tej sprawie zostanie złożony w ciągu jednego roku od daty wydania orzeczenia
Irlandia	Niezależnie od postanowień punktu 1, sąd irlandzki może wydać orzeczenie, nawet jeżeli nie zostało odebrane potwierdzenie doręczenia lub dostarczenia, o ile tylko spełnione zostały wszystkie wymagania podane w punkcie 2. Jeżeli chodzi o Artykuł 19(4), to sąd sam musi zdecydować, czy wniosek o przywrócenie stanu poprzedniego został złożony we właściwym czasie od momentu dowiedzenia się przez pozwanego o orzeczeniu
Litwa	Władze litewskie oświadczają, że sądy litewskie mogą wydać orzeczenie, nawet jeśli nie otrzymają poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są warunki określone w art. 19 ust. 2 rozporządzenia. Władze litewskie oświadczają, że wniosek o zwolnienie od skutku upływu terminu odwołania, o którym mowa w art. 19 ust. 4 rozporządzenia, nie zostanie rozpatrzony, jeżeli złożono go po upływie roku od dnia wydania orzeczenia
Luksemburg	Luksemburg stwierdza, że, niezależnie od Artykułu 19(1), jego sądy mogą wydawać orzeczenia, jeżeli spełnione są wymagania Artykułu 19(2).

	Luksemburg stwierdza, że na mocy Artykułu 19(4) wniosek o przywrócenie stanu poprzedniego może być odrzucony tylko wówczas, gdy nie zostanie on złożony we właściwym czasie, co ustala sąd, od momentu, w którym pozwany poznał orzeczenie lub od momentu, w którym ustały przyczyny uniemożliwiające podjęcie czynności; wnioski nie mogą być składane później niż w rok od wydania orzeczenia
Łotwa	Bez uszczerbku dla przepisów art. 19 ust. 1 rozporządzenia sąd łotewski może wydać orzeczenie, nawet jeśli nie otrzyma poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są warunki określone w art. 19 ust. 2 rozporządzenia. W prawie łotewskim nie przewiduje się szczególnego terminu, po upływie którego wniosek o zwolnienie od skutku upływu terminu odwołania od orzeczenia uznaje się za niedopuszczalny, o ile spełnione są warunki określone w art. 19 ust. 4 rozporządzenia
Malta	Nie jest to możliwe, ponieważ wymagane jest potwierdzenie doręczenia. Jednakże jeżeli dokument wszczynający postępowanie, w następstwie którego zapadło orzeczenie przeciwko danej osobie, nie został doręczony tej osobie we właściwy sposób, osoba ta może wnosić o nowy proces w ciągu trzech miesięcy od wydania orzeczenia
Niemcy	Niemieckie sądy mogą wydać orzeczenie, jeżeli spełnione są przesłanki art. 19 ust. 2 i jeżeli dokumenty wszczynające postępowanie lub dokumenty równoważne zostały publicznie doręczone w Republice Federalnej Niemiec. Po upływie roku od upływu niedotrzymanego terminu nie można składać wniosków o przywrócenie stanu poprzedniego w rozumieniu art. 19 ust. 4
Polska	Wniosek o zwolnienie pozwanego od skutku upływu terminu odwołania, złożony po upływie roku od daty wydania orzeczenia, zostanie rozpatrzony tylko w wypadkach wyjątkowych
Portugalia	Portugalia nie będzie wykorzystywać możliwości przewidzianych w Artykule 19(2) i z tego względu sądy w Portugalii nie będą mogły wydawać orzeczeń w okolicznościach przytoczonych w tym Artykule. Okres przedawnienia dla złożenia wniosku o przywrócenie stanu poprzedniego wynosi jeden rok od daty zakwestionowania orzeczenia (Artykuł 19(4))
Słowacja	Republika Słowacka nie zamierza składać oświadczeń przewidzianych w ust. 2 tego artykułu
Słowenia	Sędzia, nie naruszając art. 19 ust. 1 rozporządzenia, może wydać orzeczenie, nawet jeśli nie otrzyma poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są warunki określone w art. 19 ust. 2 rozporządzenia. Wniosek o zwolnienie od skutku upływu terminu należy złożyć w terminie roku, licząc od dnia wydania orzeczenia
Szwecja	Szwedzkie sądy nie są zobowiązane do wydawania orzeczeń, jeżeli spełnione są przesłanki art. 19 ust. 2, lecz nie są spełnione przesłanki art. 19 ust. 1. Szwecja nie zamierza wydawać zawiadomienia, o którym mowa w art. 19 ust. 4
Węgry	Sądy Republiki Węgierskiej mogą rozstrzygnąć sprawę, jeżeli wszystkie warunki wymienione w ust. 2 są spełnione. W Republice Węgierskiej termin, w którym można wystąpić z wnioskiem o przywrócenie terminu, wynosi jeden rok
Wielka Brytania	Zgodnie z obowiązującymi postanowieniami Konwencji Haskiej sądy w Zjednoczonym Królestwie, niezależnie od punktu 1, mogą wydawać orzeczenia, jeżeli spełnione będą wszystkie warunki punktu 2. Okres od momentu wydania orzeczenia, w którym rozpatrywany będzie wniosek o

	przywrócenie stanu poprzedniego, jak to przewiduje punkt 4: 1) Anglia, Walia i Irlandia Północna - Rozważając możliwość uchylecia orzeczenia wydanego zaocznie, sąd musi wziąć po uwagę to, czy osoba ubiegająca się o uchylenie orzeczenia bezzwłocznie złożyła wniosek w tej sprawie; 2) Szkocja - Nie później niż w ciągu jednego roku od daty wydania orzeczenia - jest to zgodne z Konwencją Haską, a okres taki przewidują przepisy sądów szkockich; 3) Gibraltar - Rozważając możliwość uchylecia orzeczenia wydanego zaocznie, sąd musi wziąć po uwagę to, czy osoba ubiegająca się o uchylenie orzeczenia bezzwłocznie złożyła wniosek w tej sprawie
Włochy	Włochy nie zamierzają stosować postanowień przewidzianych w punktach 2 i 4

Podstawa prawna:

Artykuł 19

Niewdanie się w spór przez pozwanego

1. W przypadku gdy konieczne było przekazanie do doręczenia w innym państwie członkowskim, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, pozwu lub równoważnego dokumentu, a pozwany nie wdał się w spór, orzeczenia nie wydaje się do czasu ustalenia:

a) że dokument został doręczony w sposób przewidziany przez prawo państwa członkowskiego, do którego był adresowany, względem dokumentów wystawionych w postępowaniach krajowych w odniesieniu do osób znajdujących się na terytorium tego państwa; lub

b) że dokument został wręczony osobiście pozwanemu lub oddany w miejscu jego zamieszkania w inny sposób przewidziany w niniejszym rozporządzeniu;

oraz że w każdym z wyżej wymienionych wypadków został doręczony w czasie pozwalającym pozwanemu na obronę.

2. Każde państwo członkowskie może oświadczyć, zgodnie z art. 23 ust. 1, że jego sądy, nie naruszając ust. 1, mogą wydać orzeczenie, nawet jeśli nie otrzymają poświadczenia doręczenia, o ile spełnione są następujące warunki:

a) dokument został przekazany w jeden ze sposobów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;

b) od daty przekazania dokumentu upłynął okres nie krótszy niż sześć miesięcy, który sędzia uznaje w danym przypadku za wystarczająco długi;

c) pomimo należytych starań nie uzyskano żadnego poświadczenia od właściwych władz lub organów państwa członkowskiego, do którego adresowane były dokumenty.

3. W nagłych przypadkach, bez względu na przepisy ust. 1 i 2, sędzia może zarządzić środki tymczasowe lub zabezpieczające.

4. W przypadku gdy konieczne było przekazanie do doręczenia w innym państwie członkowskim, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, pozwu lub równoważnego dokumentu, a przeciw pozwanemu, który nie wdał się w spór, wydano orzeczenie, sędzia może zwolnić pozwanego od skutku

upływu terminu odwołania, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

a) pozwany nie z własnej winy nie zapoznał się z dokumentem w czasie umożliwiającym mu podjęcie obrony lub nie dowiedział się o orzeczeniu w czasie umożliwiającym mu złożenie odwołania; oraz

b) środki pozwanego nie wydają się bezpodstawne.

Wniosek o takie zwolnienie należy złożyć w rozsądnym terminie od chwili zapoznania się przez pozwanego z treścią orzeczenia.

Każde państwo członkowskie może oświadczyć, zgodnie z art. 23 ust. 1, że taki wniosek nie zostanie rozpatrzony, jeżeli złożono go po upływie terminu określonego w zawiadomieniu, przy czym termin ten nie może być w żadnym wypadku krótszy niż jeden rok, licząc od dnia wydania orzeczenia.

5. Ustęp 4 nie ma zastosowania do orzeczeń dotyczących statusu lub zdolności prawnych osób.

Państwo	Dopuszczalne sposoby przyjmowania dokumentów
Austria	Dostępne środki odbioru: poczta, inne firmy świadczące usługi pocztowe (np. ekspresowe usługi kurierskie), faks
Belgia	Dostępne środki odbioru: list, telefon, faks, poczta elektroniczna
Cypr	Dostępne sposoby odbioru dokumentów: poczta, faks, poczta elektroniczna
Czechy	Możliwości przyjmowania dokumentów, którymi dysponują jednostki: droga pocztowa, faks, poczta elektroniczna
Dania	Dokumenty mogą być przesyłane pocztą, telefaksem lub pocztą elektroniczną, pod warunkiem że treść przyjętego dokumentu oddaje w pełni treść przesłanego dokumentu, a wszystkie oznaczenia na dokumencie są czytelne
Estonia	Możliwe są następujące sposoby przekazywania informacji: przyjmowanie i wysyłanie dokumentów: poczta, w tym prywatne usługi kurierskie, pozostałe informacje: telefon i poczta elektroniczna
Finlandia	Dostępne środki odbioru: dokumenty można przysyłać pocztą, faksem lub pocztą elektroniczną
Francja	Dostępne środki przyjmowania dokumentów: poczta
Grecja	Dostępne środki odbioru: poczta
Hiszpania	-
Holandia	Dostępne środki odbioru: urzędnicy sądowi mogą odbierać dokumenty drogą pocztową, agencje otrzymujące (dla których lista w punkcie I podaje numer faksu lub adres poczty elektronicznej) mogą przyjmować dokumenty także faksem i przez pocztę elektroniczną
Irlandia	Dostępne środki odbioru: dokumenty można przysyłać pocztą lub za pośrednictwem firmy usługowej, np. oferującej ekspresowe przesyłki kurierskie. Informacje dotyczące kwestii administracyjnych można przekazywać faksem lub telefonicznie
Litwa	Możliwości przyjmowania dokumentów, którymi dysponują jednostki: doręczenia dokumentów sądowych i pozasądowych przyjmowane są pocztą i faksem
Luksemburg	Dostępne środki odbioru: faks, oraz poczta elektroniczna (adres dostępny na żądanie)
Łotwa	Przyjmowane są dokumenty przekazane za pośrednictwem poczty, faksu lub

	poczty elektronicznej. Władze lotewskie akceptują wnioski o doręczenie dokumentów oraz poświadczenia doręczenia złożone za pośrednictwem poczty elektronicznej lub faksu, pod warunkiem że jednocześnie zostaną one przesłane pocztą
Malta	Możliwości przyjmowania dokumentów, jakimi dysponują jednostki: Oryginały dokumentów należy przesłać pocztą. Istnieje możliwość uprzedniego przesłania kopii dokumentów faksem bądź pocztą elektroniczną
Niemcy	Dostępne są następujące środki komunikacji: przyjmowanie i przekazywanie - poczta i prywatne usługi kurierskie, faks; komunikacja nieoficjalna - telefon i poczta elektroniczna
Polska	Dokumenty mogą być przyjmowane wyłącznie drogą pocztową
Portugalia	Dostępne środki odbioru: poczta
Słowacja	-
Słowenia	-
Szwecja	Dokumenty można przyjmować pocztą, faksem lub inną metodą, uzgodnioną w konkretnym przypadku
Węgry	Możliwości przyjmowania dokumentów, którymi dysponują jednostki: poczta, faks, poczta elektroniczna
Wielka Brytania	Dokumenty będą przesyłane faksem i pocztą
Włochy	Dostępne środki odbioru dokumentów: poczta

Pytania problemowe:

1. Jak wyglądała ewolucja rozwiązań dotyczących doręczeń w UE?
2. Jakie zmiany wprowadzono nowym rozporządzeniem nr 1393/2007?
3. Jakie są cele rozporządzenia nr 1393/2007 i zasady nim ustanowione?
4. Czego dotyczą standardowe formularze dołączone do rozporządzenia nr 1393/2007?

Wykaz aktów prawnych i dokumentów:

Konwencja o doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej z 26 maja 1997 r., Dz.U. C 261 z 27.8.1997, str. 1.

Report from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Economic and Social Committee on the application of Council Regulation (EC) 1348/2000 on the service in the Member States of Judicial and Extrajudicial documents in civil or commercial matters {SEC(2004)1145}.

Rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 w sprawie doręczania w państwach członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych, Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ("doręczanie dokumentów") oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000, Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.

Sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia (WE) nr 1348/2000, SEC(2004)1145, COM(2004) 603 final.

Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 z 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich, COM(2005) 305 końcowy, 2005/0126 (COD).

Wykaz literatury:

Ciszewski J., Doręczanie dokumentów sądowych i pozasądowych. Komentarz, Warszawa 2005.

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Czapliński W., Wróbel A., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Mik C. (red.), Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej, Toruń 2001.

Strony internetowe:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_pl.htm - strona

Komisja Europejska, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

www.europa.eu.int – adres strony internetowej Unii Europejskiej zawierająca treści dotyczące całości działań organów, państw i instytucji niezrzeszonych w zakresie „integracji europejskiej”.

www.ukie.gov.pl – strona Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, zawierająca szereg publikacji odnoszących się do problematyki funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Współpraca w zakresie przeprowadzania dowodów

Geneza

Pierwszym aktem prawnym w tej dziedzinie była konwencja haska z 17 lipca 1905r. dotycząca procedury cywilnej, obecnie wiążąca Polskę jeszcze tylko z Islandią. Konwencję tą zastąpiła podpisana również w Hadze konwencja 1 marca 1954r., która wobec Polski weszła w życie 13 marca 1963r. Pierwszą natomiast regulacją prawa międzynarodowego poświęconą kwestiom związanym z wykonywaniem wniosków dowodowych była konwencja haska o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych i handlowych z 1970r. (Dz.U. z 2000r. Nr 50, poz. 582 i 583 ze sprostowaniem). Była ona główną podstawą przeprowadzania dowodów między Polską, a określonymi krajami. W zasadzie przed 2000 rokiem nie istniał żaden wiążący wszystkie państwa członkowskie akt prawny dotyczący przeprowadzania dowodów.

Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Rady (WE) 1206/2001 z 28 maja 2001 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych Dz.U. L z 27.06.2001, Nr 174, poz. 1 ze zm.). Rozporządzenie ma zastosowanie w całej Unii od 1 stycznia 2004, niektóre zaś przepisy weszły w życie od 1 lipca 2001.. Nie obowiązują natomiast w stosunku do Danii, która nie uczestniczy w działaniach wspólnotowych w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych. Pomiędzy Danią i innymi państwami członkowskimi obowiązuje nadal konwencja dotycząca przeprowadzania dowodu za granicą w sprawach cywilnych i handlowych z 1970 roku.

Stosunek do innych aktów

Artykuł 21

Związek z istniejącymi lub przyszłymi umowami bądź porozumieniami między Państwami Członkowskimi

1. Niniejsze rozporządzenie w sprawach, których dotyczy, ma pierwszeństwo w stosunku do przepisów określonych w dwustronnych lub wielostronnych umowach bądź porozumieniach zawartych przez Państwa Członkowskie, w szczególności w Konwencji haskiej z dnia 1 marca 1954 r., dotyczącej procedury cywilnej i w Konwencji haskiej o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych z dnia 18 marca 1970 r., w stosunkach między Państwami Członkowskimi, które są ich stronami.

2. Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw Państw Członkowskich do utrzymywania w mocy lub zawierania umów bądź porozumień między dwoma lub więcej państwami w celu dalszego usprawnienia przeprowadzania dowodów, pod warunkiem że są one zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

3. Państwa Członkowskie przesyłają do Komisji:

- a) do dnia 1 lipca 2003 r. kopie umów lub porozumień utrzymanych w mocy między Państwami Członkowskimi, określonych w ust. 2;
- b) kopie umów lub porozumień zawartych między Państwami Członkowskimi, określonych w ust. 2, a także projekty takich umów lub porozumień, które zamierzają przyjąć; i
- c) wszelkie wypowiedzenia lub zmiany takich umów lub porozumień.

Obowiązki informacyjne

Artykuł 19

Przepisy wykonawcze

1. Komisja opracowuje i regularnie aktualizuje podręcznik, dostępny również w wersji elektronicznej, który zawiera informacje przekazane przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 22 i z obowiązującymi porozumieniami lub umowami zgodnie z art. 21.

2. ⁽¹⁾ Aktualizacji lub zmian technicznych w standardowych formularzach zawartych w załączniku dokonuje Komisja. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszego rozporządzenia, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 20 ust. 2.

Artykuł 22

Informowanie

Do dnia 1 lipca 2003 r., każde Państwo Członkowskie przekaze Komisji następujące dane:

- a) wykaz sądów, zgodnie z art. 2 ust. 2, z podaniem ich właściwości miejscowej i, gdzie jest to właściwe, właściwości szczególnej;
- b) nazwy i adresy jednostek centralnych i właściwych władz, zgodnie z art. 3, z podaniem ich właściwości miejscowej;
- c) środki techniczne służące do przyjmowania wniosków dostępne w sądach podanych w wykazie, zgodnie z art. 2 ust. 2;
- d) języki akceptowane dla wniosków, określone w art. 5.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zaistniałych zmianach w tych danych.

Obowiązek ten realizowany jest przede wszystkim poprzez opracowanie i aktualizowanie podręcznika, dostępnego w postaci elektronicznej, a zawierającego wszystkie niezbędne informacje.

Zakres przedmiotowy

Artykuł 1

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się w sprawach cywilnych i handlowych, w przypadku gdy sąd jednego z Państw Członkowskich, zgodnie z obowiązującym w tym państwie prawem, zwróci się:

- a) do właściwego sądu innego Państwa Członkowskiego o przeprowadzenie dowodu; lub
- b) o przeprowadzenie dowodu bezpośrednio w innym Państwie Członkowskim.

2. Nie można zwracać się z wnioskiem w celu uzyskania dowodu, **który nie jest przeznaczony do wykorzystania w toczącym się lub przyszłym postępowaniu.**

3. W niniejszym rozporządzeniu wyrazy "Państwo Członkowskie" oznacza Państwa Członkowskie z wyjątkiem Danii.

Rozporządzenie reguluje dwa podstawowe sposoby transgranicznego przeprowadzania dowodów w stosunkach między państwami członkowskimi. Pierwszy polega na przeprowadzeniu dowodów w drodze rekwizycji czynnej (aktywnej) przez sąd wezwany, drugi natomiast obejmuje rekwizycję bierną (pasywną) tj. bezpośrednie przeprowadzenie dowodu w państwie wezwanym za jego zgodą przez sąd wzywający, czyli sąd państwa w którym toczy się postępowanie, na potrzeby którego dowód jest przeprowadzany.

Pojęcie *sprawy cywilne i handlowe* należy rozumieć w sposób autonomiczny tak jak to uczynił ETS w odniesieniu do rozporządzeń poświęconym doręczeniom dokumentów w państwach członkowskich. Rozporządzenie ma zastosowanie we wszystkich postępowaniach w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu lub trybunału, przed którym postępowanie jest prowadzone. Z wnioskiem dotyczącym przeprowadzenia dowodu może wystąpić jedynie sąd państwowy, jednakże sądem w tym ujęciu nie będzie mógł być sąd karny oraz administracyjny rozpoznający sprawy podatkowe, celne i administracyjne czy też sąd arbitrażowy.

Podobnie pojęcie *dowód* należy interpretować możliwie szeroko, adekwatnie do rodzaju i celu postępowania.

Rozporządzenie przyjęło zasadę bezpośredniego przekazywania wniosków między sądami.

Artykuł 2

Bezpośrednie przekazywanie wniosków między sądami

1. Wnioski zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a), zwane dalej "wnioskami", są przekazywane przez sąd, przed którym toczy się lub będzie się toczyć postępowanie, zwany dalej "sądem wzywającym" bezpośrednio do właściwego sądu innego Państwa Członkowskiego, zwanego dalej "sądem wezwanym", w celu przeprowadzania dowodów.

2. Każde Państwo Członkowskie sporządzi wykaz sądów właściwych do przeprowadzania dowodów stosownie do niniejszego rozporządzenia. Wykaz ten będzie zawierał również informacje o właściwości miejscowej tych sądów oraz, w stosownych przypadkach, o ich właściwości szczególnej.

Ponadto rozporządzenie wprowadziło pojęcie jednostki centralnej i jednocześnie określiło jej zadania.

Artykuł 3

Jednostka centralna

1. Każde Państwo Członkowskie wyznaczy jednostkę centralną odpowiedzialną za:

- a) ***dostarczanie informacji sądom;***
- b) ***poszukiwanie rozwiązań dla wszelkich trudności, jakie mogą powstać w związku z wnioskiem;***
- c) ***w wyjątkowych przypadkach, przesyłanie wniosku do właściwego sądu na żądanie sądu wzywającego.***

2. Państwa federacyjne, państwa, w których obowiązuje więcej niż jeden system prawny lub państwa, w skład których wchodzi autonomiczne jednostki terytorialne, mogą wskazać kilka jednostek centralnych.

3. Każde Państwo Członkowskie wyznacza również jednostkę centralną, określoną w ust. 1 lub jeden bądź więcej właściwy organ, który będzie odpowiedzialny za podejmowanie decyzji w sprawie wniosków, zgodnie art. 17.

W Polsce sądami właściwymi do przeprowadzania dowodów są sądy rejonowe; jednostką centralną jest Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego wykonujący swe funkcje w języku polskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Wyłącznym sposobem przyjmowania wniosków o przeprowadzenie dowodów jest przesyłanie ich za pośrednictwem placówki pocztowej.

Przekazywanie i wykonywanie wniosków w ramach rekwizycji czynnej

Przekazywanie wniosków

Artykuł 4

Forma i treść wniosku

1. Wniosek jest sporządzany przy wykorzystaniu formularza A, lub w stosownych przypadkach, formularza I, których wzory podane są załączniku. Wniosek zawiera następujące dane szczegółowe:

- a) sąd wzywający i, w stosownych przypadkach, sąd wezwany;
- b) nazwiska i adresy stron postępowania oraz ich pełnomocników, jeśli zostali ustanowieni;
- c) rodzaj i przedmiot sprawy oraz krótkie przedstawienie faktów;
- d) opis dowodów, jakie mają być przeprowadzone;
- e) w przypadku wniosku o przesłuchanie osoby:
 - nazwiska oraz adresy osób, które mają być przesłuchane,
 - pytania, które mają być zadane osobom przesłuchiwanym oraz opis faktów, co do których mają oni być przesłuchani,
 - w stosownych przypadkach, powołanie się na prawo do odmowy składania zeznań zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego,
 - wszelkie wymagania dotyczące tego, czy zeznania mają być składane pod przysięgą, czy z przyrzeczeniem oraz wskazanie szczególnej formy tej przysięgi lub przyrzeczenia,
 - w stosownych przypadkach, wszelkie inne informacje, które sąd wzywający uznaje za potrzebne;
- f) jeżeli wniosek dotyczy innej formy przeprowadzenia dowodów, dokumenty lub przedmioty, które mają być sprawdzone;
- g) w stosownych przypadkach, wszelkie inne wnioski zgodnie z art. 10 ust. 3 i 4, oraz art. 11 i 12 oraz wszelkie informacje potrzebne do stosowania tych artykułów.

2. Wniosek oraz wszelkie dołączone do niego dokumenty są wyłączone z obowiązku uwierzytelnienia lub wszelkich innych równoważnych formalności.

3. Załączone dokumenty, które sąd wzywający uważa za niezbędne do wykonania wniosku, są tłumaczone na język, w którym wniosek jest sformułowany.

informacje o jednostce

komentarze

Artykuł 5

Język

Wniosek oraz wszelkie informacje, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, sporządzane są w języku urzędowym wezwanego Państwa Członkowskiego lub, jeżeli w tym Państwie Członkowskim jest kilka języków urzędowych, w języku lub w jednym z języków urzędowych miejsca, w którym mają być

przeprowadzone dowody, lub w innym języku, który wezwane Państwo Członkowskie wskazało. Każde Państwo Członkowskie wskazuje język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Wspólnoty Europejskiej inne niż swój własny, które są przez to państwo akceptowane przy wypełnianiu formularzy.

A-Wniosek o wykonanie przeprowadzenia dowodu Art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

2. Sygnatura akt sądu wezwanego

3. Sąd wzywający

3.1. Nazwa :	<input type="text"/>
3.2. Adres :	
3.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
3.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
3.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
3.3. Tel.:	<input type="text"/>
3.4. Faks:	<input type="text"/>
3.5. E-mail:	<input type="text"/>

4. Sąd wezwany

4.1. Nazwa :	<input type="text"/>
4.2. Adres :	
4.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
4.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
4.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
4.3. Tel.:	<input type="text"/>
4.4. Faks:	<input type="text"/>
4.5. E-mail:	<input type="text"/>

5. W sprawie powoda/wnioskodawcy

5.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
5.2. Adres :	
5.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
5.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
5.2.3. Państwo :	<input type="text"/>

5.3. Tel.:

5.4. Faks:

5.5. E-mail:

6. Przedstawiciel powoda/wnioskodawcy

6.1. Nazwisko :

6.2. Adres :

6.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :

6.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :

6.2.3. Państwo :

6.3. Tel.:

6.4. Faks:

6.5. E-mail:

7. Przeciwnik pozwanej/stronie przeciwnej

7.1. Nazwisko :

7.2. Adres :

7.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :

7.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :

7.2.3. Państwo :

7.3. Tel.:

7.4. Faks:

7.5. E-mail:

8. Przedstawiciel pozwanej/strony przeciwnej

8.1. Nazwisko :

8.2. Adres :

8.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :

8.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :

8.2.3. Państwo :

8.3. Tel.:

8.4. Faks:

8.5. E-mail:

9. Obecność i udział stron

☐ 9.1. Strony i ewentualnie ich przedstawiciele będą obecni przy przeprowadzaniu dowodu

☐ 9.2. Wnioskuje się o udział stron i ewentualnie ich przedstawicieli

10. Obecność i udział przedstawicieli sądu wzywającego

☐ 10.1. Przedstawiciele będą obecni przy przeprowadzaniu dowodu

☐ 10.2. Wnioskuje się o udział przedstawicieli

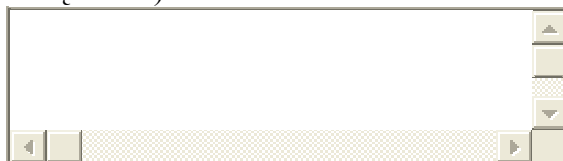
10.2.1. Nazwisko :

10.2.2. Tytuł :

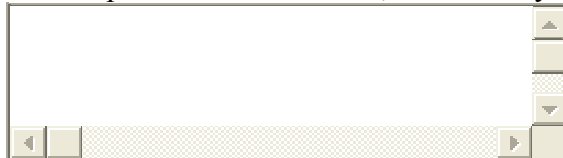
10.2.3. Stanowisko służbowe :

10.2.4. Zadanie :

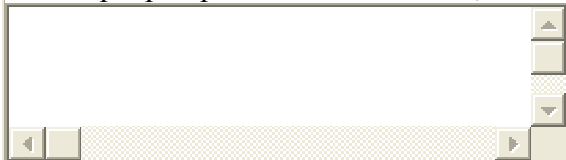
11. Rodzaj i przedmiot sprawy oraz krótkie przedstawienie stanu faktycznego (ewentualnie w załączniku)

12. Przeprowadzenie dowodu, które ma być wykonane

12.1. Opis przeprowadzenia dowodu, które ma być wykonane (ewentualnie w załączniku)

12.2. Przesłuchanie świadków

12.2.1. Nazwisko i imię :

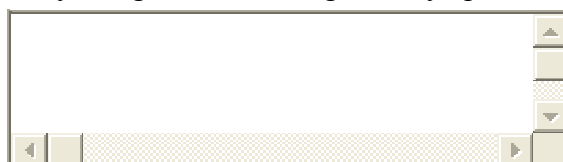
12.2.2. Adres :

12.2.3. Tel. :

12.2.4. Faks :

12.2.5. E-mail :

12.2.6. Pytania, które mają być zadane świadkowi, lub przedstawienie stanu faktycznego, co do którego ma być przesłuchany (ewentualnie w załączniku)

12.2.7. Prawo odmowy zeznań zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego (ewentualnie w załączniku)

12.2.8. Proszę przesłuchać

- ☐ 12.2.8.1. z przyrzeczeniem
- ☐ 12.2.8.2. z zapewnieniem z mocą przyrzeczenia

12.2.9. Wszelkie inne informacje, które sąd wzywający uważa za potrzebne (ewentualnie w załączniku)

12.3. Przeprowadzenie innego dowodu

12.3.1. Dokumenty, które mają zostać zbadane, oraz opis przeprowadzenia dowodu, którego dotyczy wniosek (ewentualnie w załączniku)

12.3.2. Przedmioty, które mają zostać zbadane, oraz opis przeprowadzenia dowodu, którego dotyczy wniosek (ewentualnie w załączniku)

13. Proszę wykonać wniosek

13.1. W następującej szczególnej formie przewidzianej w prawie Państwa Członkowskiego sądu wzywającego (art. 10 ust. 3) i/lub przy użyciu technologii komunikacyjnych opisanych w załączniku (art. 10 ust. 4)

13.2. W tym celu potrzebne są następujące dane

Sporządzono w :

Data :

A-Zawiadomienie o przekazaniu wniosku Artykuł 7 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1). 14. Wniosek nie należy do właściwości sądu wymienionego w pkt 4 i został przekazany do następującego sądu

14.1. Nazwa właściwego sądu :

14.2. Adres :

14.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :

14.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :

14.2.3. Państwo :

14.3. Tel.:

14.4. Faks:

14.5. E-mail:

Wniosek w Polsce sporządzany jest w języku polskim.

Sposób przekazywania wniosków i innych informacji określa art. 6.

Artykuł 6

Przekazywanie wniosków i innych informacji

Wnioski i inne informacje, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przekazywane są w możliwie najszybszy sposób, który Państwo Członkowskie wskaże jako możliwy do zaakceptowania. Przekazanie może odbywać się przy wykorzystaniu wszystkich stosownych środków, pod warunkiem że otrzymany dokument dokładnie oddaje zawartość wysłanego dokumentu, oraz że wszystkie informacje w nim podane są czytelne.

Rozwiązanie przyjęte w Polsce ograniczające się jedynie do drogi pocztowej należy uznać za niewystarczające, w szczególności w sytuacji, gdy niektóre kraje dopuściły możliwość komunikacji np. za pomocą poczty elektronicznej.

Postępowanie sądu wezwanego

Artykuł 7

Otrzymywanie wniosków

1. W ciągu siedmiu dni od otrzymania wniosku, właściwy sąd wezwany wysyła do sądu wzywającego potwierdzenie otrzymania wniosku, używając w tym celu formularza B, którego wzór podany jest w załączniku. Jeżeli wniosek nie odpowiada wymaganiom ustanowionym w art. 5 i 6, sąd wezwany umieszcza w tym potwierdzeniu odpowiedni wpis.

2. Jeżeli wykonanie wniosku spełniającego wymagania ustanowione w art. 5 i sporządzonego na formularzu A, którego wzór podany jest w załączniku, nie podlega jurysdykcji sądu, do którego wniosek ten został skierowany, sąd ten przekazuje wniosek do właściwego sądu swojego Państwa

Członkowskiego i zawiadamia o tym sąd wzywający, używając w tym celu formularza A, którego wzór podany jest w załączniku.

B-Potwierdzenie odbioru wniosku o przeprowadzenie dowodu
Art. 7 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie
współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w
sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

2. Sygnatura akt sądu wezwanego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Sąd wezwany

4.1. Nazwa :

4.2. Adres :

4.2.1. Ulica i numer

domu/skrzynka pocztowa :

4.2.2. Kod pocztowy i

miejsowość :

4.2.3. Państwo :

4.3. Tel.:

4.4. Faks:

4.5. E-mail:

5. Wniosek wpłynął w dniu (data otrzymania) do sądu wymienionego w pkt 4.

6. Wniosek nie może zostać wykonany z następujących przyczyn

☐ 6.1. Język zastosowany w formularzu jest niedopuszczalny (art. 5)

6.1.1. Proszę zastosować jeden z następujących języków :

☐ 6.2. Dokument nie jest czytelny (art. 6)

Sporządzono w :

Data :

Procedura uzupełnienia wniosku

Artykuł 8

Wniosek niekompletny

1. Jeżeli wniosek nie może być wykonany, ponieważ nie zawiera wszystkich niezbędnych informacji zgodnie z art. 4, sąd wezwany zawiadamia o tym sąd wzywający bezzwłocznie, najpóźniej w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku, używając w tym celu formularza C, którego wzór podany jest w załączniku oraz zwraca się o dostarczenie przez sąd wzywający brakujących informacji, które powinny zostać podane w sposób możliwie najbardziej precyzyjny.

2. Jeżeli wniosek nie może być wykonany, ponieważ wymagane jest złożenie depozytu lub wpłacenie zaliczki zgodnie z art. 18 ust. 3, sąd wezwany zawiadamia o tym sąd wzywający bezzwłocznie, najpóźniej w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku, używając w tym celu formularza C, którego wzór podany jest w załączniku oraz zawiadamia sąd wzywający o sposobie złożenia depozytu lub wpłacenia zaliczki. Sąd wezwany potwierdza otrzymanie depozytu lub zaliczki bezzwłocznie, najpóźniej w ciągu 10 dni od otrzymania depozytu lub zaliczki, używając formularza D, którego wzór podany jest w załączniku.

C-Wniosek o uzupełniające dane do wykonania przeprowadzenia dowodu
Art. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wezwanego

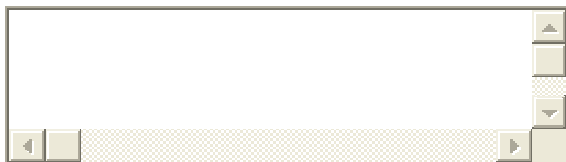
2. Sygnatura akt sądu wzywającego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Nazwa sądu wezwanego

5. Wniosek będzie mógł zostać wykonany dopiero wtedy, gdy będą podane następujące dane uzupełniające

6. Wniosek będzie mógł zostać wykonany dopiero po tym, jak zgodnie z art. 18 ust. 3 zostanie złożona kaucja lub wpłacona zaliczka. Kaucja lub zaliczka powinny zostać złożone bądź wpłacone w następujący sposób

Sporządzono w :

Data :

D-Potwierdzenie wpłynięcia kaucji lub zaliczki

Art. 8 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

2. Sygnatura akt sądu wezwanego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Nazwa sądu wezwanego

5. Kaucja lub zaliczka wpłynęła w dniu (dzień wpłynięcia) do sądu wymienionego w pkt 4.

Sporządzono w :

Data :

Przeprowadzenie dowodu przez sąd wezwany

Artykuł 10

Przepisy ogólne dotyczące wykonania wniosku

1. Sąd wezwany wykonuje wniosek bezzwłocznie, najpóźniej w ciągu 90 dni od jego otrzymania.

2. Sąd wezwany, wykonuje wniosek zgodnie z prawem obowiązującym w jego Państwie Członkowskim.

Jeżeli chodzi o sposób liczenia początku biegu terminu z art. 10, należy sięgnąć do art. 9.

Artykuł 9

Uzupełnienie wniosku

1. Jeżeli sąd wezwany, zgodnie z art. 7 ust. 1, dokonał na potwierdzeniu otrzymania wniosku wpisu o niespełnieniu w otrzymanym wniosku warunków ustanowionych w art. 5 i 6 lub zawiadomił sąd wzywający zgodnie z art. 8, że wniosek nie może zostać wykonany, ponieważ nie zawiera wszystkich niezbędnych informacji, zgodnie z art. 4, **wtedy termin, określony w art. 10, zaczyna biec od momentu, w którym sąd wezwany otrzyma właściwie wypełniony wniosek.**

2. Jeżeli sąd wezwany zwrócił się o wniesienie depozytu lub wpłacenie zaliczki zgodnie z art. 18 ust. 3, **termin zaczyna biec od momentu dokonania tych wpłat przez sąd wzywający.**

Ponadto sąd wzywający może przy wykonywaniu wniosku zwrócić się do sądu wzywanego z prośbą o wykorzystanie specjalnych procedur.

Artykuł 10

Przepisy ogólne dotyczące wykonania wniosku

3. Sąd wzywający, może zwrócić się o wykonanie wniosku zgodnie ze **specjalną procedurą przewidzianą przez prawo jego Państwa Członkowskiego, używając w tym celu formularza A**, którego wzór podany jest w załączniku. Sąd wezwany zastosuje się do takich wymogów, **chyba że procedura taka jest niezgodna z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego lub występują inne poważne trudności praktyczne.** Jeżeli sąd wezwany nie zastosuje się do takich wymogów na skutek jednej z powyższych przyczyn, zawiadamia o tym sąd wzywający, używając w tym celu formularza E, którego wzór podany jest w załączniku.

4. Sąd wzywający może zwrócić się do sądu wezwanego o korzystanie z technik łączności przy przeprowadzaniu dowodów, w szczególności z możliwości wideokonferencji i telekonferencji. Sąd wezwany stosuje się do takiego wymogu sądu wzywającego, **chyba że procedura taka nie jest zgodna z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego albo istnieją inne poważne trudności praktyczne.**

Jeżeli sąd wezwany, nie zastosuje się do takiego wymogu na skutek jednej z powyższych przyczyn, zawiadamia o tym sąd wzywający, używając w tym celu formularza E, którego wzór podany jest w załączniku.

Jeżeli sąd wzywający lub sąd wezwany, nie ma dostępu do środków technicznych, określonych powyżej, sąd mający dostęp do nich, może udostępnić je na mocy wzajemnego porozumienia.

E-Zawiadomienie dotyczące wniosku o wykonanie w szczególnej formie i/lub przy użyciu technologii komunikacyjnych

Art. 10 ust. 3 i 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wezwanego

2. Sygnatura akt sądu wzywającego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Nazwa sądu wezwanego

5. Wniosek o wykonanie wniosku w formie wskazanej w pkt 13.1. wniosku (formularz A) nie może być uwzględniony, ponieważ

5.1. Żądana forma jest niezgodna z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego

☐

5.2. Zachowanie żądanej formy nie jest możliwe z powodu poważnych trudności praktycznych

☐

6. Wniosek o wykonanie wniosku przy użyciu technologii komunikacyjnej zgodnie z pkt 13.1. wniosku (formularz A) nie może być uwzględniony, ponieważ

6.1. Użycie technologii komunikacyjnej jest niezgodne z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego

☐

6.2. Użycie technologii komunikacyjnej nie jest możliwe z powodu poważnych trudności praktycznych

☐

Sporządzono w :

Data :

Wykonanie wniosku w obecności i przy udziale stron oraz w obecności i przy udziale przedstawicieli sądu wzywającego

Artykuł 11

Wykonanie wniosku w obecności i przy udziale stron

1. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego sądu wzywającego to przewiduje, strony i ich pełnomocnicy, jeśli zostali ustanowieni, mają prawo być obecni przy przeprowadzaniu dowodów przez sąd wezwany.

2. Sąd wzywający zawiadamia we wniosku sąd wezwany, że strony i ich pełnomocnicy, jeśli zostali ustanowieni, będą obecni i, gdzie jest to właściwe, że ich udział jest wymagany, używając w tym celu formularza A, którego wzór podany jest w załączniku. Informacja taka może być podana w innym stosownym terminie.

3. Jeżeli udział stron i ich pełnomocników, jeśli zostali ustanowieni, jest wymagany przy przeprowadzaniu dowodów, sąd wezwany określa, zgodnie z art. 10, warunki takiego uczestnictwa.

4. Sąd wezwany powiadamia strony i ich pełnomocników, jeśli zostali ustanowieni, o czasie i miejscu postępowania oraz, gdzie jest to właściwe, o warunkach, na jakich ich udział będzie możliwy, używając w tym celu formularza F, którego wzór podany jest w załączniku.

5. Przepisy ust. 1-4 nie pozbawiają sądu wezwanego możliwości żądania stawienia się i udziału stron i ich pełnomocników, jeśli zostali ustanowieni, podczas przeprowadzania dowodu, jeżeli taka możliwość jest przewidziana przez prawo jego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 12

Wykonanie wniosku w obecności i przy udziale przedstawicieli sądu wzywającego

1. O ile jest to zgodne z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego, przedstawiciele tego sądu mają prawo być obecni przy przeprowadzaniu dowodu przez sąd wezwany.

2. Do celów niniejszego artykułu termin "przedstawiciel" obejmuje sędziów wyznaczonych przez sąd wzywający zgodnie z prawem jego Państwa Członkowskiego. Sąd wzywający może również wyznaczyć, zgodnie z prawem jego Państwa Członkowskiego, inną osobę, taką jak biegły.
3. Sąd wzywający zawiadamia we wniosku sąd wezwany, że jego przedstawiciele będą obecni oraz, gdzie jest to właściwe, że ich udział przy przeprowadzaniu dowodów jest wymagany, korzystając w tym celu z formularza A, którego wzór podany jest w załączniku. Informacja ta może być również podana w innym stosownym terminie.
4. Jeżeli przy przeprowadzaniu dowodów wymagany jest udział przedstawicieli sądu wzywającego, sąd wezwany określa, zgodnie z art. 10 warunki tego udziału.
5. Sąd wezwany powiadamia sąd wzywający o czasie i miejscu postępowania oraz, gdzie jest to właściwe, o warunkach, na których jego przedstawiciele mogą uczestniczyć w postępowaniu, **używając w tym celu formularza F**, którego wzór podany jest w załączniku.

F-Zawiadomienie o terminie i miejscu przeprowadzenia dowodu i o warunkach udziału
 Art. 11 ust. 4 i art. 12 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r.
 w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu
 dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

2. Sygnatura akt sądu wezwanego

3. Sąd wzywający

3.1. Nazwa :	<input type="text"/>
3.2. Adres :	
3.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
3.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
3.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
3.3. Tel.:	<input type="text"/>
3.4. Faks:	<input type="text"/>
3.5. E-mail:	<input type="text"/>

4. Sąd wezwany

4.1. Nazwa :	<input type="text"/>
4.2. Adres :	
4.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
4.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>

4.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
4.3. Tel.:	<input type="text"/>
4.4. Faks:	<input type="text"/>
4.5. E-mail:	<input type="text"/>

5. Termin przeprowadzenia dowodu

<input type="text"/>	<input type="button" value="↑"/>
<input type="text"/>	<input type="button" value="↓"/>
<input type="button" value="◀"/> <input type="button" value="▶"/>	<input type="button" value="↺"/>

6. Miejsce przeprowadzenia dowodu, jeżeli nie odpowiada ono danym wymienionym w pkt 4

<input type="text"/>	<input type="button" value="↑"/>
<input type="text"/>	<input type="button" value="↓"/>
<input type="button" value="◀"/> <input type="button" value="▶"/>	<input type="button" value="↺"/>

7. Ewentualnie warunki, na jakich mogą uczestniczyć strony i ewentualnie ich przedstawiciele

<input type="text"/>	<input type="button" value="↑"/>
<input type="text"/>	<input type="button" value="↓"/>
<input type="button" value="◀"/> <input type="button" value="▶"/>	<input type="button" value="↺"/>

8. Ewentualnie warunki, na jakich mogą uczestniczyć przedstawiciele sądu wezwanego

<input type="text"/>	<input type="button" value="↑"/>
<input type="text"/>	<input type="button" value="↓"/>
<input type="button" value="◀"/> <input type="button" value="▶"/>	<input type="button" value="↺"/>

Sporządzono w :

Data :

Sąd wezwany może stosować środki przymusu przewidziane przez jego prawo krajowe – art. 13.

Odmowa wykonania wniosku

Przyczyny, z których sąd wezwany odmawia wykonania wniosku określa art. 14.

Artykuł 14

Odmowa wykonania wniosku

1. Wniosek o przesłuchanie osoby nie będzie wykonany, jeśli dana osoba skorzysta z prawa do odmowy składania zeznań lub nie może składać zeznań:

- a) zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego;
- b) zgodnie z określonym we wniosku prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego lub, w razie potrzeby, zgodnie z potwierdzonym na wniosek sądu wezwanego prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego.

2. W uzupełnieniu podstaw, określonych w ust. 1, można odmówić wykonania wniosku tylko wtedy, gdy:

- a) wniosek nie wchodzi w zakres niniejszego rozporządzenia jak ustalono w art. 1; lub
- b) wykonanie wniosku zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego nie podlega władzy sądowniczej; lub
- c) sąd wzywający, zgodnie z art. 8, w terminie 30 dni od zwrócenia się przez sąd wezwany o uzupełnienie wniosku, nie stosuje się do żądania sądu wezwanego; lub
- d) depozyt lub zaliczka nie zostały wpłacone, zgodnie z art. 18 ust. 3, w terminie 60 dni od zwrócenia się o wpłacenie przez sąd wezwany.

3. Sąd wezwany nie może odmówić wykonania wniosku wyłącznie na tej podstawie, że na mocy prawa jego Państwa Członkowskiego, sąd tego państwa posiada wyłączną jurysdykcję w danej sprawie lub, że prawo tego Państwa Członkowskiego nie dopuszcza możliwości postępowania w tej sprawie.

4. Jeżeli odmówiono wykonania wniosku na podstawie jednego z powodów określonych w ust. 2, sąd wezwany powiadamia o tym sąd wzywający w ciągu 60 dni od otrzymania wniosku, używając w tym celu formularza H, którego wzór podany jest w załączniku.

H-Zawiadomienie o wyniku wniosku

Art. 14 i art. 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wezwanego

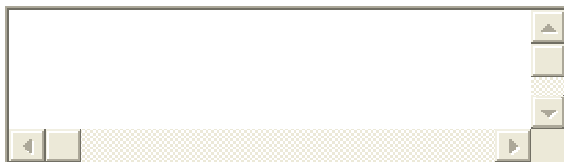
2. Sygnatura akt sądu wzywającego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Nazwa sądu wezwanego

☐ 5. Wniosek został wykonany

W załączeniu przekazane zostają następujące dokumenty, z których wynika wykonanie wniosku

6. Odmówiono wykonania wniosku, ponieważ

- ☐ 6.1. Osoba, która miała zostać przesłuchana, powołała się na prawo odmowy zeznań lub zakaz zeznań
 - ☐ 6.1.1. zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego
 - ☐ 6.1.2. zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego
- ☐ 6.2. Wniosek nie należy do zakresu zastosowania niniejszego rozporządzenia
- ☐ 6.3. Wykonanie wniosku zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego nie należy do zakresu działania sądów
- ☐ 6.4. Sąd wzywający nie zastosował się do wniosku sądu wezwanego z dnia(data wniosku) o dane uzupełniające
- ☐ 6.5. Kaucja lub zaliczka, której żądano zgodnie z art. 18 ust. 3, nie została złożona bądź wpłacona

Sporządzono w :

Data :

Procedura po wykonaniu wniosku

Artykuł 16

Procedura po wykonaniu wniosku

Sąd wezwany wysyła bezzwłocznie do sądu wzywającego dokumenty świadczące o wykonaniu wniosku oraz, gdzie jest to właściwe, zwraca dokumenty otrzymane od sądu wzywającego. Do dokumentów tych załącza się potwierdzenie wykonania wniosku, sporządzone na formularzu H, którego wzór podany jest w załączniku.

Jeżeli procedura wykonania wniosku miałaby ulec opóźnieniu wówczas zastosowanie znajdzie art. 15.

Artykuł 15

Powiadamanie o opóźnieniu

Jeżeli sąd wezwany, nie jest w stanie wykonać wniosku w terminie 90 dni od otrzymania, zawiadamia o tym sąd wzywający, używając w tym celu formularza G, którego wzór podany jest w załączniku. W zawiadomieniu sąd wezwany podaje przyczyny opóźnienia a także szacowany czas, jaki uznaje za niezbędny dla wykonania wniosku.

G-Zawiadomienie o opóźnieniach

Art. 15 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wezwanego

2. Sygnatura akt sądu wzywającego

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Nazwa sądu wezwanego

5. Wniosek z następujących przyczyn nie mógł być wykonany w ciągu 90 dni po wpłynięciu

6. Wniosek zostanie wykonany przypuszczalnie do (szacunkowy termin)

Sporządzono w :

Data :

Przekazywanie i wykonywanie wniosków w ramach rekwizycji biernej

Bezpośrednie przeprowadzanie dowodu przez sąd wzywający

Artykuł 17

1. Jeżeli sąd zwraca się o przeprowadzenie dowodu bezpośrednio w innym Państwie Członkowskim, przedstawia wniosek jednostce centralnej tego Państwa lub właściwym władzom, określonym w art. 3 ust. 3, używając w tym celu formularza I, którego wzór podany jest w załączniku.

2. Bezpośrednie przeprowadzenie dowodu może mieć miejsce tylko wtedy, jeżeli może ono zostać wykonane na zasadzie dobrowolności, bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Jeśli bezpośrednie przeprowadzenie dowodu wymaga przesłuchania osoby, sąd wzywający zawiadamia tę osobę, że przeprowadzenie dowodu odbywa się na zasadzie dobrowolności.

3. Dowód przeprowadza sędzia lub inna osoba, taka jak biegły, która zostanie wyznaczona zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego.

4. W ciągu 30 dni od otrzymania wniosku, jednostka centralna lub właściwe władze Państwa Członkowskiego sądu wezwanego, zawiadamiają sąd wzywający o tym, czy wniosek został przyjęty i, jeśli zachodzi taka potrzeba, na jakich warunkach zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wezwanego, ma być wykonany; używając w tym celu formularza J, którego wzór podany jest w załączniku.

W szczególności jednostka centralna lub właściwe władze mogą wyznaczyć sąd swego Państwa Członkowskiego, który będzie uczestniczył w przeprowadzaniu dowodów tak, aby zapewnić należyte stosowanie się do niniejszego artykułu i do warunków, jakie zostały ustalone.

Jednostka centralna lub właściwe władze, wspierając wykorzystywanie technik łączności, takich jak wideokonferencje czy telekonferencje.

5. Jednostka centralna lub właściwe władze, mogą odmówić bezpośredniego przeprowadzania dowodów tylko wtedy, gdy:

- a) wniosek nie wchodzi w zakres niniejszego rozporządzenia, jak ustalono w art. 1;*
- b) wniosek nie zawiera wszelkich niezbędnych informacji, zgodnie z art. 4; lub*
- c) bezpośrednie przeprowadzenie wnioskowanego dowodu jest sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa ich Państwa Członkowskiego.*

6. Bez uszczerbku dla warunków ustanowionych zgodnie z ust. 4, sąd wzywający wykonuje wniosek zgodnie z prawem swego Państwa Członkowskiego.

I-Wniosek o bezpośrednie przeprowadzenie dowodu

Art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

2. Sygnatura akt jednostki centralnej/właściwego organu

3. Sąd wzywający

3.1. Nazwa :

3.2. Adres :

3.2.1. Ulica i numer
domu/skrzynka pocztowa :

3.2.2. Kod pocztowy i
miejscowość :

3.2.3. Państwo :

3.3. Tel.:

3.4. Faks:

3.5. E-mail:

4. Jednostka centralna/właściwy organ państwa wezwanego

4.1. Nazwa :

4.2. Adres :

4.2.1. Ulica i numer
domu/skrzynka pocztowa :

4.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
4.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
4.3. Tel.:	<input type="text"/>
4.4. Faks:	<input type="text"/>
4.5. E-mail:	<input type="text"/>

5. W sprawie powoda/wnioskodawcy

5.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
5.2. Adres :	
5.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
5.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
5.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
5.3. Tel.:	<input type="text"/>
5.4. Faks:	<input type="text"/>
5.5. E-mail:	<input type="text"/>

6. Przedstawiciel powoda/wnioskodawcy

6.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
6.2. Adres :	
6.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
6.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
6.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
6.3. Tel.:	<input type="text"/>
6.4. Faks:	<input type="text"/>
6.5. E-mail:	<input type="text"/>

7. Przeciwno pozwanemu/stronie przeciwnej

7.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
7.2. Adres :	
7.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>

7.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
7.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
7.3. Tel.:	<input type="text"/>
7.4. Faks:	<input type="text"/>
7.5. E-mail:	<input type="text"/>

8. Przedstawiciel pozwanego/strony przeciwnej

8.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
8.2. Adres :	
8.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
8.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
8.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
8.3. Tel.:	<input type="text"/>
8.4. Faks::	<input type="text"/>
8.5. E-mail:	<input type="text"/>

9. Przeprowadzenie dowodu wykona:

9.1. Nazwisko :	<input type="text"/>
9.2. Tytuł :	<input type="text"/>
9.3. Stanowisko służbowe :	<input type="text"/>
9.4. Zadanie :	<input type="text"/>

10. Rodzaj i przedmiot sprawy oraz krótkie przedstawienie stanu faktycznego (ewentualnie w załączniku)

▲

■

▼

◀

▶

11. Przeprowadzenie dowodu, które ma być wykonane

11.1. Opis przeprowadzenia dowodu, które ma być wykonane (ewentualnie w załączniku)

▲

■

▼

◀

▶

11.2. Przesłuchanie świadków

11.2.1. Nazwisko i imię :

11.2.2. Adres :

11.2.3. Tel. :

11.2.4. Faks :

11.2.5. E-mail :

11.2.6. Pytania, które mają być zadane świadkowi lub przedstawienie stanu faktycznego, co do którego ma być przesłuchany (ewentualnie w załączniku)

11.2.7. Prawo odmowy zeznań zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego sądu wzywającego (ewentualnie w załączniku)

11.3. Przeprowadzenie innego dowodu (ewentualnie w załączniku)

12. Sąd wzywający wnioskuje o bezpośrednie przeprowadzenie dowodu przy użyciu następujących technologii komunikacyjnych (ewentualnie w załączniku)

Sporządzono w :

Data :

J-Zawiadomienie od jednostki centralnej/właściwego organu

Art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, str. 1)

1. Sygnatura akt sądu wzywającego

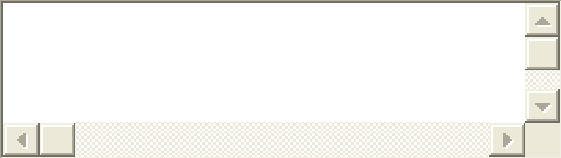
2. Sygnatura akt jednostki centralnej/właściwego organu

3. Nazwa sądu wzywającego

4. Jednostka centralna/właściwy organ

4.1. Nazwa :	<input type="text"/>
4.2. Adres :	
4.2.1. Ulica i numer domu/skrzynka pocztowa :	<input type="text"/>
4.2.2. Kod pocztowy i miejscowość :	<input type="text"/>
4.2.3. Państwo :	<input type="text"/>
4.3. Tel.:	<input type="text"/>
4.4. Faks:	<input type="text"/>
4.5. E-mail:	<input type="text"/>

5. Zawiadomienie od jednostki centralnej/właściwego organu

☐	5.1. Wyraża się zgodę na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu zgodnie z wnioskiem
☐	5.2. Wyraża się zgodę na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu zgodnie z wnioskiem na następujących warunkach (ewentualnie w załączniku)
<div></div>	
☐	5.3. Odmawia się zgody na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu z następujących przyczyn :
☐	5.3.1. Wniosek nie należy do zakresu zastosowania niniejszego Rozporządzenia
☐	5.3.2. Wniosek nie zawiera wszystkich danych wymaganych zgodnie z art. 4
☐	5.3.3. Bezpośrednie przeprowadzenie dowodu, którego dotyczy wniosek, jest sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa Państwa Członkowskiego jednostki centralnej/właściwego organu

Sporządzono w :

Data :

Podstawowe różnice pomiędzy rekwizycją czynną i bierną dotyczą: prawa właściwego dla ustalenia procedury ich przeprowadzenia; w przypadku bezpośredniego przeprowadzenia

dowodu potrzebna jest zgoda państwa członkowskiego na terenie którego dowód ma być przeprowadzany; w przypadku rekwizycji biernej sąd wzywający zwraca się bezpośrednio do jednostki centralnej państwa wezwanego lub innego wezwanego organu.

Koszty postępowania

Koszty

Artykuł 18

1. Wykonanie wniosku, zgodnie z art. 10, nie powoduje powstania roszczeń o zwrot jakichkolwiek opłat lub kosztów.

2. Niemniej jednak, jeżeli sąd wezwany wymaga tego, sąd wzywający zapewnia zwrot, bez opóźnień;

- wynagrodzeń wypłaconych biegłym i tłumaczom, oraz
- kosztów wynikłych w związku ze stosowaniem art. 10 ust. 3 i 4.

Obowiązek pokrycia wynagrodzeń lub kosztów, regulowany jest przez prawo Państwa Członkowskiego sądu wzywającego.

3. W przypadku konieczności wydania opinii przez biegłego, sąd wezwany może przed wykonaniem wniosku, zwrócić się do sądu wzywającego o złożenie odpowiedniego depozytu lub zaliczki na żądane opłaty. We wszystkich innych przypadkach, depozyt lub zaliczka nie są warunkami wykonania wniosku.

Depozyt lub zaliczka wpłacane są przez strony, jeśli jest to przewidziane przez prawo Państwa Członkowskiego sądu wzywającego.

Zagadnienia problemowe

1. Kiedy nie można występować z wnioskiem o przeprowadzenie dowodu?
2. Jakie funkcje pełni Jednostka Centralna?
3. Jakie są różnice pomiędzy rekwizycją czynną i bierną?
4. Czy możliwe jest wykorzystanie środków przymusu w ramach wykonywania wniosku o przeprowadzenie dowodu?

Wykaz aktów prawnych

Konwencja haska o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych i handlowych z 18 marca 1970r. (Dz.U. z 2000r. Nr 50, poz. 582 i 583 ze sprostowaniem).

Rozporządzenie Rady (WE) 1206/2001 z 28 maja 2001 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych Dz.U. L z 27.06.2001, Nr 174, poz. 1 ze zm.)

Wykaz literatury

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczuk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Strony internetowe

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_pl.htm - strona Komisji Europejskiej, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

<http://www.ukie.gov.pl> – Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych

Strukturę tą powołano do życia Decyzją Rady (WE) 470/2001 z dnia 28 maja 2001r. (Dz.U. L 27.06.2001, nr 174, poz. 25).

Jej podstawowe założenia zawarte są w pkt. 10, 11, 13 preambuły decyzji:

Pkt 10

Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych, utworzona na podstawie niniejszej decyzji, ma na celu ułatwienie współpracy sądowej między Państwami Członkowskimi w sprawach cywilnych i handlowych, zarówno w obszarach, do których mają zastosowanie istniejące instrumenty, jak tam, gdzie nie stosuje się obecnie żadnego instrumentu.

Pkt 11

W niektórych szczególnych obszarach, instrumenty wspólnotowe lub międzynarodowe odnoszące się do współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych już przewidują mechanizmy współpracy. Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych nie ustanawia środków zastępczych dla tych mechanizmów i musi w pełni z nimi współdziałać. Niniejsza decyzja w konsekwencji nie narusza instrumentów wspólnotowych lub międzynarodowych związanych ze współpracą sądową w sprawach cywilnych i handlowych.

Pkt 13

Aby osiągnąć założone cele, Europejska Sieć Sądowa w sprawach cywilnych i handlowych powinna być wspomagana przez punkty kontaktowe wyznaczone przez Państwa Członkowskie i powinna mieć zagwarantowany udział ich organów w szczególnej odpowiedzialności za współpracę sądową w sprawach cywilnych i handlowych. Kontakty między nimi i okresowe spotkania są istotne z punktu widzenia działania Sieci.

Wielka Brytania oraz Irlandia złożyły oświadczenia o chęci stosowania postanowień niniejszej decyzji, natomiast Dania nie jest nią związana.

Decyzję stosuje się zasadniczo od dnia 1 grudnia 2002r.

Artykuł 3

Zadania i działalność Sieci

1. Sieć odpowiada za:

- a) ułatwianie współpracy sądowej między Państwami Członkowskimi w sprawach cywilnych i handlowych, w tym projektowanie, stopniowe tworzenie i aktualizowanie systemu informacyjnego dla członków Sieci;*
- b) projektowanie, stopniowe tworzenie i aktualizowanie ogólnie dostępnego systemu informacyjnego.*

2. Z zastrzeżeniem innych instrumentów wspólnotowych i międzynarodowych związanych ze współpracą sądową w sprawach cywilnych i handlowych Sieć rozwija swoje działania w szczególności dla następujących celów:

- a) niezakłóconego funkcjonowania procedur o charakterze transgranicznym oraz ułatwienia składania wniosków o współpracę sądową między Państwami Członkowskimi, w szczególności gdy nie ma zastosowania żaden instrument wspólnotowy czy międzynarodowy;
- b) skutecznego i praktycznego stosowania obowiązujących w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich instrumentów wspólnotowych lub konwencji;
- c) utworzenia i utrzymania systemu informacyjnego dla społeczeństwa o współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, odpowiednich instrumentów wspólnotowych i międzynarodowych oraz prawa krajowego Państw Członkowskich ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 4

Sposób działania Sieci

Sieć wypełnia swoje zadania w szczególności przy zastosowaniu następujących środków:

- 1) ułatwia właściwe kontakty między organami Państw Członkowskich wymienionymi w art. 2 ust. 1 w zakresie wypełniania zadań przewidzianych w art. 3;
- 2) organizuje okresowe spotkania punktów kontaktowych i członków Sieci zgodnie z zasadami ustanowionymi w tytule II;
- 3) opracowuje i uaktualnia informacje dotyczące współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych oraz systemów Państw Członkowskich, określonych w tytule III, zgodnie z zasadami określonymi w tym tytule.

Artykuł 5

Punkty kontaktowe

1. Punkty kontaktowe pozostają w dyspozycji organów określonych w art. 2 ust. 1 lit. b)-d) w zakresie realizacji zadań przewidzianych w art. 3.

Punkty kontaktowe są również do dyspozycji lokalnych organów sądowych w swoich Państwach Członkowskich dla tych samych celów, zgodnie z zasadami określonymi przez każde Państwo Członkowskie.

2. W szczególności punkty kontaktowe:

- a) dostarczają innym punktom kontaktowym, organom wymienionym w art. 2 ust. 1 lit. b)-d) i lokalnym organom sądowym w swoich Państwach Członkowskich informacje niezbędne dla właściwej współpracy sądowej między Państwami Członkowskimi zgodnie z art. 3, w celu wsparcia ich w przygotowaniu praktycznych wniosków o współpracę sądową oraz w ustanawianiu najwłaściwszych kontaktów bezpośrednich;
- b) poszukują rozwiązań problemów wynikających przy okazji wnioskowania o współpracę sądową, z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego artykułu i art. 6;
- c) ułatwiają koordynację przetwarzania wniosków o współpracę sądową w danym Państwie Członkowskim, w szczególności jeśli kilka wniosków ze strony organów sądowych tego Państwa Członkowskiego podlega wykonaniu w innym Państwie Członkowskim;
- d) współpracują w organizacji oraz uczestniczą w spotkaniach określonych w art. 9;
- e) wspomagają przygotowanie i aktualizowanie informacji określonych w tytule III oraz, w szczególności, ogólnie dostępnego systemu informacyjnego, zgodnie z zasadami ustanowionymi w niniejszym tytule.

3. W przypadku gdy punkt kontaktowy otrzyma wniosek o udzielenie informacji od innego członka Sieci, któremu nie jest w stanie udzielić odpowiedzi, przekazuje go punktowi

kontaktem lub członkowi Sieci, który jest w stanie najlepiej odpowiedzieć. Pomoc punktu kontaktowego pozostaje dostępna dla wszelkich następnych kontaktów, jakie mogą być użyteczne.

4. W obszarach, gdzie wspólnotowe lub międzynarodowe instrumenty regulujące współpracę sądową już umożliwiają wyznaczenie organów odpowiedzialnych za ułatwienie współpracy sądowej, punkty kontaktowe zwracają się do tych organów.

Artykuł 7

Znajomość języków punktów kontaktowych

W celu ułatwienia praktycznego funkcjonowania Sieci każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby punkty kontaktowe wykazywały odpowiednią znajomość języka urzędowego instytucji Wspólnoty Europejskiej innego niż ich język własny, jako że muszą one komunikować się z punktami kontaktowymi w innych Państwach Członkowskich.

Państwa Członkowskie ułatwiają i zachęcają do organizowania specjalistycznych kursów językowych dla pracowników punktów kontaktowych i wspierają wymianę pracowników punktów kontaktowych między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 8

Urządzenia ułatwiające komunikację

Punkty kontaktowe będą korzystały z najodpowiedniejszych urządzeń technicznych w celu udzielenia odpowiedzi na zgłaszane do nich wnioski jak najsprawniej i jak najszybciej.

Artykuł 15

Formularze informacyjne

1. Formularze informacyjne są w pierwszym rzędzie przeznaczone dla kwestii związanych z dostępem do wymiaru sprawiedliwości w Państwach Członkowskich i zawierają informacje dotyczące procedur wszczynania postępowania sądowego oraz uzyskiwania pomocy prawnej bez naruszenia innych wspólnotowych inicjatyw, które Sieć w pełni uwzględnia.

2. Formularze informacyjne mają charakter praktyczny i zwięzły. Są napisane jasnym i zrozumiałym językiem i zawierają praktyczne informacje dla społeczeństwa. Są one stopniowo opracowywane, co najmniej w odniesieniu do następujących tematów:

- a) zasad systemu prawnego i organizacji wymiaru sprawiedliwości w Państwach Członkowskich;
- b) procedur wszczynania postępowania sądowego, ze szczególnym uwzględnieniem drobnych spraw, a także następujących po tym procedur sądowych, w tym możliwości i procedur odwołania;
- c) warunków i procedur uzyskiwania pomocy prawnej, w tym opisu zadań organizacji pozarządowych aktywnych na tym polu, biorąc pod uwagę prace już wykonane w zakresie dialogu z obywatelami;
- d) przepisów krajowych regulujących doręczanie dokumentów;
- e) zasad i procedur egzekucji orzeczeń wydanych w innych Państwach Członkowskich;
- f) możliwości i procedur uzyskiwania tymczasowych środków zabezpieczających, ze szczególnym uwzględnieniem zajęcia majątku do celów wykonania orzeczenia;
- g) alternatywnych możliwości rozwiązywania sporów ze wskazaniem krajowych centrów informacyjnych i doradczych ogólnowspólnotowej Sieci na rzecz pozasądowego rozstrzygania sporów konsumenckich;
- h) organizacji i funkcjonowania zawodów prawniczych.

4. Formularze informacyjne zawierają w razie potrzeby elementy odpowiedniego orzecznictwa Państw Członkowskich.

5. Formularze informacyjne mogą dostarczać bardziej szczegółowe informacje dla specjalistów.

Zagadnienia problemowe

1. Jakie założenia ma realizować Europejska Sieć Sądowa?
2. W jaki sposób funkcjonuje Europejska Sieć Sądowa?
3. Jaką rolę odgrywają punkty kontaktowe?

Wykaz aktów prawnych

Decyzja Rady (WE) 470/2001 z dnia 28 maja 2001r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 27.06.2001, nr 174, poz. 25).

Decyzja Parlamentu i Rady (WE) 1149/2007 z 25 września 2007r. ustanawiająca na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” (Dz.U. L z 3.10.2007, Nr 257, poz. 16).

Wykaz literatury

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczyk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Strony internetowe

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_pl.htm - strona Komisji Europejskiej, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_pl.htm - strona zawierająca informacje na temat funkcjonowania Europejskiej Sieci Sądowej

Europejski Tytuł Egzekucyjny

Ewolucja regulacji

Ogólnym celem działań podjętych przez Wspólnoty Europejskie jest likwidacja przeszkód prawnych we współdziałaniu organów wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich Unii Europejskiej. Pierwszym założeniem było zniesienie przeszkód w zakresie uznawania zagranicznych orzeczeń sądowych, co uczyniono w rozporządzeniu 44/2001. Kolejny milowy krok w tej materii ustanawia Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) nr 805/2004 z 21 kwietnia 2004r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L z 30.04.2004, nr 143, poz. 15 ze zm.).

Podstawowym założeniem rozporządzenia stało się całkowite zniesienie w stosunkach pomiędzy państwami członkowskimi procedury *exequatur* oraz wprowadzenie faktycznej swobody w przepływie orzeczeń pomiędzy państwami członkowskimi – swobody nieograniczonej żadnymi szczególnymi procedurami prawnymi przeprowadzanymi w państwie wykonania orzeczenia. Aby było to możliwe niezbędne jest wzajemne i bezwarunkowe zaufanie państw członkowskich do systemów prawnych innych państw, w szczególności w zakresie gwarancji procesowych oraz prawa do obrony pozwanego (dłużnika). Rozporządzenie wprowadza dwa podstawowe kryteria, których spełnienie warunkuje możliwość nadania zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego – roszczenie musi mieć charakter bezsporny oraz musi odpowiadać tzw. minimalnym standardom zawierającym gwarancje procesowe dla dłużnika.

Przedmiot i zakres przedmiotowy regulacji

Artykuł 1

Przedmiot

Celem niniejszego rozporządzenia jest utworzenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych, aby umożliwić, poprzez ustanowienie minimalnych standardów, swobodny przepływ orzeczeń, ugod sądowych oraz dokumentów urzędowych na obszarze wszystkich Państw Członkowskich, bez potrzeby wszczynania jakichkolwiek postępowań pośrednich w Państwie Członkowskim wykonania przed uznaniem i wykonaniem.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, bez względu na charakter sądu lub trybunału. Nie rozciąga się ono, w szczególności, na sprawy skarbowe, celne lub

administracyjne, ani na dotyczące odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej (acta iure imperii).

2. *Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:*

- a) *stanu cywilnego lub zdolności prawnej osób fizycznych, praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia;*
- b) *upadłości, postępowania związanego z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, porozumień sądowych, układow oraz innych analogicznych postępowań;*
- c) *ubezpieczeń społecznych;*
- d) *arbitrażu.*

Pojęcie sprawy cywilnej i handlowej należy rozumieć identycznie jak to uczynił ETS w odniesieniu do rozporządzenia 44/2001. Swoiste novum stanowi wyłączenie z zakresu przedmiotowego spraw dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej.

Zakres terytorialny oraz czasowy stosowania Rozporządzenia

Zakres terytorialny, a dokładniej kwestie szczegółowe, określają pkt 24 i 25 preambuły do rozporządzenia (obowiązuje ono natomiast automatycznie w całości w stosunku do pozostałych krajów członkowskich).

Pkt 24

Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie statusu Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo oraz Irlandia poinformowały, że chcą uczestniczyć w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

Pkt 25

Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie statusu Danii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, a tym samym nie jest ono dla niej wiążące ani nie jest poddana jego zastosowaniu.

Dania obecnie nie przygotowała żadnej umowy w tym zakresie.

Artykuł 22

Umowy z państwami trzecimi

Niniejsze rozporządzenie nie narusza umów, na podstawie których Państwa Członkowskie zobowiązały się, przed wejściem w życie rozporządzenia (WE) nr 44/2001, zgodnie z art. 59 Konwencji brukselskiej o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, nie uznawać orzeczeń wydanych, w szczególności w innych Umawiających się Państwach tej konwencji, przeciwko pozwanemu mającemu miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na terytorium państwa trzeciego, jeżeli w sprawach przewidzianych w art. 4 tej konwencji orzeczenie mogłoby być oparte wyłącznie na podstawie jurysdykcji określonej w art. 3 ust. 2 tej konwencji.

Zakres czasowy określają art. 26 i 33 rozporządzenia.

Artykuł 26

Przepis przejściowy

Niniejsze rozporządzenie stosuje się wyłącznie do orzeczeń wydanych, ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych oraz dokumentów formalnie sporządzonych lub zarejestrowanych jako dokumenty urzędowe po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 33

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 21 stycznia 2005 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 października 2005 r., z wyłączeniem art. 30, 31 i 32, które stosuje się od dnia 21 stycznia 2005 r.

Pojęcie roszczenia bezspornego.

Jednym z głównych założeń rozporządzenia jest aby roszczenia wynikające z orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów sądowych miały charakter bezsporny. Co należy pod tym pojęciem rozumieć określa art. 3 ust. 1 rozporządzenia.

Artykuł 3

Tytuły egzekucyjne, którym mają być nadane zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do orzeczeń, ugód sądowych oraz dokumentów urzędowych dotyczących roszczeń bezspornych.

Roszczenie uznaje się za bezsporne, jeżeli:

- a) dłużnik wyraźnie zgodził się co do niego poprzez uznanie lub w drodze ugody zatwierdzonej przez sąd lub zawartej przed sądem w toku postępowania; lub*
- b) dłużnik nigdy nie wniósł przeciwko niemu sprzeciwu, zgodnie ze stosownymi wymogami proceduralnymi wynikającymi z prawa Państwa Członkowskiego wydania, w toku postępowania sądowego; lub*
- c) dłużnik nie stawiał się ani nie był reprezentowany na rozprawie sądowej dotyczącej tego roszczenia, po początkowym zakwestionowaniu roszczenia w toku postępowania sądowego, pod warunkiem że takie zachowanie traktuje się jako milczące uznanie roszczenia lub uznanie faktów przedstawianych przez wierzyciela na mocy prawa Państwa Członkowskiego wydania; lub*
- d) dłużnik wyraźnie zgodził się co do niego w dokumencie urzędowym.*

Przyjąć zatem można, iż orzeczeniami obejmującymi roszczenia bezsporne są: wyroki z uznania, wyroki zaoczne. Ponadto: ugody zawarte przed sądem w toku postępowania, ugody zawarte w postępowaniu pojednawczym, ugody zawarte w toku mediacji i następnie zatwierdzone przez sąd. Jeżeli chodzi o dokumenty urzędowe w których dłużnik uznał roszczenie, to w polskim systemie prawnym należy wskazać na akt notarialny w którym dłużnik poddał się egzekucji oraz bankowy tytuł egzekucyjny.

Ważną regulację zawiera także art. 3 ust. 2 rozporządzenia stwierdzający, iż niniejsze rozporządzenie stosuje się także do orzeczeń wydanych w wyniku zaskarżenia orzeczeń, ugód sądowych oraz dokumentów urzędowych, którym nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego.

Rozporządzenie dodatkowo wprowadza niejako słowniczek pojęć, którymi się posługuje:

Artykuł 4

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) *"orzeczenie": każde orzeczenie wydane przez sąd lub trybunał Państwa Członkowskiego, bez względu na nazwę, jaką takie orzeczenie jest określane, w tym wyrok, nakaz, postanowienie lub nakaz egzekucyjny, a także ustalenie kosztów lub wydatków przez urzędnika sądowego;*
- 2) *"roszczenie": roszczenie o zapłatę konkretnej kwoty pieniężnej, która stała się wymagalna lub dla której termin wymagalności został określony w orzeczeniu, ugodzie sądowej lub dokumencie urzędowym;*
- 3) *"dokument urzędowy":*
 - a) *dokument, który został formalnie sporządzony lub zarejestrowany jako dokument urzędowy i którego autentyczność:*
 - i) *odnosi się do podpisu i treści dokumentu; oraz*
 - ii) *została stwierdzona przez władzę publiczną lub inną władzę upoważnioną do tego celu przez Państwo Członkowskie, w którym wydano dany dokument;*
 - lub*
 - b) *porozumienie odnoszące się do zobowiązań alimentacyjnych zawarte z władzami administracyjnymi lub przez nie poświadczone;*
- 4) *"Państwo Członkowskie wydania": Państwo Członkowskie, w którym wydano orzeczenie, zatwierdzono lub zawarto ugodę sądową, lub sporządzono lub zarejestrowano dokument urzędowy, i w którym mają być im nadane zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego;*
- 5) *"Państwo Członkowskie wykonania": Państwo Członkowskie, w którym przeprowadza się wykonanie orzeczenia, ugody sądowej lub dokumentu urzędowego, którym nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego;*
- 6) ⁽²⁾ *"sąd wydania": sąd lub trybunał, który prowadził postępowanie w momencie spełnienia warunków określonych w art. 3 ust. 1 lit. a), b) lub c).*
- 7) *w Szwecji, w uproszczonym postępowaniu dotyczącym nakazów zapłaty (betalningsföreläggande), wyrażenie "sąd" obejmuje również szwedzkie służby egzekucyjne (kronofogdemyndighet).*

Procedura wydania Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

W rozporządzeniu postępowanie o stwierdzenie wykonalności, które jest przeprowadzane w państwie członkowskim wykonania, zastąpione zostało postępowaniem, którego przedmiotem jest nadanie orzeczeniu zaświadczenia ETE i które toczy się w państwie członkowskim pochodzenia. Podkreślić należy, iż rozporządzenie 805/2004 nie wyłącza stosowania rozporządzenia 44/2001 nawet wówczas, gdy orzeczenie lub dokument urzędowy stwierdza roszczenie bezsporne. Wybór bowiem należy do wierzyciela.

Szczegółowa procedura wydania zaświadczenia ETE została pozostawiona prawu poszczególnych państw członkowskich (w Polsce będą to przepisy art. 795¹-795⁵ KPC). Rozporządzenie określa natomiast warunki, od których spełnienia uzależnione jest nadanie zaświadczenia ETE. Sędzia wydający zaświadczenie musi wykazać ich zaistnienie.

Artykuł 6

Wymagania dotyczące nadania zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

1. Orzeczeniu w sprawie roszczenia bezspornego wydanemu w Państwie Członkowskim nadaje się, na wniosek złożony w dowolnym czasie w sądzie wydania, zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, jeżeli:

- a) orzeczenie jest wykonalne w Państwie Członkowskim wydania; oraz*
- b) orzeczenie nie stoi w sprzeczności z przepisami dotyczącymi jurysdykcji ustanowionymi w sekcjach 3 i 6 rozdziału II rozporządzenia (WE) nr 44/2001; oraz*
- c) postępowanie sądowe w Państwie Członkowskim wydania spełniło wymogi określone w rozdziale III, w przypadku gdy roszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) lub c); oraz*
- d) orzeczenie zostało wydane w Państwie Członkowskim, w którym dłużnik ma miejsce zamieszkania w rozumieniu art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001 w sprawach, w których*
 - roszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) lub c), oraz*
 - odnosi się ono do umowy zawartej przez osobę, konsumenta, w celu, który można uznać za wykraczający poza jego działalność gospodarczą lub zawodową, oraz*
 - dłużnik jest konsumentem.*

Główną przesłanką jest zatem stwierdzenie wykonalności orzeczenia w państwie pochodzenia. W prawie polskim będą to orzeczenia zaopatrzone w rygor natychmiastowej wykonalności z urzędu (wyrok zaoczny, wyrok z uznania) oraz wykonalne (nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla, czeku, warrantu, orzeczenie sądu drugiej instancji).

Bardzo ważnym warunkiem określonym w art. 6 ust. 1 pkt c rozporządzenia jest, z uwagi na przyjęte założenie uznawalności zaświadczenia ETE przez wszystkie kraje członkowskie, przestrzeganie tzw. „minimalnych standardów”. Zostały one określone w rozporządzeniu w art. 13-19 i zostały podzielone na trzy grupy: a) dotyczące doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie lub równoważnego pozwanemu (dłużnikowi), b) należytego poinformowania pozwanego (dłużnika) o roszczeniu oraz c) należytego poinformowania pozwanego (dłużnika) o niezbędnych krokach proceduralnych wymaganych w celu zakwestionowania roszczenia.

Artykuł 12

Zakres stosowania minimalnych standardów

1. Orzeczeniu w sprawie roszczenia, które jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) lub c), może być nadane zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego jedynie wówczas, gdy postępowanie sądowe w Państwie Członkowskim wydania spełniało wymagania proceduralne określone w niniejszym rozdziale.

Minimalne standardy procedur wydawania wyroku mają zapewnić, że dłużnik zostanie powiadomiony o wszczętym postępowaniu sądowym, wymaganiach aktywnego uczestnictwa w postępowaniu w celu kwestionowania wniesionego roszczenia i o konsekwencjach

niestawienia się w odpowiednim czasie – w formie umożliwiającej pozwanemu podjęcie obrony.

Ad a)

Artykuł 13

Doręczenie za potwierdzeniem odbioru przez dłużnika

1. Dokument wszczynający postępowanie lub równoważny dokument może być doręczony dłużnikowi z zastosowaniem jednej z następujących metod:

- a) osobiste doręczenie potwierdzone poświadczeniem odbioru, zawierającym datę odbioru i podpisanym przez dłużnika;*
- b) osobiste doręczenie potwierdzone dokumentem podpisanym przez właściwą osobę, która dokonała doręczenia, stwierdzającym, że dłużnik otrzymał dokument lub odmówił jego przyjęcia bez żadnego uzasadnienia prawnego, oraz datę doręczenia;*
- c) doręczenie drogą pocztową za poświadczeniem odbioru, zawierającym datę odbioru, podpisanym i zwróconym przez dłużnika;*
- d) doręczenie drogą elektroniczną, tj. faksem, pocztą elektroniczną, za poświadczeniem odbioru, zawierającym datę odbioru, podpisanym i zwróconym przez dłużnika.*

2. Wezwanie na rozprawę sądową może być doręczone dłużnikowi zgodnie z ust. 1 lub przekazane ustnie na poprzedniej rozprawie sądowej w sprawie tego samego roszczenia i stwierdzone w protokole tej poprzedniej rozprawy.

Warto zwrócić uwagę na pkt b powyższego przepisu, przewidującego możliwość stwierdzenia odmowy przyjęcia dokumentu bez żadnego uzasadnienia. Pozwany, spodziewając się, że korespondencja zawierać może pozew lub wezwanie do sądu odmawia bezpodstawnie jej przyjęcia, licząc na to, że w ten sposób uniknie odpowiedzialności lub spowoduje wydłużenie postępowania. Przepis ten zatem umożliwia nadanie zaświadczenia ETE również w takiej sytuacji, ponieważ takie doręczenie będzie uznane za skuteczne prawnie. Warto również zwrócić uwagę na fakt obowiązującego art. 206§2 KPC, który wychodzi niejako poza minimalne standardy przyjęte w rozporządzeniu, rozszerzając ich stosowanie również na inne etapy postępowania, a nie tylko na postępowanie dotyczące wydania zaświadczenia ETE.

Art. 206

§ 2. Równocześnie z doręczeniem pozwu i wezwania na pierwszą rozprawę poucza się pozwanego o:

- 1) czynnościach procesowych, które może lub powinien podjąć, jeśli nie uznaje żądania pozwu w całości lub w części, w szczególności o możliwości lub obowiązku wniesienia odpowiedzi na pozew, w tym o obowiązujących w tym zakresie wymaganiach co do terminu i formy, lub przedstawienia swoich wniosków, twierdzeń i dowodów na rozprawie,*
- 2) skutkach niepodjęcia takich czynności, w szczególności o możliwości wydania przez sąd wyroku zaocznego i warunkach jego wykonalności oraz obciążenia pozwanego kosztami postępowania,*
- 3) możliwości ustanowienia przez pozwanego pełnomocnika procesowego i braku obowiązkowego zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego.*

Artykuł 14

Doręczenie bez potwierdzenia odbioru przez dłużnika

1. Doręczenia dłużnikowi dokumentu wszczynającego postępowanie lub równoważnego dokumentu oraz wszelkich wezwań na rozprawę można również dokonać z zastosowaniem jednej z następujących metod:

- a) osobiste doręczenie na osobisty adres dłużnika do rąk osób mieszkających z dłużnikiem w tym samym gospodarstwie domowym lub tam zatrudnionych;*
- b) w przypadku dłużnika prowadzącego działalność gospodarczą lub osoby prawnej, osobiste doręczenie w lokalu przedsiębiorstwa dłużnika, do rąk osób zatrudnionych przez dłużnika;*
- c) złożenie dokumentu w skrzynce pocztowej dłużnika;*
- d) złożenie dokumentu na poczcie lub we właściwym organie władzy publicznej, za pisemnym powiadomieniem o takim złożeniu pozostawionym w skrzynce pocztowej dłużnika, pod warunkiem że pisemne powiadomienie wyraźnie określa charakter dokumentu jako dokumentu sądowego lub skutek prawny powiadomienia jako skutkującego doręczeniem i powodującego uruchomienie biegu terminów;*
- e) doręczenie drogą pocztową bez potwierdzenia, zgodnie z ust. 3, gdy dłużnik ma adres w Państwie Członkowskim wydania;*
- f) drogą elektroniczną, za automatycznym potwierdzeniem dostarczenia, pod warunkiem że dłużnik uprzednio wyraźnie zgodził się na taką metodę doręczenia.*

2. Do celów niniejszego rozporządzenia, doręczenie zgodnie z ust. 1 nie jest dopuszczalne, jeżeli nie ma pewności co do adresu dłużnika.

3. ⁽⁴⁾ Doręczenie zgodnie z ust. 1 lit. a)-d) poświadczą się za pomocą:

- a) dokumentu podpisanego przez właściwą osobę, która dokonała doręczenia, wskazując:*
 - i) zastosowaną metodę doręczenia; i*
 - ii) datę doręczenia; i*
 - iii) gdy dokument został doręczony osobie innej niż dłużnik, nazwisko tej osoby i stosunek, w jakim pozostaje ona do dłużnika;*

lub

- b) potwierdzenia odbioru przez osobę, do rąk której nastąpiło doręczenie, do celów ust. 1 lit. a) i b).*

Pewnych wątpliwości natury interpretacyjnej dostarcza ust. 2 art. 14. Przyjęcie bowiem jedynie językowego rozumienia owego przepisu, że każde doręczenie dokonane zgodnie z art. 14 na adres pozwanego, co do którego sąd nie był pewny, że jest prawidłowy, oznaczałoby, że pozwany nie był prawidłowo zawiadomiony o toczącym się postępowaniu w rozumieniu rozporządzenia. Wymuszałoby to zatem konieczność przeprowadzania z urzędu przez sąd dodatkowego postępowania, w sprawie ustalenia adresu pozwanego. Wydaje się zatem, że owo sformułowanie należy interpretować w taki sposób, iż nie zakazuje ono stosowania art. 14 w przypadku braku stuprocentowej pewności sądu, co do adresu pozwanego, a jedynie w sytuacji, kiedy istnieją okoliczności wyraźnie wskazujące, że podany przez powoda adres pozwanego (dłużnika) nie jest prawidłowy.

Artykuł 15

Doręczenie osobom reprezentującym dłużnika

Doręczenia zgodnie z art. 13 lub 14 można również dokonać do rąk osoby reprezentującej dłużnika.

W praktyce powyższa regulacja znajdzie zastosowanie przede wszystkim w przypadku osób prawnych i ich pełnomocników procesowych lub osób wyznaczonych do ich reprezentowania, lub pełnomocników procesowych, lub przedstawicieli ustawowych osób fizycznych. W tym wypadku należy zastosować odpowiednio zasady doręczenia za potwierdzeniem lub bez potwierdzenia odbioru przez dłużnika.

Doręczeń należy dokonywać według reguł ogólnych, przede wszystkim wynikających z Rozporządzenia 1393/2007 dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

Ad b)

Artykuł 16

Należyte poinformowanie dłużnika o roszczeniu

W celu zapewnienia należytego poinformowania dłużnika o roszczeniu, dokument wszczynający postępowanie lub równoważny dokument musi zawierać:

- a) nazwiska i adresy stron;
- b) kwotę roszczenia;
- c) jeżeli żądane są odsetki od roszczenia, stopę procentową oraz okres, za jaki odsetki są żądane, chyba że odsetki ustawowe są doliczane automatycznie do kwoty głównej zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego wydania;
- d) określenie podstawy roszczenia.

Wydaje się, że wystarczające dla spełnienia powyższych wymagań będzie doręczenie stronie pozwanej odpisu pozwu złożonego przez powoda.

Ad c)

Artykuł 17

Należyte poinformowanie dłużnika o niezbędnych krokach proceduralnych wymaganych w celu zakwestionowania roszczenia

W dokumencie wszczynającym postępowanie, równoważnym dokumencie lub jakimkolwiek wezwaniu na rozprawę sądową lub wraz z tym dokumentem lub wezwaniem doręczonym pouczeniu muszą być jasno wskazane:

- a) wymagania proceduralne dla zakwestionowania roszczenia, w tym termin, w jakim można zakwestionować roszczenie na piśmie, lub, w danym przypadku, termin rozprawy sądowej, nazwa i adres instytucji, do której kieruje się odpowiedź, lub, w danym przypadku, przed którą należy się stawić, oraz informacje, czy reprezentacja przez adwokata jest obligatoryjna;
- b) konsekwencje braku sprzeciwu lub niestawiennictwa, w szczególności, w danym przypadku, możliwość wydania orzeczenia lub jego wykonania w stosunku do dłużnika oraz odpowiedzialność za koszty związane z postępowaniem sądowym.

Informację taką dłużnik powinien otrzymać w dokumencie wszczynającym postępowanie, równoważnym dokumencie lub jakimkolwiek wezwaniu na rozprawę sądową lub wraz z tym

dokumentem lub wezwaniem doręczonym pozwanemu. Nie ma przeszkód, aby wymagania te spełnił sąd, jak i strona, która wnosi do sądu pismo wszczynające postępowanie lub równoważne.

Konwalidacja braku zgodności z minimalnymi standardami.

W rozporządzeniu wyjątkowo została przewidziana możliwość usunięcia braków postępowania, polegających na niedochowaniu standardów określonych w art. 13-17, tak, aby orzeczenie mimo tych braków mogło uzyskać zaświadczenie ETE. Uzależnione jest to jednak od kumulatywnego spełnienia określonych przesłanek.

Artykuł 18

Konwalidacja braku zgodności z minimalnymi standardami

1. Jeżeli postępowanie w Państwie Członkowskim wydania nie spełniło wymagań proceduralnych określonych w art. 13-17, brak takiej zgodności może być konwalidowany, a orzeczeniu może być nadane zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, jeżeli:

- a) orzeczenie zostało doręczone dłużnikowi zgodnie z wymaganiami proceduralnymi według art. 13 lub 14; i*
- b) dłużnik miał możliwość zaskarżyć orzeczenie za pomocą środków umożliwiających pełną kontrolę sądową i dłużnik został należycie poinformowany w orzeczeniu lub wraz z nim o wymaganiach proceduralnych dotyczących tego zaskarżenia, w tym o nazwie i adresie instytucji, do której należy złożyć środek zaskarżenia oraz, w danym przypadku, o terminie do jego złożenia; i*
- c) dłużnik nie zaskarżył orzeczenia zgodnie ze stosownymi wymaganiami proceduralnymi.*

Drugą sytuację zastosowania konwalidacji określa ust.2.

Artykuł 18

Konwalidacja braku zgodności z minimalnymi standardami

2. Jeżeli postępowanie w Państwie Członkowskim wydania nie spełniło wymagań proceduralnych określonych w art. 13 lub 14, brak takiej zgodności może być konwalidowany, jeżeli zachowanie dłużnika w postępowaniu sądowym potwierdza, że osobiście otrzymał on dokument podlegający doręczeniu w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony.

Wyrok ETS

Wyrok

z dnia 8 maja 2008 r.

Trybunał Sprawiedliwości

C-14/07

Kwestią dyskusyjną jest, czy te dwa rodzaje konwalidacji nie umniejszają za bardzo znaczenia minimalnych standardów, które mają być z założenia filarem rozporządzenia i

wzajemnego zaufania państw członkowskich do wydawanych na terenie Unii Europejskiej orzeczeń, ugód i dokumentów urzędowych – zwracał na to również uwagę Parlament w toku prac legislacyjnych.

Procedura wydania zaświadczenia ETE

Wydanie zaświadczenia uzależnione jest od złożenia wniosku wierzyciela, niekoniecznie jednak będącego stroną w procesie sądowym lub stroną ugody. Rozporządzenie nie wprowadza żadnych ograniczeń podmiotowych dotyczących np. obywatelstwa. Decydująca jest tu siedziba sądu, od którego orzeczenie lub ugoda pochodzi, bądź też – w przypadku dokumentów urzędowych – siedziba organu, przed którym taki dokument został sporządzony. Jeżeli orzeczenie tylko częściowo spełnia wymagania określone w rozporządzeniu możliwe jest wydanie częściowego ETE – art. 8. Skutkiem nadania orzeczeniu zaświadczenia ETE jest to, że jest ono uznawane i wykonywane w każdym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej bez potrzeby prowadzenia jakiegokolwiek postępowania.

Artykuł 9

Wydanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

1. Zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego wydawane jest przy zastosowaniu **standardowego formularza przedstawionego w załączniku I.**
2. Zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego wydawane jest w tym samym języku, co orzeczenie.

ZAŚWIADCZENIE EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO - ORZECZENIE

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐
Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd/Trybunał wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

3. Jeżeli inny, Sąd/Trybunał wydający orzeczenie

3.1. Nazwa:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
3.2. Adres:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
4. Orzeczenie			
4.1. Data:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
4.2. Numer sygnatury:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
4.3. Strony			
4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5. Roszczenie pieniężne zgodnie z zaświadczeniem			
5.1. Kwota główna:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5.1.1. Waluta:			
Euro	☐	Funt cypryjski	☐
Korona czeska	☐	Korona estońska	☐
Funt szterling	☐	Forint węgierski	☐
Lit litewski	☐	Łat łotewski	☐
Lir maltański	☐	Złoty polski	☐
Korona szwedzka	☐	Korona słowacka	☐
Tolar słoweński	☐		
inna (wyjaśnić)	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5.1.2. W przypadku roszczeń o świadczenia powtarzające się			
5.1.2.1. Kwota każdej raty:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5.1.2.2. Termin wymagalności pierwszej raty:	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5.1.2.3. Terminy wymagalności kolejnych rat:			
tygodniowy	☐		
miesięczny	☐		
inny (wyjaśnić)	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
5.1.2.4. Okres, którego dotyczy roszczenie			
5.1.2.4.1. Obecnie nieokreślony	☐	lub	

5.1.2.4.2. Termin wymagalności ostatniej raty:

5.2. Odsetki

5.2.1. Stopa odsetek:

5.2.1.1. % lub

5.2.1.2. % powyżej stopy bazowej EBC ⁽¹⁾

5.2.1.3. Inna (wyjaśnić)

5.2.2. Wymagalność odsetek:

5.3. Kwota kosztów podlegających zwrotowi, o ile jest określona w orzeczeniu:

6. Orzeczenie podlega wykonaniu w Państwie Członkowskim wydania ☐ 7. Orzeczenie w dalszym ciągu podlega możliwości zakwestionowania

tak ☐ nie ☐

8. Orzeczenie dotyczy roszczenia bezspornego na mocy art. 3 ust. 1 ☐ 9. Orzeczenie jest zgodne z art. 6 ust. 1 lit. b) ☐ 10. Orzeczenie dotyczy spraw związanych z umowami konsumenckimi

tak ☐ nie ☐

10.1. Jeśli tak:

dłużnik jest konsumentem

tak ☐ nie ☐

10.2. Jeśli tak:

dłużnik ma miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim wydania (w rozumieniu ☐ art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001).

11. Doręczenie dokumentu wszczynającego postępowanie zgodnie z rozdziałem III, w danym przypadku

tak ☐ nie ☐

11.1. Doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał dokument ☐

11.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 16 i 17 ☐

12. Doręczenie wezwań, w danym przypadku

tak ☐ nie ☐

12.1. Doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał wezwanie ☐

12.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 17 ☐

13. Konwolidacja braku zgodności z minimalnymi standardami proceduralnymi zgodnie z art. 18 ust. 1

13.1. Doręczenie orzeczenia nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie orzeczenia nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał orzeczenie ☐

13.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. b) ☐

13.3. Istniała możliwość zaskarżenia orzeczenia przez dłużnika

tak ☐ nie ☐

13.4. Dłużnik nie zaskarżył orzeczenia zgodnie z właściwymi wymogami proceduralnymi

tak ☐ nie ☐

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Stopa odsetek, jaką Europejski Bank Centralny stosuje przy podstawowych operacjach refinansowania.

Artykuł 24

Ugody sądowe

1. ⁽⁹⁾ Ugody dotyczącej roszczenia w rozumieniu art. 4 ust. 2, która została zatwierdzona przez sąd lub zawarta przed sądem w toku postępowania i podlega wykonaniu w państwie członkowskim, w którym została zatwierdzona lub zawarta, nadaje się, na wniosek złożony do sądu, który ją zatwierdził lub przed którym została ona zawarta, zaświadczenie Europejskiego

Tytułu Egzekucyjnego, przy użyciu standardowego formularza przedstawionego w załączniku II.

2. Uгода, której w Państwie Członkowskim wydania nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, podlega wykonaniu w innych Państwach Członkowskich bez potrzeby stwierdzenia wykonalności i bez możliwości sprzeciwienia się jej wykonalności.

3. Przepisy rozdziału II, z wyłączeniem art. 5, 6 ust. 1 i art. 9 ust. 1 oraz rozdziału IV, z wyłączeniem art. 21 ust. 1 i art. 22, stosuje się odpowiednio.

ZAŚWIADCZENIE EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO - UGODA SĄDOWA

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐
Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

3. Jeżeli inny, Sąd zatwierdzający ugodę lub przed którym ona została zawarta

3.1. Nazwa:

3.2. Adres:

3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

4. Uгода sądowa

4.1. Data:

4.2. Numer sygnatury:

4.3. Strony

4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:

4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:

5. Roszczenie pieniężne zgodnie z zaświadczeniem

5.1. Kwota główna:

5.1.1. Waluta:

Euro ☐ Funt cypryjski ☐

Korona czeska ☐ Korona estońska ☐

Funt szterling ☐ Forint węgierski ☐

Lit litewski ☐ Łat łotewski ☐

Lir maltański ☐ Złoty polski ☐

Korona szwedzka ☐ Korona słowacka ☐

Tolar słoweński ☐

inna (wyjaśnić)

5.1.2. W przypadku roszczeń o świadczenia powtarzające się

5.1.2.1. Kwota każdej raty:

5.1.2.2. Termin wymagalności pierwszej raty:

5.1.2.3. Terminy wymagalności kolejnych rat:

tygodniowy ☐

miesięczny ☐

inny (wyjaśnić)

5.1.2.4. Okres, którego dotyczy roszczenie

5.1.2.4.1. Obecnie nieokreślony ☐ lub

5.1.2.4.2. Termin wymagalności ostatniej raty:

5.2. Odsetki

5.2.1. Stopa odsetek:

5.2.1.1. % lub

5.2.1.2. % powyżej stopy bazowej EBC ⁽¹⁾

5.2.1.3. Inna (wyjaśnić)

5.2.2. Wymagalność odsetek:

5.3. Kwota kosztów podlegających zwrotowi, o ile jest określona w ugodzie sądowej:

6. Ugoda sądowa podlega wykonaniu w Państwie Członkowskim wydania ☐

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Stopa odsetek, jaką Europejski Bank Centralny stosuje przy podstawowych operacjach refinansowania.

Artykuł 25

Dokumenty urzędowe

1. Dokumentowi urzędowemu dotyczącemu roszczenia w rozumieniu art. 4 ust. 2, który podlega wykonaniu w jednym Państwie Członkowskim, na wniosek złożony do organu wyznaczonego przez Państwo Członkowskie wydania, nadaje się zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, przy użyciu **standardowego formularza przedstawionego w załączniku III**.

2. Dokument urzędowy, któremu w Państwie Członkowskim wydania nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, podlega wykonaniu w innych Państwach Członkowskich bez potrzeby stwierdzenia wykonalności i bez możliwości sprzeciwienia się wykonalności.

. ⁽¹⁰⁾ Przepisy rozdziału II, z wyłączeniem art. 5, 6 ust. 1 i art. 9 ust. 1 oraz rozdziału IV, z wyłączeniem art. 21 ust. 1 i art. 22, stosuje się odpowiednio.

ZAŚWIADCZENIE EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO - DOKUMENT URZĘDOWY

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐
Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd/Organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

3. Jeżeli inny, Sąd/Organ sporządzający lub rejestrujący dokument urzędowy

3.1. Nazwa:

3.2. Adres:

3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

4. Dokument urzędowy

4.1. Data:

4.2. Numer sygnatury:

4.3. Strony

4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:

4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:

5. Roszczenie pieniężne zgodnie z zaświadczeniem

5.1. Kwota główna:

5.1.1. Waluta:

Euro	☐	Funt cypryjski	☐
Korona czeska	☐	Korona estońska	☐
Funt szterling	☐	Forint węgierski	☐
Lit litewski	☐	Łat łotewski	☐
Lir maltański	☐	Złoty polski	☐
Korona szwedzka	☐	Korona słowacka	☐
Tolar słoweński	☐		
inna (wyjaśnić)	____		

5.1.2. W przypadku roszczeń o świadczenia powtarzające się

5.1.2.1. Kwota każdej raty:

5.1.2.2. Termin wymagalności pierwszej raty:

5.1.2.3. Terminy wymagalności kolejnych rat:

tygodniowy ☐

miesięczny ☐

inny (wyjaśnić)

5.1.2.4. Okres, którego dotyczy roszczenie

5.1.2.4.1. Obecnie nieokreślony ☐ lub

5.1.2.4.2. Termin wymagalności ostatniej raty:

5.2. Odsetki

5.2.1. Stopa odsetek:

5.2.1.1. % lub

5.2.1.2. % powyżej stopy bazowej EBC ⁽¹⁾

5.2.1.3. Inna (wyjaśnić)

5.2.2. Wymagalność odsetek:

5.3. Kwota kosztów podlegających zwrotowi, o ile jest określona w dokumencie urzędowym:

6. Dokument urzędowy podlega wykonaniu w Państwie Członkowskim wydania ☐

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Stopa odsetek, jaką Europejski Bank Centralny stosuje przy podstawowych operacjach refinansowania.

Zaświadczenie ETE skutkuje jedynie w granicach wykonalności orzeczenia – art. 11 rozporządzenia. Zatem gdyby orzeczenie opatrzone zaświadczeniem ETE przestało być wykonalne, albo jego wykonalność została zawieszona lub ograniczona wówczas zastosowanie znajdzie art. 6 ust. 2 rozporządzenia.

Artykuł 6
Wymagania dotyczące nadania zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego
 2. W przypadku pozbawienia, zawieszenia lub ograniczenia wykonalności orzeczenia, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, wydaje się, na wniosek złożony w dowolnym czasie w sądzie wydania, zaświadczenie wskazujące na brak lub ograniczenie wykonalności, przy użyciu **standardowego formularza przedstawionego w załączniku IV**.

ZASWIADCZENIE O BRAKU LUB OGRANICZENIU WYKONALNOŚCI (art. 6 ust. 2)

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐
Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd/Organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
3. Jeżeli inny, Sąd/Organ wydający orzeczenie/ugodę sądową/dokument urzędowy ⁽¹⁾	
3.1. Nazwa:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
3.2. Adres:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
4. Orzeczenie / Ugoda sądowa / Dokument urzędowy ⁽¹⁾	
4.1. Data:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
4.2. Numer sygnatury:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
4.3. Strony	
4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
5. Niniejszemu orzeczeniu/ugodzie sądowej/dokumentowi urzędowemu ⁽¹⁾ zostało nadane zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, ale	
*5.1. orzeczenie/ugoda sądowa/dokument urzędowy ⁽¹⁾ nie jest już wykonalne/-a/-y <input style="float: right;" type="checkbox"/>	
5.2. Wykonanie zostaje tymczasowo	
5.2.1. zawieszone <input style="float: right;" type="checkbox"/>	
5.2.2. ograniczone do środków zabezpieczających <input style="float: right;" type="checkbox"/>	
5.2.3. uwarunkowane złożeniem zabezpieczenia, które dotychczas nie zostało wpłacone <input style="float: right;" type="checkbox"/>	
5.2.3.1. Kwota zabezpieczenia:	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	
5.2.3.2. Waluta:	
Euro ☐	Funt cypryjski ☐
Korona czeska ☐	Korona estońska ☐
Funt szterling ☐	Forint węgierski ☐
Portugalia ☐	Łat łotewski ☐
Lir maltański ☐	Złoty polski ☐
Korona szwedzka ☐	Korona słowacka ☐
Tolar słoweński ☐	
inna (wyjaśnić)	<input style="width: 100%;" type="text"/>
5.2.4. Inne (wyjaśnić)	

--	--	--

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

Środki zaskarżenia

Zgodnie z art. 10 ust. 4 rozporządzenia od wydania zaświadczenia ETE nie przysługuje żadne odwołanie. Przepis ten w istocie wyklucza środek zaskarżenia jedynie wtedy, gdy postępowanie zakończy się nadaniem orzeczeniu zaświadczenia, czyli wynikiem pozytywnym dla wnioskodawcy. Nie wyłącza natomiast tego, aby prawo państwa członkowskiego pochodzenia przewidywało środek zaskarżenia w wypadku, gdy wniosek o nadanie orzeczeniu zaświadczenia został oddalony. W Polsce taką możliwość wprowadza art. 795³ §2 KPC. W przypadku pozytywnej decyzji sądu, rozporządzenie przewiduje jedynie możliwość jego sprostowania lub nawet uchylenia – patrz także art. 795⁴ KPC..

Artykuł 10

Sprostowanie lub uchylenie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

1. Na wniosek złożony do sądu wydania zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego podlega

- a) sprostowaniu, gdy na skutek istotnego błędu, istnieje rozbieżność pomiędzy orzeczeniem a zaświadczeniem;***
- b) uchyleniu, gdy zostało nadane oczywiście bezzasadnie, biorąc pod uwagę wymogi ustanowione w niniejszym rozporządzeniu.***

2. Do sprostowania lub uchylenia zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego stosuje się prawo państwa członkowskiego wydania.

3. Wniosek o sprostowanie lub uchylenie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego można złożyć przy użyciu standardowego formularza przedstawionego w załączniku VI.

WNIOSEK O SPROSTOWANIE LUB COFNIĘCIE ZAŚWIADCZENIA EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO (art. 10 ust. 3)

NASTĘPUJĄCE ZAŚWIADCZENIE EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐

Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd/Organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

3. Jeżeli inny, Sąd/Organ wydający orzeczenie/ugodę sądową/dokument urzędowy ⁽¹⁾

3.1. Nazwa:

3.2. Adres:

3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

4. Orzeczenie / Ugoda sądowa / Dokument urzędowy ⁽¹⁾

4.1. Data:

4.2. Numer sygnatury:

4.3. Strony

4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:

4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:

MUSI BYĆ

5. SPROSTOWANE, ponieważ z powodu istotnego błędu zachodzi następująca rozbieżność pomiędzy zaświadczeniem Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego a stanowiącym jego podstawę orzeczeniem/ugodą sądową/dokumentem urzędowym (wyjaśnić)

6. COFNIĘTE, ponieważ:

6.1. orzeczenie, któremu nadano zaświadczenie, odnosiło się do umowy konsumenckiej, ale zostało wydane w Państwie Członkowskim, w którym konsument nie ma miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001 ☐

6.2. zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego zostało w sposób oczywisty przyznane niesłusznie z innego powodu (wyjaśnić)

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

PROCEDURY SPROSTOWANIA I COFNIĘCIA

Procedura sprostowania: sprostowanie w trybie art. 350 kodeksu postępowania cywilnego w związku z art. 361 kodeksu postępowania cywilnego.

„Artykuł 350 § 1. Sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki.

§ 2. Sprostowanie sąd może postanowić na posiedzeniu niejawnym; o sprostowaniu umieszcza się wzmiankę na oryginale wyroku, a na żądanie stron także na udzielonych im wypisach. Dalsze odpisy i wypisy powinny być zredagowane w brzmieniu uwzględniającym postanowienie o sprostowaniu.

§ 3. Jeżeli sprawa toczy się przed sądem drugiej instancji, sąd ten może z urzędu sprostować wyrok pierwszej instancji.

Artykuł 361. Do postanowień stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej.”

Procedura uchylecia: uchylenie w trybie projektowanego art. 7954 kodeksu postępowania cywilnego.

„Artykuł 795⁴ § 1. W razie stwierdzenia, że istnieje określona w przepisach odrębnych podstawa do uchylenia zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego, sąd, który je wydał, na wniosek dłużnika uchyla to zaświadczenie.

§ 2. Wniosek zgłasza się w terminie miesięcznym od dnia doręczenia dłużnikowi postanowienia o wydaniu zaświadczenia.

§ 3. Jeżeli wniosek nie jest sporządzony na formularzu określonym w przepisach odrębnych, powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego oraz wskazywać okoliczności uzasadniające wniosek.

§ 4. Przed uchyleniem postanowienia sąd wysłucha wierzyciela.

§ 5. Na postanowienie w przedmiocie uchylenia zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego przysługuje zażalenie.”

Warto wspomnieć także o treści art. 6 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 6

Wymagania dotyczące nadania zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

3. Bez uszczerbku dla art. 12 ust. 2, w przypadku wydania decyzji na skutek zaskarżenia orzeczenia, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, wydaje się, na wniosek złożony w dowolnym czasie, zaświadczenie zastępujące poprzednie przy użyciu **standardowego formularza przedstawionego w załączniku V**, jeżeli decyzja wydana na skutek zaskarżenia jest wykonalna w Państwie Członkowskim wydania.

ZAŚWIADCZENIE ZASTĘPUJĄCE POPRZEDNIE ZAŚWIADCZENIE
EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO W NASTĘPSTWIE ZASKARŻENIA
(art. 6 ust. 3)

A. ,*Następujące/-a/-y orzeczenie/ugoda sądowa/dokument urzędowy (*) któremu/-ej nadane zostało zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, zostało/-ła/-ł zaskarżone/-a/-y

1. Państwo Członkowskie wydania:

Belgia	☐	Republika Czeska	☐	Niemcy	☐	Estonia	☐
Grecja	☐	Hiszpania	☐	Francja	☐	Irlandia	☐
Włochy	☐	Cypr	☐	Łotwa	☐	Litwa	☐
Luksemburg	☐	Węgry	☐	Malta	☐	Niderlandy	☐
Austria	☐	Polska	☐	Portugalia	☐	Słowacja	☐
Słowenia	☐	Finlandia	☐	Szwecja	☐	Zjednoczone Królestwo	☐

2. Sąd/Organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

3. Jeżeli inny, Sąd/Organ wydający orzeczenie/ugodę sądową/dokument urzędowy (*)

3.1. Nazwa:

3.2. Adres:

3.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

4. Orzeczenie / Ugoda sądowa / Dokument urzędowy (*)

4.1. Data:

4.2. Numer sygnatury:

4.3. Strony

4.3.1. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y wierzyciela/-i:

4.3.2. Nazwisko/-a (nazwa/-y) i adres/-y dłużnika/-ów:

B. W wyniku zaskarżenia została wydana następująca decyzja, której niniejszym nadaje się zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego zastępujące pierwotny Europejski Tytuł Egzekucyjny 1. Sąd

1.1. Nazwa:

1.2. Adres:

1.3. Tel./faks/adres poczty elektronicznej:

2. Decyzja

2.1. Data:

2.2. Numer sygnatury:

3. Roszczenie pieniężne zgodnie z zaświadczeniem

3.1. Kwota główna:

3.1.1. Waluta:

Euro	☐	Funt cypryjski	☐
Korona czeska	☐	Korona estońska	☐
Funt szterling	☐	Forint węgierski	☐
Lit litewski	☐	Łat łotewski	☐
Lir maltański	☐	Złoty polski	☐
Korona szwedzka	☐	Korona słowacka	☐
Tolar słoweński	☐		

inna (wyjaśnić)

3.1.2. W przypadku roszczeń o świadczenia powtarzające się

3.1.2.1. Kwota każdej raty:

3.1.2.2. Termin wymagalności pierwszej raty:

3.1.2.3. Terminy wymagalności kolejnych rat:

tygodniowy ☐

miesięczny ☐

inny (wyjaśnić)

3.1.2.4. Okres, którego dotyczy roszczenie

3.1.2.4.1. Obecnie nieokreślony ☐ lub

3.1.2.4.2. Termin wymagalności ostatniej raty:

3.2. Odsetki

3.2.1. Stopa odsetek:

3.2.1.1. % lub

3.2.1.2. % powyżej stopy bazowej EBC ⁽¹⁾

3.2.1.3. Inna (wyjaśnić)

3.2.2. Wymagalność odsetek:

3.3. Kwota kosztów podlegających zwrotowi, o ile jest określona w decyzji:

4. Decyzja podlega wykonaniu w Państwie Członkowskim wydania ☐ 5. Decyzja w dalszym ciągu podlega możliwości zaskarżenia

tak ☐ nie ☐

6. Decyzja jest zgodna z art. 6 ust. 1 lit. b) ☐ 7. Decyzja dotyczy spraw związanych z umowami konsumenckimi

tak ☐ nie ☐

7.1. Jeśli tak:

dłużnik jest konsumentem

tak ☐ nie ☐

7.2. Jeśli tak:

Dłużnik ma miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim wydania w rozumieniu ☐ art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001

8. W chwili wydania decyzji w wyniku zaskarżenia, roszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit b) lub c)

tak ☐ nie ☐

Jeśli tak:

8.1. Doręczenie dokumentu wszczynającego zaskarżenie

Czy wierzyciel złożył zaskarżenie?

Tak ☐ nie ☐

Jeśli tak:

8.1.1. Doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał dokument ☐

8.1.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 16 i 17 ☐

8.2. Doręczenie wezwań, w danym przypadku

tak ☐ nie ☐

Jeśli tak:

8.2.1. Doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał wezwanie ☐

8.2.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 17 ☐

8.3. Konwalidacja braku zgodności z minimalnymi standardami proceduralnymi zgodnie z art. 18 ust. 1

8.3.1. Doręczenie decyzji nastąpiło zgodnie z art. 13 ☐

lub doręczenie decyzji nastąpiło zgodnie z art. 14 ☐

lub zostało potwierdzone zgodnie z art. 18 ust. 2, że dłużnik otrzymał decyzję ☐

8.3.2. Należyte poinformowanie

Dłużnik został poinformowany zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. b) ☐

Sporządzono w:

Data:

Podpis i/lub pieczęć:

⁽¹⁾ Stopa odsetek, jaką Europejski Bank Centralny stosuje przy podstawowych operacjach refinansowania.

(*)Niepotrzebne skreślić.

Egzekucja w państwie członkowskim wykonania

Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie ETE podlega prawu państwa jego wykonania .

WYKONANIE

Artykuł 20

Postępowanie egzekucyjne

1. Bez uszczerbku dla przepisów niniejszego rozdziału, procedury egzekucyjne podlegają prawu Państwa Członkowskiego wykonania.

Orzeczenie, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, jest wykonywane na takich samych warunkach, jak orzeczenie wydane w Państwie Członkowskim wykonania.

2. Wierzyciel zobowiązany jest przedstawić właściwym organom egzekucyjnym Państwa Członkowskiego wykonania następujące dokumenty:

a) odpis orzeczenia, który spełnia warunki niezbędne dla stwierdzenia jego autentyczności; i

b) odpis zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, który spełnia warunki niezbędne dla stwierdzenia jego autentyczności; i

c) ⁽⁵⁾ w razie potrzeby, transkrypcję zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego lub jego tłumaczenie na język urzędowy państwa członkowskiego wykonania lub, jeśli jest kilka języków urzędowych w tym państwie członkowskim, na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych, w jakim zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego prowadzi się postępowanie sądowe w miejscu, gdzie ma nastąpić wykonanie, bądź też na jakikolwiek inny język wskazany przez Państwo Członkowskie wykonania, jako możliwy do zaakceptowania.

Na tle rozporządzenia wątpliwości budziła kwestia, czy orzeczenie zaopatrzone w państwie pochodzenia w zaświadczenie ETE powinno podlegać wykonaniu bez potrzeby nadawania mu takiej klauzuli. Odpowiedź na to pytanie jest prosta – skoro w prawie polskim warunkiem wszczęcia egzekucji jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności o ile ustawa nie stanowi inaczej.

TYTUŁ III. WYKONALNOŚĆ ORZECZEŃ SĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ, UGÓD ZAWARTYCH PRZED TAKIMI SĄDAMI LUB ZATWIERDZONYCH PRZES TAKIE SĄDY ORAZ DOKUMENTÓW URZĘDOWYCH SPORZĄDZONYCH W TYCH PAŃSTWACH, OPATRZONYCH ZAŚWIADCZENIEM EUROPEJSKIEGO TYTUŁU EGZEKUCYJNEGO

Art. 1153¹. *Orzeczenia sądów państw członkowskich Unii Europejskiej, ugody zawarte przed takimi sądami lub zatwierdzone przez takie sądy oraz dokumenty urzędowe sporządzone w państwach członkowskich Unii Europejskiej, opatrzone w tych państwach zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego, są tytułami egzekucyjnymi i podlegają wykonaniu w Polsce po nadaniu klauzuli wykonalności.*

Art. 1153². *Tytułom egzekucyjnym, o których mowa w art. 1153¹, klauzulę wykonalności nadaje sąd rejonowy właściwości ogólnej dłużnika, a jeżeli tej właściwości nie można ustalić - sąd rejonowy, w którego okręgu ma być wszczęta egzekucja.*

Koszty postępowania

WYKONANIE

Artykuł 20

Postępowanie egzekucyjne

3. ⁽⁶⁾ Strona ubiegająca się w jednym państwie członkowskim o wykonanie orzeczenia, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego w innym państwie członkowskim, nie jest zobowiązana do składania żadnego zabezpieczenia lub kaucji, jakkolwiek się je nazywa, z tego tytułu, że jest ona cudzoziemcem lub nie posiada miejsca zamieszkania, bądź pobytu w państwie członkowskim wykonania.

Odmowa wykonania egzekucji

Artykuł 21

Odmowa wykonania

1. Na wniosek dłużnika, sąd właściwy w Państwie Członkowskim wykonania odmawia wykonania, jeżeli orzeczenie, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w jakimkolwiek Państwie Członkowskim bądź w państwie trzecim, pod warunkiem że:

- a) wcześniejsze orzeczenie zostało wydane w odniesieniu do tego samego przedmiotu sporu i dotyczyło tych samych stron; i*
- b) wcześniejsze orzeczenie zostało wydane w Państwie Członkowskim wykonania lub spełnia warunki konieczne dla jego uznania w Państwie Członkowskim wykonania; i*
- c) ⁽⁷⁾ niemożność pogodzenia orzeczeń nie była i nie mogła być podniesiona w formie zarzutu w postępowaniu sądowym w państwie członkowskim wydania.*

2. W żadnych okolicznościach orzeczenie lub nadanie mu zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego nie mogą być przedmiotem kontroli pod względem merytorycznym w Państwie Członkowskim wykonania.

Ochrona dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym

Artykuł 23

Zawieszenie lub ograniczenie wykonania

Jeżeli dłużnik:

- zaskarżył orzeczenie, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, w tym wniosek o kontrolę w rozumieniu art. 19, lub*
- złożył wniosek o sprostowanie lub cofnięcie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego zgodnie z art. 10,*

właściwy sąd lub organ w Państwie Członkowskim wykonania może na wniosek dłużnika:

- a) ograniczyć postępowanie egzekucyjne do środków zabezpieczających; lub*
- b) uzależnić wykonanie od złożenia takiego zabezpieczenia, jakie określi; lub*
- c) w wyjątkowych okolicznościach zawiesić postępowanie egzekucyjne.*

Ilość instrumentów prawnych służących obronie dłużnika jest bardzo ograniczona. Odpadają merytoryczne zarzuty polegające na przeczeniu istnienia długu, które mogą i powinny być podnoszone w toku postępowania poprzedzającego wydanie orzeczenia przez sąd czy trybunał państwa członkowskiego, orzekający o zasadności roszczenia o zapłatę. To samo dotyczy zarzutów dotyczących samego nadania orzeczeniu zaświadczenia ETE. Nadanie zaświadczenia nie może być kontrolowane w państwie członkowskim, w którym wykonywane jest orzeczenie. Pozostają jedynie zarzuty formalne (proceduralne), podnoszone na podstawie rozporządzenia 805/2004 lub na podstawie prawa krajowego państwa członkowskiego, w którym orzeczenie jest wykonywane (w Polsce powództwo przeciwegzekucyjne – art. 840 i n. KPC).

Zagadnienia problemowe

1. W jakich sytuacjach zastosowanie znajdzie przedmiotowe rozporządzenie, czym jest roszczenie bezsporne?
2. Wymagania dotyczące nadania zaświadczenia ETE
3. Czym są minimalne standardy?
4. Jakie środki zaskarżenia przysługują w stosunku do ETE?
5. Jak wygląda egzekucja w państwie członkowskim wykonania?

Wykaz aktów prawnych

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) nr 805/2004 z 21 kwietnia 2004r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L z 30.04.2004, nr 143, poz. 15 ze zm.).

Wykaz literatury

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczyk C (red.), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Arciszewski M., Europejski Tytuł Egzekucyjny w teorii i praktyce, Warszawa 2007.

Czapliński W., Wróbel A. (red.), Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Strony internetowe

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_pl.htm - strona Komisji Europejskiej, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

Europejski Nakaz Zapłaty

Geneza

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 1896/2006 z 12 grudnia 2006 ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L z 30.12.2006, Nr 399, poz. 1 ze sprostowaniem) postawiło przed sobą do zrealizowania dwa cele:

- celem niniejszego rozporządzenia jest uproszczenie, przyspieszenie oraz ograniczenie kosztów procesów sądowych w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych, poprzez ustanowienie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty
- umożliwienie swobodnego przepływu europejskich nakazów zapłaty na obszarze wszystkich państw członkowskich poprzez ustanowienie minimalnych standardów, których zachowanie zwalnia z konieczności wszczynania jakichkolwiek postępowań pośrednich w państwie członkowskim wykonania przed uznaniem i wykonaniem nakazu.

Zakres przedmiotowy

Artykuł 2

Zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do transgranicznych spraw cywilnych i handlowych, bez względu na rodzaj sądu lub trybunału. Nie ma ono zastosowania w szczególności do spraw skarbowych, celnych lub administracyjnych, ani dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej (*acta iure imperii*).

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do spraw dotyczących:

- a) praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia;
- b) upadłości, postępowania związanego z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, postępowań pojednawczych, układow oraz innych analogicznych postępowań;
- c) zabezpieczenia społecznego;
- d) roszczeń wynikających z zobowiązań pozaumownych, chyba że:
 - (i) są one przedmiotem umowy między stronami lub nastąpiło uznanie długu, lub
 - (ii) dotyczą długów oznaczonych wynikających ze współwłasności mienia.

3. W niniejszym rozporządzeniu termin "państwo członkowskie" oznacza każde państwo członkowskie z wyjątkiem Danii.

Rozporządzenie dodatkowo podaje definicję sprawy transgranicznej, określając ją jako sprawę w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub stałego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu rozpoznającego sprawę. W zakresie ustalenia miejsca zamieszkania rozporządzenie odsyła do rozporządzenia 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Charakter sprawy jako sprawy transgranicznej jest oceniany według

stanu z daty wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty – art. 3 rozporządzenia.

Zakres terytorialny oraz czasowy stosowania Rozporządzenia

Zakres terytorialny, a dokładniej kwestie szczegółowe, określają pkt 31-32 preambuły do Rozporządzenia (automatycznie obowiązuje ono w całości stosunku do pozostałych krajów członkowskich)

Pkt 31

Zjednoczone Królestwo i Irlandia, zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, poinformowały, że pragną uczestniczyć w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia

Pkt 32

Dania, zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani nie uczestniczy w jego stosowaniu,

Dania obecnie nie przygotowała żadnej umowy w tym zakresie.

Zakres czasowy stosowania rozporządzenia określa art. 33 rozporządzenia

Artykuł 33

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 12 grudnia 2008 r., z wyłączeniem art. 28, 29, 30 i 31, które stosuje się od dnia 12 czerwca 2008 r.

Właściwość sądów

Wynika ona z art. 6 rozporządzenia i jest ustalana w dwojaki sposób

Artykuł 6

Właściwość

1. Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia właściwość określa się zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa wspólnotowego, w szczególności rozporządzenia (WE) nr 44/2001.

2. Jeżeli jednak roszczenie dotyczy umowy zawartej przez osobę - konsumenta - w celu, który można uznać za niezwiązany z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, i w przypadku gdy konsument jest stroną pozwaną, właściwe są wyłącznie sądy państwa członkowskiego, w którym strona pozwana ma miejsce zamieszkania, w rozumieniu art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001.

Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

Celem postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty jest zgodnie z art. 4 rozporządzenia dochodzenie roszczeń pieniężnych o oznaczonej wysokości, które są wymagalne w chwili wniesienia pozwu o wydanie ENZ.

Pozew o wydanie ENZ powinien czynić zadość przede wszystkim wymaganiom określonym w art. 7 ust. 1-4 rozporządzenia.

Artykuł 7

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty

1. Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty składa się przy użyciu **formularza A**, określonego w załączniku I.

2. Pozew musi zawierać:

- a) nazwy lub imiona i nazwiska oraz adresy stron, a także, w odpowiednich przypadkach, ich przedstawicieli oraz oznaczenie sądu, do którego kierowany jest pozew;
 - b) kwotę dochodzonego roszczenia, w tym kwotę roszczenia głównego oraz, stosownie do okoliczności, odsetki, kary umowne i koszty;
 - c) jeżeli powód dochodzi odsetek - stawkę odsetek oraz okres, za jaki żąda odsetek, chyba że zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania odsetki ustawowe doliczane są automatycznie do roszczenia głównego;
 - d) uzasadnienie roszczenia, w tym opis okoliczności wskazanych jako podstawa roszczenia oraz, w odpowiednich przypadkach, żądanych odsetek;
 - e) opis dowodów na poparcie roszczenia;
 - f) okoliczności uzasadniające właściwość sądu;
- oraz
- g) uzasadnienie transgranicznego charakteru sprawy w rozumieniu art. 3.

3. Pozew zawiera oświadczenie powoda, że podane informacje są zgodnie z jego najlepszą wiedzą i przekonaniem prawdziwe oraz że przyjmuje on do wiadomości, iż umyślne podanie nieprawdziwych informacji może skutkować zastosowaniem odpowiednich sankcji zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania.

4. W załączniku do pozwu powód może poinformować sąd, że w razie wniesienia sprzeciwu przez pozwanego, sprzeciwia się on skierowaniu sprawy do zwykłego postępowania cywilnego w rozumieniu art. 17. Powód może złożyć takie oświadczenie później, musi to jednak nastąpić przed wydaniem nakazu.

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty Formularz A Art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr . 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty Proszę zapoznać się ze wskazówkami na ostatniej stronie – pomogą one w wypełnieniu niniejszego formularza! Proszę zwrócić szczególną uwagę na fakt, że niniejszy formularz musi zostać wypełniony w języku lub w jednym z języków akceptowanych przez sąd rozpoznający sprawę. Formularz dostępny jest we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej, co może pomóc w jego wypełnieniu w wymaganym języku. 1. Sąd

Sąd

Adres

Kod pocztowy

Sygnatura sprawy

(wypełnia sąd)

Wpływ do sądu

<input type="text"/>
Miejscowość
<input type="text"/>
Państwo
<input type="text"/>

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:

01 Powód

02 Pozwany

03 Pełnomocnik powoda *

04 Pełnomocnik
pozwanego *

05 Przedstawiciel ustawowy
powoda **

06 Przedstawiciel ustawowy
pozwanego **

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

Telefon ***

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

Telefon ***

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

Kod

Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>

*np. prawnik ** np. rodzic, opiekun, członek zarządu *** nieobowiązkowe

3. Okoliczności uzasadniające właściwość sądu

Kody:

- 01 Miejsce zamieszkania/siedziba pozwanego lub współpozwanego
- 02 Miejsce wykonania rozpatrywanego zobowiązania
- 03 Miejsce wyrządzenia szkody
- 04 Jeżeli spór wynika z działalności filii, oddziału lub innej jednostki – siedziba filii, oddziału lub innej jednostki
- 05 Siedziba trustu
- 06 Jeżeli przyczyną sporu jest wynagrodzenie z tytułu uratowania ładunku lub frachtu – siedziba sądu, którego postanowieniem ładunek lub fracht został lub mógł zostać zatrzymany
- 07 Miejsce zamieszkania lub siedziba posiadacza polisy, ubezpieczonego lub beneficjenta ubezpieczenia

- 08 Miejsce zamieszkania lub siedziba konsumenta
- 09 Miejsce wykonywania pracy przez pracownika
- 10 Miejsce położenia zakładu, w którym zatrudniony jest dany pracownik
- 11 Położenie nieruchomości
- 12 Siedziba sądu zgodnie wybranego przez strony
- 13 Miejsce zamieszkania wierzyciela alimentacyjnego
- 14 Inne (proszę określić)

Kod

Proszę określić - wyłącznie dla kodu 14

4. Transgraniczny charakter sprawy

Kody:

01 Belgia	02 Republika Czeska	03 Niemcy
04 Estonia	05 Grecja	06 Hiszpania
07 Francja	08 Irlandia	09 Włochy
10 Cypr	11 Łotwa	12 Litwa
13 Luksemburg	14 Węgry	15 Malta
16 Niderlandy	17 Austria	18 Polska
19 Portugalia	20 Słowenia	21 Słowacja
22 Finlandia	23 Szwecja	24 Zjednoczone Królestwo
25 Inne (proszę określić)		

Siedziba albo miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu powoda

Siedziba albo miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu pozwanego

Państwo, w którym znajduje się siedziba sądu

5. Informacje dotyczące rachunku bankowego (nieobowiązkowe)

5.1 Uiszczenie opłat sądowych przez powoda

Kody:

- 01 Przelew
 - 02 Płatność kartą kredytową
 - 03 Pobranie przez sąd z rachunku bankowego powoda
 - 04 Pomoc prawna
 - 05 Inne (proszę określić)
- W przypadku kodu 02 i 03 proszę wypełnić załącznik I.

Kod

Proszę określić – w przypadku kodu 05

5.2 Płatność zasądzonej kwoty przez pozwanego

Właściciel rachunku

Nazwa banku (BIC) lub inny odpowiedni kod bankowy

Numer rachunku

Międzynarodowy numer rachunku bankowego (IBAN)

EUR	euro	CYP	funt cypryjski	CZK	korona czeska
EEK	korona estońska	GBP	funt brytyjski	HUF	forint węgierski
LTL	lit litewski	LVL	łat łotewski	MTL	lir maltański
PLN	złoty polski	SEK	korona szwedzka	SIT	tolar słoweński
SKK	korona słowacka				

Inna (zgodnie z międzynarodowym kodem bankowym)

Waluta

Kwota całkowita roszczenia głównego, bez odsetek i kosztów

6. Roszczenie główne

Roszczenie odnosi się do (kod 1)

01 Umowy sprzedaży

02 Umowy najmu/dzierżawy ruchomości

03 Umowy najmu/dzierżawy nieruchomości

04 Umowy najmu lokalu użytkowego

05 Umowy o świadczenie usług - dostawy energii elektrycznej, gazu, wody, usług telekomunikacyjnych

06 Umowy o świadczenie usług - usługi medyczne

07 Umowy o świadczenie usług - transport

08 Umowy o świadczenie usług - doradztwo prawne, podatkowe i techniczne

09 Umowy o świadczenie usług - hotelarstwo, gastronomia

10 Umowy o świadczenie usług - naprawy

11 Umowy o świadczenie usług - usługi pośrednictwa

12 Umowy o świadczenie usług - inne (proszę określić)

13 Umowy o wykonanie robót budowlanych

14 Umowy ubezpieczenia

15 Umowy pożyczki/kredytu

16 Gwarancji lub innego zabezpieczenia (zabezpieczeń)

17 Roszczenia wynikające ze zobowiązań pozaumownych, jeżeli są przedmiotem umowy między stronami lub uznania długu (np. odszkodowanie, bezpodstawne wzbogacenie)

18 Roszczeń związanych ze współwłasnością

19 Odszkodowania wynikającego z umowy

20 Umowy o prenumeracie (gazety, czasopisma)

21 Opłaty członkowskiej

22 Umowy o pracę

23 Ugody pozasądowej

24 Zobowiązania alimentacyjnego

25 Inne (proszę określić)

Powołane okoliczności (kod 2)

- 30 Brak płatności
- 31 Płatność niepełna
- 32 Płatność po terminie
- 33 Niedostarczenie towarów lub usług
- 34 Dostarczenie towarów wadliwych lub usług złej jakości
- 35 Niezgodność towarów lub usług z zamówieniem
- 36 Inne (proszę określić)
- Inne informacje (kod 3)
- 40 Miejsce nabycia
- 41 Miejsce dostawy
- 42 Data nabycia
- 43 Data dostawy
- 44 Rodzaj danych towarów lub usług
- 45 Adres nieruchomości
- 46 W przypadku pożyczki/kredytu, cel: kredyt konsumencki
- 47 W przypadku pożyczki/kredytu, cel: kredyt hipoteczny
- 48 Inne (proszę określić)

NI 1

Kod 1	<input type="text"/>
Kod 2	<input type="text"/>
Kod 3	<input type="text"/>
Wyjaśnienie	<input type="text"/>
Data* (lub okres)	<input type="text"/>
Kwota	<input type="text"/>

NI 2

Kod 1	<input type="text"/>
Kod 2	<input type="text"/>
Kod 3	<input type="text"/>
Wyjaśnienie	<input type="text"/>
Data* (lub okres)	<input type="text"/>
Kwota	<input type="text"/>

NI 3

Kod 1	<input type="text"/>
Kod 2	<input type="text"/>
Kod 3	<input type="text"/>
Wyjaśnienie	<input type="text"/>
Data* (lub okres)	<input type="text"/>

Kwota	<input type="text"/>
NI 4	
Kod 1	<input type="text"/>
Kod 2	<input type="text"/>
Kod 3	<input type="text"/>
Wyjaśnienie	<input type="text"/>
Data* (lub okres)	<input type="text"/>
Kwota	<input type="text"/>

*Format daty: dzień/miesiąc/rok

Roszczenie zostało przeniesione na powoda przez (jeśli dotyczy)

Nazwisko, imię / Nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>

Uściślenia dodatkowe w przypadku roszczeń związanych z umowami konsumenckimi (jeśli dotyczy)

Roszczenie dotyczy kwestii związanych z umowami konsumenckimi

Jeśli tak, pozwany jest konsumentem

Jeśli tak, miejsce zamieszkania pozwanego w rozumieniu art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001 znajduje się w państwie członkowskim, którego sąd rozpoznaje sprawę

☒ tak ☐ nie
 ☒ tak ☐ nie
 ☒ tak ☐ nie

7. Odsetki

Kody (użyć połączenia cyfry i litery):	
01 Ustawowe	02 Umowne
03 Kapitalizacja odsetek	04 Stopa oprocentowania pożyczki/kredytu **
05 Kwota wyliczona przez powoda	06 Inne ***
A w skali rocznej	B w skali półrocznej
C w skali kwartalnej	D w skali miesięcznej
E w innej skali ***	
NI *	
Kod	<input type="text"/>

Stawka odsetek (%)	<input type="text"/>
% powyżej stopy bazowej (EBC)	<input type="text"/>
Od (kwoty)	<input type="text"/>
Od dnia	<input type="text"/>
Do dnia	<input type="text"/>
NI *	
Kod	<input type="text"/>
Stawka odsetek (%)	<input type="text"/>
% powyżej stopy bazowej (EBC)	<input type="text"/>
Od (kwoty)	<input type="text"/>
Od dnia	<input type="text"/>
Do dnia	<input type="text"/>
NI *	
Kod	<input type="text"/>
Stawka odsetek (%)	<input type="text"/>
% powyżej stopy bazowej (EBC)	<input type="text"/>
Od (kwoty)	<input type="text"/>
Od dnia	<input type="text"/>
Do dnia	<input type="text"/>
NI *	
Kod	<input type="text"/>
Stawka odsetek (%)	<input type="text"/>
% powyżej stopy bazowej (EBC)	<input type="text"/>
Od (kwoty)	<input type="text"/>
Od dnia	<input type="text"/>
Do dnia	<input type="text"/>
NI *	
Proszę określić w przypadku kodu 6 lub E	<input type="text"/>
* Wypełnić NI (numer identyfikacyjny) odpowiedniego roszczenia	
** zaciągniętego przez powoda w wysokości równej co najmniej kwocie roszczenia zasadniczego	
*** Proszę określić	
8. Kary umowne (jeśli dotyczy)	
Kwota	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>
9. Koszty (jeśli dotyczy)	

Kody:

01 Opłaty sądowe

02 Inne koszty (proszę wyszczególnić)

Kod

Proszę wyszczególnić tylko w
przypadku kodu 02

Waluta

Kwota

Kod

Proszę wyszczególnić tylko w
przypadku kodu 02

Waluta

Kwota

Kod

Proszę wyszczególnić tylko w
przypadku kodu 02

Waluta

Kwota

Kod

Proszę wyszczególnić tylko w
przypadku kodu 02

Waluta

Kwota

10. Dowody na poparcie roszczenia

Kody:

01 Dokument

02 Zeznanie/wyjaśnienie ustne

03 Ekspertyza

04 Oględziny przedmiotu lub miejsca

05 Inne (proszę określić)

NI *

Kod

Opis dowodu

Data (dzień/miesiąc/rok)

NI *

Kod

Opis dowodu

Data (dzień/miesiąc/rok)

NI *

Kod	<input type="text"/>
Opis dowodu	<input type="text"/>
Data (dzień/miesiąc/rok)	<input type="text"/>

NI *

Kod	<input type="text"/>
Opis dowodu	<input type="text"/>
Data (dzień/miesiąc/rok)	<input type="text"/>

* Wypełnić NI (numer identyfikacyjny) odpowiedniego roszczenia

11. Dodatkowe oświadczenia i dalsze informacje (w razie potrzeby)

Niniejszym zwracam się do sądu o nakazanie pozwanemu (pozwany) zapłaty na rzecz powoda (powodów) kwoty powyższego roszczenia głównego wraz z odsetkami, karami umownymi oraz kosztami.

Oświadczam, że zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem podane informacje są prawdziwe.

Przyjmuję do wiadomości, że umyślne podanie nieprawdziwych informacji może skutkować zastosowaniem odpowiednich sankcji zgodnie z przepisami państwa członkowskiego, w którym wydano nakaz zapłaty.

Sporządzono w

Data (dzień/miesiąc/rok)

Podpis i pieczęć (w przypadku jej posiadania)

Załącznik I do pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty

Informacje dotyczące rachunku bankowego w celu uiszczenia opłat sądowych przez powoda
Kody:

02 Płatność kartą kredytową 03 Pobranie przez sąd z rachunku bankowego powoda

Kod

Właściciel rachunku

Nazwa banku (BIC) lub inny odpowiedni kod bankowy / rodzaj karty kredytowej

Numer rachunku / numer karty kredytowej

Międzynarodowy numer rachunku bankowego (IBAN) / data ważności i kod bezpieczeństwa karty kredytowej

Załącznik II do pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty

Sprzeciw wobec przekazania sprawy do postępowania zwykłego	
Sygnatura sprawy (należy wpisać, jeśli załącznik jest wysyłany do sądu oddzielnie)	<input type="text"/>
Sporządzono w	<input type="text"/>
Data (dzień/miesiąc/rok)	<input type="text"/>
Podpis i pieczęć (w odpowiednich przypadkach)	<input type="text"/>

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE WYPEŁNIANIA FORMULARZA

POZWU

Pouczenie

Niniejszy formularz należy wypełnić w języku lub w jednym z języków akceptowanych przez sąd rozpoznający sprawę. Uwaga: niniejszy formularz jest dostępny we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej, co może pomóc w jego wypełnieniu w wymaganym języku.

Jeżeli pozwany złoży sprzeciw wobec roszczenia, postępowanie będzie kontynuowane przed właściwymi sądami zgodnie z zasadami zwykłego postępowania cywilnego. Jeżeli w takiej sytuacji powód pragnie zakończyć postępowanie, powinien on wypełnić również załącznik II do niniejszego formularza. Załącznik ten powinien dotrzeć do sądu, zanim zostanie wydany europejski nakaz zapłaty.

Jeżeli pozew dotyczy roszczenia przeciwko konsumentowi w związku z umową konsumencką, należy go złożyć we właściwym sądzie państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce zamieszkania/siedziba konsumenta. W innych przypadkach pozew należy złożyć w sądzie, którego właściwość została ustalona zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Informacje na temat zasad określania właściwości sądu można znaleźć w europejskim atlasie sądowym (<http://ec.europa.eu/judicialatlascivil/html/index.htm>).

Proszę pamiętać o podpisaniu pozwu i umieszczeniu daty na ostatniej stronie.

Instrukcja

Każda część formularza rozpoczyna się listą kodów, którymi należy posługiwać się przy wypełnianiu odpowiednich rubryk.

1. Sąd

Dokonując wyboru sądu, należy wziąć pod uwagę podstawy właściwości sądu.

2. Strony i ich przedstawiciele

W tej części należy określić strony i ich ewentualnych przedstawicieli według kodów wskazanych w formularzu. Rubryka [Kod identyfikacyjny] powinna, w odpowiednich przypadkach, zawierać specjalny numer posiadany przez prawników w niektórych państwach członkowskich w celu komunikowania się z sądem drogą elektroniczną (patrz art. 7 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1896/2006+), numer w rejestrze przedsiębiorców lub organizacji albo numer identyfikacyjny właściwy dla osób fizycznych. W rubryce [Inne] można zamieścić inne informacje, które mogą pomóc w ustaleniu tożsamości osoby (np. data urodzenia, stanowisko wskazanej osoby w danym przedsiębiorstwie lub w danej organizacji). Jeżeli liczba stron lub przedstawicieli przekracza

cztery, proszę skorzystać z pola [11].

3. Podstawy właściwości sądu

Zob. pouczenie powyżej.

4. Transgraniczny charakter sprawy

Aby można było skorzystać z postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, przynajmniej dwie zaznaczone rubryki w tym polu powinny odnosić się do różnych państw.

5. Informacje dotyczące rachunku bankowego (nieobowiązkowe)

Pole [5.1] można wykorzystać do poinformowania sądu, jak powód zamierza uregulować opłaty sądowe. Uwaga: niektóre sposoby płatności mogą nie być uznawane przez sąd, do którego skierowany jest pozew. Należy sprawdzić, który sposób płatności zostanie przez sąd zaakceptowany. Informacje takie można uzyskać od danego sądu lub ze strony Europejskiej Sieci Sądowniczej w Sprawach Cywilnych i Handlowych (<http://ec.europa.eu/civiljustice>). W przypadku płatności kartą kredytową lub zgody na pobranie opłat przez sąd z rachunku powoda należy podać wymagane dane dotyczące karty kredytowej lub rachunku bankowego, wypełniając załącznik I do niniejszego formularza. W polu [5.2] powód może wskazać, w jaki sposób pozwany powinien dokonać zapłaty. Jeśli wybraną opcją jest przelew, proszę podać informacje dotyczące rachunku bankowego.

6. Roszczenie główne

W tym polu należy zamieścić opis roszczenia zasadniczego oraz okoliczności stanowiących podstawę roszczenia według kodów określonych w formularzu. Każdemu roszczeniu należy nadać numer identyfikacyjny („NI”), numerując je od 1 do 4. Każde roszczenie należy określić, umieszczając w okienkach obok numeru NI odpowiednie numery kodów 01, 02 i 03. W razie braku miejsca proszę wykorzystać pole [10]. Rubryka [Data (lub okres)] odnosi się np. do daty zawarcia umowy lub zajścia szkody lub do okresu najmu.

7. Odsetki

Jeżeli żądane są odsetki, należy zaznaczyć to w odniesieniu do każdego roszczenia według kodów wyszczególnionych w formularzu, przy czym samo roszczenie określone jest numerem NI nadanym w polu [6]. Kod musi składać się z odpowiednich cyfr (pierwszy wiersz kodów) oraz litery (drugi wiersz kodów). Np. jeżeli stawka odsetek została określona w umowie i została określona w skali rocznej, właściwym kodem jest 02A. Jeśli wymagane są odsetki naliczane do dnia wydania orzeczenia przez sąd, należy pozostawić niewypełnioną ostatnią rubrykę [do]. Kod 01 oznacza stawkę odsetek określoną ustawowo. Kod 02 oznacza stawkę odsetek ustaloną przez strony umowy. W przypadku kodu 03 (kapitalizacja odsetek) wskazana kwota powinna stanowić podstawę obliczania odsetek w pozostałej części rozpatrywanego okresu. Kapitalizacja odsetek oznacza sytuację, w której narosłe odsetki doliczane są do kwoty podstawowej i taka łączna kwota staje się podstawą naliczania dalszych odsetek. Uwaga: w transakcjach handlowych w znaczeniu dyrektywy 2000/35/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, ustawowa stawka odsetek jest równa aktualnej stopie procentowej stosowanej przez Europejski Bank Centralny do swoich głównych operacji refinansowania przeprowadzanych przed pierwszym dniem kalendarzowym danego półrocza („stawka referencyjna”) powiększonej o co najmniej siedem punktów procentowych. W przypadku państwa członkowskiego nie uczestniczącego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej, stawka referencyjna, o której mowa powyżej, oznacza równoważną stawkę ustaloną na poziomie krajowym (np. przez bank narodowy). W obu przypadkach stawkę referencyjną obowiązującą w pierwszym dniu kalendarzowym danego półrocza stosuje się przez następnych sześć miesięcy (zob. art. 3 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2000/35/WE). „Stopa bazowa (EBC)” odnosi się do stopy procentowej stosowanej przez Europejski Bank

Centralny w głównych operacjach refinansowych.

8. Kary umowne (jeśli dotyczy)

9. Koszty (jeśli dotyczy)

Jeżeli żądany jest zwrot kosztów, koszty te należy opisać przy użyciu kodów określonych w niniejszym formularzu. Rubrykę [wyszczególnić] należy wypełnić tylko w przypadku kodu 02, czyli gdy żądany jest zwrot kosztów innych niż opłaty sądowe. Do takich innych kosztów zaliczają się np. wynagrodzenie pełnomocnika powoda lub koszty postępowania przedsądowego. Jeżeli powód wnosi o zwrot opłat sądowych, jednak nie zna ich dokładnej kwoty, powinien wypełnić rubrykę [Kod] (01), może jednak nie wypełniać rubryki [Kwota], która zostanie później wypełniona przez sąd.

10. Dowody na poparcie roszczenia

W tym polu należy określić dostępne dowody na poparcie każdego z roszczeń przy użyciu kodów wskazanych w formularzu. W rubryce [Opis dowodu] należy wpisać np. tytułu, nazwę lub numer referencyjny danego dokumentu, kwotę wymienioną w danym dokumencie lub nazwisko i imię świadka albo biegłego.

11. Oświadczenia dodatkowe i dalsze informacje (w razie potrzeby)

Pole to można wykorzystać w razie braku miejsca w jakimkolwiek polu powyżej lub, w razie konieczności, do podania dodatkowych informacji przydatnych dla sądu. Np. jeśli jest kilku pozwanych, z których każdy odpowiada za część roszczenia, w polu tym należy określić kwoty należne od każdego z pozwanych.

Załącznik I

Należy w nim wpisać informacje dotyczące karty kredytowej powoda lub jego rachunku bankowego, jeżeli pragnie on uregulować opłaty sądowe korzystając z karty kredytowej lub wyrażając zgodę na pobranie opłaty przez bank z jego rachunku. Uwaga: niektóre sposoby płatności wskazane w tej części mogą nie być akceptowane przez sąd, do którego skierowany jest niniejszy pozew; informacje podane w załączniku I nie są przesyłane pozwanemu.

Załącznik II

Należy w nim poinformować sąd o decyzji powoda, jeśli nie wyraża on zgody na kontynuację postępowania po złożeniu przez pozwanego sprzeciwu wobec roszczenia. Jeśli informacja zawarta w tym załączniku wysyłana jest do sądu po wysłaniu pozwu, należy pamiętać o wpisaniu sygnatury sprawy nadanej przez sąd. Uwaga: informacje podane w załączniku II nie są przesyłane pozwanemu.

Jeżeli chodzi o formę składania wniosków to rozporządzenie przewiduje dwie możliwości: w formie papierowej oraz elektronicznej. Podkreślić należy iż rozporządzenie wskazuje na możliwość zrezygnowania z określonego podpisu elektronicznego. Takie rozwiązanie przyjęte jest np. w Austrii, w którym wniosek wymaga posłużenia się osobistym kodem.

Artykuł 7

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty

5. Pozew wnosi się w formie papierowej lub za pomocą innego środka komunikacji, w tym komunikacji elektronicznej, akceptowanego przez państwo członkowskie wydania i dostępnego sądowi wydania.

6. Pozew musi być podpisany przez powoda lub, w odpowiednich przypadkach, przez jego przedstawiciela. Jeżeli pozew jest składany w formie elektronicznej zgodnie z ust. 5, musi być on podpisany zgodnie z art. 2 ust. 2 dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych⁽⁷⁾. Podpis taki jest uznawany w państwie członkowskim wydania i nie może podlegać dodatkowym wymogom. Tego rodzaju podpis elektroniczny nie jest jednak wymagany, jeżeli - i w takim zakresie, w jakim - w sądach państwa członkowskiego wydania funkcjonuje alternatywny system komunikacji elektronicznej, do którego dostęp ma określona grupa uprzednio zarejestrowanych uwierzytelnionych użytkowników i który umożliwia ich bezpieczną identyfikację. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o takich systemach komunikacji.

Badanie pozwu pod względem formalnym

Artykuł 8

Badanie pozwu

Na podstawie pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty sąd rozpatrujący sprawę bada, tak szybko jak to możliwe, czy spełnione są wymogi określone w art. 2, 3, 4, 6 i 7 i czy pozew wydaje się być uzasadniony. Badanie takie może mieć formę procedury zautomatyzowanej.

Podkreślić należy, że korzyści płynące z pełnej automatycznej procedury elektronicznej można osiągnąć, jeżeli badanie roszczenia zostanie ograniczone wyłącznie do jego zasadności. W pozostałych wypadkach wymaga się badania przez sędziego.

Pozew, który nie spełnia określonych wymagań może zostać uzupełniony lub poprawiony w oparciu o dyspozycję art. 9 rozporządzenia.

Artykuł 9

Uzupełnienie i poprawienie pozwu

1. W przypadku niespełnienia wymogów określonych w art. 7, sąd umożliwia powodowi uzupełnienie lub poprawienie pozwu, **chyba że roszczenie jest oczywiście nieuzasadnione lub pozew jest niedopuszczalny**. Sąd korzysta z formularza B, określonego w załączniku II.

2. W przypadku wezwania powoda do uzupełnienia lub poprawienia pozwu, **sąd określa termin**, który uważa za odpowiedni w danych okolicznościach. Sąd może przedłużać termin według własnego uznania.

Wezwanie powoda do uzupełnienia lub poprawienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty Formularz B Art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd

Adres

Kod pocztowy

Sygnatura sprawy

Sporządzono w (miejscowość)

Data (dzień/miesiąc/rok)

<input type="text"/>
Miejscowość
<input type="text"/>
Państwo
<input type="text"/>

Podpis lub pieczęć
<input type="text"/>

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:		
01 Powód	02 Pozwany	03 Pełnomocnik powoda *
04 Pełnomocnik pozwanego *	05 Przedstawiciel ustawowy powoda **	06 Przedstawiciel ustawowy pozwanego **
Kod		
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>	
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>	
Adres	<input type="text"/>	
Kod pocztowy	<input type="text"/>	
Miejscowość	<input type="text"/>	
Państwo	<input type="text"/>	
Telefon ***	<input type="text"/>	
Faks ***	<input type="text"/>	
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>	
Zawód ***	<input type="text"/>	
Inne ***	<input type="text"/>	
Kod		
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>	
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>	
Adres	<input type="text"/>	
Kod pocztowy	<input type="text"/>	
Miejscowość	<input type="text"/>	
Państwo	<input type="text"/>	
Telefon ***	<input type="text"/>	
Faks ***	<input type="text"/>	
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>	
Zawód ***	<input type="text"/>	
Inne ***	<input type="text"/>	
Kod		

Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
*np. prawnik ** np. rodzic, opiekun, członek zarządu *** nieobowiązkowe	

Po zbadaniu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty prosimy o niezwłoczne uzupełnienie lub poprawienie załączonego pozwu zgodnie z poniższymi wskazówkami, nie później niż do dnia

Pierwotny pozew należy uzupełnić lub poprawić w języku lub w jednym z języków akceptowanych przez sąd rozpoznający sprawę.

Jeśli pozew nie zostanie uzupełniony lub poprawiony w terminie określonym powyżej, sąd odrzuci pozew zgodnie z przepisami rozporządzenia.

Pozew nie został wypełniony we właściwym języku. Proszę go wypełnić w jednym z następujących języków:

☐ 01 czeski	☐ 02 niemiecki
☐ 03 estoński	☐ 04 hiszpański

☐ 05 grecki	☐ 06 francuski
☐ 07 włoski	☐ 08 łotewski
☐ 09 litewski	☐ 10 węgierski
☐ 11 maltański	☐ 12 niderlandzki
☐ 13 polski	☐ 14 portugalski
☐ 15 słowacki	☐ 16 słoweński
☐ 17 fiński	☐ 18 szwedzki
☐ 19 angielski	☐ 20 inny (proszę określić)
Kod języka	<input type="text"/>
Określenie języka (tylko dla kodu 20)	<input type="text"/>

Należy uzupełnić lub skorygować następujące elementy:

Kody:	
01 Strony i ich przedstawiciele	02 Okoliczności uzasadniające właściwość sądu
03 Transgraniczny charakter sprawy	04 Informacje dotyczące rachunku bankowego
05 Roszczenie główne	06 Odsetki
07 Kary umowne	08 Koszty
09 Dowody	10 Oświadczenia dodatkowe
11 Podpis lub nazwisko	
Kod	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Proszę określić	<input type="text"/>

Jeżeli wymagania przewidziane dla ENZ zostały spełnione jedynie w stosunku do części roszczenia, wówczas sąd powiadamia o tym stronę powodową, w celu podjęcia przez nią określonej decyzji.

Artykuł 10

Zmiana pozwu

1. Jeżeli wymogi określone w art. 8 są spełnione jedynie w odniesieniu do części roszczenia, sąd powiadamia o tym powoda, korzystając z formularza C, określonego w załączniku III. Powód jest wzywany do przyjęcia lub odrzucenia propozycji wydania europejskiego nakazu zapłaty na kwotę określoną przez sąd i jest informowany o skutkach swojej decyzji. Powód udziela odpowiedzi, zwracając formularz C przesłany przez sąd, w terminie wyznaczonym przez sąd zgodnie z art. 9 ust. 2.
2. Jeżeli powód przyjmuje propozycję sądu, sąd wydaje europejski nakaz zapłaty zgodnie z art. 12 w odniesieniu do części roszczenia zaakceptowanej przez powoda. Skutki w stosunku do pozostałej części pierwotnego roszczenia określa prawo krajowe.
3. Jeżeli powód nie prześle odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd lub odrzuci propozycję sądu, sąd odrzuca w całości pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

Propozycja zmiany pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty skierowana do powoda
Formularz C Art.10 ust.1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>

Sygnatura sprawy	<input type="text"/>
Sporządzono w (miejscowość)	<input type="text"/>
Data (dzień/miesiąc/rok)	<input type="text"/>
Podpis lub pieczęć	<input type="text"/>

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:

01 Powód
04 Pełnomocnik
pozwanego *

02 Pozwany
05 Przedstawiciel ustawowy
powoda **

03 Pełnomocnik powoda *
06 Przedstawiciel ustawowy
pozwanego **

Kod

Nazwisko, imię / nazwa
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)
Adres
Kod pocztowy
Miejscowość
Państwo
Telefon ***
Faks ***

<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>

Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

*np. prawnik

** np. rodzic, opiekun, członek zarządu

*** nieobowiązkowe

Po zbadaniu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty sąd uznał, że roszczenie tylko w części spełnia niezbędne wymogi. W związku z tym sąd proponuje zmienić pozew w następujący sposób:

Prosimy o niezwłoczne przesłanie sądowi odpowiedzi nie później niż do dnia

Jeśli odpowiedź nie zostanie wysłana w terminie określonym powyżej lub jeśli powyższa propozycja nie zostanie przyjęta, sąd w całości odrzuci pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty zgodnie z przepisami rozporządzenia.

Jeśli niniejsza propozycja zostanie przyjęta, sąd wyda europejski nakaz zapłaty dotyczący wspomnianej części roszczenia. Od prawa krajowego państwa członkowskiego, w którym położony jest sąd rozpatrujący sprawę, zależy, czy w dalszym postępowaniu powód będzie mógł dochodzić pozostałej części pierwotnego roszczenia nieobjętej europejskim nakazem zapłaty.

Przyjmuję powyższą propozycję sądu

Nie przyjmuję powyższej propozycji sądu

Sporządzono w (miejscowość)

Data (dzień/miesiąc/rok)

Nazwisko, imię

Podpis lub pieczęć

Rozporządzenie przewiduje również przyczyny odrzucenia pozwu o wydanie ENZ

Artykuł 11

Odrzucenie pozwu

1. Sąd odrzuca pozew, jeżeli:

a) wymogi określone w art. 2, 3, 4, 6 i 7 nie zostały spełnione;

lub

b) roszczenie jest oczywiście nieuzasadnione;

lub

c) powód nie przesłał odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd zgodnie z art. 9 ust. 2;

lub

d) powód nie przesłał odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd lub odrzucił propozycję sądu zgodnie z art. 10.

O przyczynach odrzucenia pozwu powód jest informowany przy użyciu formularza D, określonego w załączniku IV.

2. Od odrzucenia pozwu nie przysługuje odwołanie.

3. Odrzucenie pozwu nie zamyka powodowi możliwości dochodzenia roszczenia w nowym pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty lub przy zastosowaniu dowolnej innej procedury przewidzianej prawem państwa członkowskiego.

Postanowienie o odrzuceniu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty Formularz D Art. 11 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd
<input type="text"/>
Adres
<input type="text"/>
Kod pocztowy
<input type="text"/>
Miejscowość
<input type="text"/>
Państwo
<input type="text"/>

Sygnatura sprawy

Sporządzono w (miejscowość)

Data (dzień/miesiąc/rok)

Podpis lub pieczęć

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:

01 Powód

02 Pozwany

03 Pełnomocnik powoda *

04 Pełnomocnik
pozwanego *

05 Przedstawiciel ustawowy
powoda **

06 Przedstawiciel ustawowy
pozwanego **

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>

Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>

*np. prawnik ** np. rodzic, opiekun, członek zarządu *** nieobowiązkowe

Sąd zbadał pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006*, i postanowił o odrzuceniu pozwu z następującego(-ych) powodu(-ów):

- 01 Pozew nie jest objęty zakresem zastosowania określonym w art. 2 rozporządzenia (art. 11 ust. 1 lit. a).
- 02 Pozew nie dotyczy sprawy transgranicznej w rozumieniu art. 3 rozporządzenia (art. 11 ust. 1 lit. a).
- 03 Pozew nie dotyczy roszczenia pieniężnego o oznaczonej wysokości, które jest wymagalne, zgodnie z art. 4 rozporządzenia (art. 11 ust. 1 lit. a).
- 04 Sprawa nie należy do właściwości sądu ustalonej zgodnie z art. 6 rozporządzenia (art. 11 ust. 1 lit. a).
- 05 Pozew nie spełnia wymogów, określonych w art. 7 rozporządzenia (art. 11 ust. 1 lit. a).
- 06 Roszczenie jest oczywiście nieuzasadnione (art. 11 ust. 1 lit. b).
- 07 Pozew nie został uzupełniony lub poprawiony w terminie określonym przez sąd (art. 9 ust. 2 i art. 11 ust. 1 lit. c).
- 08 Pozew nie został zmieniony w terminie określonym przez sąd (art. 10 i art. 11 ust. 1 lit. d).

Podstawa (podstawy) odrzucenia pozwu (proszę użyć kodu)

Kod	<input type="text"/>
Informacje szczegółowe - w razie konieczności	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Informacje szczegółowe - w razie konieczności	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Informacje szczegółowe - w razie konieczności	<input type="text"/>
Kod	<input type="text"/>
Informacje szczegółowe - w razie konieczności	<input type="text"/>

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje odwołanie. Nie wyklucza to jednak możliwości złożenia nowego pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty lub skorzystania z innego postępowania dostępnego na mocy prawa państwa członkowskiego.

Procedura wydania Europejskiego Nakazu Zapłaty

Jeżeli pozew odpowiada wszystkim wymogom formalnym, został we właściwym terminie uzupełniony lub poprawiony, nie podlega odrzuceniu wówczas sąd podejmuje decyzję o wydaniu ENZ.

Artykuł 12

Wydanie europejskiego nakazu zapłaty

1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 8, **sąd, tak szybko jak to możliwe, zwykle w terminie 30 dni od wniesienia pozwu**, wydaje europejski nakaz zapłaty przy użyciu formularza E, określonego w załączniku V.

Termin 30 dni nie obejmuje czasu, który zajęły powodowi uzupełnienie, poprawienie lub zmiana pozwu.

2. Europejski nakaz zapłaty jest wydawany **wraz z odpisem pozwu**. Nie zawiera on informacji podanych przez powoda w załącznikach I i II do formularza A.

3. Europejski nakaz zapłaty zawiera pouczenie, że pozwany może:

a) zapłacić powodowi kwotę wskazaną w nakazie;

lub

b) wnieść sprzeciw poprzez jego przesłanie sądowi wydania w terminie 30 dni od doręczenia mu nakazu.

4. W europejskim nakazie zapłaty pozwanego informuje się, że:

a) nakaz został wydany wyłącznie na podstawie informacji przekazanych przez powoda i niezwyfikowanych przez sąd;

b) nakaz stanie się wykonalny, chyba że do sądu zostanie wniesiony sprzeciw zgodnie z art. 16;

c) w przypadku wniesienia sprzeciwu postępowanie będzie kontynuowane przed właściwymi sądami państwa członkowskiego wydania zgodnie z przepisami regulującymi zwykle postępowanie cywilne, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania.

5. **Sąd zapewnia doręczenie nakazu pozwanemu zgodnie z prawem krajowym, w sposób zgodny z minimalnymi standardami określonymi w art. 13, 14 i 15.**

Europejski nakaz zapłaty Formularz E Art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Sygnatura sprawy

Sporządzono w (miejscowość)

Data (dzień/miesiąc/rok)

Podpis lub pieczęć

Państwo
<input type="text"/>

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:	
01 Powód	02 Pozwany
04 Pełnomocnik pozwanego *	05 Przedstawiciel ustawowy powoda **
	03 Pełnomocnik powoda *
	06 Przedstawiciel ustawowy pozwanego **
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>

Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
* np. prawnik ** np. rodzic, opiekun, członek zarządu *** nieobowiązkowe	

EUR	euro	CYP	funt cypryjski	CZK	korona czeska
EEK	korona estońska	GBP	funt brytyjski	HUF	forint węgierski
LTL	lit litewski	LVL	łat łotewski	MTL	lir maltański
PLN	złoty polski	SEK	korona szwedzka	SIT	tolar słoweński
SKK	korona słowacka				
Inna (zgodnie z międzynarodowym kodem bankowym)					
<p>Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006* sąd na podstawie załączonego pozwu wydał niniejszy europejski nakaz zapłaty. Na mocy niniejszego orzeczenia pozwanemu nakazuje się zapłatę powodowi następującej kwoty:</p>					
Pozwany 1					
Nazwisko, imię / nazwa przedsiębiorstwa				<input type="text"/>	
Data (dzień/miesiąc/rok)				<input type="text"/>	

	Waluta	Kwota
Roszczenie główne		
Odsetki (od dnia)		
Kary umowne		
Koszty		
Kwota całkowita		

Pozwany 2

Nazwisko, imię / nazwa przedsiębiorstwa

Data (dzień/miesiąc/rok)

	Waluta	Kwota
Roszczenie główne		
Odsetki (od dnia)		
Kary umowne		
Koszty		
Kwota całkowita		

☐ Odpowiedzialność solidarna

WAŻNE INFORMACJE DLA POZWANEGO

Niniejszym poucza się pozwanego, że:

- a. Ma on możliwość:
 - i. zapłacenia powodowi kwoty wskazanej w niniejszym nakazie; albo
 - ii. wniesienia sprzeciwu do sądu, który wydał niniejszy nakaz, w terminie wskazanym w lit. b);
- b. Sprzeciw należy wysłać do sądu w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego nakazu. Termin ten rozpoczyna bieg w dniu następującym po dniu doręczenia niniejszego nakazu. Obejmuje on soboty, niedziele i święta. Jeżeli ostatni dzień tego okresu przypada w sobotę, niedzielę lub święto, termin upływa w następnym dniu roboczym (zob. rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. *). Uwzględniane są święta w państwie członkowskim, w którym położony jest sąd;
- c. Niniejszy nakaz został wydany wyłącznie na podstawie informacji dostarczonych przez powoda. Informacje te nie zostały zweryfikowane przez sąd;
- d. Niniejszy nakaz stanie się wykonalny, chyba że do sądu zostanie wniesiony sprzeciw w terminie wskazanym w lit. b);
- e. W przypadku wniesienia sprzeciwu, postępowanie będzie kontynuowane przed właściwymi sądami państwa członkowskiego, w którym został wydany niniejszy nakaz, zgodnie z zasadami zwykłego postępowania cywilnego, chyba że powód wyraźnie

zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania.

* Dz.U. L 124 z 8.6.1971, str. 1 (de, fr, it, nl)

wydanie specjalne w języku angielskim: seria I rozdz. 1971(II) str. 0354

wydanie specjalne w języku greckim: rozdz. 01 tom 1 str. 0131

wydanie specjalne w języku portugalskim i hiszpańskim: rozdz. 01 tom 1 str. 0149

wydanie specjalne w języku fińskim i szwedzkim: rozdz. 1 tom 1 str. 0071

wydania specjalne w językach: czeskim, estońskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, polskim, słowackim i słoweńskim: rozdział 01, tom 1, str. 51.

Doręczenie Europejskiego Nakazu Zapłaty pozwanemu.

Podobnie jak to miało miejsce w przypadku ETE wynikającego z Rozporządzenia 805/2004 doręczenie ENZ pozwanemu może odbyć się: za potwierdzeniem odbioru przez pozwanego, bez potwierdzenia odbioru przez pozwanego, doręczenie przedstawicielowi.

Artykuł 13

Doręczenie za potwierdzeniem odbioru przez pozwanego

Europejski nakaz zapłaty może zostać doręczony pozwanemu zgodnie z prawem krajowym państwa, w którym ma nastąpić doręczenie, w jeden z następujących sposobów:

- a) doręczenie osobiste potwierdzone podpisaniem przez pozwanego poświadczeniem odbioru, zawierającym datę odbioru;*
- b) doręczenie osobiste potwierdzone dokumentem podpisanym przez właściwą osobę, która dokonała doręczenia, stwierdzającym, że pozwany otrzymał dokument lub bezpodstawnie odmówił jego przyjęcia, zawierającym datę doręczenia;*
- c) doręczenie drogą pocztową za podpisanym i zwróconym przez pozwanego poświadczeniem odbioru zawierającym datę odbioru;*
- d) doręczenie drogą elektroniczną, taką jak faks lub poczta elektroniczna, za podpisanym i zwróconym przez pozwanego poświadczeniem odbioru zawierającym datę odbioru.*

Artykuł 14

Doręczenie bez potwierdzenia odbioru przez pozwanego

1. Europejski nakaz zapłaty może zostać również doręczony pozwanemu zgodnie z prawem krajowym państwa, w którym ma nastąpić doręczenie, w jeden z następujących sposobów:

- a) doręczenie osobiste na prywatny adres pozwanego osobie zamieszkałej z pozwanym w tym samym gospodarstwie domowym lub tam zatrudnionej;*
- b) w przypadku pozwanego prowadzącego działalność gospodarczą lub osoby prawnej, doręczenie osobiste w lokalu przedsiębiorstwa pozwanego osobie zatrudnionej przez pozwanego;*
- c) złożenie nakazu w skrzynce pocztowej pozwanego;*
- d) złożenie nakazu w urzędzie pocztowym lub w siedzibie właściwego organu władzy publicznej, za pisemnym powiadomieniem o takim złożeniu pozostawionym w skrzynce pocztowej pozwanego, pod warunkiem że pisemne powiadomienie wyraźnie określa charakter dokumentu jako dokumentu sądowego lub skutek prawny powiadomienia polegający na uznaniu nakazu za doręczony i rozpoczęciu biegu terminów;*
- e) doręczenie drogą pocztową bez potwierdzenia zgodnie z ust. 3, gdy pozwany ma adres w państwie członkowskim wydania;*
- f) drogą elektroniczną, za automatycznym potwierdzeniem dostarczenia, pod warunkiem że pozwany uprzednio wyraźnie zgodził się na taki sposób doręczania.*

2. Do celów niniejszego rozporządzenia doręczenie zgodnie z ust. 1 nie jest dopuszczalne, jeżeli nie ma pewności co do adresu pozwanego.

3. Doręczenie zgodnie z ust. 1 lit. a), b), c) i d) jest poświadczane poprzez:

- a) dokument podpisany przez właściwą osobę, która dokonała doręczenia, wskazujący:
- (i) sposób doręczenia;
- oraz
- (ii) datę doręczenia;
- oraz
- (iii) w przypadku gdy nakaz został doręczony osobie innej niż pozwany - nazwisko tej osoby i stosunek, w jakim pozostaje ona do pozwanego;
- lub
- b) potwierdzenie odbioru przez osobę, do rąk której nastąpiło doręczenie, do celów ust. 1 lit. a) i b).

Artykuł 15

Doręczenie przedstawicielowi

Doręczenia zgodnie z art. 13 lub 14 można dokonać także przedstawicielowi pozwanego.

Sprzeciw od Europejskiego Nakazu Zapłaty

Jedną z form obrony pozwanego przed żądaniem powoda jest możliwość zgłoszenia przez niego sprzeciwu w sposób określony w art. 16 rozporządzenia.

Artykuł 16

Sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty

1. Pozwany może wnieść do sądu wydania sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty przy użyciu formularza F, określonego w załączniku VI, który jest doręczany pozwanemu wraz z europejskim nakazem zapłaty.

2. **Sprzeciw musi zostać wysłany w terminie 30 dni od doręczenia nakazu pozwanemu.**

3. W sprzeciwie pozwany wskazuje, że kwestionuje roszczenie, **bez konieczności precyzowania powodów.**

4. Sprzeciw wnosi się w formie papierowej lub za pomocą innego środka komunikacji, w tym komunikacji elektronicznej, akceptowanego przez państwo członkowskie wydania i dostępnego dla sądu wydania.

5. Sprzeciw musi być podpisany przez pozwanego lub, w odpowiednich przypadkach, przez jego przedstawiciela. Jeżeli sprzeciw jest składany w formie elektronicznej zgodnie z ust. 4, musi być on podpisany zgodnie z art. 2 ust. 2 dyrektywy 1999/93/WE. Podpis taki jest uznawany w państwie członkowskim wydania i nie może podlegać dodatkowym wymogom.

Tego rodzaju podpis elektroniczny nie jest jednak wymagany, jeżeli - i w takim zakresie, w jakim - w sądach państwa członkowskiego wydania funkcjonuje alternatywny system komunikacji elektronicznej, do którego dostęp ma określona grupa uprzednio zarejestrowanych uwierzytelnionych użytkowników i który umożliwia ich bezpieczną identyfikację. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o takich systemach komunikacji.

Sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty Formularz F Art.16 ust.1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd

Adres

Sygnatura sprawy

(wypełnia sąd)

Wpływ do sądu

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:

01 Powód

02 Pozwany

03 Pełnomocnik powoda *

04 Pełnomocnik

05 Przedstawiciel ustawowy

06 Przedstawiciel ustawowy

pozwanego *

powoda **

pozwanego **

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

Telefon ***

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

Telefon ***

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

Kod

Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
* np. prawnik nieobowiązkowe ** np. rodzic, opiekun, członek zarządu ***	

Niniejszym wnoszę sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty wydanego w	
dniu	<input type="text"/>
Sporządzono w (miejscowość)	<input type="text"/>
Data (dzień/miesiąc/rok)	<input type="text"/>
Nazwisko, imię	<input type="text"/>
Podpis lub pieczęć	<input type="text"/>

Skutki wniesienia sprzeciwu określa art. 17 rozporządzenia.

Artykuł 17

Skutki wniesienia sprzeciwu

1. W przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie określonym w art. 16 ust. 2 dalsze postępowanie odbywa się przed właściwymi sądami w państwie członkowskim wydania zgodnie z przepisami regulującymi zwykle postępowanie cywilne, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania.

Dochodzenie przez powoda roszczenia przy wykorzystaniu postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty pozostaje zgodnie z prawem krajowym bez uszczerbku dla jego sytuacji w toku dalszego zwykłego postępowania cywilnego.

2. Przekazanie sprawy do zwykłego postępowania cywilnego w rozumieniu ust. 1 podlega prawu państwa członkowskiego wydania.

3. Powód jest informowany o tym, czy pozwany wniósł sprzeciw i czy nastąpiło przekazanie sprawy do zwykłego postępowania cywilnego.

Oprócz złożenia sprzeciwu pozwany ma możliwość wystąpienia na podstawie art. 20 rozporządzenia o ponowne sprawdzenie europejskiego nakazu zapłaty w szczególnych wypadkach.

Artykuł 20

Ponowne badanie w wyjątkowych przypadkach

1. Po upływie terminu określonego w art. 16 ust. 2 pozwany jest uprawniony do złożenia wniosku o ponowne zbadanie europejskiego nakazu zapłaty przez właściwy sąd w państwie członkowskim wydania w przypadkach, gdy:

a) (i) nakaz zapłaty został doręczony w jeden ze sposobów przewidzianych w art. 14;

oraz

(ii) doręczenie nie nastąpiło w odpowiednim czasie umożliwiającym mu przygotowanie się do obrony, bez winy z jego strony;

lub

b) pozwany nie miał możliwości sprzeciwienia się roszczeniu z powodu siły wyższej lub z powodu nadzwyczajnych okoliczności, które były przez niego niezawinione;

pod warunkiem niezwłocznego podjęcia przez niego działań w obu przypadkach.

2. Po upływie terminu określonego w art. 16 ust. 2 pozwany jest również uprawniony do złożenia wniosku o ponowne zbadanie europejskiego nakazu zapłaty przez właściwy sąd w państwie członkowskim wydania, w przypadku gdy wydanie nakazu zapłaty było w sposób oczywisty błędne w świetle wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu lub ze względu na inne wyjątkowe okoliczności.

3. Jeżeli sąd odrzuci wniosek pozwanego z tego powodu, że nie zachodzi żadna z okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, uzasadniających ponowne zbadanie nakazu, europejski nakaz zapłaty pozostaje w mocy.

Jeżeli sąd uzna, że ponowne zbadanie nakazu jest uzasadnione z uwagi na jedną z przyczyn określonych w ust. 1 i 2, europejski nakaz zapłaty traci moc.

Wykonanie ENZ

Przed wszystkim ENZ musi otrzymać stwierdzenie wykonalności na podstawie art. 18 rozporządzenia.

Artykuł 18

Wykonalność

1. Jeżeli w terminie określonym w art. 16 ust. 2, przy uwzględnieniu odpowiedniego czasu potrzebnego do wpłynięcia oświadczenia, do sądu wydania nie wpłynie sprzeciw, sąd wydania niezwłocznie stwierdza wykonalność europejskiego nakazu zapłaty przy użyciu formularza G, określonego w załączniku VII. Sąd sprawdza datę doręczenia.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, wymogi formalne dotyczące wykonalności podlegają prawu krajowemu państwa członkowskiego wydania.

3. Sąd przesyła wykonalny europejski nakaz zapłaty powodowi.

Stwierdzenie wykonalności Formularz G Art. 18 ust.1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

1. Sąd

Sąd	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>

Sygnatura sprawy

Sporządzono w (miejscowość)

Data (dzień/miesiąc/rok)

Podpis lub pieczęć

2. Strony i ich przedstawiciele

Kody:

01 Powód

02 Pozwany

03 Pełnomocnik powoda *

04 Pełnomocnik
pozwanego *

05 Przedstawiciel ustawowy
powoda **

06 Przedstawiciel ustawowy
pozwanego **

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość

Państwo

Telefon ***

Faks ***

Adres poczty elektronicznej ***

Zawód ***

Inne ***

Kod

Nazwisko, imię / nazwa

Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Adres

Kod pocztowy

Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
Kod	
Nazwisko, imię / nazwa	<input type="text"/>
Kod identyfikacyjny (jeśli dotyczy)	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>
Miejscowość	<input type="text"/>
Państwo	<input type="text"/>
Telefon ***	<input type="text"/>
Faks ***	<input type="text"/>
Adres poczty elektronicznej ***	<input type="text"/>
Zawód ***	<input type="text"/>
Inne ***	<input type="text"/>
* np. prawnik nieobowiązkowe	** np. rodzic, opiekun, członek zarządu

Sąd niniejszym stwierdza, że załączony europejski nakaz zapłaty wydany w

dniu [] i doręczony w dniu [] jest wykonalny zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006.

Uwaga

Załączony europejski nakaz zapłaty jest automatycznie wykonalny we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej oprócz Danii, bez potrzeby ponownego stwierdzenia jego wykonalności w państwie członkowskim, w którym ma być wykonany, i bez możliwości sprzeciwienia się jego uznaniu. Postępowanie wykonawcze polega prawu państwa członkowskiego wykonania, o ile rozporządzenie nie stanowi inaczej.

Następnie zastosowanie znajdują art. 19 i 21 rozporządzenia.

Artykuł 19

Uchylenie exequatur

Europejski nakaz zapłaty, który stał się wykonalny w państwie członkowskim wydania, jest uznawany i wykonywany w innych państwach członkowskich bez potrzeby stwierdzenia wykonalności i bez możliwości sprzeciwienia się jego uznaniu.

Artykuł 21

Wykonanie

1. Bez uszczerbku dla przepisów niniejszego rozporządzenia, postępowanie wykonawcze podlega prawu państwa członkowskiego wykonania.

Europejski nakaz zapłaty, który stał się wykonalny, jest wykonywany na takich samych warunkach jak wykonalne orzeczenie wydane w państwie członkowskim wykonania.

2. W celu wykonania nakazu w innym państwie członkowskim powód przedstawia właściwym organom egzekucyjnym tego państwa członkowskiego:

a) *odpis europejskiego nakazu zapłaty, którego wykonalność została stwierdzona przez sąd wydania i który spełnia wymogi niezbędne do stwierdzenia jego autentyczności;*
oraz

b) *w razie potrzeby, tłumaczenie europejskiego nakazu zapłaty na język urzędowy państwa członkowskiego wykonania lub, jeżeli w tym państwie członkowskim obowiązuje kilka języków urzędowych, na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych, w jakim zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego prowadzi się postępowanie sądowe w miejscu, gdzie dochodzi się wykonania, lub na inny język wskazany przez państwo członkowskie wykonania jako akceptowany. Każde państwo członkowskie może wskazać język lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż jego własny język urzędowy, które może zaakceptować do celów wydania europejskiego nakazu zapłaty. Tłumaczenie musi być poświadczane przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia w jednym z państw członkowskich.*

3. Powód ubiegający się w jednym z państw członkowskich o wykonanie europejskiego nakazu zapłaty wydanego w innym państwie członkowskim, nie jest zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia, gwarancji lub kaucji, bez względu na ich nazwę, z tego tytułu, że jest on cudzoziemcem lub nie posiada miejsca zamieszkania albo miejsca pobytu w państwie członkowskim wykonania.

Sąd wykonujący ENZ może jedynie w określonych wypadkach odmówić jego wykonania lub też zawiesić lub ograniczyć jego wykonanie.

Artykuł 22

Odmowa wykonania

1. Na wniosek pozwanego sąd właściwy w państwie członkowskim wykonania odmawia wykonania, jeżeli europejskiego nakazu zapłaty nie można pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem lub nakazem wydanym w jednym z państw członkowskich albo w państwie trzecim, pod warunkiem że:

- a) *wcześniejsze orzeczenie lub nakaz zostały wydane w odniesieniu do tego samego przedmiotu sporu i dotyczyły tych samych stron;*
oraz
- b) *wcześniejsze orzeczenie lub nakaz spełniają warunki niezbędne do uznania ich w państwie członkowskim wykonania;*
oraz
- c) *niemożność pogodzenia nakazu z wcześniejszym orzeczeniem lub nakazem nie mogła być podniesiona w formie zarzutu w postępowaniu sądowym w państwie członkowskim wydania.*
2. *Na wniosek sąd odmawia również wykonania, jeżeli - i w takim zakresie, w jakim - pozwany zapłacił powodowi kwotę orzeczoną w europejskim nakazie zapłaty.*
3. *W żadnym przypadku europejski nakaz zapłaty nie może być przedmiotem ponownego badania pod względem merytorycznym w państwie członkowskim wykonania.*
- informacje o jednostce*
tezy z piśmiennictwa
- Artykuł 23**
Zawieszenie lub ograniczenie wykonania
W przypadku złożenia przez pozwanego wniosku o ponowne zbadanie nakazu zgodnie z art. 20, właściwy sąd w państwie członkowskim wykonania może na wniosek pozwanego:
- a) *ograniczyć postępowanie wykonawcze do środków zabezpieczających;*
lub
- b) *uzależnić wykonanie od złożenia zabezpieczenia określonego przez sąd;*
lub
- c) *w wyjątkowych przypadkach zawiesić postępowanie wykonawcze.*

Powód przy składaniu pozwu, ani pozwany przy składaniu sprzeciwu nie muszą być reprezentowani przez adwokata lub innego prawnika – art. 24 rozporządzenia.

Koszty postępowania

Określa je art. 25 i 28 rozporządzenia

Artykuł 25

Oplaty sądowe

1. *Łączne opłaty sądowe w przypadku postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz zwykłego postępowania cywilnego, które toczy się w przypadku wniesienia sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty w państwie członkowskim, nie mogą być wyższe niż opłaty sądowe w przypadku zwykłego postępowania cywilnego, które odbyłoby się bez poprzedzającego je postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty w tym państwie członkowskim.*

2. *Do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się, że opłaty sądowe obejmują opłaty i należności na rzecz sądu, których kwota jest ustalana zgodnie z prawem krajowym.*

Artykuł 28

Informacje o kosztach doręczenia i wykonania

Państwa członkowskie współpracują w celu zapewnienia ogółowi społeczeństwa oraz środowiskom zawodowym informacji na temat:

a) *kosztów doręczania dokumentów;*

oraz

b) *organów właściwych w sprawach wykonania do celów stosowania art. 21, 22 i 23, w szczególności za pośrednictwem europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych ustanowionej zgodnie z decyzją Rady 2001/470/WE⁽⁹⁾.*

Zagadnienia problemowe

1. W jakich sprawach znajdzie zastosowanie przedmiotowe rozporządzenie?
2. W jakiej formie można składać wnioski o wydanie ENZ?
3. Jakie są dopuszczalne sposoby doręczenia nakazu zapłaty pozwanemu?
4. Jakim warunkom formalnym musi odpowiadać sprzeciw od ENZ?

Wykaz aktów prawnych

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 1896/2006 z 12 grudnia 2006 ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L z 30.12.2006, Nr 399, poz. 1 ze sprostowaniem)

Wykaz literatury

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczyk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Sujecki B., Pierwsze kroki w kierunku europejskiego elektronicznego nakazu zapłaty, E-Biuletyn CBKE 2006, Nr 3.

Strony internetowe

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_pl.htm - strona Komisji Europejskiej, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

<http://www.ukie.gov.pl> – Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń

Geneza

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 861/2007 z 11 lipca 2007 ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L z 31 lipca 2007r., Nr 199, poz.1) jest efektem pewnego procesu, który został zapoczątkowany pod koniec lat 90-tych XX wieku. Ma ono na celu, zgodnie z art. 1 uproszczenie i przyspieszenie postępowania spornego dotyczącego drobnych roszczeń w sprawach transgranicznych, a także służące obniżeniu kosztów. Postępowanie wynikające z rozporządzenia jest przewidziane jako alternatywa dla istniejących postępowań przewidzianych w prawie państw członkowskich. Ponadto rozporządzenie eliminuje postępowania wypadkowe konieczne do uznania i stwierdzenia wykonalności w innych państwach członkowskich orzeczeń wydawanych w jednym z państw członkowskich w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń. Warto również podkreślić, iż zgodnie z art. 19 z zastrzeżeniem określonych wyjątków, europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń podlega przepisom proceduralnym państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest postępowanie.

Zakres zastosowania

Wynika on z art. 2 rozporządzenia.

Artykuł 2

Zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do transgranicznych spraw cywilnych i gospodarczych bez względu na rodzaj sądu lub trybunału, w przypadku gdy wartość przedmiotu sporu, z wyłączeniem wszystkich odsetek, wydatków i nakładów, nie przekracza 2.000 EUR w momencie wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu lub trybunału. Nie ma ono zastosowania w szczególności do spraw podatkowych, celnych lub administracyjnych ani dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej ("acta iure imperii").

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do spraw dotyczących:

- a) stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych oraz przedstawicielstwa ustawowego osób fizycznych;
- b) praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia oraz obowiązków alimentacyjnych;
- c) postępowań upadłościowych, postępowań związanych z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, postępowań układowych oraz innych analogicznych postępowań;
- d) ubezpieczeń społecznych;
- e) sądownictwa polubownego;
- f) prawa pracy;
- g) najmu lub dzierżawy nieruchomości, z wyłączeniem powództw dotyczących roszczeń pieniężnych; lub
- h) naruszenia prywatności i dóbr osobistych, w tym zniesławienia.

3. W niniejszym rozporządzeniu określenie "państwo członkowskie" oznacza państwa członkowskie z wyjątkiem Danii.

Pojęcie sprawy transgranicznej określa art. 3.

Artykuł 3

Sprawy transgraniczne

1. Do celów niniejszego rozporządzenia przez sprawę transgraniczną rozumie się sprawę, w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu lub trybunału rozpatrującego sprawę.
2. Miejsce zamieszkania ustala się zgodnie z art. 59 i 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001.
3. Odpowiednim momentem dla rozstrzygnięcia, czy sprawa ma charakter transgraniczny, jest data wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu lub trybunału.

Zakres terytorialny i czasowy obowiązywania rozporządzenia

Rozporządzenie obowiązuje wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej, w tym Wielką Brytanię oraz Irlandię, z wyłączeniem Danii.

Zakres czasowy obowiązywania rozporządzenia określa art. 29.

Artykuł 29

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r. z wyjątkiem art. 25, który stosuje się od 1 stycznia 2008 r.

Postępowanie w sprawie drobnych roszczeń - wszczęcie postępowania

Artykuł 4

Wszczęcie postępowania

1. Powód wszczyna europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń, wypełniając **formularz pozwu A** zawarty w załączniku A i składając go we właściwym sądzie lub trybunale bezpośrednio, za pośrednictwem poczty lub innych środków komunikacji, takich jak faks lub poczta elektroniczna, akceptowanych przez państwo członkowskie, w którym wszczyna się postępowanie. **Formularz pozwu zawiera opis dowodów uzasadniających powództwo, a w stosownych przypadkach dołącza się do niego wszelkie odpowiednie dokumenty uzupełniające.**

Może również okazać się, że powództwo nie dotyczy spraw objętych zakresem zastosowania rozporządzenia, o czym należy pouczyć powoda. Jeżeli pozew nie zostanie cofnięty wówczas dalsze postępowanie toczy się zgodnie z odpowiednimi przepisami proceduralnymi państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest postępowanie – art. 4 pkt 3.

Pozew może zostać również uzupełniony lub skorygowany.

Artykuł 4

Wszczęcie postępowania

4. W przypadku gdy sąd lub trybunał uznaje, że informacje przedstawione przez powoda nie są dostatecznie jasne lub odpowiednie, lub w przypadku niewłaściwego wypełnienia formularza pozwu, o ile powództwo nie jest oczywiście bezzasadne lub niedopuszczalne, sąd lub trybunał umożliwia powodowi **uzupełnienie lub skorygowanie danych zawartych w formularzu pozwu** lub dostarczenie uzupełniających informacji lub dokumentów lub cofnięcie pozwu, w terminie określonym przez sąd lub trybunał. W tym celu sąd lub trybunał korzysta z **formularza B**, załączonego w załączniku II.

W przypadku gdy powództwo jest oczywiście bezzasadne lub niedopuszczalne lub powód nie uzupełni lub nie skoryguje danych zawartych w formularzu pozwu w określonym terminie, pozw zostaje zwrócony.

Przebieg postępowania

Określa go dokładnie art. 5.

Artykuł 5

Przebieg postępowania

1. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń jest **postępowaniem pisemnym**. Sąd lub trybunał **przeprowadza rozprawę, jeśli uznaje to za konieczne lub jeśli wnosi o to jedna ze stron**. Sąd lub trybunał może oddalić taki wniosek, jeżeli uzna, że w odniesieniu do okoliczności towarzyszących danej sprawie rozprawa nie jest konieczna do rzetelnego przeprowadzenia sprawy. Postanowienie o oddaleniu wniosku uzasadniane jest na piśmie. Postanowienie nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.

2. Po otrzymaniu odpowiednio wypełnionego formularza pozwu sąd lub trybunał **wypełnia część I odpowiedzi formularza C, zawartego w załączniku III**.

Odpis pozwu wraz, w stosownym przypadku, z załącznikami oraz z wypełnionym formularzem odpowiedzi zostaje doręczony pozwanemu zgodnie z art. 13. **Dokumenty te są wysyłane w terminie 14 dni od otrzymania należycie wypełnionego formularza pozwu.**

3. **Pozwany składa odpowiedź w terminie 30 dni od doręczenia formularza pozwu i formularza odpowiedzi, wypełniając część II formularza odpowiedzi C, załączając, w odpowiednich przypadkach, wszelkie odpowiednie dokumenty uzupełniające i odsyłając je do sądu lub trybunału, lub też udziela odpowiedzi w inny odpowiedni sposób bez wykorzystania formularza odpowiedzi.**

4. **W terminie 14 dni od otrzymania odpowiedzi pozwanego sąd lub trybunał wysyła powodowi kopię odpowiedzi wraz ze wszelkimi istotnymi dokumentami uzupełniającymi.**

5. **Jeżeli w swojej odpowiedzi pozwany twierdzi, że wartość roszczenia niepieniężnego przekracza wartość określoną w art. 2 ust. 1, sąd lub trybunał decyduje, w terminie 30 dni od wysłania odpowiedzi powodowi, czy roszczenie jest objęte zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia. Postanowienie w tym przedmiocie nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.**

6. Każde powództwo wzajemne, które należy złożyć na formularzu A, oraz wszelkie istotne dokumenty uzupełniające przekazywane są powodowi zgodnie z art. 13. **Dokumenty te są wysyłane w terminie 14 dni od ich otrzymania.**

Powód ma 30 dni od daty doręczenia, aby odpowiedzieć na powództwo wzajemne.

7. **Jeśli w sprawie z powództwa wzajemnego wartość przedmiotu sporu przekracza wartość graniczną określoną w art. 2 ust. 1, roszczenia dochodzonego z powództwa głównego, a także roszczenia dochodzonego z powództwa wzajemnego nie można dochodzić w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, lecz zgodnie z odpowiednimi przepisami proceduralnymi mającymi zastosowanie w państwie członkowskim, w którym prowadzone jest postępowanie.**

Artykuł 2 i 4 oraz ust. 3, 4 i 5 niniejszego artykułu mają odpowiednie zastosowanie do powództw wzajemnych.

Problematykę doręczeń określa art. 13.

Artykuł 13

Doręczanie dokumentów

1. Dokumenty są doręczane drogą pocztową, a ich doręczenie jest poświadczane potwierdzeniem odbioru zawierającym datę doręczenia.

2. Jeśli doręczenie zgodnie z ust. 1 nie jest możliwe, dokumenty można doręczyć w jeden ze sposobów określonych w art. 13 lub 14 rozporządzenia (WE) nr 805/2004.

Przebieg postępowania dowodowego, rozprawy oraz dopuszczalnych języków postępowania określają art. 6,8,9.

Artykuł 6

Języki

1. Pozew, odpowiedź na pozew, powództwo wzajemne, odpowiedź na powództwo wzajemne oraz wszelkie opisy istotnych dokumentów uzupełniających są składane w języku lub jednym z języków sądu lub trybunału.

2. Jeśli jakkolwiek inny dokument otrzymany przez sąd lub trybunał nie jest sporządzony w języku, w którym prowadzone jest postępowanie, sąd lub trybunał może wymagać tłumaczenia takiego dokumentu jedynie w przypadku, gdy tłumaczenie takie jest niezbędne do wydania orzeczenia.

3. W przypadku gdy strona odmówi przyjęcia dokumentu, dlatego że nie jest on sporządzony w jednym z następujących języków:

a) w języku urzędowym państwa członkowskiego, do którego jest skierowany, lub - jeżeli w tym państwie członkowskim obowiązuje więcej niż jeden język urzędowy - w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma nastąpić doręczenie lub do którego dokument ma być wysłany; lub

b) w języku zrozumiałym dla adresata,
sąd lub trybunał powiadamia o tym drugą stronę, po to, aby strona ta dostarczyła tłumaczenie dokumentu.

Artykuł 8

Rozprawa

Sąd lub trybunał może przeprowadzić rozprawę w drodze konferencji wideo lub za pośrednictwem innych środków łączności, jeżeli pozwalają na to środki techniczne.

Artykuł 9

Postępowanie dowodowe

1. Sąd lub trybunał dopuszcza określone środki dowodowe oraz określa zakres postępowania dowodowego niezbędny do wydania orzeczenia zgodnie z zasadami regulującymi przeprowadzenie postępowania dowodowego. Sąd lub trybunał może dopuścić dowód z pisemnych zeznań świadków, biegłych lub stron. Sąd lub trybunał może przeprowadzić rozprawę w drodze konferencji wideo lub za pośrednictwem innych technologii komunikowania się, jeżeli pozwalają na to środki techniczne.

2. Sąd lub trybunał dopuszcza dowód z opinii biegłych lub z zeznań ustnych tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do wydania orzeczenia. Podejmując taką decyzję, sąd lub trybunał bierze pod uwagę wiążące się z tym koszty.

3. Sąd lub trybunał wybiera najprostsze i najmniej kłopotliwe sposoby prowadzenia postępowania dowodowego.

Strony nie muszą być reprezentowane w trakcie postępowania przez profesjonalnych pełnomocników. Ponadto strony mają mieć zapewnioną przez państwa członkowskie możliwość uzyskania praktycznej pomocy w wypełnianiu formularzy.

Sposoby zakończenia postępowania określa art. 7.

Artykuł 7

Zakończenie postępowania

1. W terminie 30 dni od otrzymania odpowiedzi pozwanego lub powoda, złożonych w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 3 lub 6, sąd lub trybunał wydaje orzeczenie lub:

a) żąda od stron przedstawienia dalszych szczegółowych informacji dotyczących powództwa w określonym terminie nieprzekraczającym 30 dni;

b) przeprowadza postępowanie dowodowe zgodnie z art. 9; lub

c) wzywa strony na rozprawę, która ma odbyć się w terminie 30 dni od wezwania.

2. Sąd lub trybunał wydaje orzeczenie w terminie 30 dni od dnia zamknięcia rozprawy albo od otrzymania wszystkich informacji niezbędnych do wydania orzeczenia. Orzeczenie zostaje doręczone stronom zgodnie z art. 13.

3. Jeśli sąd lub trybunał nie otrzyma odpowiedzi od właściwej strony w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 3 lub 6, sąd lub trybunał wydaje orzeczenie w sprawie z powództwa głównego lub z powództwa wzajemnego.

Wykonalność orzeczenia

Artykuł 15

Wykonalność orzeczenia

1. Orzeczenie jest wykonalne bez uszczerbku dla możliwości wniesienia odwołania. Nie jest konieczne złożenie zabezpieczenia.

2. Artykuł 23 ma także zastosowanie w przypadku, gdy orzeczenie ma być wykonane w państwie członkowskim, w którym wydano orzeczenie.

Koszty postępowania ponosi strona przegrywająca. Jednak sąd lub trybunał nie zasądza na rzecz strony wygrywającej kosztów, które byłyby zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu – art. 16.

Środki odwoławcze oraz minimalne standardy ponownego zbadania orzeczenia

Artykuł 17

Środki odwoławcze

1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję, czy zgodnie z ich prawem proceduralnym możliwe jest złożenie środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń i w jakim terminie należy wnieść taki środek odwoławczy. Komisja podaje tę informację do publicznej wiadomości.

2. Artykuł 16 ma zastosowanie w przypadku wniesienia środka odwoławczego.

Artykuł 18

Minimalne standardy ponownego zbadania orzeczenia

1. Pozwany ma prawo złożyć wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń w sądzie lub trybunale znajdującym się pod jurysdykcją państwa członkowskiego, w którym wydano orzeczenie, jeśli:

a) (i) pozew lub wezwanie na rozprawę zostały doręczone bez potwierdzenia osobistego odbioru przez tę stronę w sposób przewidziany w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 805/2004; i

(ii) doręczenie nie nastąpiło w czasie wystarczającym dla umożliwienia pozwanemu przygotowanie się do obrony bez jego winy;

lub

b) pozwany nie miał możliwości wniesienia odpowiedzi na pozew z powodu siły wyższej lub z powodu nadzwyczajnych okoliczności, które były przez niego niezawinione, pod warunkiem niezwłocznego podjęcia przez niego działań w obu przypadkach.

2. Jeśli sąd lub trybunał odrzuci wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia z braku podstaw, określonych w ust. 1, orzeczenie pozostaje w mocy.

Jeśli sąd lub trybunał uzna, że ponowne zbadanie orzeczenia jest uzasadnione jedną z podstaw określonych w ust. 1, orzeczenie wydane w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń zostaje uchylone.

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń w innym kraju członkowskim

UZNAWANIE I WYKONYWANIE ORZECZEŃ W INNYM PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Artykuł 20

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń

1. Orzeczenie wydane w państwie członkowskim w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń jest uznawane i wykonywane w innym państwie członkowskim bez potrzeby stwierdzania wykonalności oraz bez możliwości sprzeciwienia się co do jego uznania.

2. Na wniosek jednej ze stron sąd lub trybunał wydaje zaświadczenie, dotyczące orzeczenia w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, używając do **tego formularza D** zawartego w załączniku IV, bez dodatkowych opłat.

Artykuł 21

Postępowanie egzekucyjne

1. Bez uszczerbku dla przepisów niniejszego rozdziału, postępowania egzekucyjne podlegają prawu państwa członkowskiego wykonania.

Orzeczenie wydane w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń jest wykonywane na tych samych warunkach co orzeczenie wydane w państwie członkowskim wykonania.

2. Strona dochodząca wykonania przedstawia:

a) odpis orzeczenia spełniający warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności; i
b) kopię formularza, o którym mowa w art. 20 ust. 2, oraz, w razie potrzeby, jego tłumaczenie na język urzędowy państwa członkowskiego wykonania lub, jeśli w tym państwie członkowskim obowiązuje kilka języków urzędowych, na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych, w jakim zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego prowadzi się postępowanie sądowe w miejscu, gdzie dochodzi się wykonania zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego, lub na jakiegokolwiek inny język wskazany przez państwo członkowskie wykonania jako przez nie akceptowany. Każde państwo członkowskie może wskazać język lub języki urzędowe instytucji Unii Europejskiej inne niż jego własny język urzędowy, które może zaakceptować do celów europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń. Treść formularza D tłumaczona jest przez osobę uprawnioną do sporządzania tłumaczeń w jednym z państw członkowskich.

3. Strona dochodząca wykonania orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń w innym państwie członkowskim nie musi posiadać:

a) pełnomocnika; lub

b) adresu pocztowego

w państwie członkowskim wykonania, innego niż osoba posiadająca uprawnienia w zakresie postępowania egzekucyjnego.

4. Strona, która w jednym państwie członkowskim składa wniosek o wykonanie orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń w innym państwie członkowskim, nie jest zobowiązana do składania żadnego zabezpieczenia, gwarancji lub kaucji - bez względu na ich nazwę - z tego tytułu, że jest cudzoziemcem lub nie ma miejsca zamieszkania ani miejsca pobytu w państwie członkowskim wykonania.

Przesłanki odmowy wykonania orzeczenia oraz zawieszenia lub ograniczenia wykonania

Artykuł 22

Odmowa wykonania

1. Na wniosek strony, wobec której dochodzi się wykonania, właściwy sąd lub trybunał w państwie członkowskim wykonania odmawia wykonania, jeżeli orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń nie można pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w jakimkolwiek państwie członkowskim lub w państwie trzecim, o ile:

a) wcześniejsze orzeczenie zostało wydane w odniesieniu do tego samego roszczenia i dotyczyło tych samych stron;

b) wcześniejsze orzeczenie zostało wydane w państwie członkowskim wykonania lub spełnia warunki niezbędne do uznania go w państwie członkowskim wykonania; i

c) niemożność pogodzenia nie była i nie mogła być podniesiona w formie zarzutu w postępowaniu sądowym w państwie członkowskim, w którym wydano orzeczenie w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń.

2. W żadnych okolicznościach orzeczenie wydane w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń nie może zostać ponownie zbadane pod względem merytorycznym w państwie członkowskim wykonania.

Artykuł 23

Zawieszenie lub ograniczenie wykonania

Jeżeli strona kwestionuje orzeczenie wydane w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń lub zakwestionowanie go jest nadal dopuszczalne lub gdy strona złożyła wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia w rozumieniu art. 18, właściwy sąd, trybunał lub właściwy organ w państwie członkowskim wykonania może, na wniosek strony, wobec której dochodzi się wykonania:

- a) ograniczyć postępowanie wykonawcze do środków zabezpieczających;
- b) uzależnić wykonanie od złożenia zabezpieczenia określonego przez sąd, trybunał lub właściwy organ; lub
- c) w wyjątkowych przypadkach zawiesić postępowanie wykonawcze.

Zagadnienia problemowe

1. Do jakich spraw przedmiotowe rozporządzenie nie ma zastosowania?
2. Kiedy w trakcie postępowania możliwe jest przeprowadzenie rozprawy?
3. Kto ponosi koszty postępowania?

Wykaz aktów prawnych

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 861/2007 z 11 lipca 2007 ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L z 31 lipca 2007r., Nr 199, poz.1)

Wykaz literatury

Ciszewski J., Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, Warszawa 2007.

Królak S. M., Działuk I., Michalczuk C (red), Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze, Warszawa 2006.

Gołaczyński J., Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Strony internetowe

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_pl.htm - strona Komisji Europejskiej, zawierająca Europejski Atlas Sądowniczy w Sprawach Cywilnych.

<http://www.ukie.gov.pl> – Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Bibliografia

Wykaz aktów prawnych i dokumentów:

Decyzja Komisji 2004/844/WE z dnia 9 listopada 2004 r. ustanawiająca wzór formularza wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimum wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (notyfikowana jako dokument nr K(2004) 4285), (OJ nr L 365, 10/12/2004, P. 0027 – 0034). Decyzja Komisji 2005/630/WE z dnia 26 sierpnia 2005 r. ustanawiająca wzór formularza przekazania wniosku o pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE (Dz. U. nr L 225 z 31/08/2005, s. 0023 – 0027).

Decyzja Parlamentu i Rady (WE) 1149/2007 z 25 września 2007r. ustanawiająca na lata 2007-2013 program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” (Dz.U. L z 3.10.2007, Nr 257, poz. 16).

Decyzja Rady (WE) 470/2001 z dnia 28 maja 2001r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 27.06.2001, nr 174, poz. 25).

Dyrektywa 2003/8/EC z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. U. nr L 26 z 31.01.2003, s. 41-47).

EXPLANATORY REPORT on the Convention, drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Matrimonial Matters (approved by the Council on 28 May 1998) prepared by Dr ALEGRIA BORRAS Professor of Private International Law University of Barcelona (98/C 221/04), Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 27 i n.

Informacje dotyczące sądów i procedur odwoławczych zgodnie z art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr C 40 z 17.02.2005, s. 0002-0004.

Konwencja haska dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę z 25 października 1980r. (Dz. U. z 1995r., Nr 108, poz. 528).

Konwencja haska o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych i handlowych z 18 marca 1970r. (Dz.U. z 2000r. Nr 50, poz. 582 i 583 ze sprostowaniem).

Konwencja o doręczaniu dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej z 26 maja 1997 r., Dz.U. C 261 z 27.8.1997, str. 1.

Konwencja o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykorzystaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich (Dz. U. C 221 z 16.7.1998, s. 1).

Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej z 27 stycznia 1977r. (Dz. U. z 1999r., Nr 102, poz. 1183).

Report from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Economic and Social Committee on the application of Council Regulation (EC) 1348/2000 on the service in the Member States of Judicial and Extrajudicial documents in civil or commercial matters {SEC(2004)1145}.

Rozporządzenie (WE) nr 1348/2000 w sprawie doręczania w państwach członkowskich sądowych i pozasądowych dokumentów w sprawach cywilnych i handlowych, Dz.U. L 160 z 30.6.2000, str. 37.

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1496/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r. zmieniające załącznik I (zasady jurysdykcji określone w art. 3 ust. 2 i art. 4 ust. 2) oraz załącznik II (wykaz sądów i właściwych organów) do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 225 z 22.08.2002, s. 13.

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 2245/2004 z dnia 27 grudnia 2004 r. zmieniające załączniki I, II, III i IV do rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych Dz. U. nr L 381 z 28.12.2004, s. 10.

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) nr 805/2004 z 21 kwietnia 2004r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L z 30.04.2004, nr 143, poz. 15 ze zm.).

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 1896/2006 z 12 grudnia 2006 ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L z 30.12.2006, Nr 399, poz. 1 ze sprostowaniem)

Rozporządzenie Parlamentu i Rady (WE) 861/2007 z 11 lipca 2007 ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L z 31 lipca 2007r., Nr 199, poz.1)

Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych ("doręczanie dokumentów") oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000, Dz.U. L 324 z 10.12.2007, str. 79.
Sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia (WE) nr 1348/2000, SEC(2004)1145, COM(2004) 603 final.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1347/2000 z dnia 29 maja 2000r. o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej za wspólne dzieci obojga małżonków

Rozporządzenie Rady (WE) NR 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. nr L 012 z 16.01.2001, s. 1.

Rozporządzenie Rady (WE) 1206/2001 z 28 maja 2001 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych Dz.U. L z 27.06.2001, Nr 174, poz. 1 ze zm.)

Rozporządzenie Rady (WE) NR 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, Dz. U. nr L 338 z 23.12.2003, s. 1.

Rozporządzenie Rady (WE) NR 2116/2004 z dnia 2 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, w zakresie umów ze Stolicą Apostolską Dz. U. nr L 367 z 14.12.2004, s. 1.

Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, Dz. U. L 299 z 16.11.2005, s. 62-70.

Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 z 29 maja 2000 r. w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich, COM(2005) 305 końcowy, 2005/0126 (COD).

Wykaz literatury:

- Arciszewski M., *Europejski Tytuł Egzekucyjny w teorii i praktyce*, Warszawa 2007,
- Banaszkiewicz B., *Prawo polskie a prawo Unii Europejskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Europejski Przegląd Sądowy nr 3 grudzień 2005,
- Barcz J., *Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego w świetle postanowień konstytucji RP z 1997 r.*, Kwartalnik Prawa Publicznego nr 2/2004, Warszawa, Toruń,
- Bojarski Ł., *Dostępność nieodpłatnej pomocy prawnej. Raport z monitoringu*, Warszawa 2003,
- Ciszewski J., *Doręczanie dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w państwach UE. Komentarz*, Warszawa 2005,
- Ciszewski J., *Europejskie prawo małżeńskie i dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej. Jurysdykcja, uznawanie i wykonywanie orzeczeń. Komentarz*, Warszawa 2004,
- Ciszewski J., *Konwencja z Lugano : europejskie prawo dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych: komentarz*, Warszawa 2004,
- Ciszewski J., *Obrót prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych*, Warszawa 2007,
- Czapliński W., Wróbel A. (red.), *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych*, Warszawa 2007,
- Darkowski T., *Zniesienie sądowego stwierdzenia wykonalności sądowych orzeczeń zagranicznych we wspólnym obszarze sądowym – porównanie istniejących instrumentów*, (w): *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych*, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,
- Gołaczyński J., *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej*, Warszawa 2007,
- Górski A., *Uwagi o ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, (w): *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych*, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,
- Grabowska M., *Wstęp do źródeł informacji Unii Europejskiej*, (w): *Integracja europejska wybrane problemy*, (red), D. Milczarek, A. Z. Nowak, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, styczeń 2003,
- Herdegen M., *Prawo europejskie*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2004,
- Integracja europejska wybrane problemy*, (red), D. Milczarek, A. Z. Nowak, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, styczeń 2003,

Janicka D., *Ustrój administracji nowożytnej w Europie. Zarys wykładu*; wyd. TNOiK, Toruń 2002.

Kodeks Dobrej Administracji; Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2002,

Kornobis-Romanowska D., *Sąd krajowy w prawie wspólnotowym*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Kraków 2007,

Kowalik-Bańczyk K., *Pojęcie sporu transgranicznego w dyrektywie Rady Nr 2003/8.WE, (w): Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,*

Kowalik-Bańczyk K., *Prawnowspólnotowa wykładnia prawa polskiego*, Europejski Przegląd Sądowy nr 3 grudzień 2005,

Królak S. M., I. Działuk, C. Michalczuk (red.), *Współpraca sądowa w Unii Europejskiej. Akty prawne, uzasadnienia, komentarze*, Warszawa 2006,

Kudrycka B., *Dylematy urzędników administracji publicznej. Zagadnienia administracyjno-prawne*, Temida 2, Białystok, 1995

Kudrycka B., *Neutralność polityczna urzędników*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1998

Miąsik D., *Jurysdykcja krajowa w sprawach o naruszenie praw ochronnych do znaków towarowych oraz ochrony konkurencji w prawie wspólnotowym (zarys problematyki), (w): Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,*

Miąsik D., *Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed prawem krajowym*, Europejski Przegląd Sądowy nr 3 grudzień 2005,

Mik C. (red.), *Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej*, Toruń 2001,

Ogonowska A., *Polityka informacyjna Unii Europejskiej, (w): Integracja europejska wybrane problemy, (red), D. Milczarek, A. Z. Nowak, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, styczeń 2003,*

Ogonowska A., *Wyszukiwanie informacji w bazie OJCD, (w): Integracja europejska wybrane problemy, (red), D. Milczarek, A. Z. Nowak, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, styczeń 2003,*

Sacharczuk A., *Materiały drukowane Unii Europejskiej (w): Integracja europejska wybrane problemy, (red), D. Milczarek, A. Z. Nowak, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, styczeń 2003,*

Sadowski W., *Forum shopping a jurysdykcja krajowa wyłączna w rozporządzeniu Nr 44/2001 (Bruksela), (w): Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,*

Stosowanie Prawa Unii Europejskiej przez sądy, (red.), A. Wróbla, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2007,

Sujecki B., *Pierwsze kroki w kierunku europejskiego elektronicznego nakazu zapłaty*, „E-Biuletyn CBKE” 2006, nr 3,

Suwaj P., *Urzędnicy w Unii Europejskiej*; (w:) *Integracja europejska. Wprowadzenie*; (red.) M. Perkowski; LexisNexis, Warszawa 2002,

Szczepankowski R., *Administracja sądowa a standard urzędniczy w Unii Europejskiej*, w: *Wymiar sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia*, LexisNexis, Warszawa 2003,

Taborowski M., Sadowski W., *Wybrane problemy stosowania rozporządzenia Nr 805/2004 w sprawie utworzenia Europejskiego Trybunału Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych*, (w:) *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych*, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,

Torbus A., *Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych*, Europejski Przegląd Sądowy nr 3 grudzień 2005,

Wentkowska A., R. Szczepankowski, *Wymiar sprawiedliwości w Unii Europejskiej*, (w:) *Integracja europejska. Wprowadzenie*, (red.) M. Perkowski; LexisNexis, Warszawa 2002,

Witz K., *Konwencja z Lugano, wykonalność zagranicznych orzeczeń przed sądami polskimi*, Warszawa 2002,

Witz K., *Wyłączenie stosowania doktryny forum non conveniens w prawie europejskim*, Europejski Przegląd Sądowy nr 2 listopad 2005,

Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych, (red.), W. Czaplińskiego, A. Wróbla, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007,